

**1434 SAYILI GİRESUN ŞER'İYE SİCİL
DEFTERİ'NİN TRANSKRİPSİYONU VE
DEĞERLENDİRMESİ**

Yüksek Lisans Tezi

Zeynel KOPCAL

Kütahya - 2011

T.C.
DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
Tarih Anabilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

**1434 SAYILI GİRESUN ŞER'İYE SİCİL DEFTERİ'NİN
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRMESİ**

Danışman:
Prof. Dr. Ali SARIKOYUNCU

Hazırlayan:
Zeynel KOPCAL

Kütahya – 2011

Kabul ve Onay

Zeynel KOPCAL'ın hazırladığı “**1434 SAYILI GİRESUN ŞER'İYE SİCİL DEFTERİ'NİN TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRMESİ**” başlıklı Yüksek Lisans tez çalışması, jüri tarafından lisansüstü yönetmeliğin ilgili maddelerine göre değerlendirilip kabul edilmiştir.

/ /2011

Tez Jürisi	İmza	
	Kabul	Red
Prof. Dr. Ali SARIKOYUNCU (Danışman)		
Yrd. Doç. Dr. Necati AKSANYAR		
Yrd. Doç. Dr. Mustafa BIYIKLI		

Prof. Dr. Ahmet KARAASLAN
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

Yemin Metni

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “**1434 SAYILI GİRESUN ŞER'İYE SİCİL DEFTERİ'NİN TRANSKRİPSİYONU VE DEĐERLENDİRMEŐİ**” adlı çalışmamın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım kaynakların kaynakçada gösterilenlerden olduğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmıő olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

/ /2011

Zeynel KOPCAL

ÖZGEÇMİŞ

07.01.1982 tarihinde Mersin ilinin Silifke İlçesinde doğdu. İlköğrenimini, Ahmet Necati Hancıoğlu İlkokulu'nda ve Atatürk Ortaokulu'nda tamamladı. Lise öğrenimini Silifke Lisesi'nde tamamladı. 2008 yılında Dumlupınar Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü'nden mezun oldu. Aynı yıl aynı üniversitenin Tezli Yüksek Lisans Programına başladı. 2011 yılında Yüksek Lisans programından mezun oldu.

ÖZET

1434 SAYILI GİRESUN ŞER'İYE SİCİL DEFTERİ'NİN TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRMESİ

KOPCAL, Zeynel
Yüksek Lisans Tezi, Tarih Anabilim Dalı
Tez Danışmanı: Prof. Dr. Ali SARIKOYUNCU
Ocak, 2011, 238 sayfa

Şer'iyye Sicilleri, kadıların görevleri gereği aldıkları kararların, merkezden gönderilen belgelerin ve sorumlulukları altındaki kaza, nahiye, kasaba ve köylerdeki önemli olayların kayıtlarını tuttukları defterlerdir.

Tutuldukları dönemin sosyal, ekonomik, kültürel ve hukuki durumunu tespit etmede birinci el kaynaklar olarak yerel tarih araştırmalarındaki en önemli kaynaklardır. Ayrıca genel durum hakkında da bilgi vermektedirler. Çünkü Osmanlı Devleti'nde çok küçük farklılıklarla aynı hukuk ve bürokrasi hâkim olmuştur.

Bu çalışmada transkripsiyonu ve değerlendirmesi yapılan defter 1434 Sayılı Giresun Şer'iyye Sicil Defteri'dir. 19 Receb 1316- 13 Muharrem 1317 (M. 1898- 1899) tarihleri arasındaki kayıtlar bulundurmaktadır.

Defterdeki belgelerde miras, boşanma ve nafaka talebi en çok karşılaşılan konulardır. Bunların dışında tereke dökümü, vasi ve nasb tayini, veraset isbatı, mütevellî tayini, rüşd isbatı, tecavüz gibi dava konuları ile ilgili belgeler de mevcuttur.

Arazi anlaşmazlıkları ile ilgili davalarda mevki isimleri, bazı köylerin isimleri, lakaplar ve kullanılan eşya isimleri halkın konuşma dilindeki haliyle kaydedilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kadı, Şer'iyye sicili, Osmanlı Devleti, Hukukî durum

ABSTRACT**1434 NUMBERED COURT RECORDS GİRESUN REGISTRATION AND
EVALUATION TRANSCRIPTION****KOPCAL, Zeynel****M.A. Thesis, Department of History****Supervisor: Prof. Dr. Ali SARIKOYUNCU****January, 2011, 238 Page**

Court records is registry. It includes muslim judge's decisions as a result of their duty, the documents sending by head office and it also includes accident, township and the important events in town and village.

Court records is first-hand sources for the local history research and It explains social, economic, cultural and legal situation of period it was held. It also give information about general situation. Because Ottaman Empire applied similar law and bureaucracy with small differences.

In this study, the registry which making transcription and evaluation is court records of Giresun. It keeps recording between 19 Rajab 1316 and 13 Muharram 1317 (M. 1898–1899).

Heritage, divorce and demand for child support are the most common issues in the registry. Apart from these, the documents about litigation issues like dump estate, guardian and nasb determination, inheritance proved, appointment of trustees, proof rushd and rape are available.

The location names at the lawsuits about land disputes, the names of some village, epithets and the names of goods were recorded in speaking the language of the public.

Keywords: Kadi, Court record, Ottoman State, Legal situation

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
ÖZET.....	v
ABSTRACT	vi
KISALTMALAR.....	ix
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

DEFTER HAKKINDA BİLGİLER VE HÜKÜMLERİN TASNİFİ

1.1. 1434 SAYILI GİRESUN ŞER'İYE SİCİL DEFTERİ	17
1.2. DEFTERDEKİ HÜKÜMLERİN TASNİFİ	18
1.2.1. İ'lamlar	19
1.2.1.1. Verâset İ'lamı	19
1.2.1.2. Rüşd İsbatı.....	20
1.2.1.3. Diğer İ'lamlar.....	20
1.2.2. Hüccetler	20
1.2.2.1. Alım- Satım ve Borç Hücceti	20
1.2.2.2. Vasi ve Vekil Tayini.....	21
1.2.2.3. Nikâh Hücceti.....	21
1.2.2.4. Talak (Boşanma) Hücceti	21
1.2.2.5. Nafaka Tayini Hücceti.....	22
1.2.2.6. Kiralama (İcar) Hücceti.....	22
1.2.2.7. Sulh Hücceti	23
1.2.2.8. Ferağ Hücceti	23
1.2.2.9. Diğer Hüccetler	23
1.2.3. Cami Talebi Kayıtlı.....	23
1.2.4. Vakfiye ve Mütevelli Tayinleri.....	24

İKİNCİ BÖLÜM

1434 SAYILI GİRESUN ŞER'İYE SİCİL DEFTERİ'NİN TRANSKRİPSİYONU

2.1. DEFTERİN TRANSKRİPSİYONU.....	26
------------------------------------	----

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**DEĞERLENDİRME**

3.1. İDARİ DURUM	192
3.2. SOSYAL DURUM.....	194
3.3. İKTİSADÎ DURUM.....	196
SONUÇ.....	198
EKLER.....	204
EK 1: SÖZLÜK	205
EK 2: KAYITLARDAN ÖRNEKLER	212
EK 3. GRAFİKLER.....	220
KAYNAKÇA.....	223
DİZİN	226

KISALTMALAR

<u>Kısaltma</u>	<u>Acıklama</u>
a.g.e.	:Adı geçen eser
a.g.m.	:Adı geçen makale
a.g.ş.s.d.	:Adı geçen şer'iyeye sicil defteri
a.g.t.	:Adı geçen tez
Bkz.	:Bakınız
C.	:Cilt
HŞMŞHK	:Hükkâm-ı Şer' ve Mevâkim-i Şer'iyeye Hakkında Kânun-i Musavvat
M.	:Mîladi
Md.	:Madde
M.Ö.	:Milattan önce
OSAV	:Osmanlı Araştırmaları Vakfı
s.	:Sayfa
ss.	:Sayfa sayısı
S.	:Sayı
TDAV	:Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı
T.T.K.	:Türk Tarih Kurumu
Yy	:Yüzyıl
Y.	:Yıl

TEZ METNİ

GİRİŞ

GİRESUN'UN KISA TARİHİ

İslâmiyete Kadar Giresun

Trabzon'un batısında, karadan otuzaltı saat mesafe uzaklıkta bulunan Giresun kasabası'na¹ ilk önce M.Ö. 3000- 2000 yılları arasında Gas'lar ve Gut'lar yerleşmiştir. M.Ö. 675'den sonra da Kimmerler yerleşerek Azerbaycan ve Anadolu'nun Türklerle tanışmalarını sağlamışlardır².

İskitler'in Karadeniz'e göç etmesine kadar bölgeye Kimmerler hâkim olmuşlar, İskitler'in göçleri ile de Türk unsurları bölgeye yerleşmişlerdir. Karadeniz bölgesinde, ilk ve orta çağlarda, İskit, Kimmerler, Hun, Hazar, Bulgar, Oğuz ve Peçenek göçlerinin sonucu Türk iskânı olmuştur. Bölgeye ilkçağlarda Rum ve Türk kökenli kavimler hâkim olmuş, sonrasında bölge Pers hâkimiyetine geçmiştir. Perslerin bu hâkimiyetleri de Büyük İskender'in M.Ö. 334 yılındaki doğu seferine kadar devam etmiş, bu sefer sonucunda Karadeniz çevresi Makedonya Krallığı'na katılmıştır³.

Bölgeyi M.Ö. 1. yy'da ele geçiren Romalılar, tam anlamıyla hâkim olamamıştır. Makedonya Krallığı zamanında Giresun'un adı şehri ele geçiren komutan Mitridat'ın oğlu Farnaki'ye ithafen Farnakiye olarak adlandırılmasına rağmen, Giresun adının Romalılar zamanından geldiğine inanılmaktadır. Çünkü Roma İmparatorluğu döneminde şehrin komutanı Lukulus şehirden Roma'ya kiraz fidanları göndermiş ve şehrin adı Yunanca'da kiraz demek olan Kerasus olarak değiştirilmiştir. Romalılar Kerasus'da para bastırmışlardır⁴.

Bizans döneminde ise bölgeye hristiyan Bulgar Türkleri getirilerek iskân ettirilmiş, bölge halklarını kontrol edebilmek için orman yolları kurularak muhafız

¹ Kudret Emiroğlu, (2005), *Trabzon Vilayeti Salnamesi(1892)*, C.14, Trabzon İli ve İlçeleri Eğitim, Kültür ve Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yayınları, Ankara, s. 224.

² Kenan İnan, (1997), Giresun ve Havalisinde Türkmenler(13. ve 15. yy), *Giresun Tarihi Sempozyumu*, 24-25 Mayıs, İstanbul, ss. 59- 75.

³ İnan, a.g.e., ss. 59-75; Emiroğlu, a.g.e., s. 458.

⁴ Emiroğlu, a.g.e., ss. 458-459.

⁵ İnan, a.g.e., ss. 59-75.

kuleleri yapılmıştır⁵.

İslâmiyet Sonrası Giresun

Arapların 705 yılından sonra gerçekleştirdikleri seferler sonucunda İslâm ile tanışan bölgedeki Türkmenler, Anadolu Selçuklu zamanında vergi vermişler, Moğol istilasını ile Moğol nüfûzu altına girmiştir. İşte bu sırada, Oğuzların Üçok koluna mensup boylardan biri olan Çepniler; Ordu, Giresun ve Trabzon illeri sınırlarına yerleşmeye başlamışlardır.⁶

Ordu ve Giresun çevresine yerleşen Çepnilerin beyi olan Bayram Bey'in oğlu Hacı Emir Bey döneminde bu bölgeye "Bayramlı Beyliği" denilmeye başlanmıştır. Hacı Emir Bey, Trabzon Rum İmparatorluğu'nu sıkıştırmaya devam etmiş, Hacı Emir Bey'in Oğlu Emir Süleyman Bey'de, 1397'de Giresun'u fethetmiştir. Böylece Giresun ve çevresinin fethi tam anlamıyla sağlanmış, Türk boylarının yerleşmesi ve Türkleşme başlamıştır. Bayramlı Beyliği zayıflayıp Sivas Hükümdarı Kadı Burhaneddin'in hâkimiyetine girmiş ve dolayısıyla Giresun da bu devletin sınırları içinde kalmıştır⁷.

Osmanlılar, daha önce Giresun'a kadarki sahil kesiminde kurulmuş olan Türk beyliklerinin topraklarını ele geçirmek suretiyle Batı Karadeniz'de üstünlüklerini perçinlemişlerdir. II. Murad döneminde Trabzon üzerine taarruz maksadıyla gönderilen Osmanlı donanması fırtına yüzünden başarısızlığa uğramıştır⁸.

Fatih Sultan Mehmed zamanında 1461'de Osmanlı hâkimiyetine geçen Trabzon'la birlikte Giresun'da Osmanlı ülkesine katılmış ve sancak olarak teşkilatlandırılmıştır. Sancağın merkezi Trabzon şehri olduğundan sancak bu adla anılmıştır⁹.

Fetihten sonra yapılan iskân siyasetinin bölgedeki nüfus yapısını önemli ölçüde değiştirdiği ve bu değişimin XIX. Yy sonlarına kadar devam ettiği anlaşılmaktadır.

⁵ İnan, a.g.e., ss. 59- 75.

⁶ Emiroğlu, a.g.e., ss. 459-460; İnan, a.g.e., ss. 59- 75.

⁸ İnan, a.g.e., ss. 59- 75.

⁹ İnan, a.g.e., ss. 59- 75.

¹⁰ İbrahim Tellioglu, (2007), Doğu Karadeniz Bölgesi'nin Türk Yurdu Haline Gelmesi Hakkında Bir Değerlendirme, *Türkish Studies-Türkoloji Araştırmaları*, Volume 2/2, Erzincan, s. 662.

1900'lere gelindiğinde Doğu Karadeniz bölgesindeki Türk-Müslüman nüfusu gayr-i müslim nüfusun üç katından daha fazladır¹⁰.

1831 genel nüfus sayımına göre Giresun ve Keşap merkezlerinde 8.785 Müslüman erkek olduğu görülmektedir. 1869 tarihli Trabzon Vilayet Salnamesi'nde ise 6.809'u Giresun merkezde olmak üzere Keşap ve Akköy nahiyeleri ile birlikte toplam 19.741 Müslüman erkek nüfus vardır. Giresun merkezde 2.856'sı Rum, 225'i Ermeni olmak üzere 3.081 gayrimüslim erkek nüfus yaşamaktaydı. Kesap ve Akköy nahiyeleri ile birlikte ise 5.409 gayrimüslim erkek nüfus mevcuttu. 1882-1893 nüfus sayım sonuçlarına göre de Giresun merkezde 56.784 Müslüman, 11.369 Rum, 1.239 Ermeni olmak üzere toplam 69.392 kişi yaşamaktaydı¹¹.

XIX. Yy'ın başından itibaren bölgedeki Rum ve Ortodoks Osmanlı halkı, üst düzey Rumlar ve Ortodoks kilisesinin çabaları sonucunda kendilerinin Yunanlıların bir parçası olduklarına inandırılmış ve bölgede Megali İdea'cı düşünce yayılmıştır. 1870'den sonra ise Yunanistan'dan önemli oranda Rum bölgeye göç ettirilerek, Samsun merkezli Pontus Devleti kurma fikri oluşmuştur. 1900'lerin başından itibaren başta İngiltere ve Rusya olmak üzere diğer devletlerin kışkırtması ile bölgedeki Pontusculuk fikri Türklerin varlığını tehdit edecek boyutlara ulaşmıştır¹².

1846- 1847 idari değişikliğiyle Trabzon'a bağlı liva olan Giresun, 1848'de kaza olmuştur. 1855'de Ordu livasına, 1856'da Keşap'la birlikte Trabzon'a bağlanmıştır. 1857 yılında tekrar Ordu'ya bağlanan Giresun, 1866 yılında Trabzon'a bağlı Giresun livasının merkezi olmuştur. Bu durum 4 Aralık 1920 yılında vilayet oluncaya kadar devam etmiştir¹³.

Doğu Karadeniz'in Türkleşmesi olarak Osmanlı dönemi bilinir ve Fatih Sultan Mehmed'in Trabzon'u ele geçirmesi düşünülür. Fakat Osmanlıların bölgeyi ele geçirdiği 1461 senesinden yaklaşık 70 sene önce Çepni Beyi Emir Süleyman Bey bölgeyi hâkimiyetine alarak Türkleştirdiğini ve Pontus Rum Devleti ile mücadele

¹⁰ Mehmet Okur ve Veysel Usta, (2009), Karadeniz Bölgesi'nin Demografik Yapısına Dair Bir İnceleme, *History Studies*, Volume1/1, Samsun, s. 39.

¹² Tellioğlu, a.g.m., ss. 662- 663.

¹³ Ayhan Yüksel, (2003), *Giresun Tarihi Yazıları*, 2. Baskı, Kitabevi Yayınları, İstanbul, ss. 40- 41.

halinde olduğunu yukarıda belirtmiştik. Bu yanlış düşünce asıl fatihinin bilinmemesine ve adını taşıyan hiçbir eserin bulunmamasına neden olmuştur.

ŞER'İYE SİCİLLERİ VE KADILIK MAKAMI

Şer'iyye Sicilleri ve Önemi

Şer'iyye sicilleriyle ilgili üç temel kavram vardır. Birincisi mahdar kelimesidir: Sözlük anlamı huzur ve hazır olmak demektir. Terim olarak da iki anlamı vardır. Birincisi; hukuki dava ile ilgili yani, delillerini içeren ancak kadının kararına esas teşkil etmeyen kayıtlardır. İkincisi; herhangi bir konuda kaydedilen belgenin doğruluğunu onaylamak için belgede kadıların onaylayan mührünün bulunmasına denir¹⁴.

İkinci temel kavram ise sicildir. Okumak, kaydetmek anlamında olan bu kelime terim olarak insanlarla ilgili bütün hukuki olayları, kadıların verdikleri karar suretlerini ve yargıyı ilgilendiren çeşitli yazılı kayıtları içeren belgeye denmektedir. Şer'iyye Sicil Defteri de hukukla ilgili davaların kayıtlarının tutuldukları defterlerdir¹⁵.

Üçüncü kavram olarakta sakk-ı şer'idir. Belli bir usûle göre düzenlenmekte ve sicile kaydedilen kayıtlardaki bu usûle sakk-ı şer'i usûlü denir. “ Sakk sözlükte; berat, hüccet, tapu tezkeresi gibi yazılı belge manalarını ifade eder. Terim olarak ise; şer'i mahkemelerin sicile kaydettiği veya yazılı olarak tarafların eline verdiği her çeşit belgenin düzenlenmesinde ve yazılmasında takip edilen yazım usulüne veya bu çeşit yazılı belgelere sakk-ı şer'i denir”¹⁶.

Kadıların dava zabıtları, mukavele, senet, satış, vakfiye kayıtları, vekâlet, narh listeleri gibi kayıtlarını tuttukları defterleri ile merkezden gelen ferman, berat, ruûs ve kefalet, vesayet, azatlık belgesi, borç kâğıtları, tereke dökümleri, miras taksim belgeleri ve tezkire kayıtlarının yer aldığı defterleri bulunmaktadır. Bu defterlere genel olarak kadı sicilleri veya şer'iyye sicilleri denmektedir. Sicil tutma ve davaların kayda alınması

¹⁴ Ahmet Akgündüz (1988), *I.Şer'iyye Sicilleri-Osmanlı Hukukunda Adliye Teşkilâtının Yapısı ve Fonksiyonları-Şer'iyye Sicillerinin Toplu Kataloğuna*, C.1, TDAV Yayınları, İstanbul, s.17.

¹⁵ Akgündüz, a.g.e., s.17.

¹⁶ Akgündüz, a.g.e., s.17; Serkan Karaca, (2007), *Kütahya Şer'iyye Sicilleri 22 Numaralı Defterinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya, s. 5.

İslâm inancı ile ilgilidir¹⁷.

Defterin tahrip olması veya kaybolması ceza gerektiren bir konu olduğu için yeni tayin olan kadı ilk önce eski kadıdan defteri talep eder, iki emin nezaretinde defteri kontrol ederdi. Kadıların yaptıkları kayıtlar özelliklerine göre farklı isim alırlardı¹⁸.

Farklı konularda, farklı şekillerde yazılan bu kayıtlar bazen karışık bazen de merkezden gelenler ayrı, yerel kayıtlar ayrı tutulmuştur. Bu kayıtlardan hüküm, ilam, hüccet, gibi konularda tutulanlardan birer nüsha muhatab kişilere de verilmekteydi. Ekseriyetle eni dar, boyu uzun olan defterlere kayıtlar sakk-ı şer'i denen bir usul çevresinde kaydedilirdi¹⁹.

Tanzîmat döneminden sonra defterlerin hacmi gerekçeli kararın daha ayrıntılı açıklanması, şahitlerin isim ve adreslerinin daha uzun yazılması nedeniyle artmıştır. Şer'iyye sicillerinin Osmanlı Devleti'nin kuruluş ve büyüme dönemlerinde genellikle Arapça ve Türkçe karışık tutulduğu, devletin emirleri ve onlara verilen cevapların Türkçe tutulduğu gözlenir. Üke sınırları genişledikçe Türkçe yazmaya başlanacaktır²⁰.

1874 tarihli Nizamnâme'ye göre İstanbul dâhil bütün kadıların sicillere ilk sayfadan başlayarak son sayfaya kadar sıra numarası vermeleri, yazıları okunaklı yazmaları, defterlerden tahrip olanları tamir etmeleri, sandık bulundurmaları, bulundurulacak sandığa her akşam mukayyid nezaretinde sicilleri sandığa koymaları ve kadıların bunları mühürlemeleri, kendilerinden sonraki kadıya mühürlü teslim etmeleri kararlaştırılmıştır²¹.

Defterlerin ayrıma tâbi olmadan iç içe tutulduğunu belirtmiştik. Fakat Edirne, Bursa, İstanbul gibi önemli ve büyükşehirlerinde terekeler için ayrı defterler tutulmuş

¹⁷ Gündüz, a.g.m., s. 50; Karaca, a.g.t., s.5.

¹⁸ Akgündüz, a.g.e., s.17.

¹⁹ Akgündüz, a.g.e., s.18; Abdülaziz Bayındır, (2000), Osmanlı'da Yargının İşleyişi, *Yeni Türkiye*, Y: 6, S: 31, Ankara, ss. 667- 676.

²⁰ Tufan Gündüz, (1992), Şer'iyye Sicilleri ve Tarihî Kıymeti, *Türk Yurdu*, 7. Devre, C: 12, S: 59, Ankara, s. 50.

²¹ Akgündüz, a.g.e., s.18; Hacı Osman Yıldırım vd., (2000), *Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi*, Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı Yayınları, İstanbul, s. 36; Hüseyin Göksal, (2001), *Kütahya'nın 52 No.lu Şer'iyye Sicili*, Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir, s. 3.

²² Galip Eken, (1988), *Gaziantep'in 113 Numaralı Şer'iyye Sicili Transkripsiyon ve Değerlendirme*, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara ss. 26- 27.

²³ Gündüz, a.g.m., ss. 50- 52.

olup bunlara tereke defterleri veya kassâm adı verilmekteydi²².

Diğer Türk ve Müslüman devletlere nazaran çok daha teşkilatlı, merkeziyetçi ve müesseseleşmiş olan Osmanlı Devleti, sadece Anadolu ve İslâm coğrafyasında değil günümüzde bağımsız birer devlet olan Balkanlar'daki topraklarında da kadı sicilleri tutmuştur. Bu sicillerin çoğunluğu buldukları ülkelerin başkentindeki arşivlerde bulunmaktadır²³.

Şer'iyye Sicilleri bir kazadaki önemli olan tüm olayları, mahkemeye taşınan her çeşit konuları, muhasebe ve tereke tutanaklarını, devletin kazalara gönderdiği emirleri, alınan vergileri, vergi ve fiyat artışlarını, halkın devletten beklentilerini, bölgenin coğrafi yapısını, terk edilen veya yerleri değişen yerleşim yerlerini ve daha birçok konuları barındırmaktadır²⁴.

Siciller sosyal, iktisadî, askerî, beledî, ticarî, idarî ve hukuki yönden zengin kaynaklardır. Seferlerin ne zaman yapıldığını, hangi şartlar altında yapıldığını, devletin savaş durumlarında ortaya koyduğu tavır, kazalardan ne kadar asker ve hayvan istediği bilgisine ulaşarak savaşın boyutunu anlayabileceğimiz gibi, tutulduğu tarihteki malların fiyatlarını ve hatta evlenen kişilerin ne kadar mehr ile evlendiklerine kadar her alandaki çalışmalarda bizlere siciller ışık tutmaktadır²⁵.

Tutuldukları bölgenin hem sosyal yapısını incelememize yardımcı olduğu gibi, İslâm ve İslâm dışı unsurların birbirleri ile olan münasebetleri de ortaya koymaktadır. Yerleşim yerlerini öğrendiğimiz kaynaklar yine siciller olup, nüfus hareketlerini de öğrenebilme imkânımız vardır. Ecdadın ortaya koyduğu kültür miraslarımız olan cami, kervansaray, kilise, hamam vs. miraslardan günümüze ulaşamayanları da yine sicillerden bulmamız mümkündür²⁶.

Yine Osmanlı Devleti hakkındaki iddialardan olan din devleti olup olmadığı hakkında, mahkemelerdeki kararlarda şer'i hukukun mu, yoksa örfi hukukun mu

²⁴ Gündüz, a.g.m., ss. 50- 52; Bayındır, a.g.m., ss. 667- 676; Akgündüz, a.g.e., s.17.

²⁵ Akgündüz, a.g.e., s.17- 18; Ahmet Cihan, (2004), *Reform Çağında Osmanlı İlimiye Sınıfı*, Birey Yayınları, İstanbul, ss. 42- 45.

²⁶ Cihan, a.g.e., s. 42- 55; Halil Cin ve Ahmet Akgündüz, (1995), *Türk Hukuk Tarihi*, C.1, OSAV Yayınları, İstanbul, ss. 270- 278.

²⁷ Bayındır, a.g.m., ss. 667- 676.

kararlarda etkili olduğu belirlenerek daha net fikirlere ulaşılabilir. Bu bakımdan hukuk tarihine katkısı olacağı muhakkaktır. Şer'îyye sicilleri Osmanlı adalet ve hukukunun en küçük köylerde bile uygulandığını göstermesi ve uygulanan bu hukukun sonuçlarının kayıt altına alınması ile de daha sonraki davalara emsal olması bakımından siciller önem arz ederler²⁷.

Bu kadar büyük öneme haiz olan bu kaynaklar üzerindeki çalışmaların yetersiz olmasının sebepleri defterlerin savaşlar, istilalar, yangınlar ve doğal âfetler nedeniyle yok olması, katalog çalışmalarının çok uzun ve zor olması ve de 1941 yılına kadar Osmanlı arşivinin kaderine terk edilmesi olmuştur²⁸.

İlk sicil çalışmasını Halit Ongan 1958'de Ankara'nın 1 Numaralı Defterini yayınlamak için yapmıştır²⁹. Günümüzde ise çalışmalar daha çok sicillerden faydalanılarak eserler ortaya koymaya yöneliktir. Siciller ülkemizde özellikle Başbakanlık Osmanlı Arşivi ile Millî Kütüphane bünyesinde toplanmıştır. Yurt dışındaki siciller ise; Sofya Millî Kütüphanesi, Makedonya Tarih Enstitüsü, Selanik Tarih Enstitüsü, Kıbrıs, Şam, Kahire ve Basra'da bulunmaktadır. Doğu illerimize ait defterlerin çok azı hariç 1877-78 Osmanlı-Rus savaşında ve Dünya Savaşı sırasında tahrip olmuştur³⁰.

Katalog ve çalışmalarının bir an önce bitirilmesi ve Türk biliminin ve araştırmacısının hizmetine sunulması en büyük temennimizdir. Yapılan her çalışma, her karış toprağında medeniyet ve kültür olan ülkemizin tarihini daha iyi anlamamızı, gelecek nesillere daha doğru tarih bırakmamızı ve geçmişten gelen bazı önyargıların bitirilmesi adına önemli bir adım olacaktır.

Kadılık Makamı

Arapça'da *kazâ* (*kadâ*) kökünden ism-i fâil olan *kâdî*³¹, fıkıh terimi olarak insanlar arasında meydana gelen çekişme ve davaları şer'î hükümlere göre çözümlenmek

²⁸ Gündüz, a.g.m., s. 51; Yıldırım vd., a.g.e., s. 37.

²⁹ Gündüz, a.g.m., s. 51.

²⁹ Gündüz, a.g.m., s. 51; Yıldırım vd., a.g.e., s. 37.

³¹ Kâânî-i Şîrâzî, (2001), Kadı, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, C. 24, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, s. 66.

³² Ali Himmet Berki, (1979), *Açıklamalı Mecelle (Mecelle-i Ahkâm-ı Adliyye)*, 2. Baskı, Hikmet Yayınları, İstanbul, ss. 406- 407.

için yetkili makamca tayin edilen kişiyi ifade eder³². Kur'an-ı Kerim'de kadı kelimesi bir tek yerde *hükmünü sözünü geçiren*³³ anlamıyla kullanılmıştır. Hâkim kelimesinin çoğulu olan hükkam kelimesi de *uhdesinde yargı yetkisi de bulunan yöneticiler*³⁴ anlamında kullanılmıştır. Hadislerde de hâkim ve kadı kelimesi dile getirilerek kamu adına hüküm verme yetkisi olan kişiler ve devlet görevlisi olsun olmasın adaletle karar veren kişiler kast edilmiştir³⁵.

Diğer dinler gibi İslâm da insanların iyi ve kardeşçe geçinmelerini, adaletli olmalarını tavsiye etmiş³⁶, meydana gelebilecek haksızlıkların ve zulümlerin de cezasının gerektiği şekilde verilmesinin gereğini ortaya koymuştur³⁷. Bu adaleti sağlama konusunda bizzat Hz. Peygamber yargı işleri ile de görevlendirilmiştir³⁸. Bu görevi ilk dönemde kendisi, sınırların genişlemesi ile de yargılama yetkisi de verdiği valiler aracılığıyla yapmıştır. Meselâ Hz. Ali'yi Yemen'e kadı veya vali ünvanıyla görevlendirerek göndermiştir. Ayrıca Hristiyan olan Necran halkı için de Ebû Ubeyde bin Cerrah'ı davalara bakması için görevlendirmiştir. Dört halife döneminde ise valilerin yanında kadılar tayin edilmektedir. Fakat kadılar sadece medenî davalara bakıyorlardı. Bu durum Hz. Ali döneminin sonuna kadar devam etti³⁹.

Emevi Devleti'nin kurucusu Muaviye, başşehir Dımaşk'ta sahip olduğu yargı yetkisini tayin ettiği kadıya devretti. Bunu, valilerin yargı yetkilerini eyaletlerindeki kadılara devretmesi izledi. Emeviler döneminde kadılara mali, idari ve sosyal sorumluluklarda verildi. Abbasilerin ilk dönemlerinde de kadıları sultan atarken sınırların genişlemesi ve şehirlerin kalabalıklaşması nedeniyle kadıları seçmek için kurul oluşturuldu. Harun Reşid zamanında oluşturulan kurula Hanefi mezhebinin meşhur hukukçusu Ebû Yusuf kâdilkudât olarak atandı.⁴⁰

³³ *Kur'an-ı Kerîm*, 20. Tâhâ Sûresi, Âyet 72.

³⁴ *Kur'an-ı Kerîm*, 2. Bakara Sûrei, Âyet 188.

³⁵ *Kâânî-i Şîrâzî*, a.g.e., s. 66.

³⁶ *Kur'an-ı Kerîm*, 16. Nahl Sûresi, Âyet 90.

³⁷ *Kur'an-ı Kerîm*, 16. Nahl Sûresi, Âyet 126; 51. Zâriyât Sûresi, Âyet 6 ve 12.

³⁸ *Kur'an-ı Kerîm*, 4. Nisâ Sûresi, Âyet 65 ve 105; 5. Mâide Sûresi, Âyet 48.

³⁹ *Kâânî-i Şîrâzî*, a.g.e., ss. 66- 73.

⁴⁰ *Kâânî-i Şîrâzî*, a.g.e., ss. 66- 73.

İslâm dininde sosyal yapının temeli görülen adaleti uygulayacak olan kadılığı ve adaletle karar vermeyi Hz. Peygamber büyük ecir kazanılabilecek bir görev olarak göstermesine rağmen dönemin büyük, ilim ve irfanlarıyla tanınmış kişileri yüklediği sorumluluklarından dolayı bu görevi kabul etmemişlerdir. Kadıların davranış modeli olarak, Emevi Sultanı Ömer bin Abdülaziz'in kadı olarak tayin ettiği Memun bin Mihran'a verdiği şu talimat kabul görmektedir:

"Sinirli ve sıkıntılı iken davayı karara bağlama, taraflara karşı yumuşak davran. Dava ile ilgili gerekli araştırmayı yapmadan ve dava konusunu iyice anlayıp dinlemeden hüküm vermenin bir faydasının bulunmadığını, hakkı sahibine teslim etmedikçe davayı karara bağlamanın bir mana ifade etmediğini, adil davranmadıkça hüküm vermenin ve o hükmü icra etmenin bir hayır getirmeyeceğini bilmelisin"⁴¹.

İslâm dünyasında kadıların karar vermesindeki temel dayanak mutlaka Kur'an ve sünnet olmuştur. Bu iki kaynakla karara varamayan kadı kendi kanaati ile karar vermelidir. Kanaati yoksa müftü fetvası ile karar verirdi⁴².

Osmanlı'da Kadılık

Osmanlı Devleti'nin hukuku iki temel üzerine kurulmuştur. Bunlar şer'i ve örfi hukuk kurallarıdır. Şer'i hukuk öncelikle Kur'an ve sünnete dayanmaktadır. Bunlardan başka, bu iki temele dayanan, içtihadî kararlar olan icma' ve kıyas vardır. Bu dört temele edille-i şer'iyye adı verilir ki hepsinin kaynağı doğrudan veya dolaylı olarak Allah'ın iradesidir⁴³.

Osmanlı hukuk temelini de örfi hukuk oluşturur. Örfi hukuk demek sadece âdet veya anane hukuku demek değil, şer'i hükümlerin kanun tarzında tedvini de dâhil olmak üzere, padişaha tanınan sınırlı yasama yetkisi çerçevesinde, hukukçuların fetva ve içtihadlarına da başvurarak ortaya konan hukuk kuralları demektir⁴⁴. Yani örfi hukuk şer'i hukuka aykırı olamaz, olsa bile geçerli olamaz⁴⁵.

⁴¹ Kâânî-i Şîrâzî, a.g.e., ss. 66-73.

⁴² Erol Özbilgen, (2004), *Bütün Yönleriyle Osmanlı, Âdâb-ı Osmaniye*, 2. Baskı, İz Yayıncılık, İstanbul, s. 220.

⁴³ Cemil Kaya, (2000), Genel Hatlarıyla Osmanlı Yargı Teşkilatı, *Yeni Türkiye*, Yıl: 6, S: 31, Ankara, ss. 699- 708.

⁴⁴ Murat Şen, (2000), Osmanlı Hukukunun Yapısı, *Yeni Türkiye*, Yıl: 6, S: 31, Ankara, ss. 686- 698.

⁴⁵ Erol Özbilgen, (1985), *Osmanlı Hukukunun Yapısı*, İstanbul, s. 44.

⁴⁶ M. Akif Aydın, (1999), *Türk Hukuk Tarihi*, Genişletilmiş 3. baskı, İstanbul, ss. 67- 68.

Klasik fıkıh kitaplarında yer alan ve geçmiş dönemlerde devletin müdahalesinden bağımsız olarak oluşan hukuka şer'i hukuk, şer'i hukukun izin verdiği ölçüde ve şer'i hukuka aykırı olmamak şartıyla padişahların emir ve kanunnamelerinden oluşan hukuka örfi hukuk adı verilmektedir⁴⁶.

Osmanlı Devleti'nde ilk olarak Osman Gazi döneminde kadı tayini yapılmış, Sultan I. Murad döneminde de İslâm devletlerindeki kadiülkudatlık benzeri kazaskerlik kurumu oluşturulmuştur⁴⁷. Sınırlar genişledikçe sayıları artan ilmiye sınıfı mensuplarının başı kazaskerlik kurumu idi. Kadıları buldukları yere göre bağlı oldukları kazaskerler tayin ederken XVI. asırdan sonra kazaskerliğin önüne geçerek ilmiyenin başı olan şeyhülislamlık makamı üst düzey kadıları tayin etme hakkı kazanmıştır⁴⁸.

Kadılar medrese bitirmiş ve elinde icazeti olan kişilerdir. Medereseden mezun ilmiye sınıfı öğrencilerinin önünde 3 yol vardır: Birisi ifta yani müftülük, diğeri tedris yani müderrislik ve sonuncusu da kaza dediğimiz kadılık ve adalet kurumudur. Kurumlar arası geçişler serbest olsa da sıkı bir sınavdan geçirilirler daha sonra derecelerinin karşılığı olan protokolden geçtikleri kurumda devam ederlerdi. Ünlü hukukçularımızdan Cevdet Paşa Süleymaniye Medreselerinde kibar-ı müderrisin olarak göreve başlamış, başarıları karşılığı kendisine kazaskerlik rütbesi verilmiş, daha sonra ilmiye sınıfından, vezir olarak idari sınıfa geçmiştir⁴⁹.

Kadıların yetiştiği kurumlar olan medreseler Osmanlı'da ilk olarak 1330 yılında o zaman beyliğin başkenti olan İznik'te Orhan Gazi tarafından kurulmuş, müderris olarak da Şerefüddin Davud-i Kayserî atanmıştır⁵⁰. Medreseler, zaman içerisinde gelişmiş olsa da asıl gelişimini ve şekillenmesini Fatih Sultan Mehmed zamanında Sahn-ı Seman Medreseleri'nin kurulması ile başarmış, Süleymaniye Medreseleri ile zirveye çıkartmıştır⁵¹.

⁴⁷ Aydın, a.g.e., s. 67- 68.

⁴⁸ Ekrem Buğra Ekinci, (2000), Tanzimat Devri Osmanlı Mahkemeleri, *Yeni Türkiye*, Yıl: 6, S: 31, Ankara, ss. 764- 773.

⁴⁹ İlber Ortaylı, (2009), *Osmanlı'yı Yeniden Keşfetmek*, 28. baskı, Timaş Yayınları, İstanbul, s. 128.

⁵⁰ İ.H.Uzunçarşılı, (1988), *Osmanlı Devleti'nin İlmiye Teşkilatı*, T.T.K. Yayınları, Ankara, s. 1.

⁵¹ Kâânî-i Şîrâzî, a.g.e., ss. 66-73.

XIX. asırda kadılık büyük sarsıntılar yaşamıştır. Bunlardan ilki yeniçeri ocağının kaldırılmasıdır. Sadece savaş için değil asayiş içinde var olan ocağın kaldırılması hem asayiş gücü hem de kadıların yaptırım gücü olan bir unsuru ortadan kaldırmıştı.

Bir diğeri de yeni mahkemelerin kurulması ve yeni hukuk okullarının açılması oldu. II. Mahmud'un kurduğu Mekteb-i Maarif-i Adliyye'nin kurulmasına karşılık Osmanlı fakihleri Medreset-ül nuvvab adında batı hukukunu da kapsayan müfredatı olan medrese kurdular. Bu medreselerde Roma hukuku da okutulmaktaydı. Cumhuriyetin ilk yıllarında bazı hukukçular ve üst yargı üyeleri buradan yetişenlerden oluşmuştur⁵².

Evkâf mahkemeleri, ceza mahkemeleri, ticaret mahkemeleri ve hukuk mahkemeleri kurulunca şer'iyeye mahkemelerinin yetkileri azalmıştır. 1871 yılında Nizamiye Mahkemelerinin kurulması ile ortaya çıkan ikilik hukukî düzenlemelerle ortadan kaldırılmış ve şer'iyeye mahkemelerine vakıf mallarının aslı, hacr, vasiyet, vasi tayini, yetim mallarını koruma, vakıfların borçları ve miras ile ilgili konulara bakma yetkisi verilmiştir. Her ne kadar asıl görev yerleri şer'iyeye mahkemeleri olsa da yeni kurulan mahkemelere başkanlık edecek yetişmiş hâkim olmadığı için kadılar bir süre bu mahkemelere de başkanlık yapmışlardır⁵³.

Osmanlı Devleti'nin en önemli memuru olan kadılar hangi şartları taşımalıydı? Nihayetinde adalet kurumu sosyal yapıyı ve devleti ayakta tutan kurum olacağı için bu konuda gerçekten çok dikkatli davranılmıştır.

Kadı atanmasında öncelikle belirli bir tahsil ve hiyerarşiye göre atama yapılmaktaydı⁵⁴. Tahsil ve hiyerarşi dışında kadı olabilmek için gereken şartlar ise:

1. Reşid olmak
2. Temyiz gücüne sahip olmak
3. Müslim ve adil olmak
4. Muhakeme yeteneğine sahip olmak

⁵² Ortaylı, a.g.e., s. 133.

⁵³ Halil Cin ve Ahmet Akgündüz, (1990), *Türk-İslam Hukuku Tarihi*, C.1, s.285.

⁵⁴ Kâânî-i Şîrâzî, a.g.e., ss. 66- 73.

5. Nesebi sahih olmak

6. Erkek olmak. Maliki, Hanbelî ve Şafîî fakihler kadınların kadı olamayacaklarını belirtirken, Cerir et-Taberi ve Hasan-ı Basrî gibi bazı âlimler sakınca olmadıklarını bildirmişlerdir. İmâm-ı Âzâm'a göre kadınların kaza hakkı yani yargılama hakkı bulunmaktadır⁵⁵.

İslâm fıkıhında kadı ve kaza konusu şu açılardan ele alınmaktadır:

1. Kadı hür, müslim, yetişkin ve adaletli olmalıdır
2. Hukuk ile ilgili her şeye hükmetmelidir
3. Kadı hüküm verirken dört mesneti vardır: Şehadet, yemin, nükûl ve ikrar
4. Kadı kendini töhmette bırakmayan herkes için karar verebilmelidir
5. Taraflara eşit muamele yapmak zorundadır
6. Mahkeme sırasında anlama yeteneğine zarar verecek korku, açlık, susuzluk vs. durumlardan uzak durmalıdır⁵⁶.

Mecelle'ye göre kadıların özellikleri ve uymaları gereken ahlakî kurallar şu şekilde belirtilmiştir:

1. Yerli yerinde karar verebilen, dürüst, anlayışlı, sağlam iradeli, güvenilir ve şahsiyet sahibi olmalıdır
2. Fıkıha vakıf olmalı, yargılama hukukunu iyi bilmeli, davaları çözebilecek beceriye sahip olmalı
3. Çocuk, bunak, kör, sağır olmamalı. Bunların verdiği kararlar geçersizdir
4. Mahkemede kendisi için alış-veriş yapmamalıdır. Yaparsa makamın yüceliği kaybolur
5. Kimseyle şakalaşmamalıdır. Taraflarla dava dışında konuşmamalıdır. Böyle yaparsa makamı küçük düşürür
6. Miktarı az veya çok olsun taraflardan kesinlikle hediye alamaz
7. Taraflardan birinin ziyafetine gitmez
8. Karar verilmeden taraflardan biriyle baş başa görüşemez, evine gidemez,

⁵⁵ Eken, a.g.t., s. 13.

⁵⁶ Kâânî-i Şîrâzî, a.g.e., ss. 71-72.

evine kabul edemez

9. Yargılama sırasında tamamen adaleti gözetmek zorundadır⁵⁷.

Ayrıca 1913 tarihli Hükûm-ı Şer' ve Mevâkim-i Şer'iyye Hakkında Kânun-i Musavvat'ın (HŞMŞHK) 17. maddesine göre hâkim tayin edilecek kişilerde şu beş şart aranır:

1. 25 yaşını doldurmuş olmak
2. Bir yıl veya daha fazla hapis cezasına yahud daha ağır bir cezaya çarptırılmamış olmak
3. Yerli yerinde hüküm verebilen anlayışı kuvvetli, doğru, güvenilir, şahsiyet sahibi ve sağlam iradeli olmak
4. Tam bir temyiz kudretine sahip olmak
5. Medresetü'l-kudât'ı bitirmiş olmak⁵⁸.

Kadılar padişah beratı ile atanır, tayin, yol ve nakil işleri ile bağlı oldukları kazaskerlik dairesi ilgilenirdi. Beratı alan kadı rûznâme denilen deftere kayıt edilir, meslekteki terfi ve özlük işleri bağlı olduğu kazaskerlik dairesinde yürütülürdü. Bu deftere işlenmeyen tayinler geçersiz ve beratlar hükümsüz sayılırdı⁵⁹.

Kadıların tayini ve görev alması kadar azli ve görevden alınmaları da belirli kurallara bağlanmıştır. Osmanlı'da dokunulmazlıkları olmasına rağmen bazen sorumluluklarını ihmalleri karşısında cezalandırılmışlardır. Mesela IV. Murad'ın Bağdat seferi sırasında yolların karını temizletmeyen İznik kadısını astırmıştır⁶⁰. Kanûni de Kızıl Yenicesi kadısını menzil paralarını çalması yüzünden astırmıştır⁶¹. Bu iki örnek dışında kadıların öldürüldüklerine dair bilgi yoktur. Fakat 1595 tarihli adaletnamede devlet erkânı tehdit edilip padişah görevini yapmayanlara ceza uygulayacağını belirttiikten sonra ” *Kadılar dahi dibekte dövülür, helâk edilir.*” gibi bir tehdit söz konusudur⁶².

⁵⁷ Akgündüz, a.g.e., ss. 70- 71; Ali Himmet Berki, (1979),*Açıklamalı Mecelle (Mecelle-i Ahkâm-ı Adliyye)*, 2. Baskı, Hikmet Yayınları, İstanbul, ss. 407- 408; Osman Kaşıkçı, (1997), *İslâm ve Osmanlı Hukukunda Mecelle*, OSAV Yayınları, İstanbul, ss. 296- 297.

⁵⁸ Bayındır, a.g.m. , s.673.

⁵⁹ Akgündüz, a.g.e., ss. 68- 71.

⁶⁰ Ortaylı, a.g.e., s. 130.

⁶¹ Kâânî-i Şîrâzî, a.g.e., ss. 66- 73.

⁶² Ortaylı, a.g.e., s. 130.

Kadılar için azil sebepleri olarak şunlar belirtilebilir:

1. Aklını ve temyiz yeteneğini kaybetmesi
2. Kör, sağır, dilsiz olması
3. Görevinde irtihab yoluna sapması ve kanunu ihlal etmesi
4. İmanını kaybetmesi
5. Yolsuzluğunun anlaşılması
6. Bilgisizliğinin anlaşılması veya kendinin açıklaması⁶³.

Osmanlı kadısının görev ve yetkilerini mülkî, adlî, beledî ve askerî olarak dört kısma ayırabiliriz. Yani Osmanlı'da kadı hâkim, belediye başkanı, müfettiş, savcı, sorgu hâkimi, mülkî amir, emniyet müdürü, vergi toplayıcı, noter gibi günümüzdeki bir yerdeki hemen hemen tüm işleri yapmakla görevli devlet görevlisidir⁶⁴.

Kadıların bu kadar geniş sorumlulukları sadece kendi sorumluluk alanlarındadır. Kadılar başka kadıların alanlarındaki olaylara ve davalara müdahale edemezler, kendi kaza daireleri dışındaki kişilerin davalarını kabul dahi edemezler. Aksine bir durumda iki kadı arasında gerilim ve şikâyet söz konusu olur. Meselâ Dodurga ve Taraklı Yenicesi kadıları arasında böyle bir çatışma ve merkeze şikâyet olmuştur⁶⁵.

Bu kadar yoğun sorumluluk altındaki kadıların kendilerine uygun gördükleri, kadı vekili diyebileceğimiz, nâib atama yetkisi vardır. Bu durum merkezi gücün zayıfladığı dönemlerde kadıların kaza bölgelerine gitmeyerek nâib göndermesine ve adalet mekanizmasının zayıflamasına neden olmuştur⁶⁶. Kadıların diğer yardımcıları subaşı, asesbaşı, dizdarlar asayiş konusunda yardım etmektedirler. Asıl görevi yargı işleri olan kadıya mahkemelerde sicil kâtipleri, mübaşirler, tezkiye memurları, hademeler, kapıcılar, müşavirler ve muhızır yardım ederken, beledî işler için de muhtesibler yardımcı olmaktadır. Şehrin imarını mimarbaşı ile yapmaktadır⁶⁷.

⁶³ Eken, a.g.t., s. 13; Akgündüz, a.g.e., s. 70.

⁶⁴ Eken, a.g.t., ss. 20- 21; Akgündüz, a.g.e., s. 72.

⁶⁵ Ortaylı, (1994), *Osmanlı Devleti'nde Kadı*, Ankara, s. 22; Kâânî-i Şîrâzî, a.g.e., s. 72.

⁶⁶ Akgündüz, a.g.e., s. 72.

⁶⁷ Akgündüz, a.g.e., ss. 72- 75; Göksal, a.g.t., s. 4; Eken, a.g.t., ss. 22- 23.

Ayrıca toprak kadılığı denen seyyar kadılıklar da mevcuttur. Görevleri ise müfettişlik, stratejik önemdeki ürünlerin kaçakçılığını önleme ve yolsuzlukları takiptir. Şikâyetlerin çok olduğu ve devlet görevlileriyle halk arasında problemlerin olduğu yerlere teftiş için gönderilen mehâyif müfettişi adı verilen güvenilir kadıların olduğuda bilinmektedir⁶⁸.

⁶⁸ Kâânî-i Şîrâzî, a.g.e., s. 72- 73.

BİRİNCİ BÖLÜM
DEFTER HAKKINDA BİLGİLER VE HÜKÜMLERİN TASNİFİ

1.1. 1434 SAYILI GİRESUN ŞER'İYE SİCİL DEFTERİ

İncelediğimiz defterde şer'îye sicillerinde bulunan ve “dibâce” denilen dúa ve besmele bulunmamaktadır. Defterdeki ilk kayıt 19 Receb 1316 tarihli son kayıt ise 13 Muharrem 1317 tarihli dir. Fakat defterdeki kayıtlar kronolojik sıra ile kaydedilmemiştir. Yani bazı kayıtların tarihleri kendisinden önceki kayıttan önce olabilmektedir. Bu durum kayıtların başka yere kaydedildikten sonra toplandığı izlenimini vermektedir.

Defterdeki yazılar genellikle okunaklı yazılmıştır. Bazı belgelerde yanlış yazılan yerler karalanarak iki satır arasına sıkıştırıldığı görülmektedir. Her sayfada bir hüküm veya belge bulunmamakta, bazı sayfalarda birden fazla hüküm varken⁶⁹ bazı hükümler de birkaç sayfaya yayılmıştır⁷⁰.

Defterde belge veya hükümler değil defter sayfası numaralandırılmıştır. Bir konu hakkındaki hüküm için birkaç sayfa devam eden belgeler olduğu için karışıklığı önlemek adına çalımamızı hükümleri numaralandırılarak yaptık. Bazı davalarda ise karar ile dava ile ilgili ilk kayıt arasında başka davalar ve hükümler vardır⁷¹.

Defterin tıpkıbasımını mikrofilm tekniği ile saklanmış Millî Kütüphane arşivinden elde ettik. Bu sebeble mikrofilme kayıt sırasında yapıldığını düşündüğümüz defterin kopmuş durumdaki sayfaları sayfa 8'den başlamak üzere mikrofilme eklenmiş ve bu sayfalar ayrıca numaralandırılmıştır. Bu sayfalardan örnekleri “Ekler” kısmında çalışmaya eklenmiştir. Bu sayfalar üzerinde de numaralandırmayı, defterdeki diğer kayıtlarda olduğu gibi davalara göre yaptık.

Mikrofilm tekniği ile elde ettiğimiz için defterin ebatı hakkında fikir sahibi değiliz. Defter 90 varaktan müteşekkil olup yukarıda bahsettiğimiz eklemeler ile 194 sayfa, eklemeler haricinde 158 sayfadır. Defterde 1, 2, 9, 29, 105 ve 158'inci sayfalar boştur.

Defterde merkezden gelen evraklara dair bir kayda rastlanmamıştır. Bu durum merkezden gelen evrakların başka bir deftere kaydedilmiş olma ihtimalini göstermektedir.

⁶⁹ Bkz. *1434 Numaralı Giresun Şer'îye Sicil Defteri*, Milli Kütüphane Başkanlığı Mikrofilm ve Basımevi Şube Müdürlüğü Arşivi, Mikrofilm No: 8122. Belge No: 97- 98.

⁷⁰ Bkz. a.g.ş.s.d. ,Belge No: 31.

⁷¹ A.g.ş.s.d.'nde Belge No: 31'de başlayan davanın devamı Belge No: 33 ve Belge No: 35'de devam etmektedir. Belge No: 31'de Şa'ban 5 te başlayan davada Belge No: 33'ün tarihi Şa'ban 8, Belge No: 35'deki şahidlerin ifade vermesi ise Şa'ban 12 tarihlidir. Bu üç belge arasına başka davalarla ilgili belgeler kaydedilmiştir.

Defterdeki kayıtların tamamı Osmanlı Türkçesi'dir. Bazı kayıtların tarihi yoktur. Genellikle isim ve mühür bulunmakla beraber bazı kayıtlarda mühür yoktur. Defterde şahıslardan bazıları mühür, bazıları parmak izi⁷² bazıları da imza⁷³ kullanmıştır. Bunlar şahıs isimlerinin altında (mühür), (barmak izi) ve (imza) olarak belirtilmiştir.

Defterde ayrıca muhasebe tutanaklarındaki hesaplardan birinde⁷⁴ yanlışlık vardır. Fakat defterin orijinalliğine bağlı kalmak adına bunu değiştirmedik.

Defterde hemen her davadan kayıt olmakla beraber ekseriyetle veraset i'lâmı yoğunudur. Giresun dâhilinde yaşayan Ermeni ve Rum Osmanlı vatandaşlarının davalarında kayıtlarının bulunduğu defterde, bu iki milletin insanların davaları veraset ve rüşd isbatından ibarettir.

Defterdeki davalardan bize en ilginç gelenleri, Fatma binti Ömer'in henüz bir yaşında iken vekâlet ile evlendirilmesi ve 21 yaşında da tatlık edilmesi ile ilgili olan 4 numaralı belge, Ayşe binti Hasan ve Osman bin Emrullah evlenmiş olup 2'şer aylıkken aynı memeden süt emdiği için nikâhlarının iptali ile ilgili olan 31, 33 ve 35 numaralı belgeler ve başka bir konuda vekâleti alınıp Müezzinoğlu Ahmed bin Mehmed'e nikâhlandığını iddia eden Güzlâde binti Mahmud'un davası olan 94 numaralı davalardır.

1.2. DEFTERDEKİ HÜKÜMLERİN TASNİFİ

Kadınların gerek kanunnâmelerle tutmak zorunda oldukları gerekse de taraflarda verdikleri belgelerde tahrifatı ve art niyetleri önlemek amacıyla tuttıkları defterler olduğunu ve bu defterlere kadı defteri, mahkeme defteri veya şer'iyeye sicili dendiğini belirtmiştik. Bu defterlere hem merkezden gönderilen emirler, fermanlar, kanunlar kaydedilir hem de kaza bölgelerindeki konularına göre i'lam, hüccet gibi isimler alan yerel belgeler ve mahkeme tutanakları kayıt edilirdi.

İncelediğimiz 1434 sayılı Giresun şer'iyeye sicilinde merkezden gelen belgeler yoktur. Defteri hüküm ve tutanakların tasnifi ise konularına göre ve konular hakkında bilgi verilerek aşağıda incelenmiştir.

⁷² Parmak izi kullananlar için şahidler parmak izinin o şahsa ait olduğuna ve huzurlarında parmak bastığına tasdik vermişlerdir. Parmak izini genellikle kadınlar kullanmıştır.

⁷³ İmzayı sadece Hristiyanlar kullanmıştır. İstavroz imzası adıyla bazı belgelerde geçmektedir.

⁷⁴ Bkz. a.g.ş.s.d. Belge No: 34.

1.2.1. İ'lamlar

İ'lam, hâkimin bir davada verdiği kararını, üzerinde imza ve mühürünü taşıyan belgedir⁷⁵. Belgede müddeinin iddiası, delilleri, şahitleri, davalının savunması ve savunma delilleri ile gerekçeli karar yazılıdır.

Delili olmayan müddei davalıdan yemin isteyebilir. Buna tahlif denir. Davalı ise yemin edebileceği gibi bazen yemin etmekten kaçınabilir. Bu yeminden kaçmaya ise nükûl denir⁷⁶.

İddia, deliller sunulması, şahitlerin adres ve kimliklerinin yazılmasından sonra davalı savunmasını yapar. Varsa delillerini ve şahitlerini sunar. Hâkimin kararı gerekçesiyle açıklandıktan sonra Şühudü'l Hal kişilerinin isimleri, varsa mühürlerini yoksa parmaklarını basarlar ve nihayetinde tarih yazılır. İncelemiş olduğumuz defterde toplam 58 adet i'lam bulunmaktadır. Bunlardan 38'u verâset, 3'ü rüşd isbatı, 2 tanesi tecavüz davası olmak üzere de toplam 15 adet farklı konularda i'lamlar vardır. Bu farklı konulardaki belgeler i'lamların yazılış tarzlarında yazılmalarından dolayı diğer i'lamlar olarak açıkladık.

1.2.1.1. Verâset İ'lamı

Defterdeki veraset i'lamlarından 15 tanesi askerde iken ölenlerin veraset i'lamlarıdır. 23 tanesi de diğer veraset i'lamlarıdır. Tüm i'lamlarda olduğu gibi öncelikle vefat eden kişinin adı, lakabı ve anlaşılacak şekilde adresi yazılarak başlanır. Askerde iken vefat edenlerin ise bağlı bulunduğu askerî birlik açık şekilde yazılır. Daha sonra tüm varislerin ismi ve açık adresi yazılır. Varisliklerine şahit olanların isim ve adresleride yazıldıktan sonra karar yazılır mühürlenir ve tarih atılır.

İncelediğimiz defterdeki verâset i'lamları ile ilgili belge numaraları şunlardır:

(1, 25, 26, 27, 32, 37, 41, 45, 47, 58, 59, 64, 68, 72, 78, 81, 83, 85, 86, 88, 90, 91, 93, 97, 98, 100, 105, 109, 112, 114, 116, 122, 123, 124, 125, 127, 130, 141)

⁷⁵ Bayındır, a.g.m., s. 671.

⁷⁶ Abdülaziz Bayındır, (1996), *İslâm Muhakeme Hukuku (Osmanlı Devri Uygulaması)*, İslâmî İlimler Araştırma Vakfı Yayınları, İstanbul, s. 1.

1.2.1.2. Rüşd İsbatı

Henüz reşit olmamış iken yetim kalanların malları eytam sandığı denilen kuruma aktarılarak reşit olunca kişiye iade edilirdi. Bir anlamda yetimlerin mallarını koruyan bir kurumdu eytam sandığı. Çocuk reşit olunca mahkemeye başvurarak mal ve emlaklarını talep ederdi. Belgelerden reşit olma yaşının 19 olduğu anlaşılmaktadır.

Tüm davalarda olduğu gibi burada da öncelikle rüşdünü isbat edecek olan kişinin adı ve adresi yazılır. Burada davalı olan kişi eytam müdürüdür ve onunda adı yazılır. Reşit olduğunu iddia eden kişi bunu ispatlamak zorunda ve iki şahit göstermek zorundadır. Defterde 3 adet rüşd isbatı i'lamı olup hepsinde de kişinin reşit olduğunu ispatladığını görmekteyiz.

Rüşd isbatı ile ilgili i'lamların belge numaraları şunlardır:

(43, 87, 134)

1.2.1.3. Diğer İ'lamlar

Bu i'lamlar çeşitli konularda olup i'lamların tutuldukları gibi tutuldukları ve diğer i'lamların konularına girmedikleri için burada sıra numaralarını vereceğiz:

(31, 33, 35, 44, 52, 57, 60, 61, 69, 73, 74, 95, 102, 110, 118)

1.2.2. Hücetler

Kelime anlamı “delil, bir hükmü havi veya bir tasrifi müekked olarak mahkeme-i şer’iyye canibinden verilen varak-ı resmiye”⁷⁷ demek olan hücet, Osmanlı kadılarının karar vermeden, tarafların itirafı veya beyanı ile diğerinin kabulünden oluşan ve kadıların sadece noter olarak onaylayıp iki tarafında bunu kabul ettiğini kayıt altına aldığı belgelerdir.

İ'lamlardan en büyük farkı kadı kararı ve gerekçeli karar olmadan yazılmasıdır. Birer nüshası taraflara verilir, üzerinde tahrifat yapılmasını önlemek için kadı deftere kayıt ederdi. Taraflara verilenler mühürlü, deftere kayıt edilenler mühürsüzdür.

1.2.2.1. Alım- Satım ve Borç Hüceti

Alım- satım sicillerde bey’ olarak tabir edilmiştir. Anlaşılacağı gibi bir malın veya arsanın satıldığını gösteren belgedir.

Önce satışı yapacak kişinin adı ve adresi yazılır sonra satılacak olan malın veya yerin cinsi, türü veya hudutu açık şekilde yazılır. Daha sonra alımı yapacak kişinin adı ve adresi ve satışın fiyatı yazılır. İki tarafın bunu takrir etmesi ile işlem gerçekleşir.

⁷⁷ Şemseddin Sâmî, (2004), *Kâmûs-ı Türkî*, Kapı Yayınları, İstanbul, s. 541.

Borç konusunda da aynı yol izlenerek alacaklı olanın adı ve adresi ile borcun türü ve miktarı yazılır. Borçlu olanın adı ve adresi yazıldıktan sonra iki tarafın kabulü ve onay ile işlem bitmiş olur.

Defterdeki alım- satım ve borç hüccetleri şunlardır:

(29, 30, 36, 48, 75, 77, 80, 84, 115, 119)

1.2.2.2. Vasi ve Vekil Tayini

Bazı işlerin görülmesinde güvenilir kişilerin yetkili kılınmasına vekâlet, bu yetkili kılınan kişiye de vekil denir. Vekâlet verecek kişinin adı ve adresi ile başlar, vekil yapılacak kişinin adı ve adresi yazılır. Vekâlet konusu belirtilerek vekil tayini tamamlanır.

Küçük yaşta yetim kalan çocukların mallarını idare etmeye muktedir kimselere vasi denir. Bu hüccetlerde vesayeti verilecek çocuğun adı ve adresi ile başlar. Vasi anne olabileceği gibi, bir akraba veya eşraftan biri de olabilir. Vasi olacak kişinin adı ve adresi ile vesayeti kabulunu ikrarıyla vasi tayini tamamlanır.

Bu hüccetler aşağıdaki numaralardaki belgelerdir:

(38, 39, 53, 62, 63, 65, 82, 86, 126, 131, 135, 140)

1.2.2.3. Nikâh Hücceti

Bu hüccetlerde isim ve adres yazılarak başlar. Genellikle kadının söylediği şekli ile yazılmıştır. Kadının nikâhına engel olmadığına dair Mahalle veya karye imamından alınan vesika belirtilir. Erkeğin bunu kabul ettiğini beyanı ile işlem gerçekleşmiş olur.

Bazı nikâh akdlerinde mehr ve boşanma olursa erkeğin vermeyi taahhüt ettiği nafaka da yazılır.

Bu tür hüccetlerin belge numaraları şunlardır:

(67, 111)

1.2.2.4. Talak (Boşanma) Hücceti

Boşanmak isteyen kadının adı ve adresi yazılarak başlar. Hazır ise kendisi değilse vekili boşanma sebebini açıklar. Erkeğin de bunu onaylaması ile boşanma gerçekleşir. Son olarakta birbirleri üzerinde hakları olmadığını beyanları yazılır.

Fakat her boşanma iki tarafın rızasıyla olmadığı için bazen erkek boşanma sebebi olarak kadının söylediklerini inkâr edebilir. Buradaki amaç haklı olarak daha az nafaka vermek olabilir.

Defterdeki boşanma hüccetleri şunlardır:
(4, 49, 94, 101, 136)

1.2.2.5. Nafaka Tayini Hücceti

Geçimlilik demek olan nafaka, boşandığı karısına ve çocuğuna erkeğin yemek, içmek ve barınmak için verdiği paradır. Bazen yetim olan çocuğun vasisi eytam sandığından da bunu talep edebilir. Kendini geçindiremeyecek kadar yaşlı olanlarında evlatlarından nafaka talebi olabilir. Bazı belgelerde daha önce verilmesi kararlaştırılan nafakanın yetersiz olmasından dolayı arttırılmasına dair hüccetlerde vardır.

Nafaka talep edenin adı ve adresi ile başlayan bu hüccetlerde bazen vasi nafakayı talep edebilir. Vasi talep ederse vasinin adı ve adresi de yazılır. Daha sonra nafaka talebinin nedeni belirtilerek nafaka talep edilir. Nafaka talebi kimden edilmişse onun adı ve adresi ile bitirilir.

Tayin edilecek nafaka konusunda bazen erkek ödeyemeyeceğini beyan etmiş olsa da bir miktar nafaka yine de tayin edilmektedir. Ne kadar nafaka verileceğini Şühudû'l hal belirlemektedir.

Nafaka tayini ile ilgili belgeler şunlardır:
(40, 49, 50, 66, 76, 89, 92, 107, 117, 121, 128, 129, 133)

1.2.2.6. Kiralama (İcar) Hücceti

Kiraya vermek demek olan icar, anlaşılacağı üzere bir malın, yerin veya kişinin⁷⁸ belli bir süre için tasarruf hakkını eline almaktır. İncelediğimiz defterde kişilerin kiralanmasına dair kayıt bulunmamaktadır.

Kiraya verecek kişinin adı ve adresi ile başlar. Sonra kiralayacak kişinin adı ve adresi yazılır. Kiraya verilecek malın cinsi ve adedi, yerin açık olarak hudutu, kişinin ise adı ve adresi yazılır. Kişiler kiraya verilecekse kiraya verilme sebepleri yazılır. Kiraya verilen kişiler genellikle geçim sıkıntısından dolayı çocuklar olmuş, bunları şehrin ileri gelenleri kiralamıştır. Kiralama ücretinin bir kısmını ailesine bir kısmını da çocuğun yetiştirilmesine kullanmışlardır⁷⁹. Daha sonra kira bedeli yazılarak işlem tamamlanır.

Kiralama hüccetleri şunlardır:
(113, 139)

⁷⁸ Göksal, a.g.t., s. 18.

⁷⁹ Göksal, a.g.t., ss. 18- 19.

1.2.2.7. Sulh Hücçeti

Sulh anlaşmak demektir. Tüm hücçetlerde olduğu üzere konuyla alakalı kişilerin isim ve adresleri yazılarak başlar ve anlaşmazlık konusu açık şekilde belirtilir. Anlaşma şekilleri ve sulh oldukları belirtilip tarafların takriri ile tamamlanır. Daha önceden bir davaya sebep olmuş bir anlaşmazlık ise önceden verilen kararda belirtilir.

Sulh ile ilgili hücçetler şunlardır:

(79, 106)

1.2.2.8. Ferağ Hücçeti

Ferağ, tasarruf ve sahip olma hakkını başkasına devretmek⁸⁰ demektir. Şahıs isimleri ve adreslerin yazılmasıyla başlar. Ferağ yapılacak malın cinsi ve adedi, yerin hudutları açıkça belirtilir. Eğer yer bilinen bir mevki ise bu isimde eklenir. Ferağ yapılanların bedelleri belirtildikten sonra ferağ yalacak kişinin adı ve adresi yazılır. Ferağ yapılanın kabulü ve şahitlerin onayı ile tamamlanır.

Bu tür hücçetler şu belgelerdekilerdir:

(46, 71)

1.2.2.9. Diğer Hücçetler

Hücçet olup yani karar olmadan kadıların sadece onaylayarak noter işlevi gördükleri kayıtlardan olan fakat belirli bir konuda olmayan hücçetleri diğer hücçetler olarak burada tasniflendirdik. Bu hücçetler şunlardır:

(34, 42, 56, 99, 108, 120, 137, 138, 142)

1.2.3. Cami Talebi Kayıtları

Bayram ve Cum'a namazını kılacak camileri olmayan veya camileri cemaate küçük gelen köylerdeki ve mahallelerdeki insanların isteklerini gösteren belgelerdir.

Öncelikle cami istenen yerin adı belirtilip çevrede Cum'a ve bayram namazı kılacak cami olmadığı, olanlarında uzak ve gidişin meşakkatli olduğu kısacası neden cami istediklerini sunarlar. Bazen de mescitlerinin camiye çevrilmesini isterlerdi. Bu belgeler kadıların halk ile merkezi yönetim arasında bağlantıyı sağlayan kişiler olduklarını ifade etmektedir. Bu tür belgeler şunlardır:

(2, 55, 104)

⁸⁰ Ferit Devellioğlu, (1986), *Osmanlıca- Türkçe Ansiklopedik Lügat*, Aydın Kitabevi, Ankara, s. 307.

1.2.4. Vakfiye ve Müteveli Tayinleri

Kişilerin kendilerine ait para, mal ve emlakı toplumun yararına kullanılması için bağışlamasına vakıf, bunları düzenleyen şart ve kurallara vakfiye, bu vakıfları idare edenlere müteveli denmektedir.

Vakfın adı ve adresi ile vakfedenin adı, adresi vefat etmiş vefat ettiği tarih belirtilerek başlanır. Vakfedilen bir yer ise hudutları, eşya ise cinsi ve adedi belirtilerek vakfedildikten sonra vakıf şartları yazılır. Kimin müteveli olacağı, vefatından sonraki mütevellilerin hangi şartları taşıyanlardan seçileceği, vakfın mallarının nereye ne kadar kullanılacağı tek tek yazılır. Bunu kadının vakfın sahih yani geçerli olup olmadığını belirtmesi ile sona erer. Vakfiyeler genellikle dúa ile başlar ve dúa ile sona erer.

Müteveli tayinlerinde öncelikle vakfiye şartlarını taşıması önemlidir. Bunun dışında kadıların seçtikleri kişilerde müteveli tayin edilebilirler. Vakfın adresi ve adı yazılarak başlayan müteveli tayinleri, görevin ve seçilme sebebinin yazılması ve müteveli tayin edilen kişinin adının ve adresinin yazılması ile devam eder. Fakat müteveli seçilecek kişi hakkında tahkikat yapıp şartları taşıyan kişiler olmalıdır. Kadının tayin ettiğini belirten yazısından sonra mütevellinin kabul ettiğini beyanı ile son bulur.

Vakfiye ve müteveli tayinleri şunlardır:

(5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 28, 51, 54, 70, 96, 103)

İKİNCİ BÖLÜM
1434 SAYILI GİRESUN ŞER'İYE SİCİL DEFTERİ'NİN TRANSKRİPSİYONU

2.1. DEFTERİN TRANSKRİPSİYONU

Belge: 1

Giresun Kasabası'nın Hacı Hüseyin Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât iden Ahmedcanoğlu Sâlih bin Ahmed bin Abdülhak'ın verâseti zevce-i menkûse-i metrûkesi Hadice binti Mehmed ile sabi oğulları Ahmed ve kızları Selime ve Emine'ye münhasıra oldıktan sonra verâset-i mezbûrundan zevce-i mezbûre Hadice meclis-i şer'îde müteveffâ-i merkûmdan bil-cümle terekesine vaz'-ı-ül yed oldığı mütehakkik olan merkûm Ahmed muvâcehesinde da'vâsı

Mevâtımız müteveffâ-i merkûmdan müstakil Keşab Nâhiye'sinin Çukur Karyesi'nde vâki' bil-cümle bağcelerin merkûm ile ben dahi hâzır olduğımızda ve şer'îyye kâtibi İzzet ve tapu kâtibi Mehmed Efendiler ma'rifetleriyye ve şühûd muhızırında tefrîk ve taksîmi esnâ'sında benim hissama karye-i mezkûrdan vâki' Bunarönü namlı bir kıt'a bağçe ile iki aded lira-i osmâni isâbet idüp bağçe-i mezkûr hissasına vechle yedimde ise de iki lira-i el-yevm almadığımdan meblağ-ı mezkûr merkûm Ahmed hıyn-i taksîmde diğer vârislerinden ben hisselerin miktarın alurum benim hissamla verâselerin hissalarını bizzat kendim vireceğim ve iş bu iki aded lira-i osmâniyi virilmek üzere bana borçlu oldı ve benim dahi Ahmed zimmetinden alacak hakkım olmağla meblağ-ı mezkûrı taleb ve da'vî iderim.

Müteveffâ Sâlih zevcesi Hadice binti Mehmed

Sene 316 Receb 19

Zatını irfan olduğım validem Hadice Hatun'ın mühüri olmadığından velidem tarafından temsil eyledim.

Cengizoğlu Ahmed bin Emin

(mühür)

Mahen 19

Fi-l-hakika hıyn-i taksîmde bağce-i mezkûr ile üzerine borçlu olduğum iki aded lira-i osmâni diğer vârislerine hissaları mikdârını dahi kendi tarafımdan virmeği kabul eyledim ve ben verdikten sonra anlardan alacak idim boyle borçlu oldım ve meblağ-ı mezkûr borcım idi kabul dahi eyledim lâkin müddeâ-i mezbûreye iş bu taksîmden haylû seneler makdem bize bağcesinin taksîminde yüz gruş hakkı var iken ben mezbûreye sekizyüz gruş para verdim fazla para verdiğimden şimdiki verilen bağceyi de gerüye vîrsün hesab itdükde hakku kalur ise hakkımı alsun.

Ahmedcanoğlu Ahmed Ağa

(mühür)

Mahen 19

Belge: 2

Giresun kazasına tabi' karyemiz bulunan Çiçekli Karyesi'nin Nefs-i Çiçekli Karyesi'nde cami'-i şerif olmayub edâ'-i salât-ı cum'a vâ'dini itmeğe karyemize bir saat mesafede Kabaköy Karyesi'nde yine Çiçekli namlı cami'-i şerife gidüp gelmeğe ve içerimizde ihtiyarımız olmağla usret ve meşakkat çektiğimizden mahallemiz ise Nefs-i Çiçekli Karyesi vâki' olub mısır hükminde olduğundan karye-i mezkûre müceddeden bina ve inşâ' eylediğimiz cami'-i şerife minber vaz'ıyla cami' olub imam ve hatib nasb eylediğimiz Bilal Efendi ibn-i Hüseyin Efendi dailerine bir kıt'a berat-ı şerife âli-şan sarf-u ihsan buyurulması için ol-bâbda bir kıt'a i'lam-ı şer'îyyenin i'ta' buyurulmasını teleb ideriz.

Çiçekli Karyesi'nden Topcıoğlu Mustafa bin Musa bin İbrahim

(mühür)

Karyeden Muhtaroğlu İsmail bin Ali

(mühür)

Karyeden Çelebioğlu İsmail bin Veli

(mühür)

Karyeden Topcıoğlu İlyas veledi İbrahim

(mühür)

Muhtaroğlu Mehmed bin İsmail

(mühür)

Topcıoğlu Kadir bin Veli

(mühür)

Topcıoğlu Ahmed bin İbrahim

(mühür)

Sene 316 Receb 21

Bâlâda muharrir ifâde huzurımla olduğımı tasdîk iderim.

Evkâf-ı muhasebe vekîli

(mühür)

Belge: 3

Hacı Hüseyin Mahallesi'nin sâkinlerinden Kemter Reiszâde Mehmed Ağa ibn-i Hacı Bilal Ağa meclis-i şer'ide mahalle-i mezkûre sâkinelerinden ma'rifet-üz zat Sarı Alemdarzâde kerimesi Zeyneb Hanım binti Süleyman Efendi ba-hüccet-i şer'îyye vekîli Mehmed Efendi ibn-ül mezbûr Süleyman Efendi'nin muhızırında ve muvâcehesinde da'vâsı

Biraderim müteveffâ Arif Efendi'nin terekesine vaz'-ı yed olduğım cihetle zevce-i menkûse-i metrûkesi Zeyneb Hanım'ın vekîli mumaileyh Mehmed Efendi'nin mahkeme-i şer'îyyelerinde ifâde eylediği yigirmibeş aded yüzlik mecidiye altını mehr-i müeccel ve yigirmi aded yüzlik mecidiye altını muacceline cem'an kırkbeş aded yüzlik mecidiye altını talebü da'vâsından tolayı vekîl mumaileyhin ol-bâbda gıyâbi olarak bir kıt'a i'lam-ı şer'î istihsâl idüb i'lam-ı mezkûrun hükmüne adem-i kanâatle i'tiraz eyledim şöyleki müteveffâ-i mezbûr Arif Efendi hayatında ve hasta yatar iken zevcesi mezbûre Zeyneb Hanım dahi yanında olduğu halde karındaşım beni yanına çağırıldıkda bana söylediği iş bu zevcem Zeyneb Hanıma onbeş aded lira-i osmâni borcım vardır ya'ni mehr-i muaccel olarak deyu böyle tahrir eyledikde mezbûre zevcesi dahi benim zevcim Arif Efendi zatının hiçbir şeyim yoktur deyu söyledi evvel-i vechle müteveffâ biraderim Arif Efendi zatında bir gûne hakkım kalmadığından i'lam-ı mezkûrın feshini talep iderim.

Kemter Reiszâde Mehmed Ağa ibn-i Hacı Bilal
(mühür)

Sene 316 Receb 21

Müvekkelem kızkarındaşım Zeyneb Hanım asla ve kat'â böyle tahrir virmemiştir ve iddia eylediğim mehr-i muaccel ve müeccel ise kırkbeş aded lira-i osmâni olup i'lam-ı gıyâbi mezkûr mûcibince talep iderim ve i'lam-ı mezkûrun tasdîki ile müddeâ Mehmed Ağa ber-minval muharrer def'i müddeâsının reddini bi-l-vekâle talep iderim.

Vekîl Mehmed Efendi
(mühür)

Sene 316 Receb 21

İş bu tahririn vuku' bulduğuna şâhidim Cemşidzâde Rahime Hanımdır bundan başka asla ve kat'â şâhidim yoktur.

Mehmed Ağa ibn-i Hacı Bilal
(mühür)

Sene 316 Receb 21

Madem ki şu iddiâ'mı isbat idemedim başkaca olan teslimat vardır ki ya'ni müteveffâ Arif Efendi'nin cümle verâseye ait olan terekesinden sekizyüz gruş gıymetli bir daşsız elmas yüzük inek maa' deve dörtyüz gruş cedit-i atlas şemsiye kırk gruş bir aded iç donı sekiz gruş Şam gezisinden entari altmış gruş ve bir cilbab gömlek yüz gruş ve bir aded sac tokası beş gruş üç kıyyelik yün yasdık yigirmi dört gruş ve bir aded yeşil sarık onbeş gruş ceviz çekmece seksen gruş ve tefsirli Kelâm-ı Kadîm yüzelli gruş ve der-saâdetde Cemşidzâde Hacı Mehmed Efendi'den aldığı lira-i osmâni altı ya'ni altıyüzkırkseki gruş ve benden aldığı nakden yüzelli gruş ve yedi kıyyelik yün şilte elli altı gruş eytâm sandığından nakden aldığı binaltıyüz gruş ki cem'an dörtbinyüzotuzaltı gruş zimmetinde kalmış olduğundan meblağ-ı mezkûrun alacağına mahsub itmeyübe bir daha kırkbeş aded lira-i osmâni mehr taleb itmiş mütecaviz görülemeyeceğinden ve iş bu eşya ve nakid akçaların zimmetinde olduğımı Hasan Efendizâde Mehmed Efendi ve hatta Kadı Mustafa Efendi bunlar bilür bunlardan başka asla şâhidim yokdır iş bu şâhidlerimi Receb-i Şerifin yigirmi altıncı cum'a günü getüreceğim.

Mehmed Ağa ibn-i Hacı Bilal
(mühür)

Sene 316 Receb 21

Mehmed Ağa'nın iddia eylediği teslimatdan yalnız bir aded sehim vireceğime ve bir kıt'a tefsirli Kelâm-ı Kadîm eytâm sandığından alınan binüçyüz gruşla alınan binbeşyüzyetmiş gruş mezbûrenin aldığı bu şeyde matuf Arif Efendi'nin hayatda iken (?) sarf itmek müvekkelemeden almış olduğu bir aded bütün beş liralık beşyüzkırk ve nakden altıyüzkırkseki ve iki aded yüzlik yazılı mahmudiye ikiyizonaltı ve iki aded tevekkeli mahmudiye yüzaltmışiki ve iki aded gazi altını elli dört ki cem'an binaltıyüzyigirmi gruş zimmetinde deyni olub deyn-i mezkûresine mahsuben kızkarındaşımın olduğu bir para yoksa mehrin mezkûruna şumulı olmadığından ve bundan başka dahi eşya müddeâ-bihden bir nesne almamış olmağla yine meblağ-ı mezkûr ber-mûcib i'lam kırkbeş aded yüzlik mecidiye altunını bi-l-vekâle taleb iderim.

Vekîl Mehmed Efendi
(mühür)

Sene 316 Receb 21

Mehmed Efendi'nin bi-l-vekâle alacak müddeâsı ma'lûmım değildir.

Mehmed Ağa
(mühür)

Mahen 21

İş bu müvekkeleme Arif Efendi'nin iddia'ına vechle isbatdan izhâra acizim.

Mehmed Efendi

(mühür)

Mahen 21

Belge: 4

İçerli Karyesi'nden Alibaşoğlu Osman bin Mustafa İçerli Karyesi'nden Mihaloğlu kerimesi zat-i zirde muharrer el-esami kesân şehâdetleriyle ma'rife Fatma binti Ömer nam bîkr-i baliğa muvâcehesinde da'vâsı

Mezbûre Fatma Hatun ile hâlâ sagîremizde bundan yigirmi iki sene makdem babalık hânesinde ben iki yaşında mezbûre bir yaşında olduğu halde mezbûre Fatma'nın validesi pederim Mustafa'ya söylemiş ki ben iş bu kızın Fatma'yı Allah'ın emriyle oğlun Osman'a bi-l-velâye verdim didikde pederim dahi benim için bi-l-velâye aldım deyu tarafeyn takriri ile ve muhzır-ı şühûda akd-i nikâh idüb ol-vechde mezbûre Fatma benim zevce-i gayr-i medhuletün biham olmağla mezbûre nefsinin bana teslim mezbûreye kabl-i şer'iden terbiye olınmasını talep iderim.

Alibaşoğlu Osman bin Mustafa

(barmak izi)

Sene 316 Receb 22

Mezbûr Osman'ın mühürî olmayub da barmak işareti kendüsünün olduğunu tasdîk ideriz.

Muradoğlu Mehmed Ali

(mühür)

Muradoğlu Hüseyin

(mühür)

Asla ve kat'â öyle mezbûr Osman'a nikâhım yokdır böyle istenmedim.

Fatma

(barmak izi)

Sene 316 Receb 22

Şâhidlerim karındaşım Molla Hasan ve Postaloğlu Durmuş ve Ali Çelebioğlu Ahmed ve Delibaşoğlu Molla Ali bunlar bilür ve bunlardan başka asla şâhidim yokdır.

Alibaşoğlu Osman bin Mustafa

(barmak izi)

Sene 316 Receb 22

Zatını irfan olduğumuz mezbûre Fatma ile merkûm Osman'ın mühürleri olmadığını tasdik ederiz.

Eyuboğlu

(mühür)

Muradoğlu

(mühür)

Mahen 22

Şâhidlerimi iş bu Receb'in yigirmi sekizinci günü pazarırtesi günü getüreceğimi terefeyn yevm-i mezkûrda hâzır bulunacağız.

Alibaşoğlu Osman bin Mustafa

(barmak izi)

Fatma

(barmak izi)

Sene 316 Receb 22

Şâhidler müddeâ-bih mutâbık edâ'-i şehâdet idemediğinden mezbûre Fatma'nın tahallikiyle mezbûr Osman mezbûre ma'ruza itmek üzere tenbih ve tevkim kılındı.

Naib

(mühür)

(?)

Sene 316 Receb 22

Belge: 5

Laz Hüseyin Mehmed Çeri Beg

Giresun Kasabası'ndan Dizdarzâde Süleyman Beg zevcesi Serhat Hanım binti Osman Ağa'nın vakf mütevellisi Emin Yazıcızâde ders-i âm hocalarından İsmail Efendi'nin biâ-veled vuku'u kayıtle tevliyet-i mezkûre mahlûl kalmış ve ol-bâbda müteveffiyeye mumaileyhenin ta'zim itdirerek muhakeme-i şer'îyyede mukayyidliğine mahmul bih vakfiye-i huciyetde müteveli mumaileyhe ba'd-el vafat Rahime Hanım ve kasaba ahâlisinin intihablarıyla kasaba-i mezkûre ulemasından tevliyete muktedâr bir kimesnenin müteveli ta'yin olunması meşruta bulunmuş olduğundan ol-vechle bir mütevellinin ta'yini derhal lazım gelüb te'hirinde muamelat-ı vakfiyeye sekte ibra-i verâseten beyan bulunmuş olduğundan iş bu tevliyete muktedâr kasaba-i mezkûre ulemasından bir münasib zatın tarafınızdan bi-l-intihab ism-i şöhretiyle yigirmi dört saat

zarfında zeylen ve mazrufen beyan buyurulmak üzere terkim tezkere-i mahsusaya mubaderat kılındı.

Naib-i Kaza-i Giresun

(mühür)

Sene 316 Receb 21

Müftizâde nakib-ül eşraf kaim-makamı Hoca Nuri Efendi

Laz Hüzseyinzâde

(mühür)

Belge: 6

Laz Hüseyinzâde Arif Ağa

Giresun Dizdarzâde Süleyman Beg zevcesi müteveffiye Serhat Hanım binti Osman Ağa'nın vakf mütevellisi Emin Yazıcızâde ders-i âm hocalarından İsmail Efendi'nin biâ-veled vuku'u kayıtla tevliyet-i mezkûre mahlûl kalmış ve ol-bâbda müteveffiye mumaileyhenin ta'zim itdirerek muhakeme-i şer'îyyede mukayyidliğine mahmul bih vakfiye-i huciyetde müteveli mumaileyhe ba'd-el vafat Rahime Hanım ve kasaba ahalisinin intihablarıyla kasaba-i mezkûre ulemasından tevliyete muktedîr bir kimesnenin müteveli ta'yin olunması meşruta bulunmuş olduğundan iş bu tevliyete muktedîr kasaba-i mezkûre ulemasından bir münasib zatın tarafınızdan bi-l-intihab ismi-i şöhretiyle yigirmi dört saat zarfında zeylen ve mazrufen beyan buyurulmak üzere terkim tezkere-i mahsusaya mubaderat kılındı.

Naib-i Kaza-i Giresun

(mühür)

Sene 316 Receb 21

Kasaba-i mezkûre ulemasından Hoca Çakmazzâde Nuri Efendi'yi intihab eyledim.

Laz Hüseyinzâde

(mühür)

Sene 314 Teşrin-i sani 24

Belge: 7

Çilesizzâde Halil Efendi

Giresun Kasabası'ndan Dizdarzâde Süleyman Beg zevcesi müteveffâ Serhat Hanım binti Osman Ağa'nın vakf mütevellisi Emin Yazıcızâde ders-i âm hocalarından İsmail Efendi'nin biâ-veled vuku'u kayıtlı tevliyet-i mezkûre mahlûl kalmış ve ol-bâbda müteveffîye mumaileyhenin ta'zim itdirerek muhakeme-i şer'îyyede mukayyidliğine mahmul bih vakfiye-i huciyetde müteveli mumaileyhe ba'd-el vafat Rahime Hanım ve kasaba ahalsinin intihablarıyla kasaba-i mezkûre ulemasından tevliyete muktedîr bir kimesnenin müteveli ta'yin olunması meşruta bulunmuş olduğundan ol-vechle bir mütevellinin ta'yini derhal lazım gelüb te'hirinde muamelat-ı vakfiyeye sekte ibra-i verâseten beyan bulunmuş olduğundan iş bu tevliyete muktedâr kasaba-i mezkûre ulemasından bir münasib zatın tarafınızdan bi-l-intihab ismi şöhretiyle yigirmi dört saat zarfında zeylen ve mazrufen beyan buyurulmak üzere terkim tezkere-i mahsusaya mubaderat kılındı.

Naib-i Kaza-i Giresun

(mühür)

Sene 316 Receb 21

İş bu tezkire faziletleriyle irade buyurulan tevliyet ulemasından nakib-ül eşraf Hoca Nuri Efendi'nin müteveli ta'yini münasib görülmüş olduğundan zeyl-i icra'ati takdim kılındı ol-bâbda irade efendimindir.

Çilesizzâde

(mühür)

Sene 314 Teşrin-i sani 24

Belge: 8

Hacı Vehbizâde İlyas Efendiye

Giresun Kasabası'ndan Dizdarzâde Süleyman Beg zevcesi müteveffîye Serhat Hanım binti Osman Ağa'nın vakf mütevellisi Emin Yazıcızâde ders-i âm hocalarından İsmail Efendi'nin biâ-veled vuku'u kayıtlı tevliyet-i mezkûre mahlûl kalmış ve ol-bâbda müteveffîye mumaileyhenin ta'zim itdirerek muhakeme-i şer'îyyede mukayyidliğine mahmul bih vakfiye-i huciyetde müteveli mumaileyhe ba'd-el vafat Rahime Hanım ve kasaba ahalsinin intihablarıyla kasaba-i mezkûre ulemasından tevliyete muktedîr bir kimesnenin müteveli ta'yin olunması meşruta bulunmuş

oldığından ol-vechle bir mütevellinin ta'yini derhal lazım gelüb te'hirinde muamelat-ı vakfiyeye sekte ibra-i verâseten beyan bulunmuş olduğundan iş bu tevliyetle muktedîr kasaba-i mezkûre ulemasından bir münasib zatın tarafınızdan bi-l-intihab ism-i şöhretiyle yigirmi dört saat zarfında zeylen ve mazrufen beyan buyurulmak üzere terkim tezkere-i mahsusaya mubaderat kılındı.

Naib-i Kaza-i Giresun
(mühür)

Sene 316 Receb 21

İş bu tezkire faziletleriyle irade buyurulan tevliyet ulemasından nakib-ül eşraf Hoca Nuri Efendi'nin müteveli ta'yini münasib görülmüş olduğundan zeyl-i icra'ati takdim kılındı ol-bâbda irade efendimindir.

Hacı Vehbizâde
(mühür)

Sene 314 Teşrin-i sani 24

Belge: 9

Hacı Serhat Hanım'ın vakfi mütevelliliğine nakib-ül eşraf kaim-makamı Hoca Nuri Efendi'yi intihab eyledim iş bu varaka gaib olana tezkere yerine kaimdir.

Beyazıdzâde Mahmud Efendi

Sene 314 Teşrin-i sani 25

Belge: 10

Sarı Mahmudzâde refetlü Mustafa Efendi'ye
Giresun Kasabası'ndan Dizdarzâde Süleyman Beg zevcesi müteveffâ Serhat Hanım binti Osman Ağa'nın vakf mütevellisi Emin Yazıcızâde ders-i âm hocalarından İsmail Efendi'nin biâ-veled vuku'u kayıtlı tevliyet-i mezkûre mahlûl kalmış ve ol-bâbda müteveffîye mumaileyhenin ta'zim itdirerek muhakeme-i şer'îyyede mukayyidliğine mahmul bih vakfiye-i huciyetde müteveli mumaileyhe ba'd-el vafat Rahime Hanım ve kasaba ahalsinin intihablarıyla kasaba-i mezkûre ulemasından tevliyetle muktedîr bir kimesnenin müteveli ta'yin olunması meşruta bulunmuş olduğundan ol-vechle bir mütevellinin ta'yini derhal lazım gelüb te'hirinde muamelat-ı vakfiyeye sekte ibra-i verâseten beyan bulunmuş olduğundan iş bu tevliyetle muktedîr kasaba-i mezkûre ulemasından bir münasib zatın tarafınızdan bi-l-intihab ism-i şöhretiyle yigirmi dört saat zarfında zeylen ve mazrufen beyan buyurulmak üzere terkim tezkere-i mahsusaya mubaderat kılındı efendim.

Naib-i Kaza-i Giresun
(mühür)

Sene 316 Receb 21

Tevliyet-i mezkûreye ulema-i mahalliyeden Hoca Çakmazzâde Nuri Efendi intihab idilmekte ol-bâbda.

Sarı Mahmudzâde

(mühür)

Sene 314 Teşrin-i sani 25

Belge: 11

Beyazıdzâde Mahmud Efendi

Giresun Kasabası'ndan Dizdarzâde Süleyman Beg zevcesi müteveffâ Serhat Hanım binti Osman Ağa'nın vakf mütevellisi Emin Yazıcızâde ders-i âm hocalarından İsmail Efendi'nin biâ-veled vuku'u kayıtla tevliyet-i mezkûre mahlûl kalmış ve ol-bâbda müteveffiye mumaileyhenin ta'zim itdirerek muhakeme-i şer'îyyede mukayyidliğine mahmul bih vakfiye-i huciyetde müteveli mumaileyhe ba'd-el vafat Rahime Hanım ve kasaba ahalisinin intihablarıyla kasaba-i mezkûre ulemasından tevliyete muktedîr bir kimesnenin müteveli ta'yin olunması meşruta bulunmuş olduğundan ol-vechle bir mütevellinin ta'yini derhal lazım gelüb te'hirinde muamelat-ı vakfiyeye sekte ibra-i verâseten beyan bulunmuş olduğundan iş bu tevliyete muktedîr kasaba-i mezkûre ulemasından bir münasib zatın tarafınızdan bi-l-intihab ismi-i şöhretiyle yigirmi dört saat zarfında zeylen ve mazrufen beyan buyurulmak üzere terkim tezkere-i mahsusaya mubaderat kılındı efendim.

Naib-i Kaza-i Giresun

(mühür)

Sene 316 Receb 21

Tevliyet-i mezkûreye her vechle münasip müderris-i kiramdan Fakızâde Hoca Nuri Efendi'nin ta'yinini intihab iderim.

Bayezıdzâde

(mühür)

Belge: 12

Abdi Ağazâde Ali Beg

Giresun Kasabası'ndan Dizdarzâde Süleyman Beg zevcesi müteveffiye Serhat Hanım binti Osman Ağa'nın vakf mütevellisi Emin Yazıcızâde ders-i âm hocalarından İsmail Efendi'nin biâ-veled vuku'u kayıtla tevliyet-i mezkûre mahlûl kalmış ve ol-bâbda müteveffiye mumaileyhenin ta'zim itdirerek muhakeme-i şer'îyyede

mukayyidliğine mahmul bih vakfiye-i huciyetde mütevellî mumaileyhe ba'd-el vefât Rahime Hanım ve kasaba ahâlisinin intihablarıyla kasaba-i mezkûre ulemasından tevliyyete muktedîr bir kimesnenin mütevellî ta'yin olunması meşruta bulunmuş olduğundan ol-vechle bir mütevellînin ta'yini derhal lazım gelüb te'hirinde muamelat-ı vakfiyeye sekte ibra-i verâseten beyan bulunmuş olduğundan iş bu tevliyyete muktedîr kasaba-i mezkûre ulemasından bir münasib zatın tarafınızdan bi-l-intihab ism-i şöhretiyle yigirmi dört saat zarfında zeylen ve mazrufen beyan buyurulmak üzere terkim tezkere-i mahsusaya mubaderat kılındı efendim.

Naib-i Kaza-i Giresun

(mühür)

Sene 316 Receb 21

Fakızâde faziletli Hoca Nuri Efendi münasip görülmüşdür

Abdi Ağazâde

(mühür)

Sene 314 Teşrin-i sani 26

Belge: 13

Hacı Ahmedzâde Hacı Mustafa Efendi

Giresun Kasabası'ndan Dizdarzâde Süleyman Beg zevcesi müteveffiye Serhat Hanım binti Osman Ağa'nın vakf mütevellîsi Emin Yazıcızâde ders-i âm hocalarından İsmail Efendi'nin biâ-veled vuku'u kayıtlı tevliyyet-i mezkûre mahlûl kalmış ve ol-bâbda müteveffiye mumaileyhenin ta'zim itdirerek muhakeme-i şer'îyyede mukayyidliğine mahmul bih vakfiye-i huciyetde mütevellî mumaileyhe ba'd-el vafat Rahime Hanım ve kasaba ahâlisinin intihablarıyla kasaba-i mezkûre ulemasından tevliyyete muktedîr bir kimesnenin mütevellî ta'yin olunması meşruta bulunmuş olduğundan ol-vechle bir mütevellînin ta'yini derhal lazım gelüb te'hirinde muamelat-ı vakfiyeye sekte ibra-i verâseten beyan bulunmuş olduğundan iş bu tevliyyete muktedîr kasaba-i mezkûre ulemasından bir münasib zatın tarafınızdan bi-l-intihab ism-i şöhretiyle yigirmi dört saat zarfında zeylen ve mazrufen beyan buyurulmak üzere terkim tezkere-i mahsusaya mubaderat kılındı.

Naib-i Kaza-i Giresun

(mühür)

Sene 316 Receb 21

İş bu tezkire-i fazilaneleriyle ifâde buyurulan tevliyet-i mezkûreye kasabamız ulemasından Çakmazzâde Nuri Efendi'nin müteveli ta'yinini münasib görülmüş görülmüş olduğundan zayl-i icra'atı takdim kılındı efendim.

Hacı Ahmedzâde Mustafa

(mühür)

Sene 316 Receb 22

Belge: 14

Hacı Aliâgazâde Mehmed Ali Efendi'ye

Giresun Kasabası'ndan Dizdarzâde Süleyman Beg zevcesi müteveffiye Serhat Hanım binti Osman Ağa'nın vakf mütevellisi Emin Yazıcızâde ders-i âm hocalarından İsmail Efendi'nin biâ-veled vuku'u kayıtlı tevliyet-i mezkûre mahlûl kalmış ve ol-bâbda müteveffiye mumaileyhenin ta'zim itdirerek muhakeme-i şer'îyyede mukayyidliğine mahmul bih vakfiye-i huciyetde müteveli mumaileyhe ba'd-el vafat Rahime Hanım ve kasaba ahalsinin intihablarıyla kasaba-i mezkûre ulemasından tevliyete muktedîr bir kimesnenin müteveli ta'yin olunması meşruta bulunmuş olduğundan ol-vechle bir mütevellinin ta'yini derhal lazım gelüb te'hirinde muamelat-ı vakfiyeye sekte ibra-i verâseten beyan bulunmuş olduğundan iş bu tevliyete muktedîr kasaba-i mezkûre ulemasından bir münasib zatın tarafınızdan bi-l-intihab ismi-i şöhretiyle yigirmi dört saat zarfında zeylen ve mazrufen beyan buyurulmak üzere terkim tezkere-i mahsusaya mubaderat kılındı efendim.

Naib-i Kaza-i Giresun (mühür)

Sene 316 Receb 25

Giresun nakib-ül eşrafı kaim-makamı faziletli müderrisi Kerametdin Hoca Nuri Efendi'ye tarafımdan intihab olunmuştur.

Hacı Aliâgazâde

(mühür)

Sene 314 Teşrin-i sani 24

Belge: 15

Taci'lizâde Hayri Efendi

Giresun Kasabası'ndan Dizdarzâde Süleyman Beg zevcesi müteveffiye Serhat Hanım binti Osman Ağa'nın vakf mütevellisi Emin Yazıcızâde ders-i âm hocalarından İsmail Efendi'nin biâ-veled vuku'u kayıtlı tevliyet-i mezkûre mahlûl kalmış ve ol-

bâbda müteveffiyeye mumaileyhenin ta'zim itdirerek muhakeme-i şer'îyyede mukayyidliğine mahmul bih vakfiye-i hucçiyetde mütevellî mumaileyhe ba'd-el vafat Rahime Hanım ve kasaba ahalisinin intihablarıyla kasaba-i mezkûre ulemasından tevliyyete muktedîr bir kimesnenin mütevellî ta'yin olunması meşruta bulunmuş olduğundan ol-vechle bir mütevellînin ta'yini derhal lazım gelüb te'hirinde muamelat-ı vakfiyyeye sekte ibra-i verâseten beyan bulunmuş olduğundan iş bu tevliyyete muktedîr kasaba-i mezkûre ulemasından bir münasib zatın tarafınızdan bi-l-intihab ismi-i şöhretiyle yigirmi dört saat zarfında zeylen ve mazrufen beyan buyurulmak üzere terkim tezkere-i mahsusaya ibtidar kılındı efendim.

Naib-i Kaza-i Giresun

(mühür)

Sene 316 Receb 21

Nakib-ül eşraf kaim-makamı müderrisine Mehmed Nuri Efendi taraf-ı acizanemden intihab olmuştır.

Taci'lizâde

(mühür)

Sene 314 Teşrin-i sani 24

Belge: 16

Yusuf Ağazâde Şükri Efendi

Giresun Kasabası'ndan Dizdarzâde Süleyman Beg zevcesi müteveffiyeye Serhat Hanım binti Osman Ağa'nın vakf mütevellisi Emin Yazıcızâde ders-i âm hocalarından İsmail Efendi'nin biâ-veled vuku'u kayıtlı tevliyyet-i mezkûre mahlûl kalmış ve ol-bâbda müteveffiyeye mumaileyhenin ta'zim itdirerek muhakeme-i şer'îyyede mukayyidliğine mahmul bih vakfiye-i hucçiyetde mütevellî mumaileyhe ba'd-el vafat Rahime Hanım ve kasaba ahalisinin intihablarıyla kasaba-i mezkûre ulemasından tevliyyete muktedîr bir kimesnenin mütevellî ta'yin olunması meşruta bulunmuş olduğundan ol-vechle bir mütevellînin ta'yini derhal lazım gelüb te'hirinde muamelat-ı vakfiyyeye sekte ibra-i verâseten beyan bulunmuş olduğundan iş bu tevliyyete muktedîr kasaba-i mezkûre ulemasından bir münasib zatın tarafınızdan bi-l-intihab ismi-i şöhretiyle yigirmi dört saat zarfında zeylen ve mazrufen beyan buyurulmak üzere terkim tezkere-i mahsusaya mubaderat kılındı efendim.

Naib-i Kaza-i Giresun
(mühür)

Sene 316 Receb 21

Fakızâde nakib-ül eşraf Hoca Nuri Efendi
Yusuf Ağazâde Mehmed Şükri
(mühür)

Belge: 17

İshak Begzâde İshak Efendi'ye

Giresun Kasabası'ndan Dizdarzâde Süleyman Beg zevcesi müteveffiye Serhat Hanım binti Osman Ağa'nın vakf mütevellisi Emin Yazıcızâde ders-i âm hocalarından İsmail Efendi'nin biâ-veled vuku'u kayıtlı tevliyet-i mezkûre mahlûl kalmış ve ol-bâbda müteveffiye mumaileyhenin ta'zim itdirerek muhakeme-i şer'îyyede mukayyidliğine mahmul bih vakfiye-i huciyetde müteveli mumaileyhe ba'd-el vafat Rahime Hanım ve kasaba ahalsinin intihablarıyla kasaba-i mezkûre ulemasından tevliyete muktedir bir kimesnenin müteveli ta'yin olunması meşruta bulunmuş olduğundan ol-vechle bir mütevellinin ta'yini derhal lazım gelüb te'hirinde muamelat-ı vakfiyeye sekte ibra-i verâseten beyan bulunmuş olduğundan iş bu tevliyete muktedir kasaba-i mezkûre ulemasından bir münasib zatın tarafınızdan bi-l-intihab ismi-i şöhretiyle yigirmi dört saat zarfında zeylen ve mazrufen beyan buyurulmak üzere terkim tezkere-i mahsusaya mubaderat kılındı.

Naib-i Kaza-i Giresun
(mühür)

Sene 316 Receb 21

Mezkûr-ı tevliyete ulema-i mahalliyeden nakib-ül eşraf kaim-makamı mahsusa Nuri Efendi münasibdir ol-bâbda irade hazreti men leh-ül emrindir.

İshak Begzâde
(mühür)

Sene 314 Teşrin-i sani 24

Belge: 18

Taci'lizâde Mustafa Efendi

Giresun Kasabası'ndan Dizdarzâde Süleyman Beg zevcesi müteveffiyeye Serhat Hanım binti Osman Ağa'nın vakf mütevellisi Emin Yazıcızâde ders-i âm hocalarından İsmail Efendi'nin biâ-veled vuku'u kayıtlı tevliyet-i mezkûre mahlûl kalmış ve ol-bâbda müteveffiyeye mumaileyhenin ta'zim itdirerek muhakeme-i şer'îyyede mukayyidliğine mahmul bih vakfiye-i huciyetde müteveli mumaileyhe ba'd-el vafat Rahime Hanım ve kasaba ahalsinin intihablarıyla kasaba-i mezkûre ulemasından tevliyete muktedîr bir kimesnenin müteveli ta'yin olunması meşruta bulunmuş olduğundan ol-vechle bir mütevellinin ta'yini derhal lazım gelüb te'hirinde muamelat-ı vakfiyeye sekte ibra-i verâseten beyan bulunmuş olduğundan iş bu tevliyete muktedîr kasaba-i mezkûre ulemasından bir münasib zatın tarafınızdan bi-l-intihab ismi şöhretiyle yigirmi dört saat zarfında zeylen ve mazrufen beyan buyurulmak üzere terkim tezkere-i mahsusaya mubaderat kılındı.

Naib-i Kaza-i Giresun

(mühür)

Sene 316 Receb 21

Mütevelliliğe Giresun nakib-ül eşraf kaim-makamımız müderrisinden Müftizâde Mekremetlü Hoca Nuri Efendi'yi tarafımdan intihab eyledim.

Taci'lizâde

(mühür)

Sene 316 Receb 22

Belge: 19

Kitabcızâde Mehmed Efendi'ye

Giresun Kasabası'ndan Dizdarzâde Süleyman Beg zevcesi Serhat Hanım binti Osman Ağa'nın vakf mütevellisi Emin Yazıcızâde ders-i âm hocalarından İsmail Efendi'nin biâ-veled vuku'u kayıtlı tevliyet-i mezkûre mahlûl kalmış ve ol-bâbda müteveffiyeye mumaileyhenin ta'zim itdirerek muhakeme-i şer'îyyede mukayyidliğine mahmul bih vakfiye-i huciyetde müteveli mumaileyhe ba'd-el vafat Rahime Hanım ve kasaba ahalsinin intihablarıyla kasaba-i mezkûre ulemasından tevliyete muktedîr bir kimesnenin müteveli ta'yin olunması meşruta bulunmuş olduğundan ol-vechle bir mütevellinin ta'yini derhal lazım gelüb te'hirinde muamelat-ı vakfiyeye sekte ibra-i

verâseten beyan bulunmuş olduğundan iş bu tevliyete muktedîr kasaba-i mezkûre ulemasından bir münasib zatın tarafınızdan bi-l-intihab ism-i şöhretiyle yigirmi dört saat zarfında zeylen ve mazrufen beyan buyurulmak üzere terkim tezkere-i mahsusaya mubaderat kılındı.

Naib-i Kaza-i Giresun

(mühür)

Sene 316 Receb 21

İş bu tezkere-i fazılaneleriyle irade buyurılan tevliyet-i mezkûreye her vechle iktidârı der-kar olan kasabamız ulemasından nakib-ül eşraf Hoca Nuri Efendi'nin mütevellî ta'yini münasip görülmüş olduğundan zeyl icra'atı takdim kılındı ol-bâbda irade efendimindir.

Kitapcızâde

(mühür)

Sene 314 Teşrin-i sani 24

Belge: 20

Faikzâde İbrahim Efendi'ye

Giresun Kasabası'ndan Dizdarzâde Süleyman Beg zevcesi müteveffîye Serhat Hanım binti Osman Ağa'nın vakf mütevellisi Emin Yazıcızâde ders-i âm hocalarından İsmail Efendi'nin biâ-veled vuku'u kayıtlı tevliyet-i mezkûre mahlûl kalmış ve ol-bâbda müteveffîye mumaileyhenin ta'zim itdirerek muhakeme-i şer'îyyede mukayyidliğine mahmul bih vakfiye-i huciyetde mütevellî mumaileyhe ba'd-el vafat Rahime Hanım ve kasaba ahalsinin intihablarıyla kasaba-i mezkûre ulemasından tevliyete muktedîr bir kimesnenin mütevellî ta'yin olunması meşruta bulunmuş olduğundan ol-vechle bir mütevellinin ta'yini derhal lazım gelüb te'hirinde muamelat-ı vakfiyeye sekte ibra-i verâseten beyan bulunmuş olduğundan iş bu tevliyete muktedîr kasaba-i mezkûre ulemasından bir münasib zatın tarafınızdan bi-l-intihab ism-i şöhretiyle yigirmi dört saat zarfında zeylen ve mazrufen beyan buyurulmak üzere terkim tezkere-i mahsusaya mubaderat kılındı efendim.

Naib-i Kaza-i Giresun

(mühür)

Sene 316 Receb 21

Ulema-i be-namdan nakib-ül eşraf Hoca Nuri Efendi tarafından intihab olunmuştır.

Çınarlar Mahallesi'nden Faikzâde
(mühür)

Sene 314 Teşrin-i sani 26

Belge: 21

Faziletlü Hâkim Efendi Hazretleri

(?) Efendi Hazretleri

Merhum Hoca İsmail Efendi kâin-validem Serhat'ın vakf-ı mütevellisi emri bu vakf-ın bekası için (?) Efendi kana'atiyle tevliyeti (?) adilane mültezim olması cihetiyle (?) yokdır ve kaza-i mezkûrın (?) muhafaza devamına nakib-ül eşraf kaim-makamı Nuri Efendi aliyyelerinin ehliyeti (?) kaim-makamının (?) aliyyeleri intihab eyledim baki husısta irade ve hükm efendimindir.

Abdullah Dizdarzâde

Belge: 22

Giresun ulemasından faziletlü Hoca Nuri Efendi

Bâlâda muharrer olan zatı tarafımdan intihab eyledim.

Dervişzâde Hacı Halil Efendi

(mühür)

Sene 314 Teşrin-i sani 25

Belge: 23

Faikzâde İbrahim Efendi'ye

Giresun Kasabası'ndan Dizdarzâde Süleyman Beg zevcesi müteveffâ Serhat Hanım binti Osman Ağa'nın vakf mütevellisi Emin Yazıcızâde ders-i âm hocalarından İsmail Efendi'nin biâ-veled vuku'u kayıtle tevliyet-i mezkûre mahlûl kalmış ve ol-bâbda müteveffiye mumaileyhenin ta'zim itdirerek muhakeme-i şer'îyyede mukayyidliğine mahmul bih vakfiye-i hucçiyetde müteveli mumaileyhe ba'd-el vafat Rahime Hanım ve kasaba ahalsinin intihablarıyla kasaba-i mezkûre ulemasından tevliyete muktedîr bir kimesnenin müteveli ta'yin olunması meşruta bulunmuş olduğından ol-vechle bir mütevellinin ta'yini derhal lazım gelüb te'hirinde muamelat-ı vakfiyeye sekte ibra-i verâseten beyan bulunmuş olduğundan iş bu tevliyete muktedîr kasaba-i mezkûre ulemasından bir münasib zatın tarafınızdan bi-l-intihab ism-i

şöhretiyle yigirmi dört saat zarfında zeylen ve mazrufen beyan buyurulmak üzere terkim tezkere-i mahsusaya mubaderat kılındı efendim.

Naib-i Kaza-i Giresun

(mühür)

Sene 316 Receb 21

Ulema-i be-namdan nakib-ül eşraf Hoca Nuri Efendi tarafından intihab olunmuştur.

Çınarlar Mahallesi'nden Faikzâde

(mühür)

Sene 314 Teşrin-i sani 26

Belge: 24

Giresun kazasının Nefs Kasabası mahalâtından Kal'a Mahallesi'nde sekene iken bundan akdem vefât iden Dizdarzâde Süleyman Beg zevcesi vekîl Alioğlu kerimesi Serhat Hanım binti Ali Ağa'nın bin ikiyüz yetmiş dört senesi zi-l-hicce-eş-şerifesinin yigirmi yedinci günü tarihiyle müverrih ceride-i şer'îyyede mukayyed ve muharrir bir kıt'a vakfiye-i mahmul bihasında mütevellî olan Hacı Siyam Mahallesi'nden dersi-am hocalarından Emin Yazıcızâde İsmail Efendi ibn-i Emin'in vuku'u vefâtıyla tevliyet-i mezkûr mahlûl itdiğinden mütevellî naibi ise mezkûr vakfiyede vakf-ı mumaileyhenin şart eylediği mütevellî mumaileyhenin vuku'u vefâtıyla kasaba-i mezkûr ahalipleri intihabı ve hâkim-üş şer'înin reyiyile kasaba-i mezkûr ulemasından muktedîr bir zatın mütevellî olmasını şart eylediği cihetle ahali kasabadan ba-sual muhakemeye vürud idene zirde ilhak olınan zavatın intihabnamesiyle netice kasaba-i mezkûrdan Fakızâde nakib-ül eşraf ulemadan Mehmed Nuri Efendi ibn-i Hâfız Süleyman Efendi olup mumaileyhenin her vechle vakf-ı mezkûr tevliyetine iktidâr olduğu zahir ve mütehakkık olmağla ol-vechle Nuri Efendi'nin vakf-ı mezkûre mütevellî-i nakib ve ta'yin kılındığı iş bu mahalle şerh olındı.

Naib-üş şer'î

(mühür)

Sene 316 Receb 26

Ben dahi tevliyet-i mezkûreyi kabul eyledim.

Nuri Efendi

(mühür)

Sene 316 Receb 26

Belge: 25

Boztekke Karyesi'nden ve redif elli altıncı alayın birinci Giresun taburunun üçüncü bölük efradından müteveffâ Hayrioğlu Halil bin Abdullah'ın vâriselerinden kızı Ayşe meclis-i şer'îde Mahmud Efendi muhızına

Pederim ve mevrûsım müteveffânın mezkûr Mahmud Efendi zimmetinde olan kırk gruş alacağı kabl-el ahz vefât itdiğinden verâseti benimle diğer kızı Fatma ve zevcesi Zeyneb binti Hasan'a münhasıra oldıı ve bizden gayrı vârisi ve terekesine müstahakk âhari olmadığından meblağ-ı mezkûrdan hissamı tarafıma teslimini talep eylerim.

Müteveffiyenin kızı Ayşe Hatun
(barmak izi)

Sene 316 Receb 27

Mezbûrenin zatını irfan oldığımı ve barmak basdığını tasdık iderim.

Çengeloğlu Molla Abdullah
(mühür)

Müteveffâya kırk gruş deynimdir lâkin meblağ-ı mezbûrenin ma-ada verâset müddeâsı ma'lûmım değildir.

Mahmud
(mühür)

Müteveffânın verâseti zevcesi Zeyneb ve kızları Ayşe ve Fatma Hanım'dadır bunlardan gayrı vârisi ve terekesine müstahakk âhari yoktur biz bu husûsa bu vech üzere şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Boztekke Karyesi'nden Gülceoğlu Molla Hasan bin Hacı Halil
(mühür)

Karyeden İsmailoğlu Molla Abdullah
(barmak izi)

Sene 316 Receb 27

Merkûmın mühürü olmadığını ve barmak basdığını tasdık iderim.

Çengeloğlu Molla Abdullah
(mühür)

Belge: 26

Keşab Nâhiye'sinin Düz Karyesi'nden olub elli altıncı alayın üçüncü Tirebolu redif taburı efradından olub bilâ-veled vefât iden Asbetoğlu Halil bin İbrahim bin Abdullah'ın vâriselerinden zevcesi Zeyneb binti Sâlih meclis-i şer'îde Mahmud Efendi muhızırına

Zevcim ve mevrûsım müteveffânın mezbûr Mahmud Efendi zimmetinde olan kırk gruş alacağımı kabl-el ahz vefât itdikden müteveffânın verâseti benimle li-ebeveyn er ve kız karındaşları Ayşe ve Fatma'ya münhasıra olduğından bizden gayrı vârisi ve terekesine müstahakk âhari olmamağla meblağ-ı mezbûrdan hıssa-i arsamı tarafıma edâ' ve teslimi mezbûr Mahmud Efendi'ye kabl-i şer'îden tenbih olunmak bil-verâse matlûbıdır.

Müteveffânın zevcesi Zeyneb binti Sâlih
(barmak izi)

Sene 316 Receb 29

Mezbûrenin zatını irfan olduğımız gibi mühüri olmadığından barmak basdığını tasdîk ve şehâdet ideriz.

Tekeoğlu Osman Efendi
(mühür)
Kara Hamidoğlu Ali
(mühür)

Müteveffâya kırk gruş deynimdir lâkin vefâtıyla verâseti ma'lûmım değildir.

Mahmud Efendi

Mezbûr Asbetoğlu Halil bin İbrahim Tirebolu redif taburıyla hudûd-ı Yunaniye'ye sevk olunarak ifa-i hürmet ide gelmekte iken merkûm hastalanarak Yenişehir hastahânesinde yatmakta olub hemşiremiz olmadığı münasebetle bakılmayub gelüb bakmakda iken merhum şifa-yab olamayarak üçyüz onüç senesi ağustosında vefât itdiğini aynen müşahede itdiğimiz gibi müteveffâ-i mezbûrun verâseti zevcesi Zeyneb binti Sâlih ile li-ebeveyn er ve kız karındaşları Ayşe ve Fatma'ya münhasıra olub bunlardan başka vârisi ve terekesine müstahakk âhari olmadığını bilür biz bu husûsa bu vech üzre şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Düz Karyesi'nden Kara Hasanoğlu Ali bin Sâlih
(mühür)
Karyeden Hacı Ahmedoğlu Ali bin Hacı Ömer
(mühür)

Sene 316 Receb 29

Belge: 27

Keşab Nâhiye'sinin Tekye Karyesi'nde olub redif ellialtıncı alayın birinci Giresun taburının dördüncü bölük efradından iken vefât iden Eşberoğlu Mustafa bin Mehmed bin Mustafa'nın vâriselerinden babası Mehmed meclis-i şer'îde Mahmud Efendi muhızırına

Müteveffânın mezkûr Mahmud Efendi zimmetinde olan kırk gruş alacağı kabl-el ahz vefât itdikden verâseti benimle zevcesi Fatma binti Osman ile sagîr oğlu Hasan sagîre kızı Emine'ye münhasıra olduğundan meblağ-ı meburdan hissâmın bana teslimine Mahmud Efendi'ye talep olunmak matlûbımdır.

Eşberoğlu Mehmed bin Mustafa

(mühür)

Sene 316 Receb 29

Müteveffâyâ kırk gruş deynimdir lâkin verâseti ma'lûmım değildir.

Miteveffânın verâseti zevcesi Fatma oğlu Hasan kızı Ayşe'ye münhasıradır bunlardan başka vârisi veya terekesine müstahakk âhari yokdır biz bu husûsa bu vech üzre şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Tekye Karyesi'nden Havalıkoğlu Seyid Ağa bin Abdullah

(mühür)

Tekye'den Emiroğlu İzzet Şeyh bin Ömer

(mühür)

Sene 316 Receb 29

Belge: 28

Evkâf-ı Hümayun-ı Mülûkane'ye mülhak Karahisar-ı Şarki sancağı mühakatından iken hasb-el tenkilat Trabzon vilayeti dâhilinde Giresun kazasına ilhak olunan Karlık Nâhiyesi'nin Hacıköse ve Bayboğan mezraları malikânesi vakfının vazife-i muayyene ile mezraadarlık cihetine berat-ı şerife aliyy-üş şan mutasarrıfı olan Abdullah bin Hasan bin Halife bundan akdem vefât idüb tevliyet-i mezkûra vakfiye-i ma'mulün bihasında nâtik olduğu üzre şartta vakıf ve berat-ı şerife aliyy-üş şan mûcibince evliya-ullahdan Hacı Elyas nam-ı zatın evlad-ı zukur eslah ve erşedine tevcihesi muktezi olduğundan müteveffâ-i mumaileyh Abdullah Efendi'nin oğlu iş bu hâzır bi-l-meclis İbrahim Halife eslah ve erşad olduğu gibi müteveffânın mumaileyh İbrahim'den

başka elad-ı zuhurı olmadığını ve cihet-i mezkûre el-yevm mevcut ve mahmur olduğunu ve tevliyet-i mezkûre idareye muktedîr olduğunu bilür aliyi-i tarık-eş şehade ahbar ideriz. Giresun kasabası ulemasından Çakmazzâde faziletli Mehmed Emin Efendi ibn-i Hasan Efendi

(mühür)

Müderrişden Solakkadıâde Süleyman Efendi ibn-i Hâfız Ahmed Efendi

(mühür)

Şeyhlü Karyesi'nden Fatih Mehmed Efendi ibn-i Sâlih

(mühür)

Ve müderrişden İbrahim Efendi ibn-i Emin Efendi

(mühür)

Akköy Karyesi'nden Emmioğlu Hüseyin Ağa ibn-i Ali

(mühür)

Sene 316 Şa'ban 2

Bâlâda muharrer muamele huzurımla olduğunu tasdîk iderim.

Vekîl-i muhasebeci Evkâf

(mühür)

Sene 316 Şa'ban 2

Belge: 29

Hisareriş Karyesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât iden Alicikoğlu Yusuf bin İbrahim bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûse-i metrûkesi Fatma binti Osman ile sabi-i kebir oğlu Temel ve kebir kızı Hâfize ve sagîr oğlu İbrahim'e münhasıra olduğu bi-l-ahbar ind-el şer'î il-an nur zahir ve gayan oldıktan sonra müteveffâ-i merkûmın dayinlerinden Büyükbağce Mahallesi'nde mütemekkin Devlet-i Aliyye'nin Rum milletinden Arimezoğlu Harelembo veledi İleban'ın zikr-en ati husûsa ba-hüccet-i şer'îyye vekîli mezkûr Büyükbağce Mahallesi mütemekkinlerinden teba'-i devlet-üş şan-ı ileyhanın millet-i merkûmesinden da'vî ve tâliblerinden Benayot Efendi veledi Harelembo meclis-i şer'îde müteveffâ-i merkûmun terekesine vasi' idi mütehakıkk olan zevce-i mezbûre ve sagîr-i mezbûrenin ba-hüccet-i şer'îyye tesviye-i umûrına vasi'-i mensûbesi validesi ma'rifet-üz zat mezbûr Fatma Hatun'a ale-l-usûl ayru ayru günlerde üç def'a davetiye varakasıyla bir kıt'a ihbarnâme gönderilmiş ise de muhakemeye gelmeyüb vekîl dahi göndermediği eçlden hukukını muhafaza için kabl-i şer'îden

husumetdar olunan Hacı Mikdad Mahallesi sekenesinden Mahmud Efendi ibn-i Hâfız Ahmed Efendi vekîl-i müsemma nakib ve ta'yin olunub vekîl-i mezbûr Mahmud Efendi muvâcehesinde da'vâsı

Müteveffâ-i merkûm Yusuf bin İbrahim bin Abdullah hayatında bin üçyüzyedi sene-i rumiyesi hâzırının yigirmi üçüncü günü müvekkelem Harelembo yedinden ve malından muhızır-ı şühûda iktiraz ve kabz umûrına sarfla istihlak eylediği ondokuzbuçuk aded sim mecidiye ile sene-i merkûm temmuzunun yigirmi yedinci günü yigirmi iki kıntar ya'ni binyüz kıyye kıntarı elli kıyye i'tibariyle müvekkelem merkûm Harelembo borcu olub mezkûr binyüz kıyye fındık borcına mukâbil üçyüz altmış kıyye fındık teslimatı olub bı-t- tenzîl mütebaki yediyüz kırk kıyye fındıkla beher kıyyesi ikiyüz gruştan olmak üzere muvad ise aynen müstehlik ise bedeli olan cem'an bindörtyüzseksen gruş ve ba-defter tarih-i mezkûrda darı ve çark kira bedeli olan altmışbeşbuçuk gruş ki men-hays-ül mecmu'bindokuzyüz otuzbeş buçuk gruş zimmetinde müvekkeleme deyni olub meblağ-ı mezkûr kabl-el edâ' ve-l-ifa merkûm Yusuf vefât itmekle terekesinden olmak üzere müvekkeleme edâ' ve teslim mezbûre Fatma Hatun'a izâfetle vekîl-i mezkûr Mahmud Efendi'nin kabl-i şer'îden tenbih olunmak bi-l-vekâle matlûbıdır.

Arimezoğlu Harelembo vekîli (?) Efendi

(imza)

Sene 316 Şa'ban 22

Fi-l-hakika müvekkelem zevci Yusuf terekesine vaz'ı-at-ül yeddir lâkin vekîl-i merkûmın alacak müddeâ'sı ma'lûmım değildir.

Vekîl

(mühür)

Mahen 22

Hisargeriş Karyesi'nden Alicikoğlu müteveffâ Yusuf bin İbrahim bin Abdullah hayatında binüçyüz yedi sene-i rumiyesi hâzırının yigirmi üçüncü günü Arimez oğlu Harelembo veledi İleban yedinden ve malından ba-sened ondokuz aded sim mecidiye ba-sened binyüz kıyye fındık ve ba-defter altmışbeş buçuk gruş ki cem'an ikibin altıyüz elli beş buçuk gruş deyni olduğımı bize takrir virib bizi eşhad eyledi biz dahi ol-vechle şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Hisargeriş Karyesi'nden Alicikoğlu Osman bin İbrahim
(mühür)

Hisargeriş Karyesi'nden Alicikoğlu Sâlih Efendi ibn-i İbrahim Sâlih

Mahen 22

Hisargeriş Karyesi'nden Alicikoğlu müteveffi

Belge: 30

Akköy Nâhiye'sinin İçerli Karyesi'nde sekene iken bundan akdem fevt olan Ahmed oğlu Hasan bin Mustafa bin Abdullah'ın verâseti sabi-i kebir oğulları Ahmed ve Ali ve kızı Zeyneb'e münhasıra oldıktan sonra müteveffâ-i merkûmun dayinlerinden Çınarlar Mahallesi mütemekkinlerinden ya'ni Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden Zoroğlu Artiyan veledi Mösyö nam-ı kimesnenin ba-hüccet-i şer'îyye vekîli Abık Efendi ve veledi Artiyan mahkeme-i şer'îyyede müteveffâ-i merkûmın terekesine vazı-ül yed oldığı mütehakkık olan merkûm Ali'ye ulema-il ahval üç def'a davetiye varakasıyla bir kıt'a ihbarnâme teblîg olunmuş ise de gelmeyüb ve vekîl dahi göndermediğinden hukukını muhafaza için kabl-i şer'îden vekîlimiz ta'yin olunan Mahmud Efendi muvâcehesinde müteveffâ-i merkûm Ahmed oğlu Hasan bin Mustafa bin Abdullah hayatında binüçyüzsekiz senesi teşrin-i sanisinin onikinci günü müvekkelem Artiyan yedinden ve malından muhzır-ı şühûda iktiraz ve harc eylediği ve umûrına sarfla istihlak eylediği ikibin üçyüz altmış gruş zimmetinde alacak hakkı olub meblağ-ı mezkûr mukâbilinde Mağdele Karyesi'nde vâki' ba-tabu taht-ı tasarrufda olan taraftan Kara Mustafa oğlu Halil ve Dalanoğlu ve Uyuz ile mahdûd ve Tosunoğlu yeri ma'ruf bir kıt'a tarlasını vefa-i ferağ itmiş oldığı halde deyn-i mezkûrın kabl-el edâ' farig merkûm Hasan vefât itmekle ve kira-i vâki' iş bu ibraz eylediğim tarih-i mezkûr ile müverrah sened veya resmiyle sabit olındığı gibi şühûd-u mu'tebere ile de gerek deyn-i ve gerek vefa-i ferağı isbata hâzır oldığımdan meblağ-ı müddeâ'nın müteveffâ-i mezbûrun tereke-i vakıyesinden vefa itmediği halde merhun-ı mezkûr tarlanın aliyy-el usûl furuhtıyla almasından müvekkeleme edâ' ve teslimi merkûm Ali'ye izâfetle vekîl-i mezbûr Mahmud Efendi'ye tenbih olunmasını bi-l-vekâle matlûbımdır.

Vekîl Abık Efendi

(imza)

Sene 316 Şa'ban 2

Fi-l-hakika merkûm Ali babası Hasan terekesine vazı-ül yeddir lâkin vekîl mumaileyhin alacak müddeâ'sı ma'lûmım değıldir.

Vekîl-i musahhar

(mühür)

Sene 316 Şa'ban 2

İçerli Karyesi'nden vefât iden Ahmed oğlu Ali bin Hasan bin Abdullah hayatında binüçyüz sekiz senesi Teşrin-i sanisinin on ikinci günü Zoroğlu Artıyan veledi Mösyö malından ve yedinden iktiraz ve harc idüb ve umûrına sarf ve isthlak itmek üzere ikibin üçyüz altmış gruş zimmetinde deyni oldığını takrir idüb bizi eşhad eyledi ve meblağ-ı mezkûr duyununa mukâbil karye-i Mağdele Karyesi'nde vâki' ba-tabu mutasarrıf olduğu tarafından Kara Mustafa oğlu Halil Dilanoğlu ve Uyuz ile mahdûd bir kıt'a tarlasını komisyon mahsusunda bey'-i bi-l-vefa kabilinden olarak bey' ve terhin eylemiş olduğundan ol-vechle merkûm Ali'nin merkûm Artıyan'a meblağ-ı mezkûr deyn-i olduğunu bilür şâhidim şehâdet dahi iderim.

Mağdele Karyesi'nde Kuru Hasanoğlu Halil bin Ali

(mühür)

Sene 316 Şa'ban 11

İçerli Karyesi'nden iken vefât iden Ahmed oğlu Ali bin Hasan bin Abdullah hayatında binüçyüz sekiz senesi teşrin-i sanisinin on ikinci günü Zoroğlu Artıyan veledi Mösyö malından ve yedinden iktiraz ve kabz eylediği ikibin üçyüz altmış gruş zimmetinde borcu olduğunu vasi' borcına mukâbil Mağdele Karyesi'nde vâki' ba-tabu mutasarrıf olduğu tarafları Kara Mustafaoğlu Halil ve Dilan (Dalan) oğlu ve Uyuz ile mahdûd bir kıt'a tarlasını me'murı huzurunda bey'-i bi-l-vefa kabilinden olarak bey' terhin idüb ol-vechle merkûm Ali'nin merkûm Artıyan'a ikibin üçyüz altmış gruş deyni olduğunu bilür şâhidim şehâdet dahi iderim.

Mağdele Karyesi'nden Tosinoğlu Ali bin Hasan

(mühür)

Sene 316 Şa'ban 21

Bey'-ü şiras memurının iznine müvakıf bulunmuş olmasından ve diğer bağçeler bahsine de gelince Abık Efendi müvefffa İbrahim Efendi'nin ikrarını sebep tutarak böyle bir bey'-ü şira da'vâsında bulunmakda olduğu anlaşılması olduğundan da'vâ-i vahiyesinin reddiyle sabık-ül arz ya'ni evvelki zabıtta beyan eylediğim vechle

müvekkelin hissa-i irsiyelerinin tahrik ve taksîm ile müvekkelleme teslimi hususını ve Abık Efendi'nin metrûke şira hususındaki ma'ruzasının men'ini bi-l-vekâle taleb iderim.

Vekîl Ali Ağa

(mühür)

Sene 316 Şa'ban 2

Vekîl Ali Ağa iddiâ'i sabıkamda beyan olunan husûsatdan ya'ni müteveffâ İbrahim Efendi'nin deyn ma'lûması muvabilinde müvekkelerime bey' eylediği emlâk ve akarın bey'inden ma'lûmatı olmadığını beyan etmiş olduğundan bu cihetle şühûd-ı adile ile isbat ideceğimizden bu babdaki i'tirazı yolsuz olduğu gibi değirmen araziden ma'dud i'tirazı dahi hiçbir müdafa'aya ihtiyaca ses itmeksizin hadd-i zatinde merduddır çünkü bu gibi şeylerin emlâk sarfeden ma'dud idü ki vâreste-i arz tafsilidir bir de Tekinelidere nam bağcenin Zira'at Bankası'nda rehin olması bahsine gelince vak'a müteveffâ-i merkûm-ı mezkûr bağceyi müvekkelleme bey' itdiği sırada ol-bağce-i mezkûr bankada merhun bulunmuş ve burada tarafının ma'lûmatı bulunmuş ise de merhunun bey'i mu'teber olmayacağı mutlak olmayub iş bu bey' ber-vechen ati mu'teber olacağı mecellenin ahkâmından bulunmuşdur şöyle ki müvekkelim zarife-i kanun Zira'at Bankası'nın iş bu rehin mukabelesinde olan müteveffânın deynini her an ifaya hâzıra bulunduğu ve Mecelle-i Celîle'nin yediyüz kırk yedince maddesinde rehin bedeli olan borcu ifa olunur ise rehinin merhunu satmış olması hakkındaki akd bey'i nafiz olduğu musahhar olduğundan kaide-i mezkûre ahkâmına tevfikân müvekkelin bu surette mevcut olan mülkiyetine bir hâlel olmadığı der-kardır vekîl Ali Ağa ifadat bairesi beyanında bir de güya müteveffânın ikrarını sebep tutmuş olduğunu beyan ediyor ise de ifadat mazbutamızın mütala'asıyla anlaşılacağı vechle böyle ikrar sebep tutularak iddiâ'mız sebkât itmeyüb ancak arz olunan akd bey'den kaide-i kiraren ikrar dahi itdiğini ifâde etmiştir ki bu da bed-i ikrarı sebep tutmak değildir beyan-ı aliyye min küll-il vucuh vahiy olduğu yed-i bihası olan bir takım i'tirazatının reddiyle şâhidimizin bi-l-istima' emlâk ve akarat müşteri-biha hakkındaki ma'ruzeden menfi taleb iderim.

Vekîl Abık Efendi

(mühür)

Mahen 2

Vekîl Ali Ağa dahi cevabında

Abık Efendi'nin zabt-ı sabıkda bey'-i şira' hakkında vaka' olan iddiâ'ları güya müvekkelemin mevrûs-ı müteveffâ İbrahim Efendi hala hayatında iken zevcesi Zarife Hatun ile kerimesi Mûcibe'ye borcu mukâbilinde ma'lûm-el hudûd üç kıt'a fındık bağçesi ile bir bab hâne ve bir bab değirmenin bey'i kat'ı ile bey eylediğini beyan itmekde ise de evvelce de arz ve beyan eylediğim gibi Tekinelidere denilen bağçe derûnunda bir bab hâne Zira'at Bankası'nda rehine el-yevm merhun bulunduğu gibi değerini dahi arazi-i beriyyeden olduğu şöyle dursın Abık Efendi'nin iş bu bey'-i şira' hakkında olan iddiâ'ları müteveffânın ikrarını sebep tuttuğu gibi hususıyla huzur-ı hâkimin gayriye de ve bilasında ikrar da'vâları sahih ve mu'teber olmayacağı Mecelle-i Celîle'nin binaltıyüz ellisekizinci maddesi ahkâmıyla da sabit olacağından iş bu bey'-i şira' hakkında olan iddiâ'sının reddiyle zabt-ı sabıkda arz ve beyan eylediğim üzere üçyüzonüç senesi hâsılatından yüzelli kıntar fındıkda toksan kıntarını faziletli hâkim efendiye gönderdikleri hesap pusulası mûcibince bahs-i ikrarlarında olduğu gibi üçyüz ondört senesi hâsılatından dahi kırkbeş kıntar onyediyedi kıyye fındık olduklarını terekesinin tahririne naib olunan Mehmed İzzet Efendi huzurunda ikrar itmiş olduğundan dâhil-i kasam olan yigirmi kıntar fındığın tenzîli ile mütebaki yigirmi beş onyediyedi kıyye fındık ile üçyüz onüç senesi hâsılatından meblağ-ı mezbûr toksan kıntar bahs-i ikrarlarında olub bundan dahi mütebaki altmış kıntar fındık inkarları olub bunu da şühûd-ı şahsiye de ile isbat ideceğimden ol-vechle muamele-i şer'îyyenin icra'sı hususını bi-l-vekâle talep iderim.

Vekîl Ali Ağa

(mühür)

Sene 316 Şa'ban 21

Vekîl efendinin tekrardan ibâret olan ve mugayir-i hakikat bulunan ifâde-i hâzırasına mukaddema cevab virilerek def' idilmiş ve tahrir-i mecelleden irae itdiği maddenin mürakaza-i şühûda olub ikame olunan da'vâya ve müdafa'aya kat'ân telakki olmadığından tekrar ifâde ile tahriren imtina'yen ifadatının reddiyle şühûdumuzun bi-l-istima' icab-ı şer'îyyenin icra'sını bi-l-vekâle talep iderim.

Vekîl Abık Efendi

(imza)

Sene 316 Şa'ban 21

Kumyalı Mahallesi'nde vâki' Tekinelidere namıyla ma'ruf bir kıt'a bağçe ve değirmen ve hâne Zira'at Bankası'na terhin olmuş olduğundan bey'-i bey' caiz olup olmadığına bakılmak üzere olup lâkin Seyyid Karyesi'nde vâki' Kayadibi namıyla ma'ruf müvekkelesinden Mûcibe Hatun'a bey' olındığını iddiâ' eylediği ma'lûm-el hudûd iki kıt'a fındık bağçesinin tasarruf hissalarının bey'i hakkında usûl-ü şer'îyye üzere şâhidlerinin kimler olduğunu Abık Efendi'den suali lazım geldiği

Bu babda şâhidlerimin kimler olduğunu müvekkelem Mûcibe Hatun'dan ba-sual iş bu sene-i maliyenin Şevval yigirmi ikinci Cum'airtesi günü kayd itdireceğim gibi Tekinelidere'nin bey'i caiz olduğu zabt-u sabıkda beyan eylediğim Mecelle'nin madde-i sarıhasıyla meydanda olduğundan ve umûr-ı muamelatda ecl olan ittırad kazıyye-i mütena-bıhası bulunduğundan diğerinin dahi birlikde celil-i şühûdımızın her iki cihet hakkında şühûdımızın istima'mı talep iderim.

Vekîl Abık Efendi

(imza)

Müvekkelelerim Zarife ve Mûcibe Hatunlardan sual her iklisinin mübâyaa ve iştıra' eyledikleri bağçeler ve müştemelatı hakkındaki tahririnin Seyyid Karyesi'nden Avacoğlu Hamid ve karye-i mezkûrdan İslamoğlu Mehmed ve Şa'banoğlu Tâlib ve Ustaoglu Hüseyin ve Şa'banoğlu İzzet ve Hunoğlu Hasan ve Özbekoğlu Muhtar Hüseyin ve Kapu Mahallesi'nden Haşroğlu Hüseyin ve mahalle-i mezkûrdan Çamuroğlu Mehmed Ali nam şahıslarından ibâret olup bundan başka asla ve kat'â şâhidim olmadığı gibi bunları dahi iş bu sene-i haliyenin Zi-l-ka'de-i şerifesinin birinci Bazarirtesi günü getüreceğim.

Vekîl Abık Efendi

(imza)

Sene 316 Şa'ban 22

Üçyüzonbir senesinde Şadallıoğlu İbrahim Efendi bin Ali mezkûr Seyyid Karyesi'nde olduğu halde bana söylediği Seyyid Karyesi'nde kâin Kayadibi namıyla ma'ruf tarafları İslamoğlu Mehmed bin Ali Usta ve Emir Hasanoğlu Mustafa ve Şa'ban oğlu Tâlib bin Hasan ve dedesinin ismi İbrahim ve bir tarafı yine Emir Hasanoğlu Mustafa bir kıt'a Yığınini namıyla ma'ruf Ustaoglu Hasan bin Ali ve yol ve Emir Hasanoğlu Mustafa ile mahdûd yer ki cem'an iki kıt'a fındık bağçesinin tasarruf hissalarını kızım Mûcibe Hatun'a olan borca mukâbilsatdım deyu bana takrir eyledi ve

hudûdı bulunan zatların ba'zılarının babası ve dedesi isimlerini söyledim yalnız ber-minval-i meşruh bağçelerin nısfını satdım didi böylece takrir eyledi böyle bilür böyle şehâdet dahi iderim.

Seyyid Karyesi'nden Özbekoğlu Hüseyin bin Ömer
(mühür)

Sene 316 Zi-1-ka'de 2

Üçyüzonbir senesi Eylülü'nde Şadallızâde İbrahim Efendi ibn-i Ali mezkûr Seyyid Karyesi'nde olduğu halde bana şöyle takrir verdi ki Seyyid Karyesi'nde vâki' Kayadibi namıyla ma'ruf tarafları Uyuz ve yol ve Emir Hasanoğlu Hacı Mustafa ile mahdûd bir kıt'a diğer bağcenin iki tarafı İslamoğlu Mehmed Ağa ve Şa'banoğlu Tâlib bin Molla Hasan ve dedesi ism-i İbrahim ve Emir Hasanoğlu Hacı Mustafa ile mahdûd bir kıt'a ki cem'an ikli kıt'a fındık bağçelerinin tasarruf hissalarını kızım Mûcibe'ye yüz aded lira-i osmâni borcu vardır bunu seksen lirasına bedelle satdım yigirmi lira daha borcım vardır deyu bana takrir verdi kendi dahi hâzır olduğu halde bende kabul eylediğini bilür hatta buna şâhidim şehâdet dahi iderim ve hudûdı bulunan zatların bazıları babası ve dedelerinin isimlerini bilürim.

İslamoğlu Mehmed Ağa bin Ali
(mühür)

Sene 316 Zi-1-ka'de 2

Üçyüz onbir senesi Eylül'i birinde Şadallızâde İbrahim Efendi bin Ali karyemiz bulunan Seyyid Karyesinde olduğu halde mezkûr Seyyid Karyesi'nde vâki' Kayadibi namıyla ma'ruf tarafları Emir Hasanoğlu Hacı Mustafa ve tarafı Uyuz ve yol ile mahdûd bir kıt'a ve diğer bağcenin hudûdı İslamoğlu Mehmed ve Hendek ve Emir Hasanoğlu Hacı Mustafa ile mahdûd bir kıt'ası ki cem'an iki kıt'a fındık bağcesinin tasarruf hissalarını kızım Mûcibe'ye satdım deyu İbrahim Efendi seksen liraya satdığını takrir verdi ve mezbûr dahi kabul eyledim didiğini bilür hasbet-en-lillah şâhidim şehâdet dahi iderim.

Şa'banoğlu Tâlib bin Hasan
(mühür)

Sene 316 Zi-1-ka'de 2

Üçyüzonbir senesi Eylül’i birinde Şadallızâde İbrahim Efendi Seyyid Karyesine geldi kendi hânesi içerisinde bana şöyle takrir verdi ki mezkûr Seyyid Karyesi’nde vâki’ Kayadibi namıyla ma’ruf tarafları buraca beyan idemem üzerine vardığım vakit gösteririm iki kıt’a fındık bağceleri nısfını kızım Mûcibe’ye seksen liraya satdım didi bende işitdim böyle bilür böyle şehâdet dahi iderim.

Şa’banoğlu İzzet

(mühür)

Sene 316 Zi-l-ka’de 2

İbtida’ istima’ olunan şâhid Hüseyin müteveffâ İbrahim Efendi’nin takririne şehâdet itmekde ise de mezbûr Mûcibe Hatun’ın iş bu bey’i kabul idüb itmeyeceğini beyan idemediği gibi hudûdlarında muhalif eylemekde ve hudûd-ı erbaa bulunan kimesnelerin baba ve dedelerinin isimlerini beyan idemediğinden şehâdeti merdud diğer şâhidler bey’in mün’akid olduğunu ya’ni tarafeyn hâzır olduklarını beyan itmekdeler iseler de kezalik hudûdlarında yek-diğerine muhalif ve hudûd-ı erbaada bulunanların baba ve dedeleri isimlerini beyan idemediğinden da’vâya muvaffak olmadığından iş bu şâhidlerin şehâdetlerinin reddini bi-l-vekâle talep iderim.

Vekîl

(mühür)

Sene 316 Zi-l-ka’de 2

Vekîl Ali Ağa cevabında

Mukaddema iddiâ’m olan eşyalardan zabıta ceridesinde muharrer itmiş nev’i eşyaların ba’zısını ikrar idüb inkarında bulunan eşyalar ile ve üçyüzonüç senesi hâsılatından kezalik zabt-ı sabıka iddiâ’ eylediği yüzelli kıntar fındıktan yalnız elli kıntarını mer’iyyeler vekîli Abık Efendi ikrar itmekde ise de Abık Efendi’nin müvekkeleleri tarafından faziletli hâkim efendiye verdikleri hesap pusılasında ikrar bi-l-kitabe kabilinden olarak toksanbeş kıntarını ikrar itmiş oldukları gibi üçyüzondört hâsılatından dahi kezalik zabt-ı sabıkadan ikibin altıyüz kırk kıyye iddiâ’mıza karşı Abık Efendi yalnız binüçyürkirkiki kıyyesini ikrar itmekde ise de Abık Efendi müvekkelelerinin ikrarlarını teb’dil ve tağyir idemeyeceğinden ber-minval-i ma’ruz mer’iyye-i aleyhler tarafından verilen bu hile mûcibince üçyüzonüçden elliteş kıntar üçyüzondörtten ondört kıntar onyediy kıyye ki cem’an altmış tokuz kıntar onyediy kıyye fındık taht-ı inkarlarında olub bunun için isbatdan izhâr-ı acz eylediğimiz gibi ber-minval ma’ruz

taht-ı inkârlarında bulunan eşyaları için ya'ni kesam hariciye olarak gerek eşya ve gerek fındık ikrarlarından başka inkar eyledikleri fındık ve eşya için isbatdan izhâr-ı acz eylediğim cihetle bunlar hakkında mezbûreler Zarife ve Mûcibe Hanımların tahliflerini talebi derim ve üçyüzondört hâsılatından vekîl Abık Efendi'nin ber-minval muharrer ifâde eylediği fındıkda ikrarı noksan olmuştur çünkü müteveffânın terekesini sayan tahrirde kaydı mevcut fındıkları beyan-ı tahririnde iken şer'îyye katibi İzzet ve eytâm müderrisi Hâfız Aziz Ağa Efendiler ve muhızır Mahmud Efendi ve Ali Ağa hâzır oldukları halde İzzet Efendi tarafından fındığın miktarı sual olındıkda mezbûre Zarife Hatun damadı Ahmed Efendi ile bir kıt'a fındık hesabı havi defter ibraz idüb defter-i mezkûrda bintokuzyüztoksanyedi kıyye fındık görülüb fındık-ı mezkûr aldıklarını ve ondört senesi fındığı aldığını ikrar itmiş olmağla müvekkelemin ikrar eylediği fındıktan vekîlleri Abık Efendi yalnız binüçyüzkırkiki kıyye fındık ikrar eylemiş ind-el hesab müvekkelesi vekîlin ifâdelerinde altıyüzellibeş kıyye fındık fark idüb bu sene vekîl efendinin altıyüzellibeş kıyye fındığı kendi kendine ketm eylemesi müvekkelemin gadriyetine mûcib olmasına sem-i eylediği der-kar ve aşkar olmağla şu ikrarlarıyla ilzamları ve inkarlarına tahlifleri lazım geleceğinden isbata hâkim efendiye ibraz eyledikleri ikrarları vechle defter dahi meydanda olub ber-mûcib defter fındıktan ve eşyadan müvekkelemin hissasını da'vî eylediğim gibi mezbûrenin Zarife Hatun'ın bey' hakkında olan iddiâ'sının reddiyle başkaca alacağı karar ise müteveffânın terekesine müraca'atda muhtardır gerek eşya gerek fındık ve gerek emlâktan kâffe-i zimem nukudundan müvekkelemin hissasını bi-l-vekâle talebi derim.

Vekîl Ali Ağa

(mühür)

Sene 316 Zi-l-ka'de 6

Belge: 31

Akyoma Karyesi sekenelerinden Coşaroğlu kerimesi ma'rifet-üz zat Ayşe binti Hasan nam-ı diğer baliğanın zikr-en ati husûsada vekîl-i meclis-i şer'îyyesi karye-i mezkûre sâkinlerinden Tekeoğlu Ali Osman Efendi ibn-i Mehmed meclis-i şer'îde mezkûr Akyoma Karyesi sekenelerinden Katmeroğlu Osman bin Emrullah muvâcehesinde da'vâsı

Katmeroğlu Emir'in zevcesi oğlu Osman üç aylık iken müvekkelem Ayşe'nin babası hânesine civar bulunduğu cihetle getirilerek mezbûre Ayşe'nin validesine bıragub Osman'ın validesi imeciye gitdikde mezbûr Osman ise müddet-i rezâ' da olub ağlamasına binaen müvekkelem Ayşe Hatun'ın validesi Fatma meme virüb emdirmiş olduğundan ol-vechle rezâ'en kız karındaşı olmağla mezbûr Osman'ın mezbûre Ayşe'ye eylediği nikâh da'vâsı ca'iz olamayacağından mezbûreye ma'ruzadan men' olunmasını ve emdirdiği tarih ya'ni bundan yigirmi sene evvel darı ayında Teşrin-i evvel'inde olmağla mezbûreye nikâh da'vâsıyla ma'ruzadan men' olunmasını bi-l-vekâle talebi derim.

Vekîl Ali Osman Efendi

(mühür)

Sene 316 Şa'ban 5

Ben mezbûr Osman'ı ber-minval muharrer vekîl Ali Osman Efendi'nin beyanı ve ifâde eylediği vechle emdirdim ve süd boğazından aşağıya gitdi.

Fatma

Sene 316 Şa'ban 5

Ve mezbûre Osman'ı emdirdiği karyeden Deli Osmanoğlu Halil Çavuş ve Coşaroğlu Hüseyin ve Tekeoğlu Abdi ve iki de avrat var idiye de vefât itmişdir bunlar biliyor ve bundan başka bilen kimesne yokdır.

Deli Osmanoğlu karısı Fatma binti Ali

(barmak izi)

Mahen 5

Mezbûre Fatma'nın zatını irfan olduğımız cihetle mühür olmadığından barmak işareti kendüsünün olduğımı tasdîk ideriz.

Coşaroğlu Hasan Çavuş

(mühür)

Patanoğlu Mustafa bin Bilal

(mühür)

Mahen 5

Vekîl Abık Efendi dahi cevabında

Müddeîye vekîli ve gerek müddeîyyenin validesi zabt defterinde munderic ifâdelerinde sümme-t-tedârik olarak bir irza' iddiâ'sı der-miyan ile müvekkelem ile müddeîye

beyninde meşru'an vak'a nikâhın ibtali daiyesinde bulunuyorlar hal-bu-ki şu irza' mes'elesinin zerre kadar aslı ve esası olmadığı gibi bu hale vak'a olsa ilelebet tahrim mücib-i isbat meşru'adan olduğu için ve bunıda kâffe-i müslimana ma'lûm ve bedihi mes'ele-i esasiye bulunduğu cihetle seneler makdem vak'a olan nikâhın hıyn vuku'atında bunların bildirmesi lazım gelür idi bundan kat'âen nazar-ı müdde'yye bir takım efradın teşvikiyle müvekkelemin güya kendisine tatlık itdiği iddiâ'sına sevk-ü nefis iderek el-yevm muhakeme-i aliyyelerinde mahzuz bir arz-u hale mündericatında olduğu üzere bi-asl bi-esas olduğu ind-el terfik anlaşılacak olan iş bu tatlık da'vâsını ilerü götürmeyeceklerini fehm itmiş olmalarından tolayı âharen güya işi kökünden ve esasından cevride ceyiz zum-ı batılı ile bir rezâ' da'vâsı ihdas itdiklerini ve bu da mahza hakikat olmayub ancak serkeş-i kefcüyanelerini ve ağraz-ı nefsanıyyelerini ilerülemek için olduğunu bir iki güne gelinceye kadar kemal-i meserretle beyan itmekte ve şu ki bu kerede i'tiraf itmekte olduklarından bu hali inkar iderler ise isbat edeceğimiz gibi subuti halinde de nazar-ı şer'îde iddiâ'larının iltifata muhali kalmayacağından iddiâ'larının reddiyle nikâh-ı meşru'ata müvekkelemin menkuhası olub el-halet-ü hazihi nikâhı baki olan mezbûrenin müvekkeleme teslimini bi-l-vekâle talep iderim.

Vekîl Abık Efendi

(imza)

Sene 316 Şa'ban 5

Müvekkelem mezbûre Ayşe Hatun merkûm Osman'a her ne kadar nikâh olduysa da mezbûre merkûm Osman'a varmadan süd olduğu için ve iş bu süd haberi bahsine gelince mezbûre Fatma'nın büyük kızı Zeyneb ile emiş olduğundan mezbûre Ayşe merkûm Zeyneb'den küçük olduğu için süd karındaşı olmaz zannıyla bilemediğinden haber virmemiştir.

Vekîl Ali Osman Efendi

(mühür)

Mahen 5

Hakikaten büyük kızım Zeyneb ile emiş olduğundan Ayşe ile karındaşı olmaz deyu haber virmedim öyle zann itdim.

Fatma binti Ali

(barmak izi)

Hasan Çavuş

(mühür)

Mahen 5

Her kimse münâkehat ve tatlık husûsatının sıhhat ve şer'ait-ü ahkâmından bilmek ve bilmediği halde hıyn-i akd ve icra'sında ba-sual ve-l-istizaa muvakkıf-ı şer'î suretde icra' eylemek her müslim için emr-i zaruri ve binaen aliyye muvahharen bir sebep araz-karanenin tervici için ol-vakt bilmiyordumda anın için sükût eyledim veya muvaffakat eylemedim gibi sözleri ve iddiâ'ları hiçbir sübut-ı zahiriye ihtiyac mesh itmeyecek suretde de zatında müstedill ve müsbet şeylerden olmağla beraber hatası zahir olan zata i'tibar olmayacağından vechle de hiçbir halde nucıb-i beraat olmadığından isbata müdde'iiyenin ve gerek validesinin ihdas olmakda oldukları rezâ' iddiâ'ları ahval-i ma'ruza ile de sümme-t tedârik bulunduğu zahir ve bahir bulunmuşdur mamafih arz ittiğim vechle beyan itdikleri rezâ'nın aslı olmadığını ve bunu mahza her ne suretde olur ise olsun müvekkelemi hasb-el gazez mağlub kılmak daiyesiyle sümme-t tedârik ihdas itdiklerinden tolayı gayet mürur olduklarından bir takım eşhasa i'tiraf itdiklerini ve eşhas-ı merkûme de bu kali müvekkeleme de ihbar eylediklerini ve bu da sabit olduğu cihetle hükm-ü şer'înin icra'sını bi-l-vekâle talebi derim.

Vekıl Abık Efendi

(imza)

Sene 316 Şa'ban 5

Göstermiş ve kayd itdirmiş olduğum şahitleri tarihinden bir hafta sonra Bazarirtesi günü getüreceğim.

Vekıl Ali Osman Efendi

(mühür)

Fatma binti Ali

(barmak izi)

Mahen 5

Deli Osmanoğlu Halil Çavuş ifâdesinde binikiyüz toksanüç senesinde öğlen vakti Teşrin-i evvel'inde hemşirem Fatma'nın hânesine nemaz kılmak için vardım hânedeki iki beşik var idi beşiğin birinde mezbûre çocuğa meme virmiş idi sual eyledim ki burada iki beşik vardır bunun biri kimindir didiğimde birisi kızım Zeyneb'in ve birisi Amir'in oğlu Osman'ın beşiğidir ben niçün Amir'in oğlunu emdirdin didiğimde ol-dahi turmadı da emdirdim ve mezbûre yavrum didikde ben dahi baktım hakikaten aynen müşahade eyledim ve Osman dahi üç aylık idi böyle bilür hasbet-en-lillah şahidim şehâdet dahi eylediğim gibi hemşiremin kızı Zeyneb ise ol-dahi üç aylık olduğunu bilür

şehâdet dahi iderim.

Deli Osmanoğlu Halil Çavuş bin Ali

(mühür)

Sene 316 Şa'ban 12

25 tarihli (?) zirine nakl olmuştur.

Belge: 32

Keşab Nâhiye'sinin Gönüllü Karyesi'nde sekene iken bundan akdem mecnunen bi-la veled vefât iden Karabic Ahmed bin Ali bin Mehmed'in ber-vech-en ati vârisi olduklarını iddiâ' iden emmisi oğulları Ahmed ve İbrahim beyan Mehmed ve Hasan ve Ali beyan Mehmed ile inn-el meclis zevcesi Güllü binti Ali meclis-i şer'îde müteveffâ-i merkûmın medyunı olan Hacı Mahallesi'nden Mahmud Efendi ibn-i Hâfız Ahmed muvâcehesinde

Mevrûsımız müteveffâ-i merkûm Ahmed yedinden ve malından cihet karz kırk gruş alacağı olub ol-vechle mumaileyh Mehmed Efendi'nin zimmetinde gruş alacağı kabl-el ahz ve-l-istifa' merkûm Ahmed vefât idüb terekesi bizimle gaibete inn-el meclis zevcesi Güllü'ye münhasıra olub bizden vârisi ve terekesine müstahakk âharı olmamağla meblağ-ı mezkûrı talebi deriz.

Karabicoğlu İbrahim bin Mehmed

(barmak izi)

Karabicoğlu Ahmed bin Mehmed

(mühür)

Diğeri Hüseyin bin Mehmed

(mühür)

Ve diğeri Ali

(mühür)

Sene 316 Şa'ban 8

Filhakika müteveffa-i merkûma kırk gruş deynimdir lâkin müdde-i merkûmunun verâset müdde'ileri ma'lûmım değildir.

Keşab Nâhiye'sinin Gönüllü Karyesi'nde sâkin iken bundan akdem mecnunen bi-la veled vefât iden Karabicoğlu Ahmed bin Ali bin Mehmed verâseti emmioğulları iş bu hâzır-ı bi-l-meclis Karabicoğulları Ahmed ve İbrahim ve Hüseyin ve Ali beyan Mehmed ile zevce-i gaibete inn-el meclis Güllü binti Ali'ye münhasıra olub bundan

başka vârisi ve terekesine müstahak aharı olmadığını bilür şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz.

Düz Karyesi'nden Hacı İbrahimzâde Hasan Ağa ibn-i Hacı Ömer

(mühür)

Karyeden Çilesizzâde Hacı Sâlih Ağa ibn-i Mehmed

(mühür)

Sene 316 Şa'ban 8

Belge: 33

Süd da'vâsı hakkında merkûm Osman'a yemin virmeğe tâlib değilim ifâdem budır.

Vekîl

Coşaroğlu kerimesi

Tekeoğlu Ali Osman Efendi ibn-i

Sene 316 Zi-l-ka'de 8

Ali Osman Efendi'nin mühüri üzerinde olmadığını tasdîk ve barmak işareti kendüsinin olduğunu tasdîk ideriz.

Ömeroğlu Mahmud Çavuş

(mühür)

Şadallızâde

(mühür)

Emin Alizâde Ahmed Ağa

(mühür)

Belge: 34

Vekîl-i umûmiye efendi ya'ni müteveffâ Zoroğlu Agob Ağa zevcesi sıfatla bahüccet-i şer'îyye vasileri olduğu evlad-ı sigarı Serkoz ve Harelembo ve Yuri'nin ve (?) zımmi nasda olan alacaklarıyla iş bu sene zarfında bakiyelerinden olan findığın eytâm müdiri (?) Anbaryon ve müvekkelem ma'rifemizle rivayet olunmasına muhasebenin müfredatıdır.

Zamanesinden tahsil olmayan	4318
Bağceleri hâsılatından fındık 1070 kıyye	2152

	6475
Bağce ve hânelerün virgüsine.....	0654

	5816
Desterbaşoğlu İleban (?) bağce için verilen	2931

	2885
Fındıkların öte icarı (?) tescil için zira-i icra'sı.....	0377

	2508
Verâsedden müvekkelem ile Anbaryon hıssaları	0753

	1755
	1755
Sigarın yol-ı askeriye mesârifi.....	0160

	1595
Eytâm müdiri (?) mesârifi.....	100

	1495
Sagîran-ı mezbûranın nafakalarına mahsub-ı icra' olunmuşdur.....	1495

	0000

Bâlâda muhasebe vechle meblağ-ı mezkûr ibra der-muharrer vechle mahsubı bi-
l-icra' iş bu muhasebe bundan gayr idü ki iş bu muhasebe içündür.

Vekîl vasi (?) nakibzâde

(mühür)

Eytâm müdiri

(mühür)

(?) Anbaryon

Belge: 35

Coşaroğlu Hüseyin

Binikiyüz toksanüç senesi Teşrin-i evvel ayında ben darı devşirmekte iken emmim Hasan'ın hânesine öyle nemazı kılmak için geldim ve hânedede yengem Fatma var idi ve ili de beşik var idi sual eyledim bu iki beşik kimindir didikde birisi benim kızım Zeyneb'in diğeri Amir'in oğlu Osman'ın didikde birde bakdım ki yengem Fatma Amir'in oğlu Osman'ı emdireyor idi sual eyledim Amir'in çocuğunu niçün emdireyorsun didiğimde ağladı da anın için emdireyorum didi bende emdirir iken gördüm meme Osman'ın ağzında idi ve Amir'in oğlu ve yengemin kızı bunlar üç aylık idi böyle bilür böyle şehâdet dahi iderim.

Coşaroğlu Hasan bin Ömer

(mühür)

Sene 316 Şa'ban 12

Tekeoğlu Abdi bin Mehmed

Binikiyüz toksanüç senesi Hasan Çavuş'un hânesinde ya'ni Teşrin-i evvel ayında bulundım müşahadet iden şâhidler Hasan Çavuş'un zevcesi Fatma'ya sual eylediler ki Amir'in çocuğunu emdireyorsun didikde ol-dahi emdireyorum dayu sesini işitdim lâkin emdirir iken ben gözmedim böyle bilür böyle şehâdet dahi iderim.

Tekeoğlu Abdi bin Mehmed

(mühür)

Sene 316 Şa'ban 21

Abık Efendi cevabında

Müddeiyye vekîli tarafından irza' iddiâ'larına tarihi ve zamanı ittihaz itdikleri müddet yigirmi sene evvel darı ayında ya'ni Teşrin-i evvel olduğu ifade-i mazbutasıyla musarrah iken istima'olunan şâhidlerin şehâdetinde iddiâ' olunan irza'ın toksanüç senesinin Teşrin-i evvel'inde vuku'ata şehâdet itmişlerdir ki bu suretde şahitler yigirmi sene evvel irza'ın vuku'una şehâdet itmektedirler hal-bu-ki şehâdetin da'vâya mutâbıkını ve-yahud meşhud-ün bihin müddeâ bihadan akl olması şartı olmağla beraber zaten ve hakkatende şâhidlerin şehâdetiyle müddeiyyenin da'vâsı kabil-i tevfiik bulunamamaktadır işte bu suret şehâdetlerinin reddine sebebine kafi ise de şâhidlerden Deli Osmanoğlu Halil toksan iki senesinde meslek-i celfle-i askeriyeye mesalik olarak ale-t-tevali muvakki ve tabakasında bulunduktan sonra toksanaltı senesinde bu tarafa gelmiş olması dahi kayud-

ı askeriye ile ve şühûd-ı mu'tebere-i saire ile sabit olacağı cihetle bu nokta dahi şehâdetinin kazibe-i vuku'ata delaletini meydana koymakda olduğu şurda Tosun Coşaroğlu Hüseyin'de beyan itdiği tarihinde tokuz on yaşlarında bir sabi-i gayrimiz bulunduğu hali hâzırdaki sene ile sabit olduğundan öyle bir zamanda böyle bir kaziyeyi temyiz ve tefrîk idübbe bunca müddet mürurundan sonradır ki hâzır iderek şehâdet itmesi adeta hissiyatın hilafına ber-şehâdet demek olacağından mahsusın hilafına olan şehâdet kabul olunamayacağından bu hal dahi şehâdetin adem-i istima'nını icab itdirir mevaddeden bulmuştur ve üçüncü şahid Tekeoğlu Abdi'ye gelince bu da sem'i ile şehâdet itmekde ve sem'i ile şehâdetin adem-i kabuli de müstağni ta'rif olduğundan bu dahi ke-en-lem-yekün hakkındadır mamafih şühûd-ı merkûm iş bu şehâdetde cerr-i menfa'atle şehâdet itdiklerini müvekkelem haberdar olarak pederiyle bende-nize bugün haber gönderdiğinden ve hal-bu-ki esbab ve ma'ruzat salife redd-i şehâdete kafi olduğundan artık bu cihetinin sübutına hacet bırakmamak reddiyle nikâh-ı sahih ve meşru'la müvekkelemin menkusası olan müdde'ye-i mezbûrenin müvekkeleme teslim takas ve itaat itme hususının mezbûreye izâfetle vekîl Ali Osman Efendi'ye kabl-i şer'îden tenbih buyurulması bi-l-vekâle matlûbımdır.

Vekîl Abık Efendi

(imza)

Sene 316 Şa'ban 12

Belge: 36

Keşab Nâhiye'sinin Sürmenli Karyesi'nde sâkine iken bundan akdem bi-la veled vefât iden Alicikoğlu kızı Fatma binti Ahmed bin Addullah'ın verâseti li-ebeveyn kız karındaşı Gülsüm binti el-mezbûr Ahmed'e münhasıra olduğu bi-l-ahbar inde-l-şer'î ilan-nur zahir ve gayan oldıktan sonra müteveffâ-i mezbûrenin dayinlerinden nahiye-i mezkûrun Yolağzı İskelesi'nde mütemekkin ya'ni devlet-i aliyenin Rum milletinden Söylemezoğlu Harelembo veledi Kirako'nun zikr-en ati husûsa ba-hüccet-i şer'îyye vekîli ta'bien devlet-i aliyenin Ermeni milletinden da'vâ vekîllerinden Abık Efendi veledi Artıyan meclis-i şer'îde müteveffâ-i mezbûrenin terekesine vazı-ül yedi sabit ve mütehakkk olan olan kız karındaşı mezbûre ma'rufet-üz zat Gülsüm Hatun'a mahkeme-i şer'îyyeden üç def'a da'vetiye varakası ayru ayru günlerde teblîg olunub mahkemeye gelmemekle ve vekîl dahi göndermediği icabdan mahkemenin gıyaben rü'yet olunacağı ber-kat'i münhasıra ile ayruca ihbar olunmuş ise de yine gelmeyüb ve

vekîl dahi göndermediğinden hukukını muhafaza için kabl-i şer'îden zikr-en ati hususda husumet-i rai olunan Hacı Mikdad Mahallesi'nden Mahmud Efendi vekîl-i musahhar nakib ve ta'yin olunub bi-l-rıza' kabul eyledikten sonra vekîl-i musahhar Mahmud Efendi muvâcehesinde da'vâsı

Müteveffiye-i mezbûre Fatma binti Ahmed bin Abdullah hayatında binüçyüz onbir senesi Nisan'ının yigirmi tokuzuncu günü karye-i mezkûra sekenelerinden Musamioğlu Mahmud ve Musamioğlu İbnan Emin ve Köseoğlu kerimesi Hadice binti Ali ile kefil-i bi-l-muhal olarak müvekkelem merkûm Harelembo malından ve yedinden muhızır-ı şühûdda iktiraz ve kabz ve kendi umûrına sarfla istihlak eylediği yigirmibir aded yüzlik mecdiye altını ile otuzbeş gruş zimmetlerinde deynleri olup meblağ-ı mezkûrın deynleri olduğu havî tarih-i mezkûr ile müverrih ve imza' ve mühirleriyle memhur ve mûmza iş bu bedelde olup meclis-i şer'îyye ibraz eylediği bir-kıt'a deyn senedini müvekkelem merkûm Harelembo yedine i'ta' itmeleriyle müvekkelem merkûm alacak hakkını medyun-ı mezbûrından mezbûre Fatma meblağ-ı mezkûrî kabl-el edâ' ve-l-ifa vefât itmekle meblağ-ı mezkûrî müteveffiye-i mezbûre Fatma'nın terekesinden olmak üzere müvekkelem merkûma edâ' ve teslimi mezbûre Gülsüm Hatun'a izahatla vekîl merkûm Mahmud Efendi'ye kabl-i şer'îden tenbih olınmasını bi-l-vekâle talep iderim.

Vekîl Abık Efendi veledi Artıyan

(imza)

Sene 316 Şa'ban 15

Mezbûre Gülsüm Hatun fi-l-hakika kız karındaşı müteveffiye Fatma'nın terekesine bi-l-verâse vazı-ül yedir lâkin müddeî vekîli Abık Efendi'nin ma-ada alacak müddeâsı ma'lûmım değildir.

Vekîl Mahmud

(mühür)

Mahen 15

Keşab Nâhiye'sinin Sürmenli Karyesi'nden müteveffâ Alicikoğlu kızı Fatma binti Ahmed bin Abdullah hayatında binüçyüz onbir senesi Nisan'ının yigirmi tokuzuncu günü karye-i mezkûr sekenelerinden Musa Hacıoğlu Mahmud ve İzzet İbnan Emin ve Köseoğlu kızı Hadice binti Ali yek-diğerine kefil bi-l-mal olarak Yolağzı iskelesi mütemekkinlerinden ya'ni devlet-i aliyyenin Rum milletinden Söylemezoğlu

Harelembo veledi Kirako malından ve yedinden bizim huzurumuzda iktiraz ve kabz ve umûrına sarfla istihlak itmeğe yigirmibir aded yüzlik mecdiye altını ile otuzbeş gruş zimmetlerinden merkûm Harelembo'nun alacağı olub ve bu suretle meblağ-ı mezkûr merkûmının deynleri olduğu bize takrir virüb bizi eşhad eyledi biz bu husûsa bu vech üzre şâhidleriz şehâdet dahi ideriz.

Sürmenli Karyesi'nden Kürtoğlu Osman Çavuş bin Süleyman

(mühür)

Karyeden Kuroğlu Hasan bin Süleyman

(mühür)

Sene 316 Şa'ban 18

Belge: 37

Giresun'un Kumyalı Mahallesi'nde mütemekkin iken bundan akdem fevt olan teba'-i devlet-i aliyyenin Ermeni milletinden Hatnasoğlu Artıyan veledi Kacar veledi Atam'ın verâseti zevce-i metrûkesi Mariyem binti Miyakra kızı (?) ve gaib-i an-il belde kebire kızları Yevanper ve Hatun'ın ve Dudu ve emmioğlu Hacı Akuba münhasıra olduğu bi-l-ahbar ind-el şer'î elan-nur zahir ve gayan oldıktan sonra müteveffâ-i merkûmın dayinlerinden mezkûr Kumyalı Mahallesi mütemekkinlerinden teba'-i devlet müşarun-ileyhenin millet-i merkûmesinden Cevheroğlu Makredic veledi Avak'ın zikr-en ati husûsa ba-hüccet-i şer'îyye vekîli mahalle-i mezkûre mütemekkinlerinden kezalik teba'-i devlet müşarun-ileyhenin millet-i merkûmesinden Badallıoğlu Hacı Toros Efendi veledi Ağya meclis-i şer'îde müteveffâ-i merkûmın terekesine vazı-ül yed mütehakkık olan zevce-i mezbûre şahs-ı ma'rife Mariyem mahkeme-i şer'îyyeye mahsus üç def'a da'vetiye varakasıyla ber-kat'â ihbarnâme teblîğ olmuş ise de mahkemeye gelmeyüb ve vekîl dahi göndermediği asliyeden hukukını muhafazaya zikr-en ati hususda kabl-i şer'îden husumet-i rai olınan Mahmud Efendi ibn-i Hâfız Ahmed Efendi vekîl-i musahhar nakib ve ta'yin olunub ol-dahi ber-rıza' kabul eyledikten sonra mumaileyhe Mahmud Efendi muvâcehesinde da'vâsı

Müteveffâ-i merkûm Artıyan veledi Kacar veledi Atam sağlığında binüçyüzdört senesi Mart'ı on ikinci günü müvekkelem merkûm Makredic malından ve yedinden muhızır-ı şühûda iktiraz ve kabz ve umûrına sarfla istihlak eylediği onyedi aded yüzlik mecdiye altını zimmetinde alacak hakkı olmağla meblağ-ı deyn-i mezkûresine mukâbil Keşab Nâhiye'sinin Küçükgeriş Karyesi'nde vâki' ba-tabu taht-ı tasarrufında olan

tarafları Uyuz ve Ahmed ve Orhan ve Osman ile mahdûd İncirbükü namlı bir kıt'a ve yine karye-i mezkûrda vâki' tarafları nehir cari ve Uyuz ve Hasan ve Bekir ile mahdûd Değirmen Kıyısı namıyla ma'ruf bir kıt'a ki cem'an iki fındık bağcelerini bey'-i bi-l-vefa tarikiyle müvekkeleme rehin virüb mumaillehy vekîl Barto Artıyan (?) Ağa'yı nakib eylemiş olduğundan iş bu yedimde olub meclis-i şer'ide ibraz eylediğim toksan ve toksan dört sıra numrosıyla murakkam ve tarih-i mezkûr ile müverreh komisyona mahsus reîs ve a'zamlarıyla memhur iki kıt'a rehin sened-i resmiyyesini müvekkelem yerine i'ta' idüb meblağ-ı mezkûr kabl-el edâ' ve-l-ifa merkûm Artıyan itmekle meblağ-ı mezkûr onyededi aded yüzlik mecidiye altunını tereke-i vakiyesinden terekesi vefa itmez ise rehin-i mezkûr bağcelerin usûlen bey'iyile tahtından olucak üzere müvekkelem Makredic'e edâ' ve teslim merkûm Mariyem'e izahatla vekîl-i mezbûr Mahmud Efendi'ye kabl-i şer'iden tenbih olunmasını bi-l-vekâle taleb iderim.

Vekîl Hacı Toros veledi Ağya

(mühür)

Sene 316 Şa'ban 15

Mezbure Mariyem fi-l-hakika zevce-i müteveffi Artıyan Ağa'nın terekesine bi-l-verâse vazıa't-ül yeddir lâkin müddeâ vekîli Hacı Toros Ağa'nın alacak müddeâsı ma'lûmım değildir.

Vekîl-i Musahhar

(mühür)

Mahen 15

Müteveffâ-i merkûm Hatnasoğlu Artıyan veledi Kacar veledi Atam sağlığında binüçyüzdört senesi Mart'ının on ikinci günü Zahriyan Makredic Ağa yedinden ve malından onyededi aded yüzlik mecidiye altunı umûrına sarfla istihlak itmek üzere iktiraz ve kabz idüb ve meblağ-ı mezkûrın Makredic Ağa'ya deyni olduğımı ve meblağ-ı mezkûr mukâbilinde Keşab Nâhiye'sinin Küçükgeriş Karyesi'nde tabu senesinde muharrer ma'lûm-el hudûd iki kıt'a İncirbükü ve Değirmen Kıyısı namlarıyla ma'ruf fındık bağcelerini komisyon-i mahsusa huzurunda terhin idüb ber-mûcib rehin onyededi aded yüzlik mecidiye altunı borcu olduğımı bize takrir virüb bizi eşhad eyledi biz dahi bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahi ideriz.

Kumyalı Mahallesi'nden ya'ni devlet-i aliyyeden Barto Artiyan veledi Yarni veledi
İsador

(imza)

Mahalleden kezalik ya'ni devlet-i müşarun-ileyhden Barto Artiyan (?) veledi Kiraki

(imza)

Mahen 15

Belge: 38

Piraziz nahiyesi Şeyhlü Karyesi'nde müteveffâ Veliöğlü Temel bin Hasan bin Hasan'ın sabi-i sagîre kızı Hasibe'nin muhafaza-i hukukına mensûb vasisi bulunmadığından sagîr emanet ile ma'rufe ve istikamet üzerine merkûme her vechde idüb ve hatta reriyyetde iktidârı ma'lûm ve mes'elemiz olan sagîre-i mezbûrenin validesi Fatma binti Mahmud'dur başka veliyy-i veliyyesi olmadığından mezbûreyi tarafımızdan vasi intihab eylediğimizi beyan iş bu meclis-i şer'îde ve şeraite muharrire vechle şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Darı Karyesi'nden Küpeliöğlü İsmail bin Ali

(mühür)

Karriyyeden Çolakoğlü İbrahim bin Ali

(mühür)

Sene 316 Şa'ban 15

Ben dahi ber-vech muharrer vesâyeti kabul eyledim.

Vasi Fatma

(barmak izi)

Belge: 39

Seldeğirmeni Karyesi'nden müteveffâ Hamzabaşoğlü Abdullah bin Mehmed'in sabi-i sagîr oğlü İbrahim ve sagîre kızları Fatma ve Hadice muhafaza-i hukuklarına mensûb vasileri olmadığından ber-vasiyesiliği ise usûl-u meşru'a iktizar idiğine binaen sagîrun mezbûrunun biraderleri Mehmed ve valideleri kadın binti Hüseyin'den başka veli ve veliyyesi olmadığından emanet ile ma'ruf ve istikamet üzre (?) ve her vesâyet uhdesinden gelmeğe kadir olan birederleri merkûm Mehmed vasi ve üzerine sagîrün mezbûrunun validesi mezbûre kadına tarafımızdan nezir intihab eyledik ve bunlar ise umûr-ı vesâyet ve nezaret-i akarına ve muhafaza-i hukukına eytâm iktidârları olduğını bilür hasbet-en lillah şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Seldeğirmeni Karyesi'nden Ali Muhtaroglu Osman bin Ali
(mühür)

Karyeden Ali Şihoğlu Hasan bin Mehmed
(mühür)

Kuloğlu İbrahim bin Mustafa
(mühür)

Sene 316 Şa'ban 16

Biz dahi vesâyet ve nezaret-i mezkûrelerini kabul eyledik.

Vasi Mehmed
(mühür)

Fatma Kadın
(barmak izi)

Belge: 40

Trabzonlu olub Giresun Kasabası'nın Hacı Mikdad Mahallesi'nde misafirât-ı sekene Yenioğlu kerimesi zat-ı zirde muharrer el-esami ta'rifleriyle ma'rufe Necibe binti İsmail mahalle-i mezkûrede kezalik misafirât-ı sâkine zevc-i dâhili Cenioğlu Hasan Reîs bin Osman muvâcehesinde

Merhum Osman benim zevc-i dâhilim olub bana hacetlik itmeyüb bi-la-infak ötede berüde kızmakda olduğından nafaka ve mahalle-i sekenaya eşedd-i ihtiyacı ile muhtaca bulunduğımdan zevcim üzerine şehriye elli gruş nafaka takrir buyurulmasını taleb iderim.

Yenioğlu kerimesi Necibe binti İsmail
(barmak izi)

Sene 316 Şa'ban 16

Mezbûre Necibe Hatun'ın zatını irfan olduğımızı tasdîk ideriz.

Aşıkzâde Hüseyin Efendi ibn-i Mehmed
(mühür)

Hacıdayıoğlu Sâlih bin Mustafa
(mühür)

Zevcem mezbûre Necibe'den başka sonradan almış olduğum zevcemın pederi Mehmed Ali Reîs'in hânesi olub başkada hânem bulunmadığından hâneye gelsün.

Cenioğlu Hasan Reîs bin Osman

(mühür)

Sene 316 Şa'ban 16

Zevcim merkımın gelsün dediği hâne sonradan almış olduğu zevcesinin babası bana haram olan Mehmed Ali Reîs ve biraderleri iki neferlerinin bulunmuş olduğu bir hânedir ben el-hâneye gitmekten ma'zurım ve bana na-mahremdir el-vechle nafaka takdirini talebi derim.

Necibe

(barmak izi)

Mahen 16

Fi-l-hakika sonradan aldığım zevcemın babası kainpedirim Mehmed Ali Reîs'in hânesidir ve kainbiraderlerimde vardır el-hâneye gelsünde benimle tursın.

Cenioğlu Hasan Reîs

(mühür)

Mahen 16

Kainpedirimın hânesi üst katını icar ile tutdım daha başka hâne tutmaya param olmadığından oraya gelsün o.

(mühür)

Merkûm Hasan Reîs'in şehriye elli gruş nafaka virmeğe iktidârı olduğunu ihbar ıderiz.

Hacı Babaoğlu Sâlih bin Mustafa

(mühür)

Hacı Mihdad Mahallesi Aşıkzâde Hüseyin Efendi ibn-i Mehmed

(mühür)

Mahen 16

Belge: 41

Kapu Mahallesi'nde sâkin Dizdarzâde sagîr Hüseyin'in tesviye-i umûrına ba-hüccet-i şer'îyyeye vasi mensûbu babası Dizdarzâde Sâlih Efendi ibn-i Ali'nin meclis-i şer'îde ikrar-ı taam ve takrirkelam idüb veli ve vasisi olduğum sagîr-i mezbûr Hüseyin'in ba-tapu mülki olan Darı Karyesi'nde vâki' tarafları şerîk Temuroğlu Çolakoğlu bağcesi

ve şimalen Vapur Tarlası garben Karak cenuben Kaş ve Dizdarzâde Ali'nin bağcesiyle mahdûd nısf bağcesi Giresun kasabasına dört-beş saat ba'id mesafede olub icar getirir ve hâsılat virir bağceden olmayub hâsılat-ı ta'miratına bile ber-mahcub tesvisi ve Yerköy miriyyesi dahi tarafımdan i'ta' olunmağla nısf bağce-i mezbûr fûruht olunıbdâ Hacı Hüseyin Mahallesi'nde vâki' tarafları canibeyni Çakıroğlu Hüseyin hâne kabusu arka tarafı Beyazıdzâde Hasan Efendi arsası canibi yarısı ve cephe ciheti tarik-i amm ile mahdûd fevkani üç öte ve tahtânî iki öte ve bir matbah ve ahur müştemil bir bab hâne ma'-arsanın dört hissada iki hissanın bir hissası sagîr merkûm namına iştira' olunır ise sagîr merkûm hakkında her vechle enfa' ve evla oldığından bana kabl-i şer'îden izan virilmesini bi-l-vesâye taleb iderim.

Vasi Sâlih Efendi ibn-i Ali Beg

(mühür)

Sene 316 Şa'ban 16

Bâlâda muharrer vasi mumaileyh Sâlih Efendi'nin ifâdesi vechle nısf-ı mahdûd mezbûr bağce hâsılat getirir mülk olmayıb sagîr Hüseyin bağce-i mezkûrdan asla ve kat'â istifa'ade idemediğinden bağce-i mezkûr fûruş olunubda semeniyle Hacı Hüseyin Mahallesi'nde vâki' ma'rufemiz olan vasi mumaileyhin beyan eylediği hudûd ile mahdûd bir bab hânenin dört hissada iki hissanın bir hissası sagîr oğlu Hüseyin namına iştira' olunır ise sagîr-i merkûmın hakkında her vechle enfa' ve evla olduğunu tasdîk ideriz.

Darı Karyesi imamı Mansuroğlu Tâlib Efendi ibn-i Mehmed

(mühür)

Muhtarı Küpelioğlu Ahmned bin Hüseyin

(mühür)

Mansuroğlu Osman bin Mehmed

(mühür)

Mirnüşhaoğlu Aziz ibn-i İbrahim

(mühür)

Sene 316 Şa'ban 16

Belge: 42

Sultan Selim Mahallesi'nde sekene iken bundan akdem vefât iden Aydınlioğlu Osman Ağa ibn-i Hacı Memiş'in sabi-i sagîr oğulları Hüseyin ve Rasim ve Abdullah'ın ba-hüccet-i şer'î vasi mensûbeleri li-ebeveyn kız karındaşları ma'rifet-üz-zat-ı Hümayun Hatun binti el-mezbûr Osman Ağa'nın zikriyat-ı muhasebesi meclis-i şer'îde kaza-i mezkûr eytâm müdiri Hâfız Abd-ul-aziz Efendi ibn-i Yusuf Ağa hâzır olduğu halde müdir mumaileyh ma'rifet ve ma'rifet-i şer'île sagîrun mezbûrının binüçyüz onbeş senesi Cemazi-yel-evvelinin birinci gününden iş bu binüçyüz onaltı senesi Şa'ban'ının onsekizinci gününe değim bir senelik muhasebesi defteridir ki ber-vechen-ati beyan olunır.

Sene 316 Şa'ban 16

Sagîran mezbûrının ve mezbûre Hümayun ile maan fındık hâsılatı kıntarı 19

	1950
Ve mısır ve üzüm hâsılatı	0250
Dükkan icarı	3500

	5700
İki senelik muhasebe reviyetinde vasi zimmetine giden dükkân	
icarından lira ferağı	0372

	6072
Sagîrun mezbûrunun bir senelik nafakası	4320

	1752
Selase düyun müsbitelerine verilen	1600

	0152
Nafakadan tenzîlat ..	221

	373
Vergilere verilen	373

	000

Bâlâda muhasebe huzurumuzla ve ma'rifet-i şer'île reviyet olunb muvaffik oldığı tasdîk kılındı.

Müdüri Eytâm kaza-i Giresun

(mühür)

Vasi Hümayun Hatun

(mühür)

Kasa-i muhakeme-i Şer'îsi

(mühür)

Sene 316 Şa'ban 18

Vasiyet-i mezbûrenin zatını irfan olduğumuz gibi ber-minval muharrer muhasebede hâzır bulunduğımı tasdîk ideriz.

Hacı Hasanzâde Aziz Efendi ibn-i Hâfız Mustafa

(mühür)

Hacı Hasanzâde Hâfız Aziz Efendi ibn-i Bekir Efendi

(mühür)

Sene 316 Şa'ban 18

Belge: 43

Sultan Selim Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât iden Aydınlızâde Osman Ağa ibn-i Hacı Memiş bin Abdullah'ın sabi oğlu hâlâ ontokız yaşını mütacaviz olub sinn-i vasiyete sinnin bülüğa mütecelli ve bülüğünü makur ve ma'ruf ve ber-vechen ati rüşdini iddiâ' iden iş bu ba'is-el küttab Hüseyin Efendi meclis-i şer'-i şerif-i envaride mezbûrun dayusını kız karındaşı ve hala sagîrinden tesviye-i umûrına ba-hüccet-i şer'îyyede vasi mensûbesi olmağla mal-ı mevrûsına bi-l-vesâye vaz'ı dan mütehakıkk olan ma'rifet-üz-zat-ı Hümayun Hatun binti mezbûr Osman Ağa muhzırında üzerine da'vâ ve takrir-i kelam idüb hala ben a'kil ve bülüğuma rüşdime münzamm olub umûriye-i bi-n-nefs görmeğe kadar ianet vasiyeti müsteğni olmağla pederim müteveffâ-i mezbûr Osman Ağa'dan mevrûs ber-mûcib defter-i kusam malımı kız karındaşım vasiyem mezbûre Hümayun Hatun'dan hala taleb iderim.

Aydınlızâde Hasan Efendi ibn-i Osman

(mühür)

Sene 316 Şa'ban 18

Fi-l-hahika ber-mûcib defter-i kısm mezbûr Hüseyin'in hala mevrûsına bi-l-vesâye vaz-ıat-ül-yedim lâkin müdde-i mezbûrın ber-minval muharrer rüşd müddeâsı ma'lûmım değildir.

Vasi Hümayun Hanım binti Osman Ağa

(mühür)

Mahen 18

İş bu zatını irfan olduğımız hâzıra-i bi-l-meclis Hümayun Hanım binti Osman Ağa'nın ifâdesi olub zirde mevzu' mühür bizzat kendüsünün ve kandisi vaz' eylediğini tasdîk ideriz.

Hacı Hasanzâde Hâfız İzzet Efendi ibn-i Bekir Efendi

(mühür)

Hacı Halil Mahallesi'nden Hacı Hasan ibn-i İzzet Efendi ibn-i Hâfız Mustafa

(mühür)

Mahen 18

İş bu hâzır mezbûr Hüseyin Efendi akl-i baliğ olub rüşde vasıl olmuş olduğımı ve kendi umûrımı bizzat reviyete muktedîrdir ve el-yevm ontokız yaşına müteceviz olduğımı bilür şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Sultan Selim Mahallesi'nden Mollazâde Ali Ağa ibn-i Hasan Ağa

(mühür)

Mahalleden Bardakcızâde Mustafa Efendi ibn-i Hasan Ağa

(mühür)

Belge: 44

Vasiyyesi bulunduğım karındaşlarım Hüseyin ve Rasim ve Abdullah'ın umûrlarına reviyete iktidârım olmadığından iş bu tarihten i'tibaren kefiyd ve istifa' eyledim.

Vasi Hümayun

(mühür)

Sene 316 Şa'ban 18

Bâlâda muharrer ifâde zatını irfan olduğımız Hümayun'ın olduğımı tasdîk ideriz.

Hacı Hasanzâde

(mühür)

Hacı Hasanzâde

(mühür)

Mahen 18

Belge: 45

Lapa Karyesi'nden ve redif elli altıncı alayın birinci Giresun taburının birinci bölüğünün üçüncü takımı efradından iken vefât iden Zoralioğlu Emrah bin Mustafa bin Mehmed'in zikr-en atına verâsetde babası Mustafa meclis-i şer'îde Mahmud Efendi muvâcehesinde

Merkûm müteveffânın mezbûr Mahmud Efendi zimmetinde olan kırk gruş alacağı kabl-el ahz vefât itmekle müteveffânın verâseti benimle zevcesi Emine binti Hasan ile sabi-i sagîr oğlu Hüseyin ve sagîre kızı Ayşe ve anası Fatma binti Mustafa münhasıra olduğundan meblağ-ı mezbûrdan hissamin bana teslimi kabl-i şer'îden tenbih olunmak matlûbımdır.

Lapa Karyesi'nden Zoralioğlu Mustafa bin Mehmed

(mühür)

Sene 316 Şa'ban 19

Müteveffâya kırk gruş deynimdir lâkin verâset müddeâsı ma'lûmım değildir.

Mahmud Efendi

Müteveffânın verâseti zevcesi Emine ve oğlu Hüseyin ve kızı Ayşe ve babası Mustafa ve anası Fatma'ya münhasıradır bunlardan gayrı vârisi ve terekesine mütehakıkk yoktur biz bu hususda bu vech üzere şadidiz şehâdet dahi ideriz.

Lapa Karyesi'nden Mahmud Ustaoglu Mustafa Efendi bin Ali

(mühür)

Kayiyeden Tanacıoğlu Ahmed Ağa bin Ali

(mühür)

Mahen 19

Belge: 46

Düz Karyesi'nde sâkin Asbetoğlu Hüseyin Ağa ibn-i Hasan meclis-i şer'îde Hacı Hüseyin Mahallesi sâkinlerinden Halil Efendizâde Hâfız Mehmed Efendi ibn-i Mikdad Ağa muhızırında ikrar-ı taam ve takrir kelim idüp meskur Düz Karyesi'nde vâki' bil-cümle emlâk ve eşya-i metrûkemden ba-emrullah-ı teala vefâtımdan sonra düyunum ve techiz-i tekvinim ihrac olındıktan sonra mütebaki cemi' mal ve emlâkımın sülusi muhtac-ı hayr olan su yolu ve çeşme ve mekteb ve medrese gibi vücub harc ve sarfa mumailiye Hâfız Mehmed Efendi'de sülus-i mezkûrun tasnifinden vasiyy-i

muhtar ve üzerine mezkûr Hacı Hüseyin Mahallesi'nden Dobrukszâde Ömer Efendi ibn-i Mahmud Ağa'yı nazır-ı nahib ve ta'yin eyledim ve bu ciheti vasiyyet eyledim ve iş bu sülusdan sekizyüz gruşını vasi muhtarım kendi umûrına sarf olunmak üzere kabz itdikden sonra mütebakisini vücut sarf eylesün.

Düz Karyesi'nden Asbetoğlu Hüseyin Ağa ibn-i Hasan
(mühür)

Sene 316 Ş'aban 20

Ya'ni ber-minval muharrer sekizyüz gruşı vasi muhtarım Hâfız Mehmed Efendi sülusdan aldıktan sonra mütebakisini sarf itmek üzere tekrar ifâde iderim.

Eşberoğlu Halil Ağa
(mühür)

Sene 316 Şa'ban 20

Bâlâda muharrer vesâyet ve nezaret ifâdesini bizzat huzur-ı şer'îde Eşberoğlu Hüseyin Ağa ibn-i Hasan takrir ve ifâde eyledigini tasdîk ederiz.

Hacı Ömerzâde Sâlih Ağa ibn-i Ömer
(mühür)

İsm-i Ahmedzâde Mehmed Yazıcı ibn-i Hacı Emin
(mühür)

Halil Efendizâde Mikdad Ağa ibn-i Emin
(mühür)

Hasan Efendizâde Mehmed Efendi ibn-i Hasan Efendi
(mühür)

Sene 316 Şa'ban 20

Ber-minval muharrer vesâyet ve nezareti kabul eyledik.

Vasi
(mühür)

Nazır
(mühür)

Sene 316 Ş'aban 20

Belge: 47

Düz Karyesi'nden Sâkine Karabicoğlu kızı zati zirde ma'rife Dudu binti Hüseyin meclis-i şer'îde ikrar-ı taam ve takrirkelam idüb zevcim Düz Karyeli

Karabacioğlu Abdullah bin Ali Osman bundan üç sene makdem ismine numro isâbetiyle Girid'e sevk olunub nizamiye taburının otuz dördüncü alayının ikinci taburunda ve ikinci ve onikinci takımında müstahdem iken Hanya kasabasında bundan ikibucuk sene makdem vefât idüb ben dahi âhara ere varacağımdan mûcib-i şer'îsini taleb iderim.

Düz Karyesi'nden Sâkine Karabacioğlu kerimesini Dudu binti Hüseyin
(barmak izi)

Sene 316 Şa'ban 20

Bâlâda muharrer ifâde iş bu hazret-i bi-l-meclis zatını irfan olduğumuz Dudu Hatun'ın takrir ve ifâdesi olub muhri olmadığından barmak işareti kendisinin olduğunu tasdîk ideriz.

Düz Karyesi'nden Tekeoğlu Mahmud Aga ibn-i Hacı Emin
(mühür)

Karyeden Tekeoğlu Hacı Emin bin Mustafa
(mühür)

Sene 316 Şa'ban 20

Karabacioğlu Abdullah bin Ali Osman Girid'e Hanya'da otuz dördüncü nizamiye alayının ikinci taburunda ve ikinci bölükde onikinci takım neferatından iken bunda iki bucuk sene makdem biz de mezkûr Hanya kasabasında askerlikle müstahdem olduğumuz halde yanımızda Hanya merkez hastanesinde vefât eyledi ve cenazesinin nemazını dahi diğer cemaatler ile birlikde kıldık böyle bilür ve böyle şahadet dahi ideriz.

Yağlıdere Karyesi'nden Elmabeleni Karyesi'nden El-vasi oğlu Halim bin Hasan
(mühür)

Düz Karyesi'nden İshakoğlu İshak bin İsmail
(mühür)

Sene 316 Şa'ban 20

Belge: 48

Boztekye Karyesi'nden Cinoğlu Şakir bin Hasan bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûse-i metrûkesi Emine binti Ahmed ile sabi-i sagîr Hasan ve Çelebi sagîre kızı Fatma ve validesi Zeyneb binti Hasan'a münhasıra olduğu bi-l-ihbar ind-el şer'î elan-nur zahir ve gayan oldıktan sonra müteveffâ-i merkûmın dayinlerinden Boztekye Karyesi

sâkinlerinden Dervişoğlu Mehmed Ağa ibn-i İsmail muhakeme-i şer'îde mütevaffa-i mezbûrun terekesine vaz-ı yedi sabit ve mütehakkık olan sağıran-ı mezbûranın tesviye-i umûrına ba-hüccet-i şer'îyye vasi' mensûbı emmileri İbrahim ibn-i el-mezbûr Hasan müvacehesinde da'vâsı

Müteveffâ-i merkûm Şakir bin Hasan bin Abdullah hayatında binüçyüz onüç senesi Haziran'ının altıncı günü malımdan ve yedimden iktiraz ve kabz ve umûrına sarfla istihlak eylediği kırkbir aded sim yigirmilik mecdiyeyle iki gruş zimmetinde alacak hakkım olub hatta tarih-i mezkûr ile müvernah ve mühüriyle memhur iş bu meclis-i şer'îden ibraz eyledigim bir kıt'a deyn senedini yedime i'ta idüp zimmetinde sahihan bana deyni olmağla meblağ-ı mezkûr bana kabl-el edâ' ve-l-ifa merkûm Şakir vefât itmekle meblağ-ı mezkûr kırkbir aded yigirmilik sim mecdiyeyle iki gruş terekesinden olmak üzere bana edâ' ve teslim vasi merkûm İbrahim Ağa'ya tenbih-i şer'î olunmasını taleb iderim.

Dervişoğlu Mehmed Ağa ibn-i İsmail

(mühür)

Sene 316 Şa'ban 20

Müteveffâ-i merkûmun terekesinden fi-l-hakika bi-l-vesâyeye vaz' alırım lâkin müddeî mezbûr Mehmed Ağa'nın ber-minval muharrer alacak müddeâsı ma'lûmım degildir.

Vasi Hasanoğlu İbrahim bin Hasan

(mühür)

Mahen 20

Müteveffâ-i merkûm Şakir Ağa ibn-i Hasan bin Abdullah hayatında binüçyüz onüç senesi Haziran'ının altıncı günü Dervişoğlu Mehmed Ağa ibn-i İsmail malından ve yedinden kırk bir aded sim yigirmilik mecdiyeyle iki gruş iktiraz ve kabz idüb zamanında deyni olduğunu bize takrir eyledi ve yerine ber-kıt'a deyn senedi dahi i'ta idüb bizi eşhad eyledi biz dahi ol-vechle şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Boztekye Karyesi'nden İlyasoğlu Mehmed bin Hacı Ali

(mühür)

Boztekye Karyesi'nden Hüseyinoğlu Hüseyin bin Ali

(mühür)

Sene 316 Şa'ban 20

Belge: 49

Kabaköy Karyesi'nde sâkine Hamzaoğlu kızı zati zirde muharrer el esami kesan ta'rifleriyle ma'rife Zeyneb binti Mustafa meclis-i şer'îde zevci Mustafa Kadıoğlu Dursun bin Mehmed muvâcehesinde da'vâsı.

Merkûm Dursun benim zevc-i dâhilim iken bundan onbir gün makdem beni talâk-ı selase ile tatlık eyledi ve zimmetinde menkul ve menkuleden ikiyüz gruş mehr-i müeccel ve nafaka-i idded-i muayenemi talep iderim (almış olduğu akca-i mecidiyeyi talep iderim).

Hamzaoğlu kızı Zeyneb binti Mustafa

(barmak izi)

Sene 316 Şa'ban 20

Zatını irfan olduğumuz Zeyneb nam-ı Hatunun mühüri olmayıpda barmak basdığını tasdîk ideriz.

Kavzanoğlu Ali

(mühür)

Köseoğlu Hasan

(mühür)

Fi-l-hakika mezbûre zevcem Zeyneb'i talâk-ı selase ile tatlık eyledim lâkin mezbûre ile mehr ve nafaka ibra-i amm hâkim-i şer'î ile muhzır-ı şühûda ibra oldıktan sonra tatlık eyledim ve yedime meclis-i şer'îde ibraz eylediği ber-kıt'a ibra senedini dahi i'ta eyledim ol-vechle zimmetimde bir gûne alacağı olmadığından iddiâ'sının reddini talep iderim.

Kadıoğlu Dursun bin Mehmed

(barmak izi)

Sene 316 Şa'ban 20

Merkûm Dursunun mühüri olmadığından barmak basdığını tasdîk ideriz.

Kavzanoğlu Ali

(mühür)

Köseoğlu Hasan

(mühür)

Mahen 20

İş bu ibra ifâdesi hakikidir lâkin benim canımı yaktıda anın için her bir şey'imden ibra oldım ve şimdi yakamı kurtarımda mahkeme-i şer'îyyede da'vî ideyorum.

Hamzaoğlu kızı Zeyneb binti Mustafa
(barmak izi)

Sene 316 Şa'ban 20

Bâlâda muharrer ifâde zatına irfanı olduğumuz Zeyneb'in olup barmak işareti dahi kendüsünün olduğunu tasdik ideriz.

Kavzanoğlu Ali
(mühür)
Köseoğlu Hasan
(mühür)

Sene 316 Şa'ban 20

Merkûm Dursun'un bana itmiş olduğu cebre tayanamadığımdan ikrahen ibra oldum ve bu ikrahen olduğunu Gökçeoğlu İbrahim ve Kavzanoğlu Ali ve Kara Süleymanoğlu Molla Hasan bilür bunlar şâhidirler ve benden üç aded sim mecidiye dahi aldı ve aldığını dahi bilürler.

Hamzaoğlu kızı Zeyneb binti Mustafa
(barmak izi)

Mezbûre Zeyneb merkûm Dursun'un taht-ı nikâhında iken bundan ondört gün makdem mezbûre Zeyneb Hanım yanıma gelerek bana şöyle didi zevcim Dursun beni darp eyledi ve de yüzime ve gözime urdı gözlerime kan indi ve şişdi deyu bana gözlerini gösterdi bende gördüm ki hakikaten gözleri şişmiş ve kan inmiş gördüm sonra zevci Dursuna sual eyledim bu avratı niçün döğdin seni şikayet edicek didiğimde ol-dahi gözlerine büber sürmüş dirim ve hemde döğdim deyü cevab eyledi böyle bilür böyle şehaded dahi iderim.

Kavzanoğlu Ali bin Hamza
(mühür)

Sene 316 Şa'ban 21

Bundan oniki gün makdem mezbûre iş bu hazine-i bil mecalis Zeynep Hatun benim hâneme gelüp gözleri kandan yelteh olmuş ve şişmiş olduğu halde sual itdim bu nedir halin didiğimde zevcim Dursun beni döğdi eski zevcinden kalan yeri bana virde

seni tatlık ideceğim deyu bana cebr-ü darp itdi didikte zevci merkûm Dursun'un yanına gittik merkûm Dursun avratına söyledi ki eger bana üç mecrediye virir isen ve nikâh nafakasından vazgeçer isen seni boşarım didi eger böyle olmaz ise seni benim nikâhımın altında iken sana çok eza cefa iderim benim elimden nereye gideceksin deyu söyledi mezbûre dahi merkûm Dursun'a üç mecrediye verdi ve nikâh nafakasından vazgeçerek merkûm mezbûreyi tatlık eyledi ve cebr ve korku ile mezbûre nikâh nafakasından vazgeçti böyle bilür böyle şehâdet dahi iderim.

Kara Süleymanoğlu Hasan bin Durmuş

(mühür)

Sene 316 Şa'ban 21

Mezbûre Zeyneb yanıma gelerek beni Dursun boşayacak sende gel didi ben dahi beraber gittim mezbûreyi Dursun boşadı mezbûre Zeyneb dahi merkûm Dursun'a üç mecrediye verdi ve nikâh nafakamı aldım didi benim bildiğim budır.

Gökçeoğlu İbrahim bin Hüseyin

(mühür)

Mahen 21

Mezbûrenin mehri yüzellibir gruş olduğunu bildiğimiz gibi ve mezbûreye tek sekiz günün nafakası yevmiye altmış paradan yüzyigirmi gruş virmeğe merkûm Dursun'un iktidârı olduğunu ihbar ve tasdik ideriz.

Kavzanoğlu Ali bin Hamza

(mühür)

Hacı İsmailoğlu Bilal Ağa bin Mehmed

(mühür)

Musaoğlu Ali bin Mustafa

(mühür)

Yusufoğlu Mehmed Ali bin Hasan

(mühür)

Sene 316 Şa'ban 21

Belge: 50

Seyyid Karyesi'nde sâkine Dervişoğlu kerimesi Fatma binti Ali meclis-i şer'îde zevc-i dâhili karye-i mezkûr sekenesinden Dravacıoğlu İbrahim bin Ahmed muhızır ve muvâcehesinde ikrar-ı taam ve takrir-i kelam idüb merkûm İbrahim benim zevce-i

dâhilim olub bizi bi-la infak ve eksa tışarıya atarak biraderimin yanında görmekte olduğundan nafaka ve kısveye eşedd-i ihtiyac ile muhtac olmağla şehriye zevim merkûm üzerine yüz gruş nafaka alınmasını talebi derim.

Dervişoğlu kerimesi Fatma bin Ali

(barmak izi)

Sene 316 şa'ban 21

Zatını irfan olduğımız mezbûre Fatma'nın mühüri olmadığından barmak işareti kendüsünün olduğunu tasdık ideriz.

Soytarızâde oğlu Ali

(mühür)

Dervişzâde Hacı Halil Efendi

(mühür)

Beher-i şehr yüzer gruş virmeğe iktidârım yoktur.

Dravacıoğlu İbrahim

(barmak izi)

Mahen 21

Mühüri olmadığını tasdık ideriz.

Mollazâde

(mühür)

Merkûm İbrahim mahiyye zevcesi Fatma Hatun'a yüz gruş nafaka virmeğe iktidârı olduğunu tasdık ideriz.

Seyyid Karyesi'nden Soyтарыođlu Ali bin Mehmed

(mühür)

Seyyid Karyesi'nden Dervişoğlu Hüseyin bin İbrahim

(mühür)

Sene 316 şa'ban 21

Belge: 51

(?) inder şer'îyye binaen Giresunda Kal'a Mahallesi'nde vâki' Tonyalıoğlu kerimesi Zir-şan Hatun binti Mehmed'in sâkine olduğu menziline varılıb zir-i ceride de muharrer ism-i sâkin hatun kızın akdi meclis-i şer'î a'li olındıkda menzil-i mezkûrda sâkine zat-ı ta'rif-i şer'î ile ma'rife mezbûre Zir-şan Hatun meclis-i mevdud-ı mezkûrda ve kudat-ıl beyana li-ecl-i tescil mütevellî muvakkad nahib ve ta'yin eylediği Kal'a

Mahallesi'nden Âşık Hasanzâde Râşid Efendi ibn-i Osman Ağa muhızır ve muvâcehesinde ikrar-ı taam takrir-i kelim idüb mahalle-i mezkûrede vâki' ba-tabu mutasarrıfı olduğım taafırları iki tarafı yol ve Kara Hüseyinoğlu Ahmed hânesi ve Kapudan zihariye hâne ve arsası ile ve yerine yol ile mahdûd iki bab otayı müştemil bir ba hâne maa-arsaya hayatda oldıkca kendim mütevellî olmak ve vefâtımdan sonra müderrisden nakiül eşraf kaim-makam Müftizâde Mehmed Nuri Efendi mütevellî olmak şartıyla mezkûr hâne ve arsayı Kal'a Mahallesi'nde vâki' Ahmed Ağa cami'-i şerifde Ramazan-ı Şerif'de ikad olunmak üzere oniki kanad ile ve üç kab gaz-ı zeyt ve mukâbil huvvan olan Hâfız efendilere aliyyy-ül seviye yüz gruş ve senede bir defa mevlid-i şerife iki ve kanadile hizmet idene kabuda oniki gruş virilmek şartıyla ve kaza-i hâkim-i şer'î ile vakfa vasl eylediğim gibi sahibinin oğlu Doktor Artıyan zimmetinde arsa bedelinden baki kalan yetmişbeş aded lira-i osmâni alacağım merkûmdan tahsil olunarak ve mütevellî mumaileyh Mehmed Nuri Efendi'ye ba-teslim mumaileyhde ma'rifetle idane olunarak hâsıl olan nemasından hayatında idame itmek ve-yahud Allah-u Teala vefât ider ise de bütce-i meblağ kalır ise meblağ-ı bakiye Kapu Mahallesi'nde vâki' kebir-i sıbyan mektebinde bulunan fukara ve zaif çocuklarının ücret-i tahsili için mektebde bulunann hoca efendilere virile ve hâne maa-arsa dahi vefâtımdan sonra mütevellî mumaileyh Nuri Efendi ma'rifetle maa ve tahrir-i celîle bey' ve fûruht olunarak itmanı yine mumaileyh ma'rifetle idare ve erbah olunarak hâsıl olan nemasından macudedede ta'addad eylediğim mahallere virile ve iş bu şeraite göre vechle salif-ül beyan hâne maa arsa-i mahdûd mezkûrla nukud-ı mevcudiyeye vakf itdim bunlardan başka hânem derûnunda bulunan muhtelif el-cins eşyam vefâtımdan sonra yine mütevellî mumaileyh vasıtasıyla bey' olunarak mezarımın etrafı yapıla hademem nukud-ı mevcudesinde techiz-i tekvin bin gruş harc ve sarf olmak üzere ol-vechle vakfa vasıl eyledim.

Kal'a Mahallesi sâkinelerinden Tonyalıoğlu kerimesi Zir-şan binti Mehmed
(barmak izi)

Sene 316 Şa'ban 22

Ben dahi iş bu vakıfdan kifâyed eylerim.

Mütevellî Nuri Efendi Âşık Hasanzâde
(mühür)

Mahen

Ben dahi şerait-i muharrerde şartla tevliyeti kabul eyledim.

Mütevelli Mehmed Nuri Efendi

Mahen

Mezbûranin zatını irfan olduğumuz gibi kemal-i akl ve sıhhatinde olduğu halde bizim huzurumuzla bâlâda muharrer şerait vechle emlâk nükud ve eşyasını vakfa vasıl itdiğini taraflarımıza takrir ve ifâde itdiğini ve mühûri bulunmadığından barmak basdığını tasdîk ve şehâdet ideriz.

Kal'a Mahallesi'nden Yusuf Ağazâde Lütfullah Beg bin Ali Ağa (mühür)

Emirzâde Hüzeyin Ağa

(mühür)

Çolak Hacızâde

(mühür)

Belge: 52

Boztekke Karyesi sâkinlerinden Ayaroğlu Mustafa bin Hacı Ahmed meclis-i şer'îde karye-i mezkûre sâkinlerinden Haliloğlu kerimesi ma'rufet-üz-zat Kezban binti Hasan muvâcehesinde da'vâsı

Mezbûre Kezban benim zevce-i medhulet-ün biham iken iş bu tarih-i zabtdan sekiz mah makdem hânemden savuşub gidüb öte berüde gezmekte olduğundan bana itaat itmesini talep iderim.

Ayaroğlu Mustafa bin Hacı Ahmed

(mühür)

Sene 316 Şa'ban 23

Mezbûr Mustafa'nın fi-l-hakika zevce-i medhulet-ün bihası idim bundan sekiz mah makdem bana her yerde eza ve cezayı yaparak beni darb ve darh dahi eyledi anın için yanında turmadım sonra benim mesârifimi virde seni boşayım deyu bana haber gönderdi ne çare yapmış olduğın cebr ve cezaya tayanamadığımdan iş bu tarihten kırk dört gün mahdem benden bedel-i hal' olarak olarak yigirmibeş aded sim mecidiye alub beni muhzır-ı şühûda Seyyid Karyesi'nde kız karındaşım Fatma'nın hânesinde talâk-ı selase ile beni tatlîk eyledi ve yedime bir kıt'a sened dahi i'ta' eyledi ve senedi yazdırmak için bir hoca da getürmüş idi sonra senedi yazdırdı ben dahi iş bu meclis-i şer'îyye ibraz eyledim bu tatlîk ise kerhen vuku' bulub suret-i cebriyede olmuştur eğer boşanmasa idim beni bıcaqla babası ve kendüsi kesiyor ve hatta kesdilerde cariyeleri ise

bu zulme tayanamadığımdan yigirmibeş aded sim mecdiye verdimde boşanmaya razı oldım ve hala ve kerhen vuku' bulduğundan yigirmibeş aded sim mecdiyemi virsün ve bende mutallik olduğım cihetde itaat iddiâ'sının reddini kabl-i şer'îden talep iderim.

Haliloğlu kerimesi Kezban binti Hasan

(barmak izi)

Sene 316 Şa'ban 23

Zatını irfan olduğumuz Kezban'ın mühürü olmayubda barmak basdığını tasdik ideriz.

Derviş Hacıoğlu Ahmed

(mühür)

Soytarioğlu Ahmed

(mühür)

23

Ben mezbûreyi asla ve kat'â tatlık itmedim ve yigirmibeş mecdiyesini dahi almadım öyle eza cefa dahi itmedim.

Ayaroğlu Mustafa bin Hacı Ahmed

(mühür)

Sene 316 Şa'ban 23

Ber-minval muharrer Derviş Hacıoğlu Ahmed ve Derviş Hacıoğlu Hasan ve Ayaroğlu Mehmed ve Derviş Hacıoğlu İbrahim ve Abdullah ve iş bu senedi yazan Şekeroğlu Molla İbrahim bunlar bilür şâhidlerim bunlardır iş bu şâhidlerimi Cum'airtesi günü getüreceğim.

Kezban

(barmak izi)

Maheh 23

Ben dahi Cum'airtesi günü şâhid istima'ında hâzır bulunacağım şayed gelmez isem mezbûre kezban da'vâsında sadıkdır asla ve kat'â müdahale itmeyeceğim.

Ayaroğlu Mustafa bin Küçük Hacı Ahmed

(mühür)

Sene 316 Şa'ban 23

Boztekye Karyesi'nde mekteb-i sıbyan hocası oladığım halde karye-i mezkûre sâkinlerinden Ayaroğlu Küçük Hacı Ahmed'in oğlu Mustafa iş bu binüçyüz onaltı

senesi Recebi'nin yigirminci günü beni çağırđı beraber Seyyid köyünde Dravacıoğlu Ahmed'in hânesine vararak merkûm Mustafa ben iş bu hâzıra olan zevcem Haliloğlu kızı Kezban'ı ben tatlık ideceğim didik de mezbûre dahi zevci Mustafa Ağa'ya yigirmibeş aded sim yigirmilik mecrediye bedel-i hal' olarak verdi sonra bende seni tatlık eyledim didi hoca efendi senedini yazdu bana merkûm Mustafa takrir verdi bende sual eyledim ki nasıl yazayım didiğimde merkûm Mustafa dahi üç talâk boşadım oyle yaz didikde ben dahi böyle üç talâk boşadın mı deyu üç def'a sual eyledim ol dahi üç def'a üç talâk boşadım didikden sonra ben de senedi yazdım böyle bilür böyle şehâdet dahi iderim.

Boztekye Karyesi sıbyan hocası Şekeroğlu Ali Efendi ibn-i Hüseyin
(mühür)

Sene 316 Şa'ban 25

İş bu binüçyüz onaltı senesi Receb'inin yigirminci günü Boztekye Karyesi'nden Ayaroğlu Küçük Hacı Ahmed'in oğlu Mustafa karındaşı Mehmed ve Karyelerinin mekteb-i sıbyan hocaları Ali Efendi beraber oldıkları halde Seyyid Karyesi'nde sâkin oldığım hâneme geldüler ve benim hânemde dahi akrabam oldığı hasebiyle merkûm Mustafa'nın zevcesi Haliloğlu kerimesi Kezdan sâkine idi mezbûr Mustafa heman söyledi ki bana mesârifimi virde seni tatlık ideceğim didikde mezbûre dahi bedel-i hal' olarak merkûm Mustafa'ya yigirmibeş aded sim yigirmilik mecrediye virüb merkûm ahz-ü kabz eyledikten sonra Hoca Ali Efendi'ye merkûm Mustafa zevcemın boş kağdını yaz ben zevcem Kezban'ı boşadım didikde hoca efendi dahi sual eyledi ki kaç talâk boşadın didiğinde ol-dahi üç talâk boşadım dimesi üzerine mumaileyh Ali Efendi üç defa sual eyledi ol-dahi üç defa üç talâk boşadom deyu takrir eyledi böyle bilür böyle şehâdet dahi iderim.

Seyyid Karyesi'nden Dravacı Hacıoğlu Ahmed Ağa bin Hacı Mehmed
(mühür)

Sene 316 Şa'ban 25

Belge: 53

Sultan Selim mahalledinden iken bundan akdem vefât iden Aydınlızâde Osman Ağa ibn-i Hacı Memiş bin Abdullah'ın sabi-i sagîr oğulları Abdullah ve Rasim'in meclis-i şer'îyye vasi mensûbeleri kız karındaşları Hümayun'ın bu kere vuku'u bulan tehczine binaen sagîran-ı mezbûranın tezviye-i umûrlarına ber-vasi nahibi ehem ve

elzem olmağın sagîran-ı mezbûrenin li-ebeveyn er karındaşları Hüseyin Efendi emanet ile ma'ruf ve istikametle mevsuf ve her vechle vasiyyet uhdesinden gelmeğe kadir idülmesini bi-t-tasdîk ahbar ideriz.

Dervişzâde Hacı Halil Efendi ibn-i İsmail

(mühür)

Mollazâde Ali Ağa ibn-i Hüseyin

(mühür)

Bardakcızâde Mustafa Efendi ibn-i Hasan

(mühür)

Çolak Kadızâde Süleyman Tevfik Efendi

(mühür)

Sene 316 Şa'ban 26

Belge: 54

Keşab Nâhiye'sinin Anbaralanı Karyesi'nden makruz İçmesu Karyesi'nden Çelebizâde Hacı Mehmed Ali Efendi ibn-i Ali meclis-i şer'îde kaza-i ati-l-beyan li-ecl-i tezcil müteveli nakib eylediği Hüseyin Efendi ibn-i Mehmed Ağa muhzırında ikrar hâkim-i şer'î ve i'tiraf sarih mura'i idüb mezkûr İçmesu Karyesine mücerreden bina ve inşâ'' olınan cami'-i şerif imamet ve hitabetine meşruta olmak üzere mal sahibinden bin gruş erbah olınarak sened-i nizamiyesine müvecceh erbahından hâsıl olan meblağı imam ve hatib olan efendilere virile ve şöyle şart-u ta'yin eyledim ki vakf-ı mezbûre cami'-i şerif-i mezkûrda hatib olan efendiler misülli ola bu minval üzere vakfı meclis-i şer'îyye ile vakf eyledim.

İçmesu Karyesi'nden Çelebizâde Hacı Mehmed Ali Efendi ibn-i Ali

(mühür)

Sene 316 Şa'ban 27

Belge: 55

Keşab Nâhiye'sinin Anbaralanı Karyesi'nden makruz İçmesu Karyesi'nde edâ'-i salat cami'-i vaz'ını itmeye karyemizde cami' olmadığından ikraz olmuş olduğu Anbaralanı Karyesi cami'-i şerifinde edâ'-i salat cami'-i vaz'ını itmekte isek de karyemize gayr-ı vasi' ve iki saad bu'd mesafede olub içerümüzde ihtiyarımız kimle meşakkada gidüb gelmekte usret çekmekte olub karyemizin ise vasi' ve mısri hükminde olmağla mezkûr İçmesu Karyesine mücerreden bina ve inşâ'' eylediğimiz cami'-i şerife

minber vaz-ı sa'î ile Çelebizâde Osman Efendi ibn-i Mehmed Ali Efendi imam ve hatib ta'yin buyurulmaklığına berat-ı şerif sanduka ve ihsanı hakkında bir kıt'a arz-ı ilamının tanzimini talep ideriz.

Çelebizâde Hacı Mehmed Ali Efendi ibn-i Ali

(mühür)

Çelebioğlu İsmail bin Mehmed Ali

(mühür)

Kör Haliloğlu Osman bin Murad

(mühür)

Kara Ahmedoğlu Hasan bin Süleyman

(mühür)

Hazinedaroğlu Hasan bin Hüseyin

(mühür)

İsmailoğlu Osman bin (?)

(barmak izi)

Çelebizâde Osman bin Hacı Mehmed Ali

(mühür)

Sene 316 Şa'ban 28

Belge: 56

Büyük Liman'ın Şarlı Karyesi'nden Çardaklı Karyesi sâkinlerinden olub Giresun Kasabası'nın Sultan Selim Mahallesi'nde misafirat-ı sâkin Çalikoğlu Mustafa Efendi ibn-i Halil nam-ı kimesne dâhile-ş-şehade Giresun kazası mahkeme-i şer'îyyesinde hâzır olub ikrar-ı taam ve takrir-i kelam idüb iş bu binüçyüz onaltı senesi Receb-i Şerifi'nin otuzuncı Salı günü akşamı Cehar-şenbe gicesi ba'd-el grub karye-i merkûmede Cami'yanı nam-ı mevkide hevada gayme olduğu halde kibleye tevcih hilal-i Şa'ban-ı muazzama rev'iyet eyledim böyle bilür böyle şehâdet dahi iderim.

Büyük Liman'ın Şarlı Nahiyesi'nden Çardaklı Karyesi'nden Çalikoğlu bin Halil
(mühür)

Sene 316 Şa'ban 27

Belge: 57

Trabzon vilayet-i dâhilinde Giresun kazasının Nefs Kasabası'nda vâki' Sultan Selim Tab-Şirah hazretlerinin cami'-i şerifi kürsi şeyhliği vakfından Boztekye Karyesi'nde vâki' bir kıt'a fındık bağcesi hâsılatı ve kabz olmak üzere ba-berat-ı şerif-i ali-ş-şan kürsi şeyhliği cihetine tasarruf olan kaza-i mezkûr müfti sabıkı ve Hâfız Mehmed Tâlib Efendi intihal-i dar-ı beka' idüb vasiyyet-i lazimesi muattal kalmağla kezalik medine-i mezbûre ulema ve sulehasından ve bu cami'-i şerif mezkûr inhasında tedrisi ile meşgul olan faziletlü Mehmed Efendi ibn-i Hasan Efendi her vechle hüccet-i mezkûre hizmetini ikaya muktedîr idüğünü ahbar ideriz.

Kaza-i mezkûr nakibi faziletlü Mustafa Efendi ibn-i Ahmed Efendi

(mühür)

Müderresinden Hoca İbrahim Efendi

(mühür)

Hüccet-i mezkûre Mehmed Efendi'nin nakib ve ta'yini münasib ve muvaffak idüğünü tasdık iderim.

Vekîl-i Evkâf

(mühür)

Sene 316 Şa'ban 28

Belge: 58

Akköy'ün Kuşluvan Karyesi'nden olub redif elli altıncı alayda birinci Giresun taburında üçüncü bölük efradından müteveffâ Gücelioğlu Bekir bin Hasan bin Ali'de verâset iddiâ'idin babası Hasan meclis-i şer'ide Mahmud Efendi muhızırına

Mevrûs-ı müteveffânın mezbûr Mahmud Efendi'nin zimmetinde kırk gruş alacağı almaksızın vefât itmekle verâseti benimle zevcesi Emine binti Mehmed ile sagîr oğlu Kazım ve Nafiz ve Ya'kub sagîre kızı Fatma'ya münhasıra olub bizden gayri vârisi olmadığından meblağ-ı mezbûrdan hissamin bana teslim ve tenbih olunmak matlûbıdır.

Babası Hasan bin Ali

(mühür)

Sene 316 Şa'ban 29

Müteveffâyâ kırk gruş deynimdir lâkin verâseti ma'lûmım değildir.

Mahmud Efendi

Mahen

Müteveffânın verâseti zevcesi Emine ve sagîr oğulları Kasım ve Nafiz ve Ya'kub ve sagîre kızı Fatma ve babası Hasan'a münhasıra olub bunlardan gayri vârisi ve terekesine mütahakıkk âhari yoktur biz bu husûsa bu vech üzere şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Kuşluvan Karyesi'nden İbrahim Ustaoglu Mehmed bin Veli

(mühür)

Karyeden Alioglu Abdullah bin Halil

(mühür)

Sene 316 Şa'ban 29

Belge: 59

Yaslıbağce Karyesi'nden olub redif ellialtıncı alayın birinci Giresun taburının üçüncü bölüm efradından müteveffi Davudoğlu İbrahim bin Mehmed bin Musa'nın verâsetinden oğlu Halil meclis-i şer'ide Mahmud Efendi muhızırına

Müteveffânın mezbûr Mahmud Efendi zimmetinde olan kırk gruş alacağı almaksızın vefât itmekle verâsetini benimle zevcesi Fatma binti Hasan ile sagîr oğulları Mustafa ve Hüseyin ve Hasan ve sagîre kızları Zekiye ve Ayşe'ye münhasıra olub bizden gayri vârisi ve terekesine mütahakıkk âhari olmadığından meblağ-ı mezkûrdan hissa-i erbaamın bana teslimi mezbûra tenbih olunmak matlûbıdır.

Müteveffânın oğlu Halil

(mühür)

Sene 316 Şa'ban 29

Müteveffâyâ kırk gruş deynimdir lâkin verâseti ma'lûmım değildir.

Mahmud Efendi

Müteveffânın verâseti zevcesi Fatma ve kebir oğlu Halil ve sagîr oğulları Mustafa ve Hüseyin ve Hasan ve sagîre kızları Zekiye ve Ayşe'ye münhasıradır bunlardan gayri vârisi ve terekesine mütahakıkk âhari yoktur biz bu husûsa bu vech üzere şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Yaslıbağce Karyesi'nden Davudoğlu Musa bin Ali

(mühür)

Karyeden Davudoğlu Mehmed bin Ali

(mühür)

Belge: 60

Giresun Kasabası'nın Hacı Mikdad Mahallesi sâkinlerinden Honutoğlu Şakir Ağa ibn-i Hasan meclis-i şer'îde ikrar-ı taam ve takrir-ii kelam idüb öteden berü Ramazan-ı Şerif'de iftar ve sahurda iki bayramda adet-i usûl vechle tob endaht itmekde olduğından iş bu binüçyüz onaltı senesi Ramazan-ı Şerif'inde iftar sahur ve iki bayram toblarını emsal-i mislü endaht ideceğim şayed bana bir gûne zarar ve telefat isâbet ider ise kat'â kendim ve verâselerim taraflarından da'vâya hakkımız yokdır cünki tob endahtı için ücretim beş aded sim mecidiye barud-ı meblağasını Hasan Efendi'den ahz-u kabz aldım ve iş bu ücretle bi-l-reza endaht eyleyeceğim ve meblağ-ı mezkûrı beşin olarak tamamen ve hamilen ahz-u kabz eylediğime mübin iş bu mahale şâhid eyledim.

Honutoğlu Şakir Ağa ibn-i Hasan

(mühür)

Sene 316 Şa'ban 30

Bâlâda muharrer ifâdesi takriri Honutoğlu Şakir Ağa bizzat kendüsi takrir itdürüb mühür dahi kendüsinin olduğını tasdîk ideriz.

İslamoğlu Ömer Ağa ibn-i Emin

(mühür)

Civelekoğlu Hüseyin bin Halil

(mühür)

Sene 316 Şa'ban 30

Belge: 61

Hisargeriş Karyesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât iden Lazoğlu Molla Mustafa bin Mehmed bin Abdullah'ın verâseti zevce-i mentrukesi Ayşe binti Ömer ile sabiler oğulları Mehmed ve Ali efendiler ve Süleyman ve Hâfız Ahmed ve Hâfız Osman ve karısı Zeyneb münhasıra olub müteveffâ-i merkûmın dayinlerinden Seyyid ve Kadı hazretleri tekkesi şeyhi Hacı Süleyman Efendi muhakeme-i şer'îyyede müteveffâ-i merkûmın terekesine bi-l-verâse vazı-ül yeddir olan Mehmed ve Ali efendiler muvâcehesinde da'vâsı

Müteveffâi merkûm Mustafa Efendi bin Mehmed bin Abdullah hayatında bin

Belge: 62

Kumyalı Mahallesi'nde Şakiroğlu müteveffi Asvak veledi Kirak'la Cineroğlu kadının ve kızı Cekondan ve Azniha ve biraderi ve Tevfikoğlu Manaskat ve Armenak

ve kızı diğerk Anuhas tesviye-i umûrlarına kabl-i şer'îden vasi mensûbları olmadığından emanet ve ma'ruf ve Hristiyan beynlerinin istikamet üzere mevsuf ve her vechl ile vesâyet uhdesinde kalmağa iktidârı ma'lûm ve müsahhir olan mahleden yalnız Yankirkor veledi Sokyas'ı tarafımızdan vasi intihab eylediimiz beyan iş bu meclis-i şer'îde tasdîk kılındı.

Mahalleden Kumyalı Ermeni Nişan veledi Kirkor

(mühür)

A'za Nişan veledi Manok

A'za Mustafa Velid Ağa

Sene 316 Ramezan 12

Ben dahi ber-veche maharrer vesâyeti kabul eyledim.

Vasi

Mahen

Belge: 63

Süme Karyesi'nden iken bundan akdem vefât iden Arifoğlu İbrahim bin Yusuf bin Hasan'ın sabi-i sagîr oğlu İsmail ve sagîre kızı Emine''nin tesviye-i umûrlarına kabl-i şer'îden bir vasi nahibi ehem ve elzem olmağın karye-i mezkûrda olan sâkin-i sagîran-ı mezbûranın mincihet-il-eb sabiyyesi merkûm Yusuf her vechle vesâyet uhdesinden gelmeğe kadir ve kendüsi müstakim olduğunu maa-li ihbar tasdîk ideriz.

Süme Karyesi'nden Ahracoğlu Ali bin Hasan

(mühür)

Karyeden Arifoğlu Şakir bin Osman

(mühür)

Sene 316 Ramezan 12

Ben dahi vesâyet-i mezkûreyi kabul eyledim.

Arifoğlu Yusuf bin Hasan

(mühür)

Sene 316 Ramezan 12

Belge: 64

Şemseddin Karyesi'nden olub redif elli altıncı alayın birinci Giresun taburının üçüncü bölüğü efradından olub vefâtı vuku'u bulan Hasan Begoğlu Hüseyin bin Mehmed'in verâselerinden zevcesi Dudu binti Hasan meclis-i şer'îde Mahmud Efendi muhızırına da'vâsı

Zevcim müteveffânın mezbûr Mahmud Efendi zimmetinde olan kırk gruş alacağı kabl-el ahz vefât itdiğinden müteveffânın verâseti benimle sagîre kızları Maviş ve Şükriye ve li-ebeveyn er karındaşları oğulları Haliloğlu Şakir ve Ahmed'in oğlu Mehmed'e münhasıra olduğundan meblağ-ı mezkûrdan hissamin tarafıma teslimini talep iderim.

Müteveffânın zevcesi Dudu

(barmak izi)

Sene 316 Ramezan 12

Mezbûrenin mühüri olmayub barmak basdığı gibi zatını irfan olduğumuzdan mübeyyen iş bu mahalle şerh ve temyiz kılındı.

(?) oğlu

(mühür)

(isim yok)

(mühür)

Müteveffâya kırk gruş deyimdir lâkin ma'ada verâset-i müddeâsı ma'lûmum değildir.

Mahmud Efendi

Mahen

Müteveffânın verâseti zevcesi Dudu binti Hasan ile sagîre kızları Maviş ve Şükriye ve li-ebeveyn er karındaşları oğulları Şakir ve Mehmed beyan Halil ve Ahmed'e münhasıradır bunlardan gayrı vârisi ve terekesine mütehakikk âhari yoktur biz bu husûsa bu vech üzre şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Şemseddin Karyesi'nden Ali Kırıoğlu Mustafa bin Ali Osman

(mühür)

Karyeden Bektaşoğlu Mustafa bin Arif

(mühür)

Belge: 65

Keşab Nâhiye'sinin Barca Karyesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât Kayışoğlu Mehmed bin Hacı Musa bin Abdullah'ın sabi-i sagîr oğlu Hasan'ın tesviye-i umûrına kabl-i şer'îden bir vasi ta'yin ehem ve elzem olmağın sagîr-i mezbûrın kebir karındaşı Ahmed her vechle vesâyet uhdesinden gelmeğe kadir idüğünü ihbar ve tasdîk ideriz.

Barca Karyesi'nden Kayıçoğlu Ali bin Hacı Musa
(mühür)

Çobanoğlu Halil bin Sâlih
(mühür)

Yusuf Ağazâde Fethi Efendi ibni-i Mustafa Ağa
(mühür)

Sene 316 Ramezan 13

Ben dahi vesâyet-i mezkûreyi ber-minval muharrer kabul eyledim.

Kayıçoğlu Ahmed bin Mehmed
(mühür)

Mahen 13

Belge: 66

Lapa Karyesi'nden Cebecioğlu kerimesi Ayşe binti Ali meclis-i şer'ide Seyyid Karyesi'nden Bekir oğlu Sâlih bin Bekir muvâcehesinde

Merkûm Sâlih benim zevc-i dâhilim iken firaşından hâsıla benden mütevellide sagîr iki aylık kızı Emine ile beni terk iderek ya'ni bundan otuz sekiz gün makdem beni hal' eyledi ben ve sagîre ise nafaka ve kısveye eşedd-i ihtiyac ile muhtaç bulunduğımdan bize şehriye altmış gruş farz ve takdir buyurulmasını talep iderim.

Cebecioğlu kerimesi Ayşe binti Ali
(barmak izi)

Sene 316 Ramezan 16

Zatını irfan olduğımız mezbûre Ayşe'nin mühürü olmadığından barmak basdığını tasdîk ideriz.

Araboğlu Ahmed bin Mehmed Ağa
(mühür)

Dravacioğlu Ahmed Ağa
(mühür)

Mahen 16

Mezbûre Ayşe'yi tatlık eyledim nafaka virmeğede vaktim yokdır.

Bekiroğlu Sâlih bin Bekir
(mühür)

Sene 316 Ramezan 16

Şehriye bir aded sim mecidiye virmeğe iktidârım ancak olduğundan mahiyye vireceğim.

Bekiroğlu Sâlih

(mühür)

Belge: 67

Ahmedli Karyesi sâkinlerinden Efendizâde İbrahim Ağa ibn-i Mehmed meclis-i şer'îde karye-i mezkûre sâkinlerinden Çakmazoğlu kerimesi Fatma binti İbrahim nam-ı bîkr-i baliğayı bundan yani binüçyüz onüç senesi Eylül'inin gününde mezbûre Fatma'nın sâkin olduğu babası hânesinde kızın vekîli babası İbrahim ve benim vekîlim oğlum Ya'kub olub ve nikâh meclisinde karyemizde kim olduğunu bilemem nikâhı olmuştur.

Efendizâde İbrahim Ağa ibn-i Mehmed

(barmak izi)

Sene 316 Ramezan 25

Mühüri olmadığından barmak basdığını tasdîk ideriz.

Fethioğlu Ali bin Emin

(mühür)

Akköy naibi İsmail Efendi

(mühür)

Mahen 25

Benim asla ve kat'â merkûm İbrahim Ağa'ya nikâhlı değilim ve ma'lûmmatım yokdur.

Fatma bin İbrahim

(barmak izi)

Mahen 25

Zatını irfan olduğumuz Fatma'nın mühüri olmayubda barmak basdığını tasdîk ideriz.

(mühür)

(mühür)

Taleb-i teklif değilim neriye giderse gitsun.

Efendizâde İbrahim Ağa

(barmak izi)

Mahen 25

Barmak işareti İbrahim Ağa'nın olduğunu tasdik ederiz.

Fethioğlu Ali bin Emin

(mühür)

Akköy naibi İsmail Efendi

(mühür)

Belge: 68

Binüçyüz ondört senesi Teşrin-i sani'sinin yigirmi altıncı günü Kabu Mahallesi'nde sâkin iken bundan vefât iden zabtiye alayının birinci taburının beşinci piyade bölüğünün beşinci takımının üçüncü neferliğinden mütekaid Yusuf bin Rıdvan bin Abdullah'ın vefâtına değin onbeş mah dört günlük alınmamış maaşı olduğundan müteveffâ-i merkûmın zikr-en ati vârisi olduğunu iddiâ' iden zevce-i menkûse-i metrûkesi Fatma binti Osman meclei-i şer'îde zikr-en ati meblağa bi-l-emane vazı-ül yed iden kaza-i mezkûr molla müdiri refe'atlı Hasan Hüsni Efendi muvâcehesinde da'vâsı

Zevcim merkûm benimle sabi oğlu Yunus'dan başka vârisi olmadığından şehriye altmış gruşdan onsekiz aylık müterâkim itmiş olan gruşı bana edâ' ve teslime mumâileyh Hasan Hüsni Efendi'ye tenbih olunmak matlûbımdır.

Fatma bin Osman

(mühür)

Sene 316 Ramezan 23

Fi-l-hakika meblağ-ı mezkûre bi-l-emane vazı-ül yedim verâse-i mezbûrenin vâris olduğu ma'lûmım değildir.

Müdür-i molla

Mahen 23

Müteveffâ Yusuf Onbaşı bin Rıdvan bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûse-i metrûkesi iş bu hâzıra-i bi-l-meclis zatını irfan olduğumuz Fatma binti Osman ve sabi-i sagîr oğlu Yunus olub bunlardan başka vârisi ve terekesine mutahakkık âhari olmadığını bilür şâhidiz şehâdet dahi ederiz.

Çakıroğlu Halil bin Ahmed

(barmak izi)

Aşık Hasanzâde Râşid Efendi ibn-i Osman Ağa

(mühür)

Sene 316 Ramezan 24

Şâhid-i mezbûrasından Halil Ağa'nın mühürî olmayubda barmak basdığını tasdîk ideriz.

Molla Hasanzâde

(mühür)

Kiziroğlu

(mühür)

Belge: 69

Alucra Karyesi'nden olub Giresun'un Kumyalı Mahallesi'nde misafiran sâkin Ziralıoğlu Ali bin Mustafa meclis-i şer'îde ikrar-taam ve takrir-i kelim idüb zevcem Ekşioğlu kızı Gülsüm binti İsmail'i bundan iki sene makdem talâk-ı selase ile tatlık eyledim şimdi ise bir çocuk tevellüd eylemiş ise de asla ve kat'â benden değildir ve çocukda benim hakkım yoktur.

Ziralıoğlu Ali bin Mustafa

(barmak izi)

Sene 316 Ramezan 24

Merkûm Ali'nin mühürî olmayubda barmak basdığını tasdîk ideriz.

Dursunoğlu Hüseyin bin Dursun Ağa

(mühür)

Şihoğlu Ali bin Emin

(mühür)

Mahen 24

Belge: 70

Giresun'un Kabu Mahallesi'nden Hattatzâde Ahmed Ağa ibn-i İbrahim sâkin olduğu hânesinde akd olunan meclie-i şer'îde zirk-en ati vakfa li-ecl-it-tevil mütevellî nakib eylediği Hacı Mikdad Mahallesi sâkinlerinden Mahmud Efendi ibn-i Hâfız Ahmed Efendi sarîh-i şer'î olub Kabu Mahallesi'nde vâki' ba-tabu mutasarrîf olduğu tarafları Ahi Mustafa ve Sarvanlıoğlu Hüseyin Usta Şenlik ve Sarvanlıoğlu Mustafa ve Dervişoğlu Molla Halil ve Hâfızoğlu Ömer Ağa ve yol ile mahdûd bir bab mülk-i menzilin selase Kabu cami'-i şerifinin sekiz aded kandil ihrakına vera'ını ve zeyd ve hademe mesârifine ve senede bir kere hatm-i şerif tilavetine harc ve sarfına virile ve hâsıl olan sevabı ruhuma hediye olınmak üzere selas-ı mezkûr-ı vakf hâkim-i şer'î ve i'tiraf sarîh mer'a iderek vakf eyledim ve ber-minval muharrer mesârifat hâne-i

mezkûrın selasi olmak üzere vakf olub yed-i ahire geçer ise bile her kimin yedinde olur ise ya'ni ahre fûruht olındığı halde yine iştirâ' iden kimesne tarafından kandil-i mezkûr verağını zeyd ve hatm-i şerifine tilavet kılınâ.

Kabu Mahallesi'nde sâkin Hattatzâde Ahmed Ağa ibn-i İbrahim sâkin olduğu hânesinde akd olınan meclisde zikr-en ati vakfa li-ecl-it-tescil mütevellî nahib eylediği Hacı Mikdad Mahallesi sâkinlerinden Mehmed Efendi ibn-i Hâfız Ahmed Efendi muhızırında ikrar hâkim-i şer'î ve i'tiraf meri sarîh mer'i idüb Kabu Mahallesi'nde vâki' ba-tabu mutasarrıf olduğım tarafları Sarvanlızâde Hüseyin ve Mustafa Ağalar ve Efe Mustafa ve yol ve Dervişoğlu Hacı Halil ve Hattatzâde Ömer Ağa ile mahdûd bir bab mülk-i menzilimin selasi Kabu Mahallesi cami'-i şerifinde sekiz aded kandil ihrakına verağını zeyt ve senede bir kere hatm-i şerif tilavetine harc ve sarf olınmak üzere selası mezkûrı vakf-ı hâkim-i şer'î hasbî sarîh mer'a ile vakf ve hasbî eyledimve şöyle şart ta'yin eyledim ki hayatda oldıkça vakf-ı mezkûre mütevellî kendim vefâtımdan sonra oğlum Mehmed mütevellî evlad-ı sülûs mezkûr bizzat kendi yerinde olub vâriseden bir kimesne müdâhil eylemeye ol-dahi vefâtından sonra evlad evlad evlad evlad zukur-ı zukurı bulunmaz ise evlad anası mütevellî olsun ve ber-minval muharrer şerait vechle hâne- mezkûrın reis-i vakf-ı hâkim-i şer'î hasbî sarîh mer'i ile vakf ve hasbî eyledim.

Hattatzâde Ahmed Ağa ibn-i İbrahim

(mühür)

Sene 316 Şevval 6

Tevliyeti ba'd-el kabul vakfiyet-i tahriri tasdîk iderim.

Mütevellî

(mühür)

Mahen 6

İş bu vakfiye Hattatzâde Ahmed Ağa ibn-i İbrahim huzurımızda takrir ve ifâde eylediğini ve mevzu' mühürî bizzat kendüsü vaz' eylediğini tasdîk ve icabı halinde şehâdet dahi ideriz.

Tolızâde Hâfız Mehmed Efendi ibn-i İsmail Efendi

Hacı Kadızâde Mahmud Efendi

(mühür)

Yusufoğlu Mustafa Usta

(mühür)

Mahen 6

Belge: 71

Hacı Hüseyin Mahallesi sekenelerinden Halil Ağa oğlu Mehmed Kapudan bin Halil meclis-i şer'îde zevcesi marifet-üz-zat Hafize binti Osman ve oğulları Halil ve İsmail muhızlılarında ikrar-taam ve takrir-i kelam idüb ba-tabu mutasarrıf olduğım Keşab Nâhiye'sinin Kayabaşı Karyesi'nde ve Soğukpınar nam-ı mahalde vâki' tarafları Halil ve Halil Ağa oğlu İsmail karyeli Mustafa ve İbrahim ve Ali Beg ile mahdûd Bekmanlı namıyla bir kıt'a fındık bağcemi zevcem Hâfize Hatun'a ve nahiye-i mezkûrın Çukur Karyesi'nde vâki' tarafları dere ve Mehmed Kapudan bağcesi ve Hafize Hatun ve Halil ile mahdûd bir-kıt'a muhrez bağce ile Hacı Hüseyin mahallesinde vâki' tarafları iki tarafı Beyazıdzâde Mehmed Efendi ve Halil Ağa oğlu ve yol ile mahdûd bir bab menzil-hâne oğlum İsmail'e ve yine Çukur Karyesi'nde vâki' tarafları Hâfize Hatun ve Menteşeoğlu Şakir ve Mikdad bağceleri ve İsmail bağcesiyle mahdûd muhrez kıt'a fındık bağcesi ile ve Hacı Hüseyin Mahallesi'nde vâki' bir tarafı İsmail hânesi ve Beyazıdzâde Mehmed Efendi ve Emin Yazıcıoğlu Süleyman Usta ve yol ile mahdûd bir kıt'a ve yine tarafları iki tarafı Hacı Habibe Hatun'ın vakfı olub mahalle imamı Mürurzâde Hâfız Râşid Efendi yedinde bulunan arsa ve yol ve Deli Durmuş hânesi ile mahdûd bir kıt'a ki cem'an iki kıt'asında bağcelerimi diğer oğlum Halil'e biâ-ivaz hibe-i hâkim-i şer'î ile hibe eyledim ber-minval muharrer hudûd ile mahdûd her birerlerine gösterildiği üzere ve birde hâne-i derûnunda bulunan iki aded kazgan ve bir tabak ve bir tebsi ve bir astar ve iki sahan ve bir divan sinisi ve bir kilim ve iki mak'ad ve iki yün döşek ve üç yasdık ve bir yorgan ve bir tulık nam-ı eşya-i beytiyyemi kızım Emine'ye kezalik iki kazgan ve bir tabak ve iki üç sahan ve bir tava ve bir ibrik ve bir legen ve bir kilim ve bir mak'ad ve iki yün döşek ve üç yasdık ve bir yorgan ve bir bekmez tulımı nam-ı eşya-i beytiyyemi Fatma'ya yine kezalik iki kazgan ve bir tabak ve üç sahan ve iki sini ve iki tava bir ibrik ve iki yün döşek ve üç yasdık ve bir yorgan nam-ı eşya-i beytiyyemi kızım Habibe'ye biâ-ivaz her birisine ber-minval muharrer gösterildiği üzere hibe-i meclis-i şer'î ile hibe ve temlik ve teslim eyledim ve emlâk ve eşya-i mezkûrla malı mensûbları olmuştur keyfe mâ yeşa' mutasarrıf ve tasrifine olsunlar kat'iiyen alakam kalmadı.

Hacı Hüseyin Mahallesi'nde sâkin Halil Ağazâde Mehmed Kapudan bin Halil

(mühür)

Sene 316 Şevval 25

Biz dahi ber-minval muharrer emlâk ve eşyalarını hibe olduğu vechle hibe-i mezkûrî her birimiz huzur-ı şer'îde kabul eyledik.

Mehmed Kapudan zevcesi Hafize Hatun binti Osman

(barmak işareti)

Oğlu Halil bin Mehmed Kapudan

(barmak izi)

Digeri İsmail

(mühür)

Kızı Emine

(barmak izi)

Digeri Fatma

(barmak izi)

Digeri Habibe

(barmak izi)

Sene 316 Şevval 25

Bâlâda muharrer bağçe ve hâne ve eşya-i beytiyyesini Mehmed Kapudan zatını irfan olduğumuz zevcesi Hâfize ve oğulları Halil ve İsmail ve kızları Emine ve Fatma ve Habibe'ye biz dahi hâzır olduğumuz halde huzur-ı şer'îde hibe-i hâkim-i şer'îyye ile hibe idüb zevcesi ve oğulları ve kızları dahi hibe-i mezkûrî kabul eylediklerini bilür ve mühür ve barmak işareti kendüsünün olduğunu ba-tasdîk şehâdet ideriz.

Süleyman Alemdarzâde Ahmed Efendi (mühür)

Hacı Ömerzâde Sâlih Ağa (mühür)

Kel Alioğlu Ali Ağa (mühür)

Sene 316 Şevval 25

Belge: 72

Keşab Nâhiye'sinin Cingiran Karyesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât iden Debicoğlu Turanlı Emin Efendi ibn-i Mehmed bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûse-i metrûkesi Fatma binti Ali ile sabi-i kebir oğulları İsmail ve Tevfik ve kebir kızları Münire ve Sa'adet sabi-i sagîr oğlu Akif ve sagîre kızı Emine'ye münhasıra olduğu bi-l-ihbar ind-el şer'î ilan-nur zahir ve mütehakıkk oldıktan sonra müteveffâ-i mezbûrun dayinlerinden nahiye-i mezkûrın Yolağzı İskelesi mütemekkinlerinden ta'bi-i devlet-i aliyyenin Rum milletinden Koturoğlu Ayrov veledi Harelembo meclis-i şer'îde

müteveffâ-i merkûmın terekesine ve vaz'-ı yedi sabit ve mütehakıkk olan verâse-i mezbûrından ibn-i merkûm Tevfik Ağa'ya üç def'a da'vetiye varakasıyla ihbarnâme teblîg olunmuş ise de mahkemeye gelmeyüb ve vekîl dahi göndermediği asliden hukukını muhafaza için kabl-i şer'îden vekîl-i musahhar Mehmed Efendi muvâcehesinde da'vâsı

Müteveffâ-i merkûm Emin Efendi ibn-i Mehmed bin Abdullah hayatında binüçyüz onbir senesi Nisan'ının yigirminci günü bey' ve temlik ve teslim eylediğim bağceyi esmanından tolayı zimmetinde ontokuz aded yüzlik mecrediye altını ile altmışüç gruş alacak hakkım olmağla ve ol-bâbda meclis-i şer'îde ibraz eylediğim tarih-i mezkûr ile murağ ve mühürü ile memhur yedime bir kıt'a sened dahi i'ta' itmekle meblağ-ı mezkûr deynini bana kabl-el edâ' vel-ifa mezbûr Emin Efendi vefât itmeğle meblağ-ı mezkûr terekesinden olmak üzere edâ' ve teslimi mezbûr Tevfik Ağa'ya izahatle vekîl-i mezbûr Mahmud Efendi'ye tenbih olınmaklığı matlûbıdır.

Ta'bi-i devlet-i aliyyeden Koturoğlu Ayrov veledi Harelembo

(imza)

Sene 316 Şevval 8

Müteveffâ-i mezbûrın terekesine oğlu mezbûr Tevfik fi-l-hakika vaz'-ül yeddir lâkin müddeâ merkûmın ma-ada alacak müddeâsı ma'lûmım değildir.

Vekîl-i musahhar

(mühür)

Mahen 8

Cingiran Karyesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât iden Debicoğlu Turanlı Emin Efendi ibn-i Mehmed bin Abdullah hayatında binüçyüz onbir senesi Nisan'ının yigirminci günü Koturoğlu Ayrov iştira' itmiş olduğu bir kıt'a bağceyi esmanından tolayı merkûm Ayro'ya ontokuz aded yüzlik mecrediye altını ile altmış gruş deyni olduğu ve bağce-i mezkûrı merkûm Ayro bey'-i temlik ve teslim eylediğini bilür şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Sürmenli Karyesi'nden Ferikoğlu Sâlih bin Süleyman

(mühür)

Sürmenli Karyesi'nden Muzafferoğlu Sâlih bib Hasan

(mühür)

Mahen 8

Belge: 73

Melekli Karyesi'nden Sultaniye Karyesi'nde sâkine Hüseyin kerimesi Fatma binti Mustafa seyyibeyi Kırık Nâhiyesi'nin Şeyhlü Karyesi'nde Cüceoğlu Osman bin Osman'a akd hakkında Akköy Nahiyesi naibi olmadığı halde izanname virilmesinden tolayı Çakır Melikzâde Haşim Efendi'den sual olunarak ifâdesi ber-vech beyan olunır.

Sene 316 Şevval 8

İş bu izannameyi ben virmedim mühür dahi benim değildir gerçi ben virmiş isem ve-yahud mühürlemiş isem ve benim mühürüm olduğu tahakkuk ider ise lazım gelen cezama razıyım.

Çakır Melikzâde Haşim Efendi ibn-i Süleyman
(mühür)

Mahen 8

Belge: 74

Nefs-i Akköy Karyesi sâkinelerinden Çakmazoğlu kerimesi Emine binti Abdi nam bakire-i baliğa meclis-i şer'îde karye-i mezkûra sâkinlerinden Seydi Karaoğlu Ali bin Mehmed Ali muvacesinde Çukur Karyesi sâkinlerinden Sipahioğlu Mustafa bin Mahmud hâzır olduğu halde da'vâsı

Merkûm Ali iş bu sene-i aliyyenin Şevval'i dördüncü cehar-şenbe günü Çukur Karyesi'nde sâkin-i daim Mahmud ve Fatih ve Ahmed'in hânesine gider iken evvelinden evvel yukarıya çıkarak ve yanında biraderi Mustafa dahi olduğu halde merkûm Ali ile beraber beni tutup kendi hânelerine götürdiler ben dahi bağırdım ve sesimi emmim ve dayım işitdiler sonra hâne civarına gelerek virin evladımızı götüreceğiz dimelerinde beni merkûm Ali ve Mustafa ve babaları Mehmed birlikde oldukları halde beni emmim ve dayıma götürmeyüb yine beni sürüyerek Hisargeriş Karyesi'ne Zıvalıoğlu Halil'in seranderine bıraktılar yanımda yalnız Ali kalarak bikrimi izale eyledi hatta ben ise Çukur Karyesi'nden Sipahioğlu Mustafa Ağa'ya hali-sigarlarımızda pederlerimiz tarafından bi-l-velâye akd-i nikâh olunmuş olduğundan ve akd olduğundan kebire olduğum halde bana ahbar itdiler ben dahi razi olmuş idim ben ise merkûm Mustafa Ağa'nın menkûse-i gayr-ı medhuletün bihası iken merkûm Ali bana iş bu fi'ili işledi asla kabul itmeyeceğimden lazım gelen diyet-i şer'îyyemi talebi derim.

Çakmazoğlu kerimesi Emine binti Abdi
(barmak izi)

Sene 316 Şevval 9

Mezbûrenin zatını irfan olduğumuz gibi mühüri olmadığından barmak işareti kendüsünün olduğunu tasdîk ideriz.

Çakmazzâde Fatih Osman Efendi

(mühür)

Çakmazoğlu İbrahim

(mühür)

Mahen 9

Mezbûre Emine'nin merkûm Mustafa ile asla ve kat'â nikâhı yoktur çünkü mezbûreyi bundan iki seneden berü almak üzere validem ve pederim benim için istediler ise de muvafakat gösteremediler idi sonra bundan beş gün makdem mezbûre Emine sen beni isteyorsunda sana virmiyorlar ben şimdi Allah'ın emriyle alacağım gidelim didi ben dahi rızasıyla hâneme götürdüm sonra akrabaları razı olmayub hânem kapusuna geldiler cidden mezbûreyi alacaklar ve fenalık zuhur idecekti mezbûre biz anlayarak yine mezbûre Emine'nin rızasıyla Zıvalıoğlu serenderine gitdik ve yine rızasıyla fi'il-i meskurı icra' eyledim nihak ile aldım ol beni kabul eyledi ben de anı kabul eyledim beni hataya düşürmek için teşvik eylediler de aharı nikâhlımdır didirdiler hiçbir kimesneye nikâhı yoktur yine Allah'ın emri ile alacağım ifâdem bundan ibâretidir nikâhım ise yek-diğerimizi seranderide kabul eylediğimizden tolayı ber-vech başkaca nikâhımız yoktur.

Seydi Karaoğlu Ali bin Mehmed Ali

(barmak izi)

Sene 316 Şevval 9

Merkûm Ali'nin mühüri olmayubda barmak basdığını tasdîk ideriz.

Karavelioğlu Osman (mühür)

Hasan Alioğlu Ahmed Ağa

(mühür)

Mahen 9

Asla ve kat'â rızamla gitmedim.

Emine

(barmak izi)

Merkûm Mustafa dahi cevabında

Mezbûre Emine ile ben kırkar günlük ya'ni hali-sigarımızda benim babam Mahmud benim tarafımdan ve mezbûrenin babası Abdullah mezbûre tarafından mezbûre Emine'nin hânesinde oldukları halde senin sagîre Emine'yi benim oğlum sagîr Mustafa'ya virelim deyu pederim Mahmud mezbûrenin babası Abdullah'a söyledikde ol-dahi virelim didik de babam dahi benim için Allah'ın emri ile aldım kabul eyledim didikten başka sonra kebir-i kebire olub ya'ni bundan iki sene makdem onyedışer yaşlarında iken yine babam Mahmud benim tarafımdan ve mezbûrenin emmisi Hüseyin mezbûre tarafından vekîlimiz olarak mezbûrenin babası hânesinde beşyüzbir gruş mehr-i muaccel tesmiyesiyle akd meclisinde bulunan Çakmazoğlu Mustafa bin Mahmud ve Sipahioğlu Fatih ve Çakmazoğlu Mustafa ve yine Çakmazoğlu Mustafa ve Sipahioğlu Ahmed ve Hakyemezoğlu İbrahim nam kimesneler hâzır oldukları halde nikâhımız akd olındı nikâh duasını dahi Nefs-i Akköy imamı Mahmud Efendi tarafından olındı ve nikâhın akd-i tarihi ise ol-bâbda yedimizde bulunan bir kıt'a izanname ilm-ü haberi anlaşılacağından ilm-ü haberin tarihi günü akd vuku'u bulunduğundan ol-vechle ilm-ü haber tarihi ne ise nikâhda ol tarihte olduğundan mezkûr ilm-ü haberi iş bu Şevval-i şerifin on ikinci cehar-şenbe günü getirüb ibraz ideceğim mezbûre Emine bu suretle benim zevce-i gayr-i medhuletün biham olduğundan mûcib-i şer'îyi talebi derim.

Çukur Karyesi'nden Sipahioğlu Mustafa bin Mahmud

(mühür)

Sene 316 Şevval 9

Merkûm Mustafa'nın ifâdesi vechle merkûm Mustafa'ya akd-i nikâh olındım ve zevc-i gayr-i medhuletün bihamdır ifâdem budır.

Çakmazoğlu kızı Emine

(barmak izi)

Mahen 9

İş bu ibraz eylediğim bir kıt'a izanname ilm-ü haberi mûcibince tarihi olan binüçyüz oniki senesi Mayıs'ının on ikinci günü nikâhımız vuku'u buldu ol-vechle mezbûre Emine benim hala zevce-i menkûsen medhuletün biham olmuş iken merkûm Ali'nin tabir-i hak cebren zevcemin bikrini izalesinden tolayı lazım gelen ceza ile mücazat olmasını taleb iderim.

Çukur Karyesi'nden Sipahioğlu Mustafa bin Mahmud

(mühür)

Sene 316 Şevval 11

Mezkûr Mustafa'nın iddiâ'sı vechle oniki Mayıs üçyüzoniki tarihinde şühûd muhızırında akd-i nikâhımız icra' olunarak hala zevc-i gayr-i medhuletün biham iken merkûm Ali cebren beni götürüb benim bikrimi izale eylediğinden tolayı diyet-i şer'î ve kanunen cezasını talep iderim.

Çakmazoğlu kerimesi Emine binti Abdullah
(barmak izi)

Sene 316 Şevval 11

Zatını irfan olduğumuz Emine'nin takriri olub barmak işaretinin kendüsünün olduğımı tasdîk ideriz.

Çakmazoğlu Osman Efendi
(mühür)

Çakmazzâde İbrahim Efendi
(mühür)

Mahen 11

Binüçyüz oniki senesinin Mayıs'ının onikinci günü Akköy Karyesi'nde vâki' Sipahioğlu Mahmud'un Çakmazoğlu hânesine vardım mezbûrenin babası Abdullah'ın bana söylediği ben kerimem Emine'yi Allah'ın emriyle Sipahioğlu Mahmud'un oğlu Mustafa'ya vireceğim didikde mezbûre Emine'ye sual eyledim sen Sipahioğlu Mustafa'yı Allah'ın emriyle alacak mısın seni idelim mi ve kimi vekîl eyledin didiğimde alacağım nikâh ve nikâha emmim Hüseyin'i vekîl eyledim didi ve Hüseyin dahi vekâleti kabul eyledi ve Mustafa'nın vekîli dahi babası Mahmud hâzır olduğumuz halde hâne-i mezkûrda beşyüzbir gruş mehr-i muaccel tesmiyesiyle nikâh olındı ve nikâhı akd ve dua iden mezkûr Akköy Karyesi imamı Mahmud Efendi idi bu cihetle mezbûre Emine merkûm Mustafa'nın zevce-i menkûse-i gayr-i medhuletün bihası olduğımı bilür şâhidim hasbet-en lillah şehâdet dahi iderim.

Nefs-i Akköy Karyesi'nden Çakmazoğlu Mustafa bin Mahmud
(mühür)

Sene 316 Şevval 11

Nefs-i Akköy nahiyesinde vâki' Çakmazoğlu Abdullah'ın hânesine vardım merkûm Abdullah bana söyledi ki kızım Emine'yı Çukur Karyesi'nden Sipahioğlu Mahmud'un oğlu Mustafa'ya Allah'ın emriyle nikâh ideceğiz sende şâhid ol didi ben dahi mezbûre Emine'ye sual eyledim Sipahioğlu Mustafa'ya nikâh ideceğiz razı mısın

didiğimde ol-dahi razıyım ve emmim Çakmazoğlu Hüseyin'i tarafımdan vekîl eyledim didikde mezbûr Hüseyin dahi vekâleti kabul iderek merkûm Mustafa'nın vekîli babası Mahmud bil-cümlemiz hâzır olduğumuz halde sene-i sabıkda ya'ni binüçyüz oniki senesi Mayıs'ının onikinci günü hâne-i mezkûrda beşyüzbir gruş mehr-i muaccel tesmiyesiyle mezbûre Emine merkûm Mustafa'ya akd-ü nikâh olındı nikâhı akd iden mezkûr Akköy Karyesi imamı Mahmud Efendi idi be vechle mezbûre Emine merkûm Mustafa'nın zevce-i gayr-i medhuletün bihası olduğımı bilür şâhidim şehâdet dahi iderim.

Akköy Karyesi'nden Çakmazoğlu Zafer bin Hacı Hüseyin

(barmak izi)

Sene 316 Şevval 11

Şâhid merkûm Zafer Efendi'nin mühürü olmayubda barmak işareti kendüsünün olduğımı tasdîk ideriz.

Çakmazoğlu İbrahim Efendi

(mühür)

Çakmazoğlu Osman Efendi

(mühür)

Mahen 11

Bundan iki sene makdem ya'ni binüçyüz oniki senesi Mayıs'ının onikinci günü Akköy Karyesi'nde vâki' Çakmazoğlu Abdullah'ın hânesinde beni çağırıldılar ben dahi gitdim merkûm Abdullah bana didi ki kızım Emine'yi Çukur Karyesi'nden Sipahioğlu Mustafa'ya nikâh itdireceğim sende bunda şâhid ol didikde ben dahi mezbûre Emine'ye seni Sipahioğlu Mustafa'ya virecekler ve nikâh idecekler nikâh idelim mi didiğimde evvelden nikâh idik nikâhıma tarafımdan emmim Çakmazoğlu Hüseyin'i vekîl eyledim sende şâhid ol didi Hüseyin dahi orada bulunduğu cihetle bende vekâleti kabul eyledim didikde heman merkûm Mustafa'nın vekîli babası dahi hâzır olduğu halde tarafeynin huzuruyla beşyüzbir gruş mehr-i muaccel tesmiyesiyle mezbûre Emine merkûm Mustafa'ya akd-i nikâh olındı ve nikâhı ve duasını icra' iden mezkûr Akköy Karyesi imamı Mahmud Efendi idi bu vechle mezbûre Emine merkûm Mustafa'nın zevce-i gayr-i medhuletün bihası olduğımı bilür şâhidim Allah için şehâdet dahi iderim.

Çukur Karyesi'nden Çakmazoğlu İbrahim bin Şakir

(mühür)

Sene 316 Şevval 11

Binüçyüz oniki senesi Mayıs'ının onikinci günü Çakmazoğlu kerimesi Emine binti Abdullah kendi hânesinde beni Allah'ın emriyle Çukur Karyesi'nden Sipahioğlu Mustafa bin Mahmud'ı almak üzere emmim Çakmazoğlu Hüseyin'i tarafımdan vekîl eyledim sende şâhid ol deyu bana taksis verdi ben dahi takririni aldıktan sonra merkûm Mustafa'nın vekîli dahi babası Mahmud olub yine hâne-i mezkûrda tarafeynin huzuruyla beşyüzbir gruş mehr-i muaccel tesmiyesiyle nikâhları icra' olındı ve nikâhı ve duası Akköy Karyesi imamı Mahmud Efendi icra' eyledi ol-vechle mezbûre Emine merkûm Mustafa'nın zevce-i gayr-i menkûse-i medhuletun bihası olduğunu bilür şâhidim şehâdet dahi iderim.

Nefs-i Akköy Karyesi'nden Çakmazoğlu Mustafa bin Mehmed
(mühür)

Sene 316 Şevval 11

Belge: 75

(?) Karyesi sâkinlerinden Kürecioğlu Hüseyin bin Mehmed Ali karye-i mezkûr imamı Şenlikoğlu Molla Ali bin Mehmed muvâcehesinde da'vâsı

Merkûm Molla Ali karyemiz imamı ve hatibi olduğu hasebiyle iş bu binüçyüz ondört senesi Eylül'inde karye-i mezkûrdan Davudoğlu kerimesi Fatma binti Hüseyin ile tarafeynin hüsn-i rızamızla akd-i izdivac olunub ve nikâhımız hakkında nahiyemiz naibi efendiden ahz olunacak izinname harcı virerek benden tokız resm-i koyun ve onbir aded sim mecidiye değerinde bir saat maa-köstek (?) olarak ahz-ü kabz eyledi ve izinnameyi dahi hala bana teslim eylemedi ve izannâme için yokdan harc alınmayacağındanda adeta bana zulüm teaddi iderek yedimden aldı mezkûr koyun ile saat maa-köstek mevcut ise aynen müstehlek ise bedelini talep iderim.

(?) Karyesi'nden Kürecioğlu Hüseyin bin Mehmed Ali
(barmak izi)

Sene 316 Şevval 16

Mühürü olmadığından barmak basdığını tasdîk ideriz.

Kürecioğlu Süleyman Efendi

(mühür)

Kürecioğlu Hasan bin Süleyman

(mühür)

Şevval 16

Benim öyle bir para aldığım yoktur ve hilaf söyleyor.

Şenlikoğlu Molla Ali bin Mehmed

(mühür)

Mahen 16

Belge: 76

Giresun'da Hacı Hüseyin Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât iden Ali Dayıoğlu kerimesi Emine binti Mustafa Çelebi Hüseyin kızı Hadice nafaka ve kisveye eşedd-i ihtiyac ile muhtac olduğundan sagîret-i mezbûreye validesi müteveffân mezbûreden mevrûs malından olarak beher-i yevm nafaka ve kisvesine kesair hidac-ı asliye ve zaruriyesine otuz para kifayet ideceğini bilür hasbet-en lillah şahidiz şehâdet dahi ideriz.

Hacı Mahallesi muhtarı Emin Efendi bin Ömer

(mühür)

A'za Mustafa Efendi bin Mustafa Efendi

(mühür)

A'za İsmail Ağa bin Mustafa

(mühür)

Sene 316 Şevval 12

Belge: 77

İddia'mı Bektaşoğlu Hüseyin ve Küçükoğlu Molla Ali ve Çolakoğlu Hasan bunlar ile isbat iderim ve isbatlarım ise bunlardır başka şâhidim yoktur.

Kürecioğlu Hüseyin

(barmak izi)

Sene 316 Şevval 16

İş bu şâhidleri getiremeyorum yemin itmesini taleb iderim.

Kürecioğlu Hüseyin

(barmak izi)

Mahen 17

Merkûm Hüseyin'in mühür olmadığından barmak basdığını tasdîk ideriz.

Kürecioğlu Süleyman İsmail

(mühür)

Karakaşlızâde

(mühür)

Mahen 17

Molla Ali'nin teklif eylediği

Belge: 78

Kumyalı Mahallesi mütemekkinlerinden tabi'-i devlet-i aliyyenin Ermeni milletinden Veledyan Nişan Efendi veledi İsadör Ağa meclis-i şer'îde Darı Karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Dizdarzâde Hüsrev bin Mustafa terekesine bi-l-verâse vazı'-ül yed iden emmisi oğlu Hacı Mehmed bin Ali muvâcehesinde da'vâsı

Müteveffâ-i merkûm Hüsrev'in terekesinden ellitokuz aded lira-i osmâni ile (?) alacağım olub mahkeme-i şer'îyyeden bana edâ' ve teslimi hakkında bundan akdem sadır olan i'lam-ı gıyâbiye merkûm Hacı Mehmed tarafından adem-i i'tiraz olunması üzerine fetvahâne-i celîleden tasdîk olunub ancak meclis-i tedkikat-ı şer'îyyeden tahşiye olındığı üzre i'lam-ı mezkûr-ı gıyâbi idüğinden ol-bâbda def'a Sâlih bir ifâdeleri olduğu takrir icab-ı şer'îsi vechle reviyet olunması emr-ü iş'ar buyurulmasına in-şa'-allah merkûm Hacı Mehmed'in bir gûne ifâdesi var ise söylesün yoksa meblağ-ı mezkûrın i'lam olan tasdîkiyle tarafıma teslimini talep iderim.

Veledyan Nişan Efendi

(mühür)

Sene 316 Şevval 16

Bu babda bir gûne teslimatım yoktur ve olmadığı gibi mevrûsımızın dahi asla ve kat'â teslimatı olmadığından bu suretle def'a sâlih bir ifâdemiz dahi yoktur.

Dizdarzâde Hacı Mehmed bin Ali

(mühür)

Mahen 16

İş bu alacağıma binaen Çınarlar Mahallesi'nde vâki' büyük bir bab menzil-hâneyi müstakilen kabul eyledim şu kadar var ki mezkûr hânedeki sagîre Emine verâseden olarak üç de bir hissası olduğundan mezkûr hâneyi suret-i müstakiliye de mezkûr düyun sebtisine karşı nişan tabu kaydının icra'sı hakkında nim hissasının dahi merkûm Hacı Mehmed'in üç de iki hissasıyla beraber temlik için izan-ı şer'î istihsâl itmeye mecbur olduğundan şayed müstakil mezkûr hâneyi bana temlik itmez ise i'lamın hakkı resmen icra' olunacaktır.

Veledyan Nişan

(mühür)

Mahen 16

Ben dahi müstakil merkûm Nişan Efendi'nin ifâdesi vechle mezkûr hâneyi bi-la emhal merkûm Nişan Efendi namına tapusını vireceğim şayed büyük hânenin bir hissasını viremez ise diğer hânedan olan üç de iki hissasını merkûm Nişan Efendi'ye vireceğim bu suretle bize asla kat'â dahi hakkı kalmayacaktır.

Dizdarzâde

(mühür)

Mahen 16

Merkûm Hacı'nın ifâdesi vechle büyük hâne müstakilen şayed üç de bir hissası gerü kalur ise diğer küçük hânenin üç de iki hissasının ber-tabu virecekler verdikleri suretde merkûm Hüsrev ve verâseleri zimmetlerinde bir gûne alacak hakkım kalmayacağını iş bu mahalle imza eyledim ya'ni büyük hâne müstakil bana virilecektir şayed virilmez ise iş bu büyük hânedeki olan Hacı Mehmed'in üç de iki hissası ile beraber küçük evdeki üç de iki hissası ba-tabu tamamen temlik ideceğimi cihetle ol-vechle alacağıma kamilen kabul eylerim.

Veledyan Nişan

(mühür)

Mahen 16

Tarafeynin bâlâda muharrer ifâdeleri binamiha huzurumuzla olduğunu tasdik ideriz.

Hamzaoğlu Ali Ağa ibn-i Emin

(mühür)

Çiçekyan Artıyan Ağa

(imza)

Müsemmazâde Ömer Ağa ibn-i Mehmed

(mühür)

Mollazâde Ali Ağa

Mahen 16

Belge: 79

Seyyid Karyesi sâkinelerinden Dervişoğlu Ali kerimesi zat-ı zir-i ceridede muharrer olan kesân ta'rifleriyle ma'rife Fatma meclis-i şer'îde zevci Dravacıoğlu İbrahim bin Ahmed muhızırında

Zevc-i dâhilim merkûm İbrahim ile bundan böyle hayatımızda hüsn-i muaşeret olamayacağı ma'lûm ve mahrumım olmağla ber-mûcibe izan-name merkûm zatına olan

ma'lûm-ül mikdâr mehr-i muaccel ve müeccel ve nafaka-i iddet ya'ni mahalle süknası beşyüzyetmiş gruşa sulh olarak yalnız gelinlik elbisemi tarafıma virmek ve viremediği takdirde bedeli bundan ikiyüz gruşı ayrıca virmek şartıyla merkûmla meblağ-ı mezkûrda sulhla Halil'e tâlibe ve rağbe olduğumdan meblağ-ı sulh mezkûr beşyüzyetmiş gruşıda tamamen ve kamilen ahz ve kabz eyledim merkûmın zatını hukuk-ı zevciyete müteallik ammen da'vî kâffen mutalebatdan ibra-i amm meclis-i şer'î ile ibra-i iskata hak eyledim.

Dervişoğlu kerimesi Fatma

(barmak izi)

Sene 316 Şevval 16

Ben dahi zevce-i medhuletün biham olan Fatma'nın ber-vech muharrer takrir ve ifâdesini bi-l-kabul mezbûreyi bi-l-reza zevciyete ma'lûmı amme-i da'vî ve kâffen mutalebatdan mezbûrenin zatını ibra ve her birimiz aharın maa-ibra kabul eyledik.

Seyyid Karyesi'nden Dravacıoğlu İbrahim

(barmak izi)

Sene 316 Şevval 16

Mezbûrenin zatını irfan olduğumuz gibi ber-minval muharrer şeraite vechle gelinlik elbisesinden başka mehr-i müeccel ve muaccel nafaka ve mahalle süknası bizim huzurumuzda zevci ile birlikde bi-l-reza beşyüzyetmiş gruşa sulh olduklarını ve bu vechle yek-diğeriyle mezkûr mahkeme-i şer'îyye ile oldukları ve taraflar ve her biri takrir ve ifâde itdiklerini tasdîk ve şehâdet ideriz.

Karyeden Müftizâde Nuri Efendi

(mühür)

Dervişzâde

(mühür)

Devişoğlu Sâlih Ağa

(mühür)

Belge: 80

Kal'a Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem vefât iden Tonyalıoğlu kerimesi Zir-şan binti Mehmed'in hala hayatında şeraite vechle bir kıt'a vakfiye mûcibince mütevellisi olan Müftizâde Nuri Efendi ibn-i Hâfız Süleyman Efendi'nin zikr-en ati husûsa vekîl-i müseccel şer'îyyesi Ali Ağa meclis-i şer'îde Kabu ma-Kumayalı

Mahallesi mütemekkinlerinden Çiçekyan Artıyan veledi Armiye muvâcehesinde da'vâsı

Müteveffiye-i mezbûrenin vakfına müteveli olan müvekkelem Nuri Efendi'nin tevliyeti hasebiyle mezbûrenin vakfiyesinde meşruta ve muharrer arsa ıtmanından merkûm Artıyan Ağa zimmetinde yetmişbeş aded yüzlik mecdiye altını vakf idüb meblağ-ı mezkûrı merkûm Artıyan Ağa müvekkelem müteveli mumaileyhe edâ' ve teslime merkûm Artıyan Ağa'ya tenbih-i şer'î olunmasını bi-l-vekâle taleb iderim.

Vekîl Ali Ağa

(mühür)

Sene 316 Şevval 16

Fi-l-hakika meblağ-ı mezkûr yetmişbeş aded yüzlik mecdiye altını zimmetimde müteveffiye-i mezbûre Zir-şan Hatun'a borcum idi ve Rumî Yusuf Usta'ya vir diyerek bana havale verdi ben dahi Yusuf Usta'ya verdim senedimi aldım ve teslime hangi tarihte olduğunu bile bile yek meblağ-ı mezkûrı teslim eyledim.

Çiçekyan Artıyan Ağa

(imza)

Sene 316 Şevval 16

Müddeâ aliyye Artıyan Ağa'nın zabt olunan ifâdesinde meblağ-ı müddeâ-bihi ikrar ile beraber müteveffiyenin emriyle zevcesi Yusuf Usta'ya verdiğini müdafaaten der-miyan itmekde ise de meblağ-ı müddeâyâ hakkında huzur-ı hâkimde meblağ-ı mezkûrın bunda mevcut olduğunu ikrar ve tarif şer'î şerifden mezkûr-ül mikdâr akca müteveffiye-i mezbûre tarafından vakf idilmiş olduğundan kimesneye teslimi caiz olmayub yedinizde şimdilik kalması için taraf-ı fazılanelerinden mumaileyh Artıyan Ağa'ya emr-ü tebliye sürülmüş oldıktan sonra meblağ-ı mezkûrı müteveffiyenin zevci Yusuf Usta'ya verdim dimesi şer'an caiz olmayacağından meblağ-ı müddeâ-bihin kendisinden tahsiline müvekkelem müteveli mumaileyh Nuri Efendi'ye edâ' ve teslimini bi-l-vekâle taleb iderim.

Vekîl Ali Ağa

(mühr)

Mahen 16

Mezbûrenin emri ile Yusuf Usta'y vir didiğini bilen şâhidlerim Hacı Osman Babazâde Hüseyin Efendi eytâm müderrisi Abdulkadir Efendi Şahinoğlu Ahmed Efendi Emiroğlu Hüseyin Usta Beyazıdzâde Mücahit Efendi iş bu şâhidlerimi Bazar günü getireceğim.

Çiçekyan Artıyan Ağa
(imza)

Sene 316 Şevval 20

Belge: 81

Düz Karyesi'nden redif elli altıncı alayın üçüncü Tirebolu taburının dördüncü bölüğü efradından müteveffi Emiroğlu Durmuş bin Ömer bin Abdulkadir'in vâriselerinden zevcesi Fatma binti Hacı Sâlih meclis-i şer'ide Mahmud Efendi muvâcehesinde

Zevcem müteveffâ-i mezbûrun Mahmud Efendi zimmetinde olan kırk gruş alacak hakkı kabl-el ahz vefâtı vuku'u bulmağla verâseti benimle sagîre kızları Dudu ve Asiye ve li-ebeveyn er karındaşı Ragıb'a münhasıra olub bizden gayrı vârisi ve terekesine mütehakkıkk âhari olmadığından meblağ-ı mezkûrdan hıssa-i erbaamı bana teslimi tenbih olunmak matlûbımdır.

Müteveffânın zevcesi Fatma
(barmak izi)

Sene 316 Şevval 18

Müteveffâyâ kırk gruş deynimdir.
Mahmud Efendi

Mahen

Müteveffânın verâseti zevcesi Fatma ve sagîre kızları Dudu ve Asiye ve li-ebeveyn er karındaşı Ragıb'a münhasıra olub bizden başka vârisi ve terekesine mütehakkıkk âhari yokdur biz bu husûsa bu vevh üzre şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Düz Karyesi'nden Hacı Ahmedoğlu Ali Çelebi bin Hacı Ömer
(mühür)

Karyeden Genc Osman oğlu Sâlih bin Hasan Hüseyin
(barmak izi)

Merkûmın mühri olmadığından barmak basdığını tasdîk ideriz.

İmamzâde Arif
(mühür)

Belge: 82

Hacı Siyam Mahallesi'nden olup on beş seneyi mütecaviz gaibde olup henüz hayat ve mematı ma'lûm olmayan Morkavlık oğlu Arif bin Hacı Mehmed'in derûneye kadar emlâkinin ve umûr-ı husûsanın hıfz-ı tarafına kabl-i şer'îden mezbûr vasisi bulunmamağla emanet ile ma'ruf ve istikamet ile mevsuf ve ömr-ü hayatiçün rev'iyete iktidârı ma'lûm ve musahhar olan mahalle-i mezkûrda ihyasından gaib merkûmın yeğeni Cemal bin Hacı Mehmed tarafından vasi ve kayyum intihab eylediğimiz mübin iş bu imza ve tasdîk kıldık.

Kal'a Mahallesi'nden İslamoğlu Receb bin İsmail

(mühür)

Çınarlar Mahallesi'nden Fıruncı Hüseyin oğlu Osman bin Salim

(mühür)

Emirzâde Hasan Ağa ibn-i Ali

(mühür)

Sene 316 Şevval 18

Ben dahi veseyat-i merkûmeyi kabul eyledim.

Vekîl Ali

(mühür)

Belge: 83

Keşab Nâhiye'sinin Kuşkaya Karyesi'nde mütemekkin iken bundan akdem hasta olan tabi'i devlet-i aliyyenin Rum milletinden Cabakos oğlu Totori veledi Yorik zikr-en ati vârisi olduklarını iddiâ' iden Petro ve Nikor ve Yuri ve Gurgur ve Pancu meclis-i şer'îde müteveffâ-i merkûmın medyumı olan Divan Karyesi'nden ta'bi-i devlet müşarünileyhenin millet-i merkûmından Kazgancioğlu Kiraki veledyanı muhızırında üzerine da'vâ ve takrir-i kelam idüb merkûm Kiraki'nin mevrûsımız Totori yedinden ve malından iktiraz eylediği seksen gruş olup mevrûsımız merkûm merkûm Kiraki'den kabl-el ahz ve istifa' vefât itmeğle meblağ-ı mezkûr bizimle gaib ve gaibe ve inn-el meclis diğer karındaşı Hacı Harelembo ve kız karındaşı Bartona ve zevcesi Anatoli ve kızı Desbina'ya münhasıra olup müteveffâ-i merkûm Totori ile biz li-ebeveyn er ve kız karındaşlar olup ve babamız ismi Hacı Yani ve dedemiz ismi Petrov validemizin ismi Desbina binti Nikor olup bizimle gaib inn-el meclis karındaşımız Hacı Harelembo ve kız karındaşımız Bartona ve zevcesi Anatoli binti Gurgur ve kızı Desbina'ya münhasıra

olub bizden başka vârisi ve terekesine müteakıkk âhari olmamağla meblağ-ı mezkûrı taleb ideriz.

Kuşkaya Karyesi'nden merkûm oğlu Cabakos oğlu Petro veledyanı

(imza)

Karyeden diğeri Yuri

(imza)

Diğeri Nikor

(imza)

Diğeri Pancu

(imza)

Diğeri Gurgur

(imza)

Sene 316 Şevval 19

Fi-l-hakika meblağ-ı mezkûr seksen gruş cihet karz Totariye zimmetimde borcumdır lâkin verâse-i merkûmının vârisleri oldukları ma'lûmım değildir.

Divan Karyesi'nden Kazgancı oğlu Kiraki veledyanı

(imza)

Sene 316 Şevval 19

Cabakos oğlu müteveffâ Totori'nin veledi Hacı Yani veledi Yorik li-ebeveyn karındaşları Petro ve Nikor ve Pancu ve Gurgur ve Hacı Harelembo ve karındaşları ismi zatını irfan olduğımız Bartona ve zevcesi Anatoli binti Gurgur ve kızı Desbina olub bunlardan başka vârisi ve terekesine mütehakıkk olmadığını bilür şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Kuşkaya Karyesi'nden Yordamoğlu Yavili veledi Kosta

(imza)

Karyeden Kuşkaya Karyesi'nden Halil Nikola veledi Kosta

(imza)

Sene 316 Şevval 19

Belge: 84

Çınarlar Mahallesi'nden Nezirzâde Hâfız Aziz Efendi ibn-i Yusuf Ağa dahi cevabında

İş bu meclis-i şer'î ibraz ve iraten olunan senedi binüçyüz omdört senesi şehr-i Mayıs'ı yigirmi dördüncü günü Tonyalıoğlu kerimesi Zir-şan Hatun'ın Kal'a Mahallesi'nde vâki'hânesine varub merkûm Artıyan Ağa ve Yusuf Usta ve mezbûre hâzır oldukları halde arsa yolundan tolayı mezbûrenin merkûm Artıyan Ağa zimmetinde olan yüz lira matlûbatından yigirmibeş lirasını merkûm Artıyan hâzırımız ki mezbûreye talim idüb bi-t-tenzîl mütebaki yetmişbeş aded lirayı mezbûreye zevci Yusuf Usta'ya virmek üzere Artıyan her üçü bir meclisde olarak Yusuf Usta'ya vir deyu emr eyledi ben bu husûsa bu vech üzre şâhidim şehâdet dahi iderim.

Nezirzâde Hâfız Aziz Efendi

(mühür)

Sene 316 Şevval 23

Kabu mahallesinden Hacı Osman Babazâde Hüseyin Efendi cevabında

Mezbûre Zir-şan Hatun'ın Kal'a mahallesi'nde vâki' ikamet itmekde olduğu hânesine varub binüçyüz ondört senesi şehr-i Mayıs'ının yigirmi dördüncü günü (?) Artıyan Ağa ve mezbûrenin zevci Yusuf Usta dahi hâzır oldukları halde mezbûrenin arsa yolundan tolayı merkûm Artıyan Ağa zimmetinde olan yüz lira matlûbatının yigirmibeş lirasını merkûm Artıyan Ağa huzurumuzla mezbûreye def' ve teslim idüb meblağ-ı mezkûrdan bi-t-tenzîl mütebaki yetmişbeş aded lirayı mezbûre Artıyan Ağa'ya sened ki olan yetmişbeş lira alacağımı zevcim Yusuf Usta'ya vir deyu emr itdi ve ol-vechle de bizi eşhad eyledi ben bu husûsa bu vech üzerine şâhidim şehâdet dahi iderim.

Hacı Osman Babazâde

(mühür)

Sene 316 Şevval 23

Vekîl Ali Ağa cevabında

Müteveffiyeye-i mezbûrenin meblağ-ı müddeâ-bih yetmişbeş aded lira-i osmâniyi mer'i aliyye Artıyan Ağa'ya zevci Yusuf Usta'ya vir deyu emr itdiğine dair babda şehâdet iden eytâm müdiri Aziz Efendi ile Hacı Osman Babazâde Hüseyin Efendi mezbûrenin emrine şehâdet itmekdeler ise de mer'i aliyye Artıyan Ağa'nın muhakeme-i şer'îyyeye itmiş olduğu yetmişbeş aded lira-i osmâniyi havi sene üçyüzondört Mayıs

yigirmi dört tarihli bir kıt'a sened mündericatı ise mer'i aliyye Artıyan Ağa bu merkûm Yusuf Usta'dan ahz ve istikraz itmiş olduğu ber-mütebaki olduğunu muhtevi idüğü görülmüş olduğu halde iş bu şahidlerinden hilafen olarak bir şehâdet itmekde olduklarından iş bu şehâdetleri bizim da'vâmızda şimdi olmadığı ve olsa bile müteveffiyenin zevcine vir dimesi emanetiyle tarikiyle emr eylediği ve iş bu emanet tarikiyle olduğundan muahharen mer'i aliyye Artıyan Ağa ile zevci Yusuf Usta'yı mezbûrenin vuku'u bulan vasiyetinden tolayı merkûmanı huzur-ı hâkime cevab itdirerek yetmişbeş aded lira-i osmâni ol-tarihiyle mer'i aliyye Artıyan Ağa nezdinde olduğunu ve Yusuf Usta'ya virilmediğini huzur-ı hâkime gerek mer'i Artıyan Ağa gerek zevci Yusuf Usta ikrar itmesi üzerine mezkûr akce mezbûre tarafından vakf idildiğinden benimle taraf-ı şer'îden Artıyan Ağa nezdinde buyurulmuş olduğundan iş bu vakf idilüb kimesneye teslimi caiz olmayan bir paraya mer'i aliyye Artıyan Ağa'nın ahza verdim dimesi mugayir-i şer'î şerif bulunmağla bu babda olan ya'ni karz eylediğim vechle taraf-ı şer'îden kendi kendi yedine emanet kalmasını mer'i aliyye Artıyan Ağa ikrar ise ikrarıyla iltizamına ve inkarı sonra mezbûr-ı sagîre ile isbat idemeyeceğinden ol-vechle icab-ı şer'îsini bi-l-vekâle taleb ve da'vî iderim.

Vekik Ali Ağa

(mühür)

Sene 316 Şevval 23

Belge: 85

Husûsat-ı ebyanın aleyhte i'ta' olunan iş bu i'lamın adem-i kanâatle istinafen tedkiki istir'asına dair Mariya imzasıyla mûmza melhûk layıha-i i'tiraziye zikr olunan i'lam ile birleştirilerek kıra'at olındı i'lam-i mezkûrın meal-i teybin-i mezkûr hakkında usûline muvafık olub layıha-i mezkûra mündericatına nazaran ifası muktezâsı hakkında iş bu evrakın meclis-i tedkikat-ı şer'îyyeye havale buyurulması deyu cenab-ı meal-i fetvahâne-i celîleden meclis-i tedkikat-ı şer'îyyeleri el-cevabı

Müterhim-i temyiziz layıha-i merkûmı mündericat-ı muvâcehe-i tarafeyn bi-l-mukaheme muhtac tedkik olunmağla ol-vechle bir nasıc-i şer'î ifası muktezâsı deyu meclis-i tedkik-i şer'îyyenin müsa'ade buyırdığı binüçyüz on senesi Cemazi-yel-evvel'inin yigirmi tokuzuncu tarihlü naib Halil Nuri Efendi mühüriyle memhur i'lam-ı şer'î taharririne tahşiye ve tahdim buyurulduğu binüçyüz onbeş senesi Cemazi-yel ahir'inin ondördüncü ve binüçyüz onüç sensei Teşri-ni-evvel'inin yigirmi tokuzuncu günü

tarihlü ikiyüz on iki numrolı emirname-i meşayihşiya himaye imtisalen Giresun kazasının Nefs Kasabası'nın mahallesinden Kenar Mahallesi'nde mütemekkin iken bundan akdem vefât iden teba'i devlet-i aliyyenin Rum milletinden Baba Andon oğlu sagîre veledi Andon veledi Atam'ın verâseti zevce-i metrûkesi Desbina binti Vasili ile sabi-i kebire oğulları Vasil ve Andon ve sabi-i kebire kızları Bartona ve Mağdele ve Sofya ve Mariya'ya münhasıra ve ba'de kabl (?) ibn-i menkûse Andon dahi huvvan olub verâseti yine teba'i devlet-i müşarunileyhden zevce-i metrûkesi Mariya binti Andri'ye ve sabi-i sagîre kızı Desbina vasi merkûm Vasil ile ahzına merkûmat Bartona ve Mağdele ve Sofya ve Mariya'ya münhasıra olduğu bi-l-ahbar ind-el şer'î ilan-nur zahir ve nümayan oldıktan sonra verâset-i mezbûrunun mes'ele-i mirasları (?) eş-şer'îyye dörtbinaltıyüz bihamdan olub biham-ı mezkûrdan yediyüzkırkdört bihamı zevce-i merkûme Desbina'ya ve binyetmişsekiz bihamı ayrı merkûm ve ismiyle ve beşyüz otuztokız bihamdan ikibinyüz ellialtı bihamı ahteyl merkûme tebenni Bartona ve Mağdele ve Sofya ve Mariya'ya ve yüzyigirmialtı bihamı zevce-i nasiye mezbûre Mariya'ya ve beşyüzdört bihamı sagîre-i mezbûre Desbina'ya isâbet mütehakkıktan sonra vârise-i mezbûratdan sahbe-i arzuhal baisat-ül i'lam binti mezbûre şahs-ı ma'rufe Sofya binti el-merkûm Neker zikr-en ati husûsa vekîl-i müseccel-i şer'îsi Çınarlar Mahallesi mütemekkinlerinden tabi'-i devlet-i aliyyenin millet-i merkûmesinden İsfehan Efendi veledi Bodus meclis-i şer'îde müteveffâ-i merkûmatın bi-l-cğmle terekesine vaz'-ı yedi şer'an sabit ve mütehakkık olan merkûm Vasil'i ile müteveffâ-i merkûm Andon'un zevce-i metrûkesi ve kızı sagîre-i merkûmenin ba-hüccet-i şer'îye vasi muzırası şahs-ı ma'rufe Mariya'nın kezalik vekîl-i müstemil-i şer'îyyesi Abık Efendi veledi Artiyan muvâcehesinde da'vâsı.

Müteveffâ-i evvel merkûmın tefrîkat-il vefât taht-ı temlik tasarrufunda emlâk ile eşya ve nukud ve zımmi-i nasdan olan kâffe-i alacaklar müvekkelem ile diğer vâriselerine intihal idüb hıssa-i irsiyelerini kendülerine teslimi hakkında merkûm Vasil ve Mariya aleyhlerinde iki i'lam-ı şer'î sadır olub i'lam-ı evvel bazı noksan beyan-ı iade olunmuş ve şayed i'ta' olunan i'lam ise iş bu hattın mukaddemesinde beyan olındığı üzere mezbûre Mariya'nın muvâcehesiyle muhakeme iktiza' eylediğini i'lam olunmuş olduğundan i'lam-ı sani ise fetvahâne-i celîleden masraf olub yalnız muvâcehe-i muhakeme hakkında bi-l-vekâle ifâdem beyan olunur şöyle ki müteveffâ-i evvel merkûm tefrîkat-il vefât taht-ı temlik ve tasarrufunda olub hudûdları i'lam-ı evvelde

münderic ve muharrer olan Lonca Mahallesi'nde vâki'bir ve mezkûr Kenar Mahallesi'nde bir ki cem'an iki bab mülk-i menzil ve çarşu derûnunda bir bab kebir han ve kaza-i mezkûra mülhak Akköy Nahiyesi'nde merkezi olan Bulancak Kasabası'nda vâki' nısf mülk-i arsa ve hâne derûnunda kezalik ceride-i şer'îyyede ve i'lam-ı evvel mezkûrda muharrer hissa-i va'adi muayyen eşya ile nukud ve zımmi nasda olan kâffe-i alacaklar müteveffâ-i evvel merkûm tefrîkat-il vefât malı olub ol-vechle cümlesinden tashih-i mezkûr vechle müvekkelem ile diğêr verâselerin hissalarını vekîlleri Artiyan Ağa taraflarından taleb ve da'vî olunmuş ve Vasil ve Mariya'nın vekîlleri Şükri Efendi ve Süleyman ve Hâfız Mehmed ve İstefan Efendi taraflarından bil-cümle tereke-i müteveffâ-i sani Andon ile merkûm Vasil'in^kendi kesb-ü karlarıyla kendülerinin malı olduğunu iddiâ' idüp babaları müteveffâ-i evvel merkûm tefrîk malı olmadığını ifâde-i beyanlarıyla vekîl merkûm Artiyan Ağa'nın dahi merkûman Andon babaları ı'yalinde olduklarını ifâde itmesine karşı merkûm Arnik iş bu i'yal müddeâsını inkar itmeleriyle kezalik i'lam-ı evvel ve sani mezkûrda isimleri muharrer Lonca Mahallesi mütemekkinlerinden ve teba'-i devlet-i müşarunileyhanın merkûmesinden her birileri altımız ki makbul-eş şehade oldukları ihbar olınan Meshonas oğlu Borika veledi Sonuku oğlu Neher veledi Yuri nam-ı kimesnelerin bir hoca bir nahib-i şer'î şehâdetleriyle sabit olmuş olduğundan iş bu i'lam-ı sani mezkûr-ı fetvahâne-i celîle dahi tasdîk buyırmış yalnız mezbûre Mariya'nın layıhasına nazaran iş bu mahkemelerin güya muvâcehesinde ve vekîl Şükri Efendi muvâcehesinde olmamış gibi hil'af ifâdeyi layıhada beyan iderek ol-vechle muvâceheten muhakemeye lüzum görüldüğünden bu babda mezbûrenin vekîli Abık Efendi ile merkûm Vasil'den sual olunup iş bu ı'yal mutteamı ikrarını inkarımı yalnız bu cihetine cevap virmeleri matlupdır bu husûsa başka gûne ifâdeleri kalmadığı i'lam-ı mezkûrlarda olan vekîlleri ifâdeleriyle sabitdir başka gûne ifâdeye hakları kalmamıştır ve muvekkelemin hissasını babası müteveffâ-i evvel tefrîk olduğundan bi-l-vekâle taleb iderim.

Vekîl İstefan Efendi

(imza)

Sene 316 Şevval 22

İş bu madde hakkında müvekkelemeden izahat-ı aleyhte cevap vireceğim ve izahat olmak üzere bana sekiz gün mehl virilmesini ya'ni iş bu tarihten i'tibaren sekiz gün mehl talep iderim

Vekîl Abık Efendi

(imza)

Sene 316 Şevval 22

Vekîl Abık Efendi dahi cevabında bir da'vânın muhakemesine ki başlanmazdan makdem evvel da'vânın ma'lûmiyeti şart olub kısım-i a'zam-ı akara mütemellik itmekte olduğundan Mecelle'nin binaltıyüz yigirmialtıncı maddesi mûcibince mahalle zुकak ve hudûdlarının ta'yin itdirilmesi lazım geleceği gibi bi-l-muvacceh şayan- tedkik olduğu meclis-i tedkikat-ı şer'îyye canibden emr ve iş'ar buyurulan müvekkelemin layıhasındaki i'tirazat sairesi meyanında mevcut ikinci i'tirazı da bu merkezde dair idüğünden ol-cihetle evvel emrde vekîl efendiden sual buyurulmasını bi-l-vekâle talep iderim.

Vekîl Abık Efendi

(imza)

Sene 316 Zi-l-ka'de 2

Vekîl İstefan Efendi dahi cevabında

Taleb olunan hudûdlar akdemce söylenmiş ve i'lama geçmiş olduğu gibi müddeîyyenin esas i'tirazı bu madde hakkında mahkemede hâzır bulunmadığından ibâret olub hal-bu-ki ibtida-i muhakemede tarafımızdan ta'yin eylediğim vekîl Şükri Efendi hâzır olduğu halde bir çok mahkemeler sebkat itmiş ve asıl ı'yal ceheti inkar edilmiş olması üzerine müvekkelelerine isâbet iderek bu dahi ulema-il ahval ikmal olunmuş ve müteveffânın mahv-u aleyhine olan da'vâyı verâseden birisi dahi hissa alabileceği yed-i bihası bulunmuş olmasına nazaran şu madde zaten verâseden olan muteveffanın mahdumu Vasil muvâcehesiylede hitam bulmuş ve artık bir söz söyleyecek bir yer kalmamış şu ifâdelerim ise kabl-i i'lam-ı mezkûrın şu suretle tasdîkini tekrar talep iderim

Vekîl İstefan Efendi

(imza)

İş bu iddiâ' olunan emlâk ve saire benim kendi karımdan olub ben pederimin i'yalinde olmayub pederim benim i'yalimde olduğundan İstefan Efendi'nin iddiâ'sının reddini talep iderim ve iş bu emlâkları borc ile yaptım babamın ve karındaşımın bir şey'i yoktur.

Vasil

(imza)

Sene 316 Zi-l-ka'de 8

Bu babda mukaddema sadır olan i'lam-ı evvel ya'ni (316 Ramazan-ı Mübarek 28) senesi tarihli i'lam-ı şer'înin muhakemesinde hudûd ve habsi emlâk ve eşya muharrer olduğu ve vaz'ı-ül yed şâhidleri ve bu şâhidleri istima' olmuş olduğu zabt-ı ceridesinden anlaşıldığı gibi ol-vechle i'lam-ı evvelen dahi derc olındığından iş bu muhakemede yeniden hudûd ve habs ta'yin ve beyanına ve şâhid istima'ına ma-hucet görülemeyeceğinden vekîl Abık Efendi'nin başkaca sûret-i def'ada bir ifâdesi var ise beyan eylemesi lazım gelür çünkü i'lam-ı evvel hakkında vekîl Şükri Efendi tarafından yollanarak diğer vekîller ile bi-l-muvâcehe muhakemelerine virilmiş olduğundan vekîl Abık Efendi ber-minval muharrer def'a iddiâ'sını irad eylemesi lazım gelür

Vekîl Abık Efendi cevabında binüçyüzon senesi şehr-i Cemazi-yel-evvel'inin yigirmi tokuzuncu günü tarihiyle verilen i'lam hakkında müvekkelem Mariya tarafından bi-l-asale ve bi-l-vesâye tanzim ve takdim kılınan (309 Nisan 28) rumi tarihli layıha-i i'tiraziyesinde mevcut olan mündericatın muvâcehen tarafeyn bi-l-muhakeme müntac-ı tedkik olduğu meclis-i tedkikad-ı şer'îyye canibesinden suret mutlaka da emr-ü iş'ar buyurulmuş olmasına nazaran ve mutlâkin kaleme masruf-ı kaide-i kalemiyelerinden olmasına mübin layıha-i mezkûrenin bil-cümle mündericatın şay'an tedkik ve muhakeme olduğu meydanda bulunduğundan ber-vechen ati arz ve ifâdeye ibtidar olunır şöyle ki birincisi salif-ül arz (1315 Cemazi-yel-evvel 29) tarihli i'lamın mübini aleyhde olmak üzere icra' kılındığı i'lam-ı mezkûrda muharrer olan muhakeme esnâ'sında müvekkelemin vekîl-i evveli olan İtmekci Velizâde Şükri Efendi asla hâzır bulunmamış ve bir gûne cevab ve müdafa'ası dahi sabıkat itmemiş olduğu ol-bâbda ki zabt-ı ceridesi mündericâtıyla anlaşılmaqda olduğuna nazaran bu babda mevcut olmayan bir vekîlin mübin muhakemede güya bulunmuşcasına ol-bâbda ki i'lama mevcut nazariyle gösterilmiş olması maddesinin hukuk-i umûmiyeye ta'lik ider ciheti hakkında gerek müvekkelemin ve gerek sair alakadarının muhafaza-i hukuk vesaitinde ki salâhiyetleri

baki olmağla madem ki müvekkelemin ne asaleten ve ne de vekâleten abes olunan muhakemede hâzır bulunmadığı halde hilaf-ı vak'a i'lam-ı fetvahâne-i celîle tasdîk itmişdir bu hali bi-t-tabî bilmemiş olmasından ve Giresun muhakeme-i şer'îyyesinin ol-bâbda ki i'lama vekîl Şükri Efendi'nin dahi muvâcehesi muhalif-i hakikat olarak göstermiş bulunmasından (?) idiyor ki eğer bu maddeye kesb vukuf eylemiş olsa i'lam-ı mezkûrın seraya menkuz ve ke-en-lem-yekûn hikmetinde olduğunu emr-ü eş'ar buyırmış olacağına kat'âen iştibah yokdur bu ifâdeyi arz ile beraber i'lam-ı mezkûrın hükümsüz nazarıyle bakılacağına dair müdafa'atı beyandan sonra kifatın ber-mûcib emr-i ali layıha mündericatını mûcib-i tedkik olan cihet sairesine gelince layıha-i mezkûrenin ikinci bendindeki mündericat-ı i'tiraziye Mecelle'nin binaltıyüz yigirmiüçüncü maddesine tevfikeyen müddeâyâ akarların hudûd-u muvakaa beyan itdirilmesi dar-ül bedelinin bi-t-tabîye isbatı hakkında olub madde hükmi muhakeme-i aliyyelerince bu cihetlere lüzum olmadığı tahkim olunuyor bunu ilerüde ind-el temyiz tekrar bi-l-i'tiraz muhafazâyâ mecbûriyet hâsıl olmuş ve artık cihet-i mezkûre hakkında bi-z-zarur müdafa'a idilemeyeceği tabî'dir üçüncü müteveffâ-i evvel Neker hâzır malı ile meşhur ve mesârif olduğına ve icra'-i amel ve kesb-i kara gayr-ı muktedîr bulunduğu mislü idüğünden müvekkelemin mevrûsı zevci müteveffâ-i sani Andon ile biraderi Vasil mu'amelat-ı ticariye ile ayruca bi-l-iştigal ve bundan akdem ya'ni layıha tarihinden onbeş sene makdem pederi müteveffâ-i merkûm Neker'den kat'iyyen iftirak iderek memalik-i ecnebiyeye amed-ü şud ve oralarda bizzat icra'-i muamele-i ticared ve iktisab-ı servet iderek bu suretle kendi mallarından olmak üzere müddeâyâ emlâk ve akarları iştirâ' olduğu gibi müddeâyâ akarların müvekkelem mevrûsı Andon ile biraderi Vasil'in malları olduğu Andon'un mübin vefâtında verâse-i kibarın ya'ni müddeâyeyenin dahi verâse-i saire ile el-hakk ve talebleriyle tahrir ve tanzim olunan ve el-yevm mukamede mevcut bulunan hesap defteri mündericâtıyla da müsbet bulunmakda olmağla beraber bu babda millet meclis-i tarafından verilüp kezalik muhakemede mevcut olması lazım gelen rapor-ı ma-hades ile dahi rütbe-i ber-ihtidadır madem ki verâse-i kibar meyanında müddeâyeye dahi dâhil olduğu halde müddeâyâ emlâk ve akarları kabl-el da'vî ber-minval muharrer taksîme ibtidar itmişlerdir ve bunuda inkar itdikleri takdirde isbat olunacaktır ve madde ki taksîm-i terekeye ibtidar maksumın müşterek olduğunu ikrar olduğu hükmi-mecelle iktizasındandır bu suretle de mütteaya akarların Andon ile Vasil'e aidiyyeti zahir ve bahirdir hususi ile akarat müddeâ-bihadan çarşu derûnında kain kebir

Karkirhan müteveffâ-i evvel Neker'in vefâtından sonra müvekkelem mevrûsı Andon ve biraderi Vasil kendi mallarından akça sarfıyla bina ve inşâ' eyledikleri tevatüren isbata hâzır ve ifâde yine dördüncüsü bâlâda arz olunan bil-cümle ifadatı gerek tapu senedâtı ve gerek kısm defteri ve gerekse millet meclisi raporu ile isbat ideceğimden başka bunlar kafi görülmez ise tevatür beyyinesi dahi ikameye müvekkelem muktedîre bulunduğundan şu esbab-ı müdafa'atının cem'ini teslim vak'idir ve beşincisi i'lam-ı evvelede şâhid olmak üzere gösterilmiş olan 98 sahifeye nüzûl olmuştur.

Belge: 86

Sayca Karyesi'nde Minarzâde müteveffâ Râşid Efendi ibn-i İbrahim bin Abdullah'ın sagîr oğlu Asım ve sagîre kızları Sıdika ve Emine ve Huriye ve Zekiye'nin kabl-i şer'îden mensûb vechle olmadığından sagîr kızı mezbûrının akrabaları olub emanet ile ma'ruf ve istikamet üzere melhuf ve her-vechle vesâyet uhdesinden gelmeğe kadir idüğü ma'lûm ve musahhar olan Cebeci Süleyman oğlu Emin Onbaşı bin Ali'yi tarafımızdan vasi intihab eylediğimizden iş bu şerh ve tasdîk kılındı.

İmamdar Karye-i Sayca

(mühr)

Karyeden Veli oğlu Sa'id bin Abdullah

(mühr)

Karyeden Veli oğlu Molla Ali bin İbrahim

(mühr)

Sene 316 Şevval 23

Ben dahi ber-vech muharrer vesâyeti kabul eyledim.

Vasi

(mühr)

Velileri olduğum sagîrun mezbûrına vesâyet itmeğe iktidârım yoktur.

Şükriye

(barmak izi)

Mahen

Akköy Nahiyesi'nin Sayca Karyesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât iden Minaroğlu Râşid Efendi ibn-i İbrahim bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûse-i metrûkeleri Şükriye binti Abdullah ve Medine binti Mehmed ile sabi-i kebir kızı Zehra ve sagîre oğlu Asım ve sagîre kızları Sıdika ve Emine ve Hürü ve Zekiye'ye münhasıra

oldığı bi-l-ahval ind-el şer'î ilan-nur zahir ve nümayan oldıktan sonra müteveffâ-i dainelerinden zevcesi mezbûre ma'rufet-üz zat Şükriye meclis-i şer'îde müteveffâ-i merkûmın terekesine vaz'-ı yedi mütehakıkk olan ba-hüccetiyye sagîrun mezbûrunun tesviye-i umûrlarına vasi-i mensûbları akrabalarından Emin Onbaşı bin Ali muvâcehesinde da'vâsı

Müteveffâ-i merkûm Râşid Efendi ibn-i İbrahim bin Abdullah hayatında binikiyüz toksanaltı senesi Muharrem-ül Haram'ının birinci günü mezkûr Sayca Karyesi'nde vâki' cami'-i şerifinde şühûd muhzırında beni binbir gruş mehr-i muaccel tesmiyesiyle akd-i izdivac idüp zimmetinde mütekarrir ve ma' kud-ün aleyh olan binbir gruşı bana kabl-el edâ' ve-l-ifa vefât itmekle meblağ-ı mezkûrı terekesinden olmak üzere bana edâ' ve teslimi vasi merkûm Emin Ağa'ya kabl-el şer'îden tenbih olunmasını talep iderim.

Müteveffâ Raşit Efendi zevcesi Şükriye binti Abdullah
(barmak izi)

Sene 316 Şevval 24

Zatını irfan olduğımız Şükriye hatunun mühüri olmayubda barmak bastığını tasdîk ideriz.

Veli oğlu Ömer

(mühür)

Hasan Hüsni oğlu Molla Mustafa

(barmak izi)

Mahen 24

Tereke-i müteveffâyâ vazı'-ül yedim lâkin müddeâ-i mezbûrenin alacak müddeâsı ma'lûmum değildir.

Vasi Emin Ağa ibni Ali

(mühür)

Mahen 24

Müteveffâ-i merkûm Râşid Efendi ibn-i İbrahim bin Abdullah hayatında binikiyüz toksanaltı senesi Muharrem-ül Haram'ının birinci günü Sayca Karyesi'nde vâki' cami'-i şerifde zatına irfan olduğumuz iş bu müddeîye Şükriye Hatun binti Abdullah'ın binbir gruş mehr-i muaccel tesmiyesiyle akd-i nikâh tezvic ve kabul ve dühul idüp merkûm Raşit Efendi vefât eyledi biz bu husûsa bu vech üzre şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Sayca Karyesi'nden Uzun Ali oğlu Yusuf bin Ahmed
(mühür)
Veli oğlu Sa'id bin Abdullah
(mühür)

Sene 316 Şevval 24

Belge: 87

Ciron Mahallesi'nde sâkine şahsı ma'rife Emanetoğlu kızı Cevife binti Hüsnî'nin meclis-i şer'îde eytâm müdiri Hâfız Aziz Efendi muvâcehesinde valide müteveffiyesiyleden menkul eytâm defterinde mukayyed idanede mücerreb akcası alub ind-el hesab her kaç gruşa baliğ olmuş ise akça-i mezkûrı ahz ideceğim çünkü ben onsekiz yaşıma mütecaviz akli baliğa olub kendi umûrını (?) kendim reviyete iktidârım olmağla ol-vechle meblağ-ı mezkûrı eytâm müdiri Abd-ül-Aziz Efendi'den taleb iderim.

Emanetoğlu kızı Cevife binti Hüsnî
(barmak izi)

Sene 316 Şevval 24

Fi-l-hakika eytâm sandığınca öyle bir hesabı vardır lâkin müddeîyyenin reşide olduğu ma'lûmım değildir.

Müdür-i Eytâm Kaza-i Giresun
(mühür)

Mahen 24

İş bu müddeîyye-i mezkûre Cevife sinni rüşde bağlı olub kendi umûrını (?) kendi reviyete kadire idüğünü tasdîk ideriz.

Ciron Mahallesi'nden Miranoğlu Nikola veledi Dimitri
(imza)
Mahalleden Taşbaşoğlu Hacı Yuri Veledyani
(imza)

Mahen 24

Belge: 88

Akköy Nahiyesi'nin Tâliblü Karyesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât iden Dervişoğlu Mustafa bin Murteza bin Abdullah'ın verâseti kebir oğulları Hasan ve Ahmed ve zevce-i menkûse-i metrûkesi (yazı yok) binti (yazı yok) münhasıra olduğu bi-l-ahbar ind-el şer'î elan-nur zahir ve mütehakkıkk oldıktan sonra müteceffa-i merkûmın dayinlerinden Aleksandroğulları Benayut ve Nikola ve Anastasya ve Vasili ve zevcesi Mariya'nın zıkr-en ati hususı ba-hüccet-i şer'îyye vekîli İstefan veledi Bodosi meclis-i şer'îde müteveffâ-i merkûmın terekesine vazı'-ül yedi mütehakkıkk olan oğulları Ahmed ve Hasan mahkeme-i şer'îyye mahsus üç def'a da'vetiye varakasıyla ber-kıt'a mahzura teblîg olunmuş ise de mahkemeye gelmeyüp ve vekîl dahi göndermedikleri ecluden hukıkları muhafaza için kabl-i şer'îden vekîl-i musahhar ta'yin olunan Mahmud Efendi ibn-i Hâfız Ahmed Efendi muvâcehesinde da'vâsı

Müteveffâ-i mezbûr Mustafa bin Murteza bin Abdullah hayatında binüçyüzbir senesi Temmuz'ının yigirmi üçüncü günü müvekkelem mezbûrunun malından ve yedlerinden muhızır-ı şühûdda iktiraz ve kabz ve umûrına sarfla istimlak eylediği ondört adet yüzlik mecidiye altunu ile yigirmibucuk gruş zimmetinde deyni olup meblağ-ı mezkûra mahsuben kira-i mezkûr Tâliblü Karyesi'nde vâki' ma'lûm-ul hudûd Çobanyukarısı namıyla bir kıt'a fındık bağcesinin nısfında üçde iki hissasını me'murı huzurunda meclis-i idare-i kazada bir kıt'a tabu sened-i resmiyyesiyle i'ta' idüp müvekkelelerime terhin idüp ve ber-mûcib takrir dahi virerek rehn-i sened resmini tarih-i mezkûr ile müverrih ve yigirmi sıra numrosıyla merkûm olarak müvekkelelerim yerine i'ta' itmeğle meblağ-ı mezkûr ile binüçyüziki senesi Kanun-ı sani'sinin ontokızıncı günü tekrar malı ve yedlerinden iktiraz ve kabz eylediği tarih-i mezkûr ile müverrih ve mühüriyle memhur bir kıt'a sened mûcibince bir adet yüzlik mecidiye altunu ile seksenyedi gruş yigirmi para ki cem'an onaltı adet yüzlik mecidiye altunu ile sekiz gruş zimmetinde müvekkelelerimin alacak hakkı olamğla meblağ-ı mezkûr kabl-el edâ' vel-ifa vefât itmekle meblağ-ı mezkûr terekesinden terekesi vefa itmez ise bağce-i mehun-ı mezkûrın usûlen bey'iyile semeninden edâ' ve teslim olunmasını bi-l-vekâle taleb iderim.

Vekîl İstefan Efendi

(imza)

Sene 316 Zi-l-ka'de 1

Fi-l-hakika merkûmat Ahmed ve Hasan babaları müteveffâ'nın terekesiyle bir kıt'a bağçesine vasiyelerdir lâkin müddeî vekîli İstefan'ın alacak müddeâsı ma'lûmum değildir.

Vekîl-i Musahhar

(mühür)

Sene 316 Zi-l-ka'de 1

Müteveffâ-i mezkûr Mustafa bin Murteza bin Abdullah hayatında binüçyüz bir senesi Temmuz'ının yigirmi üçüncü günü müteveffi Hacı Yanni vârisleri Benayut ve Nikola ve Anastasya ve Vasili ve valideleri Mariya mallarından ve yedlerinden iktiraz ve kabz umûrına sarfla istimlak eylediği ondört adet yüzlik mecdiye altını ile yigirmibuçuk gruş müteveffâ-i merkûmın zatında ve icabe-el edâ' deyni olub hissası meblağ-ı mezkûrî te'min istifa'sı hakkında Tâliblü Karyesi'nde vâki' (?) tasarrufunda bulunan ma'lûm-el hudûd Çobanyukarısı namıyla ma'ruf bir kıt'a fındık bağçesinin nısfında olan üçde iki hissası meclis-i idare-i kazada mezkûr-ı huzurunda takrir virerek tarih-i mezkûrle müverrih ve yigirmi sıra numrosıyla merkûm bir kıt'a rehin sened-i resmiyesini verâse-i merkûmlarına i'ta' itdikten sonra kezalik tarih-i mezkûrda bir lira seksenyedibuçuk gruş iktiraz itmekle deyni mezkûrından cem'an onaltı adet lirayla sekiz gruş deyni olduğundan bizi bu vechle eşhad eyledi biz bu husûsa bu vech üzere şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Hacı Siyam Mahallesi'nden Darıcızâde Arif Efendi

(mühür)

Hacı Siyam Mahallesi'nden Hayri Babazâde Ahmed Ağa ibn-i Ali Abdullah

(mühür)

Sene 316 Zi-l-hicce 17

Belge: 89

Kabu Mahallesi'nde sâkin Dedeoğlu kerimesi Azize Hatun binti Hüseyin meclis-i şer'îde Mahalle-i mezkûre sâkinlerinden zevc-i dâhili Ali Kahyaoğlu Hasan bin Hüseyin muvâcehesinde da'vâsı

Merkûm Hasan'ın zevce-i menkûse-i methuletün bihası iken ben dört sene makdem biâ-nafaka ve la-münfik taşra atarak seniyyen merkuseden berü pederim Hüseyin Yazıcı hânesinde olmamla dört senelik nafakam ile iş bu yedimde olup meclis-i

ser'ide ibraz eyledigim bir kıt'a izanname mûcibince her biri yigirmidörder gruşdan elli adet gazi altını binikiyüz gruş ve yüz kırk gruş bir adet bütün beş liralık ve altışar gruşdan kırk adet beşlik altını ikiyüz kırk gruş seksener gruşdan iki adet mecdiye altını yüzaltmış gruş ve seksen gruş gıymetli altın yüzük ve yüzelli gruş gıymetli bir adet gümüş saat maa-köstek mehr-i muaccel ve yedinde bulunan üç adet melaz gömlek ve üç adet cerire ve üç adet döşek çarşafı ve üç adet uçgur ve üç adet keşetli çulı ve üç adet çenber ve üç adet çift çorab eşyalarımı bana virmekten imtina' eyledikleri cihetle mezkûr nafakam olan şehriye altmış gruş ve mehr-i muacceli ve eşyaları bana teslim eylesünde bende bundan sonra zevcim mezbûr Hasan'a itaat idecegim egerçi virmez ise işlemiş nafakam ile ve bu'duma olan nafakamı takdir idüp şehriye yedime virilmesini talep iderim.

Kabu Mahallesi'nden Dedeoğlu kerimesi Azize binti Hüseyin Yazıcı
(barmak izi)

Sene 316 Şevval 30

İş bu zatını irfan olduğumuz Azize Hatun'ın mühürü olmayubda barmak işareti kendüsünün olduğunu tasdık ideriz.

Dedeoğlu Hüseyin Yazıcı
(mühür)

Yeniçerioglu
(mühür)

Mahen 30

Mezbûre Azize Hatun fi-l-hakika iddiâ'sı vechle taleb eylediği mikdâr-ı mehr-i muaccel ile zevce-i menkûse-i methuletün biham olub lâkin bu mehri virmeğe iktidârım yokdır iş bu mehr-i muaccelin izannameye tahrir olunması öteden berü usûlüylede ve her kim olur ise olsun izannamesine tahrir olunuyor sonra zevcinin iktidârı olduğu zaman yaptığı kadar yapıyor ve yapılmadığı halde hiç kimesne andan tolayı zevcine itaatsizlik itmiyor idi ve el-yevmde virmeğe iktidârım yokdır ve itaat idmediği halde nafaka virmeğe dahi ber-vechle iktidârım yokdır ancak hâneme gelsunda hânemde tursun ve eşyalarına gelince iş bu iddiâ' eylediği eşyaları adetiyle olarak akrabaya yollık virilmek için alınub ve akrabalara satılmış ve virilmiştir verilen bir eşya gerüye gelmez bunları dahi benden da'vâya hakkı yokdır ancak bana itaat itmesini talep iderim.

Ali Kahyaoğlu Hasan Efendi ibn-i Hüseyin Yazıcı
(mühür)

Sene 316 Şevval 30

İş bu da'vâ olunan eşyalar yollık verilen eşyalardan başkadır ve bu eşyalarımı talep iderim.

Azize

(barmak izi)

Mahen 30

Bâlâda muharrer cins-ü nev'i cihaz eşyaları hakkında da'vâcî değilim ve yollık için virilmediğine dahi yemin idemem yalnız muaccelleme kabil nafakamı talep iderim.

Azize Hatun binti Hüseyin Yazıcı

(barmak izi)

Sene 317 Muharrem 25

Kızım Azize'nin mühüri olmayubda barmak basdığını tasdik iderim.

Dedezâde Hüseyin Yazıcı

(mühür)

Merkûm Hasan Ağa zevcesi Azize Hatun'ın nafakasına yevmiye elli gruş virmeğe iktidârı olmadığını ahbar ideriz.

Usta Osmanoğlu Mustafa bin Osman

(barmak izi)

Gözsüzoğlu İsmail Ağa ibn-i Yusuf

(mühür)

Sene 317 Safer 11

Merkûm Mustafa'nın mühüri olmadığından barmak basdığını tasdik ideriz.

Yeniçerioğlu

(mühür)

Solak Kadızâde

(mühür)

Sene 317 Safer 11

Belge: 90

Sultan Selim Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem vefât iden Gülsüm Hatun binti Ahmed Abdullah'ın ber-vechen ati verâsetini iddiâ' iden mahalleyi mezkûre sâkinlerinden Alemdarzâde Mehmed Efendi ibn-i Hacı Osman bin Feyzullah meclis-i şer'î de Hacı Mikdad Mahallesi'nden Süleyman Efendi ibn-i Hâfız Ahmed Efendi muhzırında ikrar-taam ve takrir-i kalam idüp müteveffiye-i mezkûre Gülsüm Hatun

binti Ahmed bin Abdullah müteveffâ babam Hacı Osman Efendi bin Feyzullah li-ebeveyn kız karındaşı Miyase'nin hısariye kebire kızı olub babaları ismi Feyzullah ibni Hacı Mehmed Efendi valideleri ismi Fatma binti Miskata reîsleri Kal'a Mahallesi olub bu suretle mezbûre Gülsüm Hatun annem olub verâseti zirhası cihetinden bana münhasıra olub benden gayri vârisi ve terekesine mütehakıkk âhari olmadığından müteveffiye-i mezbûrenin hayatında mumaileyh Süleyman Efendi'nin iktirazen ahz eylemiş olduğu seksen gruşı mumaileyh Süleyman Efendi'den kabl-el ahz ve el-istifa' mezbûre Gülsüm vefât itmekle meblağ-ı mezkûrı bana edâ' ve ifa mumaileyh Süleyman Efendi'den talep iderim.

Hâfız Alemdarzâde Mehmet Efendi ibni Hacı Osman bin kerimesi

(mühür)

Sene 316 Şevval 30

Meblağ-ı mezkûr fi-l-hakika zimmetimde mezbûre Gülsüm Hatun'a borcumdur lâkin müddeâ mumaileyh Mehmed Efendi'nin ber-minval muharrer verâset müddeâsı ma'lûmım değildir.

Süleyman Efendi ibn-i Hâfız Ahmed Efendi

(mühür)

Sene 316 Şevval 30

Sultan Selim Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât iden Gülsüm Hatun iş bu müddeî Mehmed Efendi'nin babası Hacı Osman Efendi'nin li-ebeveyn kız karındaşı Miyase Hatun'un kızı olub Miyase Hatun ile Hacı Osman Efendi'nin babaları ismi Feyzullah dedeleri ismi Hacı Mehmed ve valideleri ismi Fatma binti Mehmed ve Miskata reîsleri Kal'a Mahallesi olub ol-vech ile mezbûre Gülsüm Hatun müddeî-i mezbûr Mehmed Efendi'nin annesi olub mezbûr Mehmed Efendiler'den başka vârisi ve terekesine mütehakıkk âhari olduğu ma'lûmımız değildir şehâdet ideriz.

Kal'a Mahallesi'nden Yusuf Ağazâde Hıfzullah Beg ibn-i Ali Ağa

(mühür)

Alinyoma Karyesi'nden Elmalıoğlu Hacı Veli Ağa ibn-i Halil

(mühür)

Sene 316 Şevval 30

Belge: 91

Kal'a Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât iden Zî-şân Hatun binti Mehmed'in zevc-i metrukı mahalle-i mezkûre ahalisinden Yusuf Ağa ibn-i Ömer'in zikr-en ati husûsa vekîl-i meclis-i şer'îyyesi Süleyman Efendi ibn-i Hâfız Ahmed Efendi meclis-i şer'îde müteveffiye-i mezbûrenin vakf-ı mütevellisi Mehmed Nuri Efendi'nin kezalik vekîl Ali Ağa ibn-i Hüseyin muvâcehesinde da'vâsı

Müteveffiye-i mezbûre Zî-şân Hatun müvekkelem Yusuf'un al-el vefât zevci olub andan başka karındaşı oğlu Mehmed vârisleri olub bunlardan gayri varsileri olmadığından ve terekesinin nısfı müvekkelem merkûm mevrûs olduğundan terekesinden olarak mahalle-i mezkûrede vâki' hudûd-ı erbası tabusundanda mukayyet bir bab müşerret harab menzil-hâne ile bir kıt'a arsa metrukatı olub ma'rufet-i şer'îyle ahra fûruht itmanı hıfz olunmuş meblağ-ı ma'lûmenin ber-vech muharrer nısfıları müvekkelem merkûm Yusuf Usta mevrûs olduğundan menzil-hâne ve arsaya müvekkelem mumaileyh Nuri Efendi vaz'ı-ül yed olduğu cihedle her ikisinin nısfının müvekkelem Yusuf Usta'ya teslimini bi-l-vekâle taleb iderim.

Vekîl Süleyman Efendi

(mühür)

Sene 316 Şevval 30

Ol-emrde iddiâ' eylediği emlâkın vaz'ı-yedini isbat eylesün.

Vekîl Ali Ağa

(mühür)

Sene 316 Şevval 30

Vekîl Süleyman Efendi'nin şehâdeti izhâr umûrıyla mütevellî tarafından ifâde olunan ve tarafeyn muvahecesinde eşhad kılınan şâhidler

Kal'a Mahallesi'nde vâki' tarafları Çanak Ahmed ve Tarık ve Kapudan Zihariye ve yine yol ile mahdûd bir bab menzil hâne maa-sebze bağcesine Nuri Efendi'nin bi-t-tevliye vaz'ı-ül yed olduğunu bilür şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Yusuf Ağazâde Mustafa ibn-i Ali Ağa

(mühür)

Emirzâde Hüseyin Ağa ibn-i Ali

(mühür)

Sene 316 Zi-l-hicce 5

Müddeî vekîli Süleyman Efendi'nin müvekkeli Yusuf Usta'nın mevrûsesi müteveffâ Zî-şân Hatun'ın terekesinden olmak üzere hissa-i irsiyesini bi-l-vekâle talep eylediği anlaşılmış ise de müteveffîye-i mezbûre hala hayatında ve hala sıhhatinde olduğu halde cümle emlâk ve akarını ve zımmi-nasda olan nukudını ve emval-i menkulesinin cümlesini hayrat-ı mirasa vakf-ı hâkim-i şer'î ile vakf eylemiş olduğunu havi iş bu meclis-i şer'î ibraz eylediğim (Sene 316 Ramazan 24) tarihlü bir kıt'a ma'mul ba-hüccet-i şer'îye mûcibince müteveffîye tarafından vakf olunduğu sabit ve gayan olacağı vechle verâsedan hiç bir kimesnenin bir gûne da'vâya salahiyetleri olamayacağından ve Mecelle-i Celîle'nin binyediyüz otuzüç ve yine binyediyüz otuzdokuzuncu maddelerine tevfikeyn mûcibi hutbeden olduğu gibi biâ-beyn mazmunıyla a'mel olmak caiz olacağından müddeî vekîli Süleyman Efendi'nin da'vâsının reddine ma'ruzadan men'i hususını bil vekâle talep iderim.

Vekîl

(mühür)

Sene 316 Zi-l-hicce 8

Vekîl mumailayh Süleyman Efendi cevabında

Beyan olunan kazıyye ma'lûmımız olduğu ve olsa bile müvekkelemin mevrûsesi Zî-şân Hatun tarih ve kazıyye i'tibarıyla vefâtına değin maraz-ı mevd halinde olup şuurına hâlel dahi tari olduğundan ol-bâbda olan ikrarı mugayyir olamayacağından emlâk-ı mezkûrenin müvekkeleme teslimini talep iderim.

Vekîl

(mühür)

Sene 316 Zi-l-hicce 10

Belge: 92

Hacı Hüseyin Mahallesi sâkinelerinden Müezzinoğlu kızı ma'rufet-üz zat Ganimet binti Abdullah meclis-i şer'îde zevci Mustafa Çınarlar Mahallesi'nden Kara Mustafa oğlu Emin bin Mustafa muvâcehesinde

Zevc-i methuletün biham olan merkûm Emin bin Mustafa binüçyüzondört senesi Şubat'ında sekizinci günü beni talâk-ı selase ile tatlîk idüp odada imza ile mümzi ve mühüriyle memhur yedime bir kıt'a talâkname ifa itmekle ol-vechle merkûmdan mutallaka olduğuma binaen merkûm zatında mutakarrer ve medhudımla olan üçyüzellibir gruş mehr-i müeccelim ile nafakaten iddet-i muayenemin tarafına edâ' ve

teslimi merkûm Emin'e kabl-i şer'îden tehbih olunmak matlûbımdır.

Müezzinoğlu kızı Ganimet

(barmak izi)

Sene 316 Şevval 30

Mezbûrenin mühüri olmayup barmak bastığını ve zatını irfan olduğımızı tasdîk ideriz

Müezzinoğlu Kemal Efendi

(mühür)

Ahmedcanoğlu Ahmed

(mühür)

Fi-l-hakika mezbûreyi ibraz olınan (Sene 314 Şubat 8) tarihli talâkname mûcibince talâk-ı selase tatlîk eyledim zamanında mehr-i müeccel hakkı olan üçyüzellibir gruşı bana hibe-i meclis-i şer'î ile hibe eyledi ol-vechle iddiâ'sının reddini taleb iderim.

Çınarlar Mahallesi'nden Kara Mustafa oğlu Emin

(mühür)

Sene 316 Şevval 30

Mehr-i müeccelim olan üçyüzellibir gruşı hibe itmedim alacak hakkımdır.

Müezzinoğlu kızı Ganimet

(barmak izi)

Mahen 30

Mühüri olmadığından barmak bastığını tasdîk ideriz.

Müezzinoğluzâde

(mühür)

Mezbûrenin mehrini hibe itdiğine dahi şâhidlerim Hacı Hüseyin Mahallesi'nden Kemal oğlu Hüseyin Efendi kahveci Mehmed'in oğlu İsmail ve Mütevellioğlu Hacı Mustafa ve Ekincioğlu Mehmed'dir bunlardan başka şâhidim yokdur Şehr-i Mart'ın birinci günü saat beşde getirüb istima' ittireceğim

Kara Mustafa oğlu Emin

(mühür)

Mahen 30

Merkûm Emin ile zevcesi mezbûre Ganimet (?) olan (?) üzerine binüçyüz ondört senesi Şehr-i Şubat'ında yigirminci Bazar-irtesi günü merkûm Emin beni hânesine çağırıp mezbûre dahi hâzıra olduğu halde mezbûre merkûm Emin'e hitaben benim Emin'de olan yetmiş lira alacağımı virir ise bende merkûm zimmetinde olan mehr ve nafakamı merkûma hibe eyledum deyup ifâde iderek ibraz olunan (314 Şubat 8) tarihli talâk senedini merkûm Emin mezbûreye teslim eyledi ve bu vechle beni eşad eylediler ben bu husısa bu vech üzre şâhidim şehâdet dahi iderim

Hacı Hüseyin Mahallesi'nden Kemalzâde Hüseyin Efendi bin Emin

(mühür)

Sene 316 Zi-l-ka'de 7

Merkûm Emin ile zevc-i bihası mezbûre Ganimet Hatun her ikisi birlikte merkûm Emin'in hânesinde bende hâne kabusunda olduğım halde sual eyledim burada ne yaparsınız Ganimet Hatun söyledi ki beni zevcim boşadı bende mehrimden mücedden onbeş liramı virise deyu söyledi böyle bilür şehâdet dahi iderim.

Gökçeoğlu Mehmed bin İsmail

(barmak izi)

Sene 316 Zi-l-ka'de 7

Belge: 93

Tâliblü Karyesi'nden olup redif ellialtıncı alayın birinci Giresun taburının ikici bölüğü efradından iken vefât iden Seydi oğlu Sâlih bin Ahmed bin Abdullah'ın verâselerinden Emine binti Mehmed Ali meclis-i şer'îde Mahmud Efendi muvâcehesinde

Zevc-i mevrûsem müteveffânın mezbûr Mahmud Efendi zimmetinde olan kırk gruş alacağı kabl-el ahz vefât itdiğinden verâseti benimle sagîr oğlu Abd-ül Kadir ile babası Ahmed ile validesi Hadice binti Abdullah'a münhasıra olduğundan gayrı vârise ve terekesine mütehakkık âhari yoktur ol-vechle meblağ-ı mezbûrdan hissamı teslime mezbûr Mahmud'a tenbih olunması matlûbımdır.

Müteveffânın zevcesi Emine

(mühür)

Sene 316 Zi-l-ka'de 1

Mezbûrenin zatını irfan olduğumuz gibi huzurumuzla mühür basdığını tasdîk ideriz.

Çilesizoğlu Hacı Ali

(mühür)

Yeniçerioğlu Ali

(mühür)

Müteveffânın zimmetimde kırk gruş hakkı vardır lâkin verâsetini bilemem.

Mahmud Efendi

Müteveffânın verâseti zevcesi Emine sagîr oğlu Abd-ül Kadir babası Ahmed anası Hadice'ye münhasıradır bunlardan başka vârisi ve terekesine mütehakıkk âhari yokdır biz bu husûsa bu vech üzre şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Talüpli Karyesi'nden Veysi oğlu Ali bin Mehmed

(mühür)

Karyeden Zahid Ali oğlu Ahmed bin Ömer

(mühür)

Mahen 1

Belge: 94

Alınyoma Karyesi'nden Ömer oğlu kerimesi zat-ı zirde muharrer el-esami kesan ta'rifleriyle ma'rife Gülzâde binti Mahmud meclis-i şer'ide Seyyid Karyesi sâkinlerinden Müezzinoğlu Ahmed bin Mehmed muvâcehesinde da'vâsı

Beni Allah'ın emriyle akd-i rabitâ-i zevciyet itmek üzre bir-reza mezkûr Alınyoma Karyesi sâkinlerinden Deli İsmail oğlu Hüseyin bin Sadullah'ı almak şartıyla karyemiz imamının hânesine gitmek üzre esna-i rahda pederim Mahmud vesair rüfekasıyla cariyelerine mensûb alacak olduğım mütebennisini akd-i nikâh ideceğim deyup yeniden takrir alarak gitmiş sonra benim hatır-ı hayalime gelmeyen Seyyid Karyeli merkûm Ahmed'e nikâh eylediklerini haber aldığım da heman yine karyemiz imamının hânesine gittim beni pederim tebenni olmak üzre ebnden takrir aldıda takrir vak'amın hilafı olarak beni müezzini oğlu Ahmed'e akd eylemiş merkûm Ahmed'i asla ve kat'â kabul itmem ber-vechle rızam yokdır deyü imam efendiye söyledim ol-dahi bana mahkemeye müraca'at eyle deyü cevap virmesi üzerine mahkeme-i aliyyelerine müraca'ata mecbur oldım merkûm Ahmed'e mugayyir-i şerîf olunan nikâhın feshiyle bana maa-rızadan menfi taleb iderim.

Alınyoma Karyesi'nden Ömer oğlu kerimesi Gülzâde binti Mahmud
(barmak izi)

Sene 316 Zi-l-ka'de 1

İş bu zatını irfan olduğumuz Gülzâde'nin mühürü olmayubta barmak işaredi kendüsünün olduğımı tasdik ideriz.

Çömezoglu Molla Durmuş

(mühür)

Deli İsmail oğlu Sâlih

(mühür)

Mahen 1

Mezbûre Gülzâde dayısı İsmail Ağa'yı tarafından vekil itmiş ve ben dahi tarafından vekilin Uzunoğlu İbrahim vekil olarak ve kız daysı İsmail'i vekil iderken Uzunoğlu İbrahim ve Ömer oğlu Hamid ve Ömer oğlu Ahmed ve halası oğlu Hüseyin bunlar mezbûre Gülzâde'nin beni Allah'ın emriyle olmak üzere nikâhına vekâlet takririni isteyüb şâhid olanlardır bunlardan başka asla ve kat'â kimesne yok idi bu minval üzere mahkeme-i şer'îyyede şâhidlerin şehâdetleri ile nikâh olındık mezbûre zevce-i menkûse-i gayr-i medhuletün bihamdır itaatini talebi derim.

Seyyid Karyesi'nden Müezzinoğlu Ahmed bin Mehmed

(mühür)

Mahen 1

Fi-l-hakika dayım İsmail'i vekil eyledim fakat ber minval muharrer ifâdem vechle tebenni olmak üzere vekil eyledim bu Ahmed için asla ve kat'â takrir virmedim.

Gülzâde binti Mahmud

(barmak izi)

Sene 316 Zi-l-ka'de 1

Mezbûre Gülzâde Giresun'un Kabu Mahallesi'nde vekil Abdurrahman'ın hânesinde sâkine olduğu halde bundan onbeş gün makdem Şubat ayının kaçtığı bilemem mezbûrenin dayısı İsmail bana söyledi ki bir takrir alacağız gel gidelim didikde ben dahi hâne-i mezkûr kapusına vardım mezbûre Gülzâde'ye dayısı söyledi ki seni Allah'ın emriyle Seyyid Karyesi'nden Müezzinoğlu Ahmed'e nikâh ideceğim beni tarafından vekil eylendin mi evet vekil eyledim didi ben dahi işittim böyle bilür hasbet-en lillah şâhidim şehâdet dahi iderim.

Uzunoglu İbrahim Efendi ibn-i Sâlih (Uzun oğlu Molla İbrahim)

Mahen 1

Mezbûre Gülzâde Kabu Mahallesi'nden Çavuşzâde İbrahim Efendi'nin hânesinde sâkine olduğu halde bundan on beş gün makdem mezbûre Gülzâde'yi ere virmek üzere muhtar bulunduğım cihetle şehâdetnamesini mühürletmek üzere bana söylediler ben dahi mezbûrenin takririni almak üzere Çavuş İbrahim Efendi'nin hânesine gittim mezbûreye sual eyledim ki seni dayın İsmail ere virecek kimi alacaksın didiğimde halamın oğlu Ahmed'i alacağım dayım İsmail'i tarafımdan vekîl eyledim deyü söyledi ve biz-zat iş bu takririni işittim böyle bilür böyle şehâdet iderim ve halasının oğlu didiği de iş bu hâzırda bulunan Seyyid Karyeli Müezzinoğlu Ahmed olduğunu bilürim hasbet-en lillah şâhidim şehâdet dahi iderim.

Hüllecioğlu Hüseyin Ağa bin Osman

(mühür)

Mahen 1

Belge: 95

Hacı Mikdad Mahallesi sâkinelerinden Yaylakoğlu kızı zat-ı zir-i ceridede muharrer el-esami kesân ta'rifleriyle Ayşe binti Hasan meclis-i şer'îde Çandır Karyesi'nden Köseoğlu zevc-i medhuletün bihası Arif bin Ahmed muhzırında da'vâsı

Zevc-i medhuletün biham merkûm Arif ile mebanemizde ba'de-ma Hüsn-i muaşeret olunamayacağı ma'lûm ve mahzume olmağla merkûm zimmetinde ber-mûcib üzerine mehr-i müeccelem olan üçyüz bir gruş ile nafaka-i iddet meblağımı merkûm terk dez' iderek Halil'e tâlibe ve rağbe olduğundan ol-vechle münalehen şer'îyyemizin icra'sı ve hukuka ve zevciyete müteallike ammen da'vî ve keffen mutalebatdan merkûmın zatını ibra-i amme hâkim-i şer'î ile icra' ve iskat hak eylerim.

Yaylakoğlu kızı Ayşe

(barmak izi)

Sene 316 Zi-1-ka'de 2

Mezbûrenin zatını irfan olduğumuz gibi mühürü olmadığından barmak basdığını tasdîk ideriz.

Çolak Kadızâde

(mühür)

İsmailzâde

(mühür)

Ben dahi mezbûreyi ber-vach muharrer ifâdesi vechle hal’-i meclis-i şer’î ile hal’ eyledim ve hukuk-ı zevciyete müteallik ammen da’vî ve kâffen mutalebatdan mezbûrenin zatını ibra ve ıskat hak eylerim.

Çandır Karyesi'nden Yaylakoğlu Arif

(barmak izi)

Sene 316 Zi-1-ka'de 2

Merkûmın mühürü olmadığından barmak basdığını tasdîk ideriz.

Çolak Kadızâde

(mühür)

İsmailzâde

(mühür)

Belge: 96

Nezaret-i Evkâf-ı Hümayun-ı Mülukane'ye mülhak-ı Evkâfdan Giresun kazasına tabi' Ülper Karyesi'nde kâin cami'-i şerifin Evkâf-ı sened-i resmiyesi ile mütevellisi Çavuşzâde İzzet Ağa'nın vuku'-u vefâtına binaen tevliyet-i mezkûra mahlûl ve muattala kalmış olduğundan cami'-i şerif-i mezkûrın i'marına ve hayat-ı beratının reviyet ve tesviyesine ve senevine muhasebasını reviyete müteveffâ-i mumamaileyh İzzet Ağa'nın sabi oğlu İbrahim Efendi her vechle muktedîr olduğunu tasdîk ideriz.

Ülper Karyesi'nden Hacı İsmailoğlu Bilal ibn-i Mehmed

(mühür)

Çavuşzâde Osman Efendi ibn-i Abdullah

(mühür)

Közkâde

(mühür)

Müdirzâde

(mühür)

Katmeroğlu

(mühür)

Sene 316 Zi-1-ka'de 6

Ben dahi tevliyet-i mezkûreyi kabul eyledim.

Çavuşzâde

(mühür)

Mahen

Belge: 97

Keşab Nahiyesi'nin Eğrianbar Karyesi'nden olup redif elli altıncı alayın üçüncü Tirebolu taburı efradından müteveffâ Abidinoğlu Halil bin Osman bin Ahmed'in verâselerinden zevcesi Hâfize binti Ahmed meclis-i şer'îde Mahmud Efendi muvâcehesinde da'vâsı

Zevcim müteveffânın mezbûr Mahmud Efendi zimmetinde olan otuz gruş alacağı kabl-el edâ' ahz vefât itmekle verâseti benimle sagîr oğlu Ali Osman ile validesi Fatma binti Ali'ye münhasıra olduğundan bizden gayrı vârisi ve terekesine mütehakıkk âhari olmadığından meblağ-ı mezkûrdan hissamin tarafıma teslimi tenbih olunması matlûbımdır.

Müteveffânın zevcesi Hafize

(mühür)

Sene 316 Zi-l-ka'de 8

Müteveffâya otuz gruş deynimdir lâkin verâseti ma'lûmım değildir.

Mahmud Efendi

Mahen 8

Müteveffânın verâseti zevcesi Hâfize ve sagîr oğlu Ali Osman ve validesi Fatma'ya münhasıradır bunlardan gayrı vârisi ve terekesine mütehakıkk âhari yoktur biz bu husûsa bu vech üze şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Eğrianbar Karyesi'nden Abidinoğlu Halil bin Durmuş

(mühür)

Karyeden Abidinoğlu Hüseyin bin Hasan

(mühür)

Mahen 8

Belge: 98

Keşab'ın Uğurca Karyesi'nden olup redif elli altıncı alayın birinci Giresun taburının ikinci bölük efradından iken vefât iden İkizoğlu Hasan bin İbrahim bin Mahmud'un verâselerinden ma'rifet-üz zat Ayşe binti Hasan meclis-i şer'îde Mahmud Efendi muhzırında da'vâsı

Mevruzem müteveffânın Mahmud Efendi zimmetinde olan kırk gruş alacağı kabl-el ahz vefât itmekle verâseti benimle sagîr oğulları Sâlih ve Mehmed ve İbrahim ve Receb ve sagîre kızları Gülizar ve Fatma'ya münhasıra olup bizden gayrı vârisi ve

terekeesine mütehakıkk âhari olmamağla meblağ-ı mezkûrdan hissamı tarafıma teslimini talep iderim.

Müteveffânın zevcesi Ayşe

Sene 316 Zi-1-ka'de 9

Müteveffâyâ kırk gruş deynimdir lâkin verâseti ma'lûmım değildir.

Mahmud Efendi

Müteveffânın verâseti zevcesi Ayşe ile oğulları Sâlih ve Mehmed ve İbrahim ve Receb ve sagîre kızları Gülizar ve Fatma'ya münhasıradır bunlardan başka vârisi ve terekeesine mütehakıkk âhari yoktur biz bu husûsa bu vech üzre şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Uğurca Karyesi'nden Çolakoğlu Mustafa bin Mustafa

(mühür)

Uğurca Karyesi'nden Çakıroğlu Tursun bin Tursun

(mühür)

Belge: 99

Kakuloğulları verâselerinden da'vâlarında rehine-i emlâk şehâdetinde İtmekci Velizâde Şükri Efendi ve Arimezoğlu Andon Ağalar emlâk-ı mezkûrın hudûdlarını mahallinde eraise ideceklerini ifâde itmeleri üzerine asıl Tise hâzır olduğu halde ya'ni tarafeynin huzuruyla mahalline varılıb şâhiden merkûman işaret iderek emlek-ı mezkûrların hudûdlarını ber-vechen de beyan eylediler mahalline varub hudûdlarını edâ''-i tarif eylediğimiz emlâk şurdan ibâretdir şehâdet eylediğimiz çarşu derûnunda vâki' tarafları Beyazıdzâde'ler tarık-ı amm ve sahib senediyle mahdûd bir bab dükkân ve yine tarafları Kuşoğlu ve sahib-i sened ve tarıkıyla mahdûd bir bab mağaza ve yine tarafları tarık-ı amm ve üç tarafı sahib-i senediyle mahdûd bir bab mağaza ve bunların amu hudûdı tarafları Yanoğlu ve Hasan Yazıcı ve müştereke ve Beyazıdzâde arsaları ve Köse Hüseyin oğlu ve Basdırmacızâde Ömer Ağa ile mahdûd bir bâb han derûnunda olub bunların kâffesi Tise'nin babaları müteveffâ Kabudan Nikola'dan nüntekile olmağla tabu kılınmasının merkûm Tise ve Kostanti ve Vasil bil-cümle verâse üzerine bi-l-ittifak intikali mu'amelesine icra'' itdürüb Tise yine bil-cümle verâseleriyle merkûmın Kostanti ve Vasil bi-l-rıza intikali mu'amelesini icra'' itdirdikden sonra babaları müteveffâ Nikola'nın Yanoğlu Kabudan ıtınam olan düyununa mukâbil rehin verdiklerini bilür şâhidiz tekrar şehâdet dahi ideriz.

İtmekci Velizâde Şükri Efendi ibn-i Hasan Yazıcı

(mühür)

Kokara Mahallesi'nden Arimezoğlu Andon veledi Kabudan

(imza)

Sene 316 Zi-1-ka'de 8

Belge: 100

Taş kayıkcısı esâfil-i ısrardan Nihonas oğlu Borika ve Köroğlu Nikor nam kimesnelerin itma' şehâdetlerine bir gûne i'cab-ı şer'î olmadığı gibi olmuş olsa bile şimdi ken-en-lem-yekün hakkında bulunduğu ol-bâbda i'lamın nakz olmuş olması delaletiyle müstedil bulunmuşdur farz-ı muhal olarak bu cihete de fa'il olunmak lazım gelse layıha-i i'tiraziyyede dahi müvekkelem tarafından arz ve ifâde idüğü vechle şühûdun emr tezkiresi muyeberatından ve heyet-i ihtiyariyesinden olmak lazım gelür iken ve ol-bâbda mahkeme-i şer'îyyeden ısdar olunan mesture mahalle-i heyet-i ihtiyariyesine hitab idilmiş ve ol-vaktin heyet-i ihtiyariyesi belediye reîsi Kabudan Yorgi Efendi ve tüccardan Arslanoğlu Hasan'ın ve Usta Yunusoğlu Bandili ve Kostantin Nikor Ağa nam eşhasdan mürekkeb iken bunlar şühûd-ı merkûmeyi ahvalini görmediklerinden ve hususıyla şehâdetleri hilaf-ı hakikat olduğundan tolayı tezkiye itmeyerek ol-vechle şâhidlerin gayr-ı adil olduğunu şerh vireceklerse de tabi'i bulunmuş isede bunlara müraca'at vak'a olmaksızın mestureyi a'zadan yalnız merkûm Kabudan Nikor ve ihtiyar a'zası değil iken ihtiyar a'zası namını alan Sürmelioglu Metru'ya müraca'atla bunlara tezkiye itdirilmiş ve hal-bu-ki böyle ahvale tezkiyenin dahi nazar-ı şer'îde hükmi-i i'tibarı olmadığı bedihidir bunlardan başka hulasa revh-i maddi akarların temlikini havi tabuları müteveffâ Andon ile hayatda olan şeriki Vasil namında olması ve Karkir hanın müteveffâ-i evvel Nikor'un vefâtından sonra yabılmış olması ve maa-ahıran Andon'un vefâtından dahi bil-cümle verâse-i kibarın mezkûr akarlar ve eşyalar nûteveffa Andon ile Vasil'in olduğunu ber-minval muharrer ikrar itmiş oldukları kısm defteri ile mar-el beyan rapor ile tevatür mertebesinde eşhas ile isbata mühyayız binaen (?) bu cihetlerin sualiyle ikrarları halinde iltizamı inkârları halinde tabu kılınmasını mevcut Kabudan'dan sualiyle ve arz itdiğim vechle suver-i saire ile isbat ideceğim.

Vekîl Abık Efendi

(imza)

Sene 316 Zi-1-ka'de 8

Vekîl İstefan Efendi cevabında

İş bu mahkeme-i mukaddema (sene 309 Ramazan 28) senesi (?) neticelenüb tarafeyn vekîlleri muvâcehesinde şâhid istima' olunmuş olduğu ceride-i şer'îyyede mazbud ve ol-suretle sadır olan i'lamda münderic olub böyle olan muhakeme-i evveliyede esas olan tarafeyn vekîllerinin ifâdeleri ve takrirleri olduğu gibi mezbûre Mariya vekîli Şükri Efendi'nin ifâdesi ancak müddeâya olan emlâklardan yalnız iki bab hâne ifâdeleri ve takrirleri olub diğer emlâkları merkûman Vasil ve Andon müştereken kendi malı meksublarıyla husûla geldiğini bu suretle babaları ıyalinde olduğunu ifâde ile ıyal müddeâsını inkardan ibâret olub ol-bâbda sadır olan i'lamın Mariya tarafından hükmüne adem-i kabuliyle fetva-penahiye dâhil-et-temyiz gönderüb oradan dahi istib'ad nufuzını sırahta göstermiş ki vekîlin husus-ı mezbûre vekâleti mütebeyyine ve ba-müseccele ve mezbûratın şahsı ma'rufe olduğuna izahat virilmediğinden yine iade olmuş idi bu hissa-i i'lamın hükmüne asla ilişilmemiş olduğundan şâhidlerin istima' ve tezkireleri ve beyan olunan habs ve hudûdları gerek hâkim efendi ve gerek Vasil ve Mariya vekîlleri tarafından kabul olunarak bir gûne taarruz bulunmamış olduğundan ol-vechle esası havi ve mütebeyyin olan i'lamın hâkimine ve vekîllerin ifâdelerinin hilafına olarak sümme-t-tedârik ifâde olmayacağından suret-i seniyyede olunan muhakemede hakkında Vasil mahkemeye celb olunub i'lam-ı ibtidaiyeden tecelli mahkemeleri netice-pezir olmuş ve Mariya'nın dahi zabt-ı evvelde olan vekîl Şükri Efendi'nin ifâdeleri esas tutularak eski ifâdesinden tecelli husımından beri muvâcehesinde da'vî cari olduğundan vekîl Şükri Efendi'nin veya asıl Mariya'nın mahkemeye celbine lüzum görünmeyerek salâhaten zabt-ı da'vâ olub ol-bâbda i'lam-ı sani cari olub anın dahi hükminin adem-i kabuliyle fetvahâne-i celîleye takdim etmiş ve oradan dahi tarafeynin huzuruyla mahkemenin raviyyeti iktiza ider deyu beyan buyurulmuş olduğundan ve beyanatı vekîl Abık Efendi fırsat-ı amd iderek mahkeme-i evvelde münderic ve muharrer Mariya vekîli Şükri Efendi'nin ifâdesinin hilafına olarak haricen ve fazla sümme-t-tedârik ifâde takrir etmesi gayr-i caiz idüğünden bu bâbda olan ifâdesinin reddini talep eylerim birde defter-i kısmın tanzimini mirar-ı hükmi tutarak iki biraderin müşterek malları olduğunu iddiâ' idüyorki bu da mirar hükmi-i tam bir ifâde değildir çünkü bir kimse vefât eder ise vefât idenin terekesi mûcib-i tahrir oldıkda mahkeme heman tedarük tahririni icra'' ider ve defter-i kısımda olan verâsen kibar ma'rufeti ve ma'rufet-i şer'île tahrir olunmuş (?) bir kaide olduğundan ol-yolda tanzim

olunmuştur ve zuhur iden da'vâ ise müvekkelemin babalarından intikal itmiş ve ıyalinde kazanılmış olan yer para ile husûle gelmiştir deyu vuku'u bulan asla ve kat'â mani olamadığı gibi mukaddema mezbûre vekîli Şükri Efendi tarafından iddiâ' olunmuş olsa bile sem'-i i'tibar olunamayarak ıyal-i beyyinesinin evveliyatıyla şühûd-ı mutebere şehâdetine binaen hükm olunmuş Abık Efendi'nin ise ancak esas-ı muhakemede münderic da'vâdan harice çıkmasıyla ıyalinde olduklarını ikrarımı inkârımı madde bundan ibâret idi ve buna ise ber-minval muharrer ifâdesinde ol-ifâdeyi inkâr eylemiştir bu inkârda mukaddema zabt-ı evvelde muharrer şâhidler istima' edilmiş olduğundan i'lam-ı evvel ve sani mezkûrın hükminin tasdîkini bi-l-vekâle taleb iderim.

Vekîl İstefan

(imza)

Sene 316 Zi-l-ka'de 9

Belge: 101

Yeni Ören Karyeli Küçük Ali oğlu İsmail'in zevce-i menkûse-i medhuletü olub bundan beş mah makden askere gideceği esnada ben seni boşar boş kâğıdını gönderirim diye söyledi muvakkaran bir mah sonra emmisi oğlu Ferhad yediyle iş bu meclis-i şer'îyye ibraz ve idane eylediği binüçyüz ondört senesi Ağusdos'ı yigirmi sekizinci günü tarihiyle müverrah bir kıt'a tatlîkname tarafıma teslim olındı ol-vechle merkûmdan mütallaka olduğuma beyan Süme Karyeli Arif oğlu Aziz Ağa ve Karacaoğlu Hasan Arif oğlu Abdurrahman'a Ramazan'ın yigirmi beşinci karyeden ulema hâzır ve izanname olmayarak nikâh itdiklerini ifâdesinde bu minval üzere merkûmat Aziz ve Hasan'a takrir verdim bende karyemizin imamının nezdine vardım ise benim nikâhtan ve böyle muameleden haberim yokdur bana cevap itdi anın üzerine merkûm Abdurrahman'dan ayrıldım ve on iki gün kadar merkûm Abdurrahman ile bir arada ikamet itdik.

Süme Karyeli Divanoğlu kızı Şükriye

(barmak izi)

Sene 316 Zi-l-ka'de 10

Mezbûrenin zatını irfan olduğumuzdan barmak bastığını tasdîk ideriz.

Arif oğlu Aziz

(mühür)

Arif oğlu Şakir

(mühür)

Süme Karyeli Arif oğlu Abdurrahman bin Abdurrahman cevabında

Mezkûrenin taleb ve rızasıyla Ramazan'ın beşinde yüzellibir gruş mehr-i müeccel tesmiyesiyle akd ve nikâh itmek üzere tarafımdan Süme Karyesi'nden Kurdoğlu Ahmed ve mezkûre tarafından Kasacıoğlu Hasan'ı vekîl itdik kendi tarafımdan bizzat aldım kabul itdim kendi tarafımdan şâhid Arifoğlu Aziz Ağa başkalarının esamesini bilemeyorum ve mezbûrenin şâhidlerinden malumatım yoktur ve mezbûre ile on beş gün kadar birlikde turdım muvahharen karyenin imamı izanname ve karyeden şehâdetin olmadığından tolayı bizi tahrif itdi ifâdem bundan ibârettdir.

Arifoğlu Abdurrahman

(barmak izi)

Sene 316 Zi-l-ka'de 10

Merkûmun mühüri olmadığından barmak basdığını tasdîk ideriz.

Arif oğlu Şakir

(mühür)

Hacı Hasan oğlu Süleyman Ağa

(mühür)

Süme Karyesi'nden Arifoğlu Aziz Ağa Cevabında

Mezkûr Yeni Ören Karyeli Küçük Ali oğlu İsmail'in zevce-i medhuletün bihası olub bundan beş mah makden askere gitdi ve mezbûreyi tatlık itdi mezbûre Arifoğlu Abdurrahman'ı almak üzere de tarafından beni vekîl ta'yin eyledi Şemseddin Karyesi'nden Kurdoğlu Hacı ve Süme Karyesi'nden Arifoğlu Mustafa Abdurrahman tarafından Kurdoğlu Ahmed vekîl ve şâhidlerde ber-vech muharrer el-esami kesandır ol-vech ile Ramazan'ın yigirmi beşinci günü merkûm Abdurrahman'ın hânesinde mezbûreye elli gruş mehr-i tesmiyesiyle nikâhı icra'' kılındı ma'lûmatım bundan ibârettdir izanname ve a'lim-i mezkûrede yoktur ve nikâhın duasıda Köseoğlu Hasan tarafından yapılmıştır.

Arifoğlu Aziz Ağa bin Hüseyin

(mühür)

Sene 316 Zi-l-ka'de 10

Süme Karye Karacaoğlu Hasan bin İbrahim cevabında

Mezbûre Yeni Ören Karyeli Küçük Alioğlu İsmail'in zevcesi olub merkûm İsmail Ağusdos ayında askere gitdi mezbûre sevk kağıdı ibraz eyledi mezbûre dahi

huzurda olarak tarafından Arifoğlu Aziz Ağayı vekîl eyledi ve merkûm Abdurrahman tarafında Kurdoğlu Hacı idi yüzellibir gruş mehr-i muaccel tesmiyesiyle Ramazan'ın yigirmi beşinci günü nikâhı akd eyledim ve duasını ben yaptım izanname ve karyeden a'lim-i mezkûr yok idi ma'lûmatım budur.

Karacaoğlu Hasan

(mühür)

Mahen 10

Belge: 102

Darı Karyesi sâkinelerinden Asâkir-i Şâhâne efradından Boşnakoğlu Mehmed'in zevce-i medhuletün bihası Melike binti Mahmud'un ifâdesi ber-vechen ati zikr-ü beyan olunur

Zevcim Asâkir-i Şâhâne efradından olub bundan üç sene mahden mülk-i askeriye sevk olunmağla sene-i mezkûreden berü hürmet-i askeriyesini ifa iderek buraya gelmiş olmağla mezkûr Darı Karyesi'nden Dalmanoğlu Durmuş beni alacağım deyu iğfal iderek bundan iki mah bana fi'il-i şeni' icra' iderek merkûm bundan bir buçuk mah askere savuşub gitmişdir ve o fi'il-i şeni'den iki aylık hamile olduğundan merkûmın lazım gele cezasını talep eylediğim ve fi'il-i mezkûr merkûm tarafından ifa idilmiş olduğına vech iş bu mahalle ahz-u şeni matlûbımdır.

Darı Karyesi sâkinelerinden Gökceoğlu kerimesi Melike binti Mahmud

(barmak izi)

Sene 316 Zi-1-ka'de 8

Mezbûrenin zatını irfan olduğumuz gibi bâlâda muharrer olduğu vech üzre fi'il-i şeni' Dalmanoğlu Durmuş bin Mustafa tarafından ifa idildiğini taraflarımıza takrir ve ifâde itdiğini ve ol-vech ile bizi eşhad eylediğini takdik ve şehâdet ideriz.

Darı Karyesi'nden Küpelioğlu Aziz bin Halim

(mühür)

Karyeden Bicoğlu Osman bin Hüseyin

(mühür)

Karyeden Boşnakoğlu Ahmed bin Osman

(mühür)

Sene 316 Zi-1-ka'de 9

Belge: 103

Şemseddin Karyesi sâkinlerinden Musaoğlu İzzet Ağa ibn-i Hacı Hüseyin meclis-i şer'îde ve kaza-i ale-l beyana li-ecli tescil mütevellî nahib eylediği Hüseyin Efendi ibn-i Mehmed Ağa muhızırında ikrar-ı hâkim-i şer'î ve i'tiraf-ı sarîh-i mer'i idüp şöyle şarta ta'yin eyledim ki yedimde olub ba-tabu mutasarrıf olduğım mezkûr olduğım Şemseddin Karyesi'nde vâki' tarafları şarken Musa oğlu kerimesi Hatuncuk bağçesi şimalen Musaoğlu Haşim garben olub cenuben sahib-i sened bağçesi ile mahdûd bir kıt'a yeri arazi-i miri ve işcar mülk olan binbeşyüz gruş gıymetlü Gereken namıyle ma'ruf bir kıt'a fındık bağcemin işcarları i'ma ve ihya olunarak işcarları hâsılatını öşrisi ba'de-l-edâ ma-yeşa kimesne karye-i mezkûrdan makruz Kaderiye Karyesi'nde mücerreden bina ve inşâ'' olunan cami'-i şerife imam-hatib olan efendiye virile ve cami'-i şerif-i mezkûrda imam olan efendi mütevellî olınmak üzere vakf-ı hâkim-i şer'î ve hasb-i sarîh-i mer'i ile vakf ve hasb eyledim.

Şemseddin Karyesi'nden Musazâde İzzet Ağa ibn-i Halil Hüseyin

(mühür)

Sene 316 Zi-l-ka'de 9

Ta'mir ve termihine mâ yeşa kimesne cami'-i şerifde

İzzet Ağa

(mühür)

Ben dahi bi-l-tevliye kabul idüp diğêr mütevellîye teslim eyledim.

Musa Hüseyin Efendi ibn-i Mehmed Ağa

Mahen 9

Bâlâda muharrer vakfiye takririni izzet Ağa bizzat huzurumuzla takdir eylediğini tasdîk ideriz.

Musazâde Rasim Ağa bin İbrahim

(mühür)

Muradzâde Hüseyin Ağa

(mühür)

Musazâde Osman Efendi

(barmak izi)

Mahen 9

Belge: 104

Akköy nahiyesinde Şemseddin Karyesi'nden mefruz Kızılot Karyesi'nde cami'-i şerif olmadığından mahallemize biz saat mesafesinde vaki Şemseddin Cami'-i Şerifi'nde edâ'-i Salat-ı Cum'a ve ibadeti itmekde isekde karyemiz ile mezkûr Şemseddin Karyesi'nde nehr-i cari olub gidüb gelmeklede usret ve meşakkat çekmekde bulunduğımızdan mahallemiz ise vasi' olub mısır hükmünde olmağla bu kereden cümlemizin ianesiyle karyemize mücerreden inba ve inşâ'' eylediğimiz cami'-i şerife minber vaz'ıyla cami' olacağından ve cami'-i mezkûrda imamet ve hitabet vazifesini icra'' itmeğe cümlemizin müntecimizde olub meclis-i idarede ehlini gayan olan mezkûr Kızılot Mahallesi'nde vaki yetmişyedinci hânenin ikinci katında sâkin yigirmisekiz yaşında Musazâde Mustafa Efendi ibn-i Osman daileri üzerine tevcihat-ı mezkûrların cihetle olunmak üzere bir kıt'a arz i'lamının nizamını talep ideriz.

Resul Tarık bin Hasan Efendi

(mühür)

Musaoğlu Rasim bin İbrahim

(mühür)

Kuyruklioğlu Şakir bin Hasan

(mühür)

Musazâde Hacı Osman Efendi ibn-i Abdullah

(mühür)

Musaoğlu İzzet Ağa ibn-i Hacı Hüseyin

(mühür)

Mustafa oğlu Ahmed Ağa bin Ali

(barmak izi)

Tursunzâde İbrahim Ağa bin Halim

(barmak izi)

Sene 316 Zi-1-ka'de 10

Belge: 105

Giresun'un Sultan Selim Mahallesi'nden Feyzi Alemdarzâde Mehmed Efendi ibn-i Hacı Osman Efendi'ye Kaza-i Giresun meclis-i şer'îsi Hacı Mikdad Mahallesi'nden Çolak Kadızâde Süleyman Efendi ibn-i Mustafa Ahmed Efendi meclis-i şer'îde Tamudere Nahiye'li Türkoğlu kerimesi ve Kara Alioğlu Hacı Süleyman zevcesi

Zir-bab Hatun binti Ahmed'in ba-hüccet-i şer'î vekîl zevci Hacı Süleyman bin Mehmed muvâcehesinde da'vâsı.

Sene 316 Zi-l-ka'de 14

Mahalle-i mezkûrda kâinat-ül vefât mutasarrıfı olduğu tarafları tarik-i amm ve Veli Efendi oğlu verâseleri ve müvekkelem Mehmed Efendi'nin müstakill arsa ve hânesi ile mahdûd bir kıt'a arsa maa-hânenin Hacı Çokdaroğlu Ömer'in vefâtıyla zevcesi müvekkelem mumaileyh Mehmed Efendi'nin halası kızı Gülsüm Hatun'ın aşr hıssası isâbet itmiş olduğundan hissa-i mezkûr diğer verâselerle bi-l-hesab tahrif ve ta'lik olunarak ondaiki karış arsa mezbûre Gülsüm Hatun'un hıssasına isâbet itmiş mezbûre Gülsüm Hanım hayatında ya'ni vefâtından altı mah makden binüçyüzonüç senesi Teşrini-sani'sinde hali hayatında hissa-i mezkûre-i müvekkelem Mehmed Efendi'ye yigirmibeş aded lira-i osmâni semen tesmiyesiyle bey'-i bat mahkeme-i şer'î ile bey' ve temlik ve teslim idüb semen-i mezkûre müvekkelem hibe-i muhakeme-i şer'î ile hibe eyleyüb bu suretle arsa-i mezkûrdan hissa-i şayia müvekkelemin yedinde mal-ı müşterası iken mezbûrenin vefâtı vuku'u bulmuş ve hissa-i mezkûreye Zir-bab Hatun vekîli Hacı Süleyman Ağa müdahale ider olmağla menfi bi-l-vekâle taleb iderim.

Mehmed Efendi vekîli Süleyman Efendi

(mühür)

Mahen 14

Mezbûre Zir-bab Hatun vekîli Hacı Süleyman Ağa dahi cevabında

Vekîl mumaileyh Süleyman Efendi'nin iddiâ'sı vahiydir madem ki böyle bir muamele olmuş ise bundan (?) gün makden müteveffıye Gülsüm Hatun'ın Haktan oğlu olduğu Mehmed Efendi iş bu mahkeme-i şer'îyyede Lütfullah Beg ve diğeriyle isbat-ı verâset iderek verâseti cihetle hüccet almış idi şimdi ise bunun hilafına olarak verâset suretiyle münazaun-fih hâne ve arsaya malik olmak istiyor bu ise evvelki ve şimdi ki mutalebat yek-diğerine mütenakız olmağla ol-vechle reddini taleb iderim.

Zir-bab Hatun vekîli Hacı Süleyman

(mühür)

Mahen 14

Evvelce irsen taleb ve iddiâ'da bulunmakda idi muahharan da mezkûr hâne ve arsa da şer'an malı olduğu ve bedeli olduğu beyan eyledi ki yigirmibeş lirayı hibe eylediğini vekîl mumaileyh Süleyman Efendi iddiâ' itmekde ve şu iki ifâdesi ise yek-

diğerine mütenakız olmağla mütala'a buyurularak reddini talep iderim.

Zir-bab Hatun vekîli Hacı Süleyman

(mühür)

Tarafeynin bi-l-muvâcehe icra' hakkında müddeî Mehmed Efendi vekîli Süleyman Efendi müteveffiye Gülsüm Hatun'un mezkûr hâne maa-arsada olan oniki karış hıssası oldığı ikrarla mezkûr hıssayı yigirmibeş lira semen-i tesmiyesiyle müvekkîle bey' eylediğini ve meblağ-ı mezkûr hibe iderek ol-vech ile şer'an malı olduğu da'vâ için merkûm Mehmed Efendi ise mukaddema hususî menhus hakkında isbat eylediği mahall-i şer'îyye kaydından anlaşılmış ve mecellenin bin altıyüzkırksekizinci maddesinde bir kimesnenin olduğunu ikrar itdikden sonra benimdir deyu da'vâ itse sahih olmadığı gibi aharın tarafından bi-l-vekâleyi bi-l-vesâye da'vâ itmesi dahi müncar'i daimiz zir-i muharrer olmasına beyan ol-vechle vekîl mumaiyleh Süleyman Efendi'nin da'vâsının reddiyle müdahale-i vak'anın menfî karar verilerek tarafıma tefhim kılına.

Naib

(mühür)

Sene 316 Zi-l-ka'de 15

Belge: 106

Giresun'un Çalış Karyesi sâkinelerinden Sarıvelioğlu Muharrem bin Veli'nin validesi zat-ı zir-i ceridede muharrer ism-i kesan ta'rifleriyle ma'rufe Zeyneb binti Ali meclis-i şer'îde Kapu Mahallesi'nden Fuzulioğlu Temel velisi Ahmed bin Mehmed muvâcehesinde

Oğlum müteveffi Muharrem'in deyn da'vâsından bi-haseb-il velâye mahkeme-i şer'îyyede ikame eylediğim deyn-i şer'î da'vâmı merkûm Temel'in velisi Ahmed Ağa ile yediyüzellialtı gruşa bi-l-reza sulh oldım ve meclis-i sulhtan kabl-el müfarıka meblağı mezkûrı merkûm Ahmed Ağa'dan tamamen ve kâmilan ahz-u kabz itmemele deyn-i şer'îyye ve saireye müteallik ammen da'vî ve kâffen mutalebatdan velâyeti hasebiyle merkûm Ahmed Ağa'nın zatını ibra-i ammi hükmi şer'î ile ibra ve iskat hak eylediğime mübeyyen iş bu mahalle imza eyledim.

Sarı Veliöğlü müteveffâ Muharrem verâsesi validesi Zeyneb Hatun

(barmak izi)

Sene 316 Zi-l-ka'de 14

Mezbûrenin zatını irfan olduğımız gibi huzurumuzda sulh ve ibra olındığını ve barmak basdığını tasdîk ve şehâdet ideriz

Çalış Karyesi'nden Abonozoğlu Ali bin Mehmed

(mühür)

Karyeden Çavuşoğlu İbrahim bin Süleyman

(mühür)

Çalış Karyesi'nden Çavoğlu Hüseyin bin Halim

(mühür)

Benim mezbûrenin iddiâ'sından asla ma'lûmatım olmamağla mezbûrenin Fuzuli oğlu Temel hakkında ikame eylediği deyn-i şer'îyye ve saire da'vâsından tolayı mezbûre ile defaen malları yediyüz ellialtı gruşa sulh ibra olarak ammeten da'vî ve mutalebatdan ber-zimmeti bi-l-velâye ibra' itmekle ben dahi irad-ı mezkûrı kabul eylerim.

Vekîl Fethoğlu Ahmed

(mühür)

İş bu sulh olan yediyüzellialtı gruşı huzur-ı şer'îde mezbûre tamamen ve kamilen ahz-u kabz eylediğini tasdîk olunur.

(mühür)

Belge: 107

Hacı Hüseyin Mahallesi'nde Ali Dayızâde Sâlih Efendi bin Feyzi bin Ali'nin sagîroğlu Sâlih'in (?) infa' (?) kesenesinden olmadığından sagîr merkûm kadar ma'rufe nafaka ve kisve ile vasi ve takriri ehem ve elzem olmağla sagîr merkûma beher-şehr yetmişbeş gruş nafaka ve kisve karz ve takdir olunır ise ancak kifayet ideceğini tasdîk ve şehâdet ideriz.

(mühür)

Mahalleden Topbaşzâde Hâfız Ömer

(mühür)

Mahalleden İlyasoğlu Mehmed Ali bin İlyas

(mühür)

Belge: 108

Keşab Nahiyesi'nin Düz Karyesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât iden Karahasanoğlu İsmail Efendi ibn-i Hüseyin'in üçyüzondört senesi Nisan'ının onbirinci gününden i'tibaren onbeş senesi Mart'ının onyedinci gününe kadar verâselerinden müteveffânın sagîre kızı hissasına isâbet iden emlâkı ve arazisi hissalarının karyesinden verilen muktezalar üzerine vasi ve natıb Ahmed ve Hacı Salim hâzır oldukları halde eytâm müdiri Hâfız Abdülaziz Efendi ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'île mükerrer muhasebe defteridir ki ber-vechen ati zikr-ü beyân olunur.

			Gruş
314 senesi	findık hâsılatı	217 kasa.....	457
314 senesi	hınta	7 kile.....	070
314 senesi	mensucat	6 kasa.....	006
	Darı hesabı	611 bağ.....	30
	Armut	20 kasa.....	10
	Üzüm	81 kasa.....	40
			<hr/>
			613
314 senesi ve 1 Şubat'dan mezbûrenin hissasına isâbet iden ba-menzil.....			80
			<hr/>
			533
			533
Bundan bir sene makdem kurulan muhasebe sehven vârise Ahmed ve Tevfik Efendilerin ahzı lazım gelmeyübde ahz olunan			562
			<hr/>
			1095
Mesârif-i muhasebe			33
			<hr/>
			1062
Zarf harcı müteveffânın eytâm-ı sagîrenin eşyası olub idane olunmak üzere eytâm müdiri Hâfız Abd-ül a'ziz Efendi yedinde idüğü.....			30
			<hr/>
			1032
Mezbûr mumaileyh Ahmed Usta'dan ber-vech beşyüzonaltı gruşu Hacı Salim Efendi kabul iderek bakiyesi dörtyüzellitokızbuçuk gruş akçe ahz olunarak mütebâki dörtyüzelliyedi akçe gruşu senedle te'min eylemediği.....			116
			<hr/>
			0916
			Sene 315 Mart 17

Belge: 109

Bulancak Kasabası'nda bundan akdem fevt olan Keşişoğlu Todorî veledi Tarande kabl-i verâseti zevce-i metrûkesi Marola binti İstefan ile oğulları Borika ve Hure ve kızları Mariya ve Kibraki ve Sofya ve Bartona'ya münhasıra kabl-el (?) Mariya dahi fevt olub verâseti anası zevce-i mezkûresi Marola ve oğlu Todor'a münhasıra tashih misülle mirasları yüztoksaniki mecidiye olub sehem-i mezkûrdan otuzbeş sehmi zevce-i mezbûreye ve kırk ikişer sehinden seksendört sehimi Borika ve Hure'ye ve yigirmi birer sehinden altmış üç sehimi kızları Kibraki ve Sofya ve Bartona'ya isâbetinden sonra zevce-i mezkûre tarafından vuku'u bulan iddiâ' üzerine bir bab hâne ve bağceye vaz'ı-ül yed iden merkûm Borika'ya üç kıt'a ihzariye gönderilerek gelmediği gibi ihbariye üzerine dahi gelmediğinden ve maa-vekîl dahi göndermediğinden tarafından hukukını muhafazında Mahmud Efendi vekîl-i musahhar ta'yin olındığından onun muhacesiyle mezkûr-ı vekîl Süleyman Efendi'nin da'vâsı

Müvekkelem mezbûrenin müteveffî Todor'ın fevtiyle tereke-i munhasırası olan Bulancak Kasabası'nın vâki' tarafları tarik-i amm ve Şeytanoğulları ve Delioğlu Kibraki ile mahdûd bir bab hâne maa fındık bağcesi verâseyi münhasıran merkûmuna usûlen intikal idecek iken merkûm Borika yalnız kendi ismi ve Hure ismine de intası itlak itdirerek Sofya ve Kibraki ve Bartona raflarna bir kıt'a üçyüz iki tarihli ve ikiyüzaltmış varak numrolı tabu senedi almış ise de müteveffâ-i merkûmun verâse-i münhasırası ber-vech muharrer merkûm Borika ile Hure ve Kibraki ve Sofya ve Bartona ve Mariya olduğu cihetle tashih-i mezkûr vechle intikal muamelesinin icra'sıyla beraber hâne ve bağce-i mezkûrun ma'rifet-i şer'ile taksîmini bi-l-vekâle taleb iderim.

Marola vekîli Süleyman Efendi

(mühür)

Sene 316 Zi-l-ka'de 18

Husus-ı mezkûrdan ma'lûmatım yoktur.

Vekîl Musahhar

(mühür)

Müteveffâ-i merkûmun zevcesi müdeiye Marola binti Taranda'nın oğulları Hure ve Borika ve kızları Kibraki ve Bartona ve Sofya ve Mariya olub Mariya'nın fevtiyle oğlu Todorî ism-i mezkûr Marola münhasıra olduğu Bulancak Kasabası'nda vâki' tarafları tarik-i amm ve Şeytanoğulları ve Delioğlu Kibraki ile mahdûd bir bab hâne

maa findık bağcesi müteveffânın malı olduğunu bilur şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Bulancak Kasabası'ndan Çeteroğlu Kibraki Veledyani

(imza)

Kasabadan Basdırmacıoğlu Yani Veledi Gurgur

Mahen 18

Merkûm Yani huzurımızla istavroz imzası vaz' eylediği tasdık olunır.

İtmekci Velizâde

(mühür)

Nezirzâde

(mühür)

Belge: 110

Cariyeleri bundan akdem Çeteoğlu Hasan Selase nam-ı kimesnenin zevce-i menkûse-i medhuletün bihası iken fi (sene 314 Kanun-i evvel 25) tarihinde üç mahdan eksik itmiş gündün ekserde yedimde olub iş bu meclis-i şer'îyye ibraz eylediğim tatlıkname ile sabit olacağından merkûm Hasan'dan hüsn-i tatlık tahire olduğum gibi tarihi mezkûrdan bir ve iki kere hayz gördüğüme binaen şu suretle adetim munkabız olduğundan müddeî şer'îyyeye ibtinaen zevc-i ahire varmaklığıma bir mani olmadığından kabl-i şer'îden bana izin verilmesine matlûbumdur.

Kabu Mahallesi'nde misafiren sâkine Çeteoğlu kerimesi Necibe binti İsmail

(barmak izi)

Sene 316 Zi-l-ka'de 23

Mezbûre ber-vech muharrer ifâdesi cihetle sadık olduğına ve el-yevm tahire bulunduğu dair günlüğü icra' kılınmıştır.

Mahen 23

Mezbûrenin zatı irfan olduğumuz gibi bâlâdaki ifâde ve takriri toğrı huzurımızda verdiğini ve barmak bastığını tasdık ve şehâdet ideriz.

(?) Hüseyin Efendi bin Mehmed Efendi

(mühür)

Sarker Hurşid bin Abdullah

Belge: 111

Akköy Nahiyesi'nin Kuşluhan Karyesi'nden Kara Ahmed oğlu Molla Halil bin İbrahim meclis-i şer'îde karye-i mezkûre sâkinelerinden İbrahim Ustaoglu kerimesi Nazife binti Veli nam bîkr-i baliğanın zîkr-en ati hukuka vekîl-i meclis-i şer'îsi Süleyman Efendi ibn-i Hâfız Ahmed muvâcehesinde da'vâsı

Üçyüzaltı sene-i Rumiye'si Kanun-ı evvel'inin onaltıncı günü Kuşluhan Karyeli İbrahim Ustaoglu kerimesi Nazife'yi pederi Veli bi-l-velâye ve bi-l-vekâle muzır-ı şühûda (?) seniyesiyle İmam-ı A'zam'ın istişhadıyla ve cema'at-ı huzuratın şehâdetiyle bana virüb pederim Kara Ahmed oğlu İbrahim dahi bi-l-velâye bi-l-vekâle benim için kabul idüb bu vechle akd-i mesnun icra' olındığından zevce-i menkûse-i gayri medhuletün biham olmağla bana itaat ve inkıyad eylemiş olub pederim ve iş bu şühûd Yaslıbağce Karyesi'nden Davaroğlu Şakir bin Mehmed Kuşluhan Karyesi'nden Tiryakioğlu İsmail bin Halil ve Muzıroğlu Ahmed bin İbrahim Kuşluhan Karyesi'nden Kara Ahmed oğlu Ali Çavuş ve karyeden Hakan oğlu Hasan şâhidlerim bunlardır bunlardan başka şâhidim olmadığından mûcib-i şer'îyyesini talep ve da'vî eylerim.

Kara Ahmed oğlu Molla Halil

(mühür)

Sene 316 Zi-l-ka'de 23

Müvekkelem mezbûre Nazife'nin müddeînin iddiâ'sına karşı ya'ni nikâh iddiâ'sı ma'lûmım olmayub beyan itdiği fi (306 Kanun-i evvel 19) tarihinden iş bu geçtiğimiz Cum'a gününe gelince değin mezbûrenin kendüsine nikâh olunması hakkında hal-i sagîrenin babası İbrahim ve ba'del-buluğ kendüsi mükerreren talep olduğu gibi bundan iki sene makdem aharıyla tezvici isar müvekkeleme talep olduğunu nikâh itdiği kızın velileri tarafından söylenmekde anlara dahi talep olduğunu beyan iderek ahârını tezvic itmiş ve hatta bundan bir hafta evvel huzur-ı aliyyelerine takdim itdiğim istir'asında nikâh iddiâ'sı bulunmuş ve karyesi imamı ve muhtarından tahkik-i zımnında Akköy naib vekîli efendi karyeye varub berat-ı tahkik ahali-i karyeden sual itdiği iddiâ'm vechle olduğunu beyan ile tahrir itmişler ve müddeî merkûm Molla Halil'de orada hâzır olduğu halde ber-vech muharrer müvekkelemin nikâha talep bulunmuş olduğunu ve iddiâ'nın bi-asl idüğünü beyan iderek ol-bâbda olan mesârifini virmik üzere yedi aded mecidiye müvekkelemin babası ve biraderlerinden talep itmiştir şu halde merkûmdan sualiyle iddiâ'nın reddini talep iderim.

Mezkûre-i Vekîl-i Mahalli Süleyman Efendi
(mühür)

Mahen 23

Binüçyüzonbeş senesi Mart'ının yigirminci günü mezbûre Nazife tarafından Uzun Ahmedzâde Emin Efendi ve Elekcioğlu Şakir ve Ali Osman hâzırıyla beş mecdiye virilerek mezbûrenin hal' olunmasına ve Giresun'dan Hurşid bin Kara Kösezâde İbrahim Efendi'yi tavsit kılarak İbrahim Efendi üç lira alda bu kızı terk eyle deyu banada eylediler ve hal' dahi taleb oldılar nikâhım olmamış olsa idi hal' taleb olmazlardı bu vechle vekîl Süleyman Efendi ifâde ve (?) esasdır.

Kara Ahmed oğlu Molla Halil
(mühür)

İstinkah beyyinesi evra' olmağla şâhidlerin esamileri kimlerdir kaydları lazım geldiği

Bu bâbda şâhidlerim İnce Karyesi'nden Davud oğlu Mehmed Ali ve Hacı Ahmed oğlu Hüsni ve Kuşluhan Karyesi'nden Tiryakioğlu Molla Ahmed ve Cafer oğlu Mehmed Ali ve Muhtar Hasan'ın oğlu Ahmed ve İmam Mehmed Efendi ve Gücelioğlu Hüseyin Ağa ve İnce Ali oğlu Osman ve Davud oğlu İzzet ve İbrahim Usta oğlu Mehmed ve Cafer oğlu Emin ve Kulman oğlu Hüsni ve İbrahim Usta oğlu Mehmed ve Cüceoğlu Molla Mehmed bunlar bilürler şâhidlerin kabul olındığı derecede bugün getüreceğim.

Vekîl Süleyman Efendi
(mühür)

Sene 316 Zi-l-ka'de 28

Sene-i sâbika yani üçyüz onbir senesi Kanun-i sani'de Kuşluhan Karyesi'nde vâki' kain-pederim İbrahim Usta oğlu Veli'nin hânesinde akrabalığa binaen yatmağa gittim idi o esnada gice saat birde Kara Ahmed oğlu İbrahim ile Kulmanoğlu Hüsni bulunduğım hâneye geldiler merkûm İbrahim söyledi ki senin kızın Nazife'yi Allah'ın emriyle oğlum Halil'e istemeye geldim vir didi kain-pederim Veli dahi ben virem varın başka kısmetinizi bulun didi böyle bilür hasbet-en lillah şâhidim şehâdet dahi iderim.

İnce Karyesi'nden Davud oğlu İzzet bin Mustafa
(mühür)

Sene 316 Zi-l-ka'de 28

Binüçyüzonbir senesi Şubat'ında ben Kuşluhan Karyesi'nden İbrahim Usta oğlu Veli'nin hânesi civarında günlemem olub tarih-i mezkûrda günlememi almağa gittim olvakt Kara Ahmed oğlu İbrahim zevcesiyle Veli'nin yanına gelerek söylediler ki Allah'ın emriyle kızını oğluma isteyoruz vir didik de merkûm Veli dahi bende sizin oğlunuza kız yokdır deyu cevap eyledi böyle şâhidim şehâdet dahi iderim.

Ali nam-ı diğer Hacı Veli oğlu Mehmed bin Hüsni
(barmak izi)

Sene 316 Zi-1-ka'de 28

Merkûm Mehmed Ali'nin mühri olmadığından parmak basdığını tasdîk ideriz.

Hacı Ömerzâde

(mühür)

İbrahim Usta oğlu

(mühür)

Sene 316 Zi-1-ka'de 28

Binüçyüz onbir senesi Hazîran'ında kız cocuğımın hasta olmasına binaen Kuşluhan Karyesi'nden İbrahim Usta oğlu Molla Veli'ye nüsha yazdırmağa gitdim ben orada iken Kara Ahmed oğlu İbrahim merkûm Veli'nin yanına geldi şöyle didi ki senin için geldim bana hiç sual itmeyorsun sonra Veli dahi söyle ne için geldin didikde merkûm İbrahim Veli'ye senin kızın Nazife'yi oğlum Halil'e istemeğe geldim vir didikde merkûm Veli dahi virememe deyu cevap eyledi böyle bilür böyle şehâdet dahi iderim.

İnce Karyesi'nden Hacı Ahmed oğlu Hüsni bin İbrahim
(mühür)

Sene 316 Zi-1-ka'de 28

İş bu sene-i haliyenin birbuçuk mah akdeminde kasabada vâki' Hoca İbrahim Efendi'nin medresesinde Kara Ahmed oğlu Molla Halil bin İbrahim bana söyledi ki ben İbrahim Usta oğlu Molla Veli'nin kızı Nazife'yi istedim bana virmedi virmez ise virmesun ben de başka yerden evlenirim deyu söyledi iş bu takririni işitdim böyle bilür böyle şehâdet dahi iderim.

İnce Karyesi'nden Hoca oğlu Molla Mehmed bin İbrahim
(mühür)

Sene 316 Zi-1-ka'de 28

İş bu şahitlerden Davud oğlu İzzet ve Hacı Veli oğlu Mehmed Ali ikişer liraya geldi bunı Tokmanoğlu Mustafa ve Kuru Mahmu oğlu Mustafa bunlar ile isbat iderim iş bu şahitlerimi Nisan'ın birinci Cehar-şenbe günü getüreceğim.

Kara Ahmed oğlu Molla Halil

(mühür)

Sene 316 Zi-l-ka'de 28

Muhaddema kayd itirdiğim şâhidlerimle Kuşluhan Karye'li Gücelioğulları Ali Çavuş ve İzzet ve Boztekye Karye'li Ayaroğlu Mustafa Ağa ve Ayaroğlu Hacı Veli yine Kuşluhanlı Süleyman Şeyhoğlu İsmail ve Yaslıbağce Karyesi'nden Hacı Halil oğlu Mehmed Ali ve biraderi İbrahim bunlar bilur bunlardan başka asla ve kat'â şâhidim yokdır iş bu şâhidlerimi iş bu şehr-i halin altıncı Bazar ve yedinci Bazar-irtesi günü getüreceğim.

Vekîl Süleyman Efendi

(mühür)

Sene 316 Zi-l-hicce 3

İş bu şâhidlerimi yevm-i muayyeninde getüremediğimden mah-ı haliyenin on tokuzuncu günü Cum'a-irtesi getüreceğim iş bu mahalde son olarak taleb iderim.

Vekîl Süleyman Efendi

(mühür)

Sene 316 Zi-l-hicce 16

İş bu şâhidlerimi ikâmeden âcizim.

Vekîl

(mühür)

Sene 317 Muharrem 6

Belge: 112

Akköy'ünün Ata Karyeli olub redif elli altıncı alayın birinci Giresun taburının üçüncü bölüğü efradından mezkûr Gülcioğlu Mustafa bin Osman bin Mustafa'nın verâseti zevcesi Fatma binti Hasan meclis-i şer'ide Mahmud Efendi muvâcehesinde

Zevcim mevrûsa müteveffânın mezbûr Mahmud Efendi zimmetinde olan kırk gruş alcağı kabl-el ahz ve vefât itdiğinden verâseti benimle sagîr oğlu Şükri ve Zühdi ve sagîre kızları Elmas ve Redife ve validesi Rukiye binti Mahşe'ye münhasırdır bizden gayrı vârisi ve terekesine mütehakıkk âhari olmadığından meblağ-ı mezkûrın tarafına

teslimini talep iderim.

Gülcioğlu zevcesi Fatma

(barmak izi)

Sene 316 Zi-l-ka'de 23

Müteveffâya kırk gruş deynimdir lâkin maa-iddiâ'sı ma'lûmım değildir

Mahmud Efendi

Mahen

Müteveffânın verâseti zevcesi Fatma ve sagîr oğulları Şükri ve Zühdi ve kızları Elmas ve Redife ve anasını Rukiye'ye münhasırdır bunlardan gayrı varası ve terkesine mütahakkık âhari yoktur biz bu husûsa bu vech üzere şâhidiz.

Ata Karyeli Gülcioğlu Süleyman bin Hüseyin

(mühür)

Kariyeden Kadıoğlu İbrahim bin Süleyman

(mühür)

Belge: 113

Alucra Kazasında

Karahisar-ı Şarki sancağına tabi' Mendeval Karyesi'nden olub Giresun'da Harişoğlu hanında misafiren sâkin ve hancı Cam Ali oğlu İbrahim bin Salim meclis-i şer'îde Sultan Selim Mahallesi'nde misafiren sekine zat-ı ma'rufe Faika Hanım binti Tevfik Efendi nam mumailyhenin vekîl-i zevci Hulusi Efendi muhızırında ikrar-ı taam ve takrir-i kelam idüb babasının vuku'-u vefâtıyla kız karındaşım Zahide'den mütevellide onbir yaşında Hadice'nin benden başka velisi olmadığında sagîre-i mezbûrenin dahi asla mal-emplâk olınır nesnesi olmadığından nafaka ve kisveye eşedd-i ihtiyacıyla muhtace bulunmağla sagîre-i mezbûre mumailyh Faika Hanıma hizmet itmek üzere senevi kırk gruş ücretle icar eyledim kat'iyen da'vâya salahiyetim yoktur ol-vechle teslim eyledim.

Cam Ali oğlu İbrahim

(mühür)

Marırzâde

Sene 316 Zi-l-ka'de 26

Ben dahi mezbûreyi zevcim mumaileyh tarafından bi-l-vekâle ecr-i mezkûr ile kabul ve teslim eyledim.

Faika Hanım Vekîli Hulusi Efendi

(mühür)

Mahen 26

Bâlâda muharrer muamele huzurumuzla olduğunu tasdîk ideriz.

Mollazâde

(mühür)

Marırzâde

(mühür)

Mahen 26

Belge: 114

Kumyalı Mahallesi'nde mütemekkin iken bundan akdem vefât iden Evhânesoğlu Küyer veledi Kirkor veledi veledi Atam'ın verâseti zevce-i metrûkesi Mayram binti Siyak ile sabi-i kebir oğulları Hambarsom ve İsadör ve Artıyan ve Evhânes'e münhasıra olduğu bi-l-ahbar ind-el şer'î ilan-nur zahir ve gayan oldıktan sonra müteveffâi merkûmın dayinlerinden Sultan Selim Mahallesi sâkinlerinden Mollazâde Ali Ağa ibn-i Hüseyin mahkeme-i şer'îyyesinde ma'kud mecli-i şer'îsinde müteveffâ-i merkûmın terekesine vaz'-ı yedi sabit ve mütehakıkk olan oğlu merkûm Hambarsom'a aliyy-ül usûl idi ayru ayru günlerde üç def'a da'vetiye varakası ile bir kıt'a muhzıra teblîg olunmuş ise de mahkemeye gelmeyüb ve vekîl göndermediğinden hukukını muhafaza için zirk-en ati husûsa kabl-i şer'îden husumeti rai olınan Hacı Mikdad Mahallesi sâkinlerinden Mahmud Efendi ibn-i Hâfız Ahmed Efendi vekîl-i musahhar nahib ve ta'yin olındıkda ol-dahi vekâlet-i mezkûreyi bi-l-reza kabul eylediğinden sonra vekîl-i mezbûr Mahmud Efendi muvâcehesinde da'vâsı

Müteveffâ-i merkûm Küyer veledi Kirkor veledi Atam sağlığında binüçyüz sekiz sene-i rumiyyesi Teşrin-i sani'sinin yedinci günü Cevheryan Mikar Ağa'nın hânesinde muhzır-ı şühûdda müteveffâ-i merkûmın vekîl-i umûmiyesi olduğu cihetle kâffe-i sehv ve muhasema-i sulhdan tolayı tahsili hükm olınan Abdi Ağazâde Emin Ağa'nın düyunundan tolayı tahsilinehükm olınan meblağ için yüzde on gruş ücretlenmeyle akd-ü mukavele idüb ben dahi ol-suretle vekâletini bi-l-reza kabul ve taahhüd eyledim ve ahkâm-ı mukavele gerek nakden gerek emlâk ve arazi bedeli olarak

alınacak olur ise emlâk ve arazinin bedeli her ne mikdâr ise ol-mikdârdan ber- minval muharrer Emin Ağa'nın deyni için yüzde on ve sair medyunların deynlerinden ve kendüsünün âhara vuku' bulan duyunundan tolayı aleyhinde da'vâ vuku' buldıkdâ andan tolayı dahi yüzde onbeş gruş ücret virilmek üzere yedimde olub iş bu meclis-i şer'îyye ibraz eylediğim tarih-i mezkûr ile müverrih ve imzasıyla mûmza bir kıt'a mukavele senedini i'ta' idüp ben dahi ber- mûcib mukavele vazife-i vekâleti ticamiha icra' eylediğimden tolayı müteveffâ-i merkûmın medyunı bulunan merkûm Emin Ağa'nın deyni olan beşyüzelli liralık da'vâsından ba-i'lam nizami üçyüzon liralık emlâk ve arazi ve nukud üzerine sulhen i'fa'-i düyun olındığından bu suretle meblağ-ı mezkûrdan yüzde on hissasıyla üçbünüçyüzkırksekiz ve Zurnacıoğlu Tâlib zimmetinden nakden tahsil olunan on lira-i osmâni için yüzde onbeş hissasıyla yüzellitokuz ve Köroğlu Mehmed Ali zimmetinde olub sulhen ve nakden tahsil olunan kırkbeş lira-i osmâni için yediyüzyigirmisekiz ve Küyer Ağa aleyhinde olarak Pesanoğlu tarafından da'vâ olunan kırkiki aded lira-i osmâni için yüzde onbeşden altıyüzseksen gruşla cem'an dörtbinbeşyüzellibeş gruş zimmetinde alacak hakkım olub meblağ-ı mezkûra mahsuben dötrüyüzaltmıştokuz gruşı sağlığında bana teslim idüp ben dahi teslim ve kabz ve kabul eyledikten sonra ba-tenzîl mütebaki dörtbindörtüyüzkırkaltı gruş hakkımı kabl-el edâ' ve-l-ifa merkûm Küyer Ağa vefât itmekle meblağ-ı mezkûrı bana edâ' ve teslime merkûm Hambarson'a izâfetle vekîl-i mezbûr Mahmud Efendi kabl-i şer'îden tenbih olınmasını taleb iderim.

Mollazâde Ali Ağa

(mühür)

Sene 316 Zi-l-ka'de 28

Tereke-i müteveffâyâ vaz'ı-ül yeddir lâkin müddeâ mezkûr ağanın alacak müddeâsı ma'lûmım değildir.

Vekîl-i Musahhar

(mühür)

Mahen 28

Müteveffâi merkûm Küyer veledi Kirkor veledi Atam sağlığında binüçyüzsekiz senesi Teşrin-i sani'sinin yedinci günü çarşu derûnunda vâki' Cevheryan Mikar Ağa'nın hânesinde bizim huzurumuzda merkûmın vekîl-i umûmisi olduğu da'vâ vekîllerinden Mollazâde Ali Ağa'ya hitaben kâffe-i sehv ve aleyhnde vuku' bulacak da'vâ eshabıyla

muhakeme ve muhasema-ü sulh olub tahsil olunan meblağdan yüzde onbeş ve yalnız medyunı olan Abdi Ağazâde Emin Ağa'nın duyunundan tolayı yüzde on ücretle akd-ü mukavele idüp mumaileyh Ali Ağa dahi mukavele-i mezkûrı bi-l-reza kabul idüp ol-vechle mütevaffai merkûm Küyer Ağa Ali Ağa'yı tarafından tevkil eylediğini ve ancak mukavele senesinde muharrer olduğu üzere yalnız tahsil olunan paradan beyan eylediğini vechle yüzde on ve onbeş gruş ücretle vekîl eylediğini ve Ali Ağa dahi vekâlet-i icra'sında bulunduğunu bilür şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Barto Artıyan Kiraki Ağa veledi A'ya

(imza)

Cevheryan Mikar Ağa veledi Avak

(imza)

Sene 316 Zi-l-ka'de 28

Bâlâda mukavele senedinin ahkâmına şehâdet eylediğimiz gibi vekîl mumaileyh Ali Ağa merkûm Küyer Ağa'nın medyunı bulunan Abdi Ağazâde Emin Ağa'dan ba-i'lam nizam-ı sulhen tahsil itirdiği üçyüzon aded lira-i osmâninin emlâk ve arazi ve nukud olduğunu bilür şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Barto Artıyan

(imza)

Cevheryan Mikar Ağa veledi Avak

(imza)

Sene 316 Zi-l-ka'de 28

Belge: 115

Kal'a Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât iden Basdırmacıoğlu Ömer Ağa ibn-i Hasan'ın verâseti zevce-i menkûse-i metrûkesi Betiye binti Mehmed ile sabi-i kebir oğulları Hasan ve Ali ve Mehmed ve Mustafa ve Hüseyin ve sabiye-i kebir kızları Fatma ve Diba ve (yazı yok) ve sabiye-i sagîre kızları Tediye ve Şükriye'ye münhasıra olduğu ba'd-el tahakkuk sagîrtan mezbûrtanın tesviye-i umûrlarına ba-hüccet-i şer'îyyeyi vasi mensûbları valideleri zevce-i mezbûre zat-ı zirde muharrer el-esami müslinin ta'rikleriyle ma'rufe Betiye meclis-i şer'îde ikrar-taam ve takrir-i kelam idüp mevrûsımız müteveffâi merkûm Ömer Ağa'dan benimle diğer vârise-i sabire ve taht-u hayatımda olan merbur taam Tediye ve Şükriye'ye intikal iden mezkûr Kal'a Mahallesi'nde vâki' tarafları Usta Liya Kılınc oğlu Yavlı ve tarik-i amm ve

Basdırmacıoğlu zevcesiyle mahdûd bir kıt'a arsa icar getirir bir mülk olmadığından senevi ve Yerköy miriyyesi kendi tarafımızdan başkaca ifa olunmağla cümle verâse-i kebir hıssamızı bey' ideceğimizden eytâm-ı mezbûrının hıssaları kalur ise fiatı bütün bütün dun olacağından sagîrtan mezbûrtanın haklarında gadr-i mûcib olacağından anların dahi hıssaları bey' olunubda ceza'-i hıssa semenleri nafaka ve kisvelerine saf olınmak haklarında her-vechle infa' ve evli olacağından bu suretle sagîrtan mezbûrtanın hıssalarının ma'an bey' iyle semeninin nafaka ve kisvelerine harc ve sarfa bana kabl-i şer'îden izin virilmesini bi-l-vesâye talep iderim.

Kal'a Mahallesi sâkinlerinden müteveffi Bandırmacızâde Ömer Ağa'nın zevcesi ve eytâmın vasiyesi Betiye Hatun binti Mehmed

Sene 316 Zi-l-ka'de 29

Vasi mezbûrenin zatını irfan olduğumuz gibi bâlâda muharrer arsada sagîrtan mezbûrtanın hıssaları hiçbir vechle infa' itmediğinden başka senevî ve Yerköy miriyyesi ayruca diğer mülk hâsılatlarından virilegelmekte olub analık hakkında gadr olub bu suretle hıssaları bey' olunubda sagîrtan Tediye ve Şükriye'nin nafakası ve kisvelerine harc ve sarfla her-vechle haklarında infa' ve evli olduğını tasdik ve ahbar ideriz.

Muhtar

(mühür)

(?) Hacı Fakızâde

(mühür)

Çolak Fakızâde

(mühür)

Mahen 29

Belge: 116

Piraziz Nahiyesi'nin Ekserundi Karyesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât iden Behmi oğlu Hüseyin ibn-i Sehi bin Abdullah'ın verâseti sabi-i kebiroğulları Mehmed ve İbrahim ve (?) ve kebire kızları Gülsüm ve Ümmü ve Fatma'ya münhasıra olduğı ahbar olındıktan sonra mezbûre ma'rufet-üz zat Gülsüm'ün vekîl-i müseccel (?) Süleyman Efendi meclis-i şer'îde zıkr-en ati terekeye vaz'ı-ül yed merkûman İbrahim ve Mehmed'e ulûm-el usûl üç defa davetiye ile ber-kıt'a muhzıra teblîğ olunmuş isede mahkemeye gelmeyüb ve vekîl dahi göndermediği asliden tarafından hukuklarını muhafaza için vekîl-i musahhar nahib ve ta'yin olınan Mahmud Efendi muvâcehesinde

da'vâsı

Müteveffâ Hüseyin Ağa'nın mübin vefâtında müvekkelem ile diğer verâse-i mezbûruna mevrûs olan ma'lûm-el hudûd ve el-kıt'at üç re's itab cevranı ve dört re's camuş ve iki re's öküz ve onbeş re's inek ve onbeş re's ganem ve yigirmi adet petek ve yigirmibeş kıyye revani gas ve beş kat tabak ve bir bab serender ve karye-i mezkûrda vâki' iki bâb menzil-hâne ve bir bâb temürçi tükkanı ve on kıt'a arazi-i emîriye merkûm Mehmed ve İbrahim vaz'ı-ül yed olub hissasını virmekten imtina' ider olmalarıyla hıssa-i vârisiyelerinin müvekkeleme teskili merkûman Mehmed ve İbrahim Ağalara izahetle vekîl-i mezbûr Mahmud Efendi tenbih-i şer'î olunmasını bi-l-vekâlet taleb iderim.

Vekîl Süleyman Efendi

(mühür)

Sene 316 Zi-l-hicce 1

Merkûman İbrahim ve Mehmed tereke-i müteveffâya vaz'ı-ül yed olub olmadığı ve mezbûre Gülsüm'ün vâris olub olmadığı ma'lûmum değildir.

Vekîl-i Musahhar

(mühür)

Sene 316 Zi-l-hicce 1

Ekserundi Karyesi'nde vefât iden Behmi oğlu Hüseyin bin Sehi Abdullah'ın vuku'u vefâtıyla eşya-i terekesine ve bil-cümle emlâk ve arazileri oğulları İbrahim ve Mehmed ve kızları Gülsüm ve Ümmü ve Fatma'ya intikal idüp bunlardan gayrı verâsesi olmadığını ve tereke-i mezkûre dahi vereaseden İbrahim ve Mehmed'in el-yevm vaz'ı-ül yed oldukları bilür şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Ekserundi Karyesi'nden Melezkâde Mehmed Ağa ibn-i Ahmed

(mühür)

Karyeden Melezkâde Mustafa bin Ahmed

(mühür)

Sene 316 Zi-l-hicce 1

Belge: 117

Tâliblü Karyesi'nden iken vefât iden Deli Alioğlu Mehmed bin İbrahim'in sagîre kızı Fatma'nın ba-hüccet-i şer'îyye tesviye-i umûruna ve hasebi olmağla sagîre-i mezbûre nafaka ve kisveye eşedd-i ihtiyac ile muhtaca olduğundan kader-i ma'ruf nafaka ve kisvede bihası farz ve takdir bıyurılmasını bi-l-vesâye talep iderim.

Sagîrenin ve hasebi babasının validesi Gülli binti Abdullah

(barmak izi)

Sene 316 Zi-l-hicce 2

Vasiyye-i mezbûre zatını irfan olduğumuz Gülli Hatun'ın vasiyesi olduğu sagîre nafaka ve kisve ve sair lüzum-ı zarurîyesine harc ve sarfa şehriye otuz gruş alacak iktiza ideceğini ahbar eyleriz.

Anabacıoğlu Huri oğlu Ali

(mühür)

Bayramoğlu Halil bin Hasan

(mühür)

Mahen 2

Belge: 118

Vekîl Ali Ağa cevabında

Vasi muhtar Necip Ağa'nın şimdiki zabt olunan ifâdesinde müteveffîye-i mezbûrenin vefât itmiş olduğu onbin sekizyüz gruş zimmetinde olduğunu ikrar ile beraber müteveffîyenin hayatında tokuz sene vefâtından sonra beş sene ki cem'an ondört sene haramını mukâbilinde borcını tekaz-ı mahsub itmek istiyor hal-bu-ki vasi muhtar Necip Ağa müteveffîyenin hal-i hayatında biâ-zimmet vesâyet-i mezbûreyi ifayan müteahhid bulunmuş olduğu mahkeme-i şer'îyyeden sadır olub iş bu meclis-i şer'îyye ibraz itmiş olduğu hüccet-i şer'îyye ile beraber sabit ve mütehakkik olduğundan vasi mumaileyhin müteveffîyenin vefâtından sonra hasb-el vesâye zimmetine geçürmüş olduğu mebalin tesviyesi mukâbilinde ücret itmeğe salahiyeti olamayacağından ikrarı vechle meblağ-ı müddeâ-bih tahsili ve vesâyet-i mezkûrdan evvelce de arz ittiğim vechle azlini bi-l-vekâle talep iderim.

Vekîl Ali Ağa

(mühür)

Sene 316 Zi-l-ka'de 2

Ve bundan başka asla ve kat'â ifâde yoktur.

Vekîl

(mühür)

Sene 316 Zi-l-ka'de 2

Belge: 119

Hacı Mikdad Mahallesi sâkinlerinden Çolak Kadızâde Mahmud Efendi ibn-i Hâfız Ahmed Efendi meclis-i şer'îde Pamukzâde Hüseyin Efendi ibn-i Mehmed Ağa muvâcehesinde mumaileyh Hüseyin Efendi zimmetinde semeni iş bu binüçyüz onaltıncı senesi Zi-l-hicce-ül Şerife'nin ezası hululına değin müeccel olmak üzere bundan akdem malımdan ve yedimden iştirâ' ve kabz eylediği altun yüzlik semeninden otuz gruş alacak hakkım olub ishalatahında iş bu şehir-i Zi-l-hicce-ül Şerife'nin hilali Salı akşamı ceher-şembe gicesi der-ül ayan görilüb ecl merkûm hulul itmeğle sual olunub meblağ-ı merkûmu hâlâ taleb iderim.

Mahmud Efendi

(mühür)

Sene 316 Zi-l-hicce 7

Mumaileyh Hüseyin Efendi cevabında

Müddeâ mezbûr Mahmud Efendi semeni merkûmadan tolayı zimmetinde otuz gruş deynimdir lâkin hilal şehir-i şerif-i mezkûr minval karar üzere görilüb ecl merkûm hulul eylediği ma'lûmım değildir.

Hüseyin Efendi

Sene 316 Zi-l-hicce 7

Belge: 120

İş bu binüçyüz onaltı senesi Zi-l-hicce-ül Şerife'sinin hilali havada gaym ve kibleye mütevecceh olduğu halde kaldırım üzerinde eza-i Zi-l-hicce-ül Şerife'yi Salı günü akşamı ceher-şembe gice dar-ül ayan müşahade ve rü'yet eyledik böyle bilur böyle şehâdet dahi ideriz.

Molla Musazâde Faki Efendi ibn-i Hüseyin Efendi

(mühür)

Sultan Selim Mahallesi'nde Bardakcızâde Mustafa Efendi ibn-i Hasan

(mühür)

Sene 316 Zi-l-hicce 7

Belge: 121

Erik Limanı Karyesi'nden Tefvikoğlu kerimesi Hadice binti Ali meclis-i Şer'inde Osman oğlu Ali bin Ali muhzırında üzerine da'vâ ve takrir-i kelim idüb merkûm Ali Ağa zevc-i dâhilim olub beni infak itmediğinden Şehriye muhtaca olduğım beş aded sim mecidiye nafaka ve kisve ve sair levazım zaruriyetime biha farz ve takdir bıyırılmasını talep iderim.

Tefvikoğlu kerimesi Hadice binti Ali
(barmak izi)

Sene 316 Zi-l-hicce 7

Benim zevce-i menkûse-i medhuletün bihamdır lâkin beş mecidiye virmeğe iktidârım yokdır.

Ali bin Ali
(barmak izi)

Sene 316 Zi-l-hicce 7

Mühüri olmadığında barmak basdığını tasdık ideriz.

Molla Musazâde
(mühür)
Hasan Efendizâde
(mühür)

Merkûm Ali Ağa zatını irfan olduğımız zevcesi Hadice'nin nafakası için Şehriye altmış gruş virmeğe iktidârı olduğını ihbar ideriz.

Erik Limanı Karye'sinden Molla Hüseyin oğlu Halil bin Hasan
(mühür)
Kariyeden Tefvik oğlu Emin bin Ali
(mühür)

Sene 316 Zi-l-hicce 7

Belge: 122

Alınyoma Karyesi'nden redif ellialtıncı alayın birinci Giresun taburının birinci bölüği efradından müteveffi Süleymanoğlu Ali bin Halil bin Abdullah'ın verâselerinden zevcesi Zeyneb binti Hasan meclis-i Şer'inde Mahmud Efendi muvâcehesinde

Zevcim müteveffânın mezbûr zimmetinde olan otuz gruş alacağı kabl-el ahz vefât itdiğinden verâseti benimle sağır oğulları Ahmed ve Murad sağire kızı Fatma'ya

münhasıra olub bizden başka vârisi olmadığından meblağ-ı mezbûrdan hissâmı talep iderim.

Müteveffânın zevcesi Zeyneb

(barmak izi)

Sene 316 Zi-l-hicce 8

Müteveffeya otuz gruş borcumdur lâkin verâseti ma'lûmım değildir.

Müteveffânın verâseti zevcesi Zeyneb ve oğulları Ahmed ve Murad ve kızı Fatma'ya münhasıradır bunlardan başka vârisi ve terekesine mütahakıkk âhari yoktur bu husûsa bu vech üzre şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Alınyoma Karyesi'nden Tombaoğlu Recep bin Ali

(mühür)

Karyeden Kirazoğlu Hasan bin Mehmed

(mühür)

Belge: 123

Alınyoma Karyesi'nden redif ellialtıncı alayın birinci Giresun taburının birinci bölüğü etrafından Kaya Velioğlu Veli bin Ali bin Veli'nin verâseti zevcesi Emine binti Mehmed meclis-i şer'ide Mahmud Efendi muvâcehesinde

Zevcim müteveffânın Mahmud Efendi zimmetinde olan kırk gruş alacağı kabl-el ahz vefât itdiğinden verâseti benimle sagîr oğulları İbrahim ve Sadullah ve sagîre kızı Fatma'ya münhasıra oldığından meblağ-ı mezbûrdan hissâmı talep iderim.

Müteveffânın zevcesi Emine

(barmak izi)

Mahen 8

Müteveffânın verâseti ma'lûmum değildir.

Müteveffânın verâseti zevcesi Emine ve oğulları İbrahim ve Sadullah ve kızı Fatma'ya münhasıradır bunlardan başka vârisi ve terekesini mütahakıkk âhari yoktur biz bu husûsa bu vech üzre şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Alınyoma Karyesi'nden Tombaoğlu Recep bin Ali

(mühür)

Karyeden Kirazoğlu Hüseyin bin Mehmed

(mühür)

Belge: 124

Keşab Nahiyesi'nin Saraycık Karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Osman oğlu Halil bin Mustafa bin Abdullah'ın sabi-i sagîr oğlu abd-ül-vahid ve sagîre kızları Hanife ve Zeyneb'in tesviye-i umûrlarına kabl-i şer'îden bir kadı nahibi ehem ve elzem olmağın sagîrun mezbûrunun valideleri iş bu hâzıra-i bi-l-meclis zatını irfan oldığımız Gül-izar binti Mustafa her vechle istikamet üzre umûr-ı vesâyeti reviyete kadire olduğımı tasdîk ve ihbar ideriz.

Karyeden Alioğlu Osman Ağa ibn-i Ali

(mühür)

Karyeden Toplızâde İbrahim Ağa ibn-i Hüseyin

(mühür)

Sene 316 Zi-l-hicce 10

Ben dahi verâseti kabul eyledim.

Sabi Gül-izar binti Mustafa

(barınak izi)

Mahen 10

Belge: 125

Akköy Nâhiye'sinin Kuşluhan Karye'sinden Gulüvvoğlu İbrahim bin Halil'in zikr-en ati husûsa vekîl Süleyman Efendi ibn-i Hâfız Ahmed Efendi meclis-i şer'îde karye-i mezkûre sâkinlerinden Gulüvv oğlu Abdullah ve müteveffi Halil'in oğulları Ali Osman ve Ra'fet'in keزالik vekîl-i şer'îleri Abık Efendi muvâcehesinde da'vâsı

Müvekkelem İbrahim'in babası Hacı Halil bin Abdullah'ın vefâtıyla uhdesinde olan kâffe-i emlak ve arazi oğlu müvekkelem İbrahim ve diğeri oğlu Halil'e müştereken intikal eylediği gibi müteveffâ Halil'in vefâtı vuku'uyla karye-i mezkûrede vâki' hudûd-ı erbaası tabusundanda muharrer ve mukayyit Esenli namıyla ma'ruf olan bir kıt'a arazi-i emiriyeyi bundan yigirmi seneden mütecaviz müvekkelem İbrahim'e babası müteveffâ Hacı Halil mamur-ı izniyle ferağ olarak taht-ı tasarrufunda iken arazi-i mezkûre üzerine fındık işçarı gayesiyle bağçe ihdas idüb el-yevm bağçeye mutasarrıf olduğu halde müvekkel-i merkûmın Abdullah ve Ali Osman ve Ra'fet bağçe-i mezkûr derûnunda bağçeye mahsus koruluk ta'bir olunır mahalle tecavüzle gasben babalarının vefâtından sonra zabt itmek ve müdehalede hal'i olmamak üzre olduklarından mahall-i mezkûr ise müvekkelem merkûmın babası müteveffânın ferahından bağçesi derûnunda ve tabusu

meyanında olduğına binaen bi-l-iktaz müdehalelerinin men'ini ve birde tarafları yol ve Tiryakioğlu Hüseyin'in ve Resuloğlu ve su yolu ve babaları müteveffâ tarlasıyla mahdûd Oyanı ta'bir olunır bir kıt'a bağçe müteveffâ Hacı Halil'den oğulları müvekelem İbrahim ile müvekkîl merkûmunun babaları Halil'e ber-vech nısfın tevaruz ve tabukları henüz namlarına çıkmamış olduğundan anında taksîmi ile tabularının namlarına alvirilmesini bi-l-vekâle taleb iderim.

Vekîl Süleyman Efendi

(mühür)

Sene 316 Zi-l-hicce 16

Esenli bağcenin hudûdları ise ibraz eylediğim tabu senedi mûcibince dere ve Uyuz ve Halil bağceleriyle mahdûd olduğu beyan olunır.

Vekîl

Mahen 16

Vekîl Abık Efendi cevabında

Vekîl Süleyman Efendi'nin iddiâ' eylediği gerek Esenli bağçe ve gerek Oyanı namıyla ma'ruf bağçe maa-koruluk ve müştemilat saire yigirmi seneyi mütecaviz müddetten berü müvekkelerimin mevrûsı Halil hayatında bizzat kendisine vefâtından sonra müvekkelerim Ali Osman ve Abdullah ve Ra'fet'in ale-t-tevali ve biâ-özü-şer'î taht-ı temlik ve tasarruf ve ziraatlerinde bulunmuşdur arazi-i emiriye hakkındaki da'vî on sene murunıyla ve emlâk hakkında ki da'vî dahi on beş sene kiziraniyla artık istima'idilemeyeceği kanın-ı arazinin yigirminci ve Mecelle-i Celîle'nin binaltıyüz altmışıncı maddeleri ahkâmında olmağla iş bu mürur zaman hakkında ki def'amızın vekîl Süleyman Efendi'den sualiyle ikrarı halinde elzamı ve inkar itdiği takdirde şühûdu mu'teberemizin istima'ıyla ba'de-l-sübut da'vâ-i vak'asının reddi ile müvekkelelerime olan ma'ruzadan münafi bi-l-vekâle taleb iderim ve bir da'vâda mürur zaman müdafa'ası vuku'undan da'vânın her cihetinde makdem mürur zaman ciheti hal olunmak lazım geleceğinden ibtida-i emrd bu cihetin hal'-i husumuna ilaveten istirham iderim.

Vekîl Abık Efendi

(imza)

Sene 316 Zi-l-hicce 16

Müdde-i âliye vekîl Abık Efendi'nin yigirmi seneden mütevecaiz müvekkelem İbrahim'in halen mutasarrıf olduğu bağçe ve koruluğı müvekkelelerinin zabt-ı

tasarrufunda olduğunu beyan itmekte olduğunu hal-bu-ki Esenli denilen mevki' bir kıt'a mevkiden ibâret olmayub biâ-keşf vel-muaiyyene tezahür eyleyeceği vechle Kızılzâde Resul oğlu ve İbrahim tarlası ve İntaş hudûd ve namlarıyla be-nam olan bağçeler müvekîl-i merkûmunun oldukları gibi ifâde-i ol-yevmde olan hudûd-ı erba'ası işte ibraz eylediğim tabu senediyle müsbet müvekkelemin el-yevm taht-ı tasarrufunda bulunan mülk-i dâhiline hudûdları itibariyle müvekkelemin yerine tecacizatları olduğundan tabularının ibrazıyla ta'yin eylediği hudûdtan tecavüz itmek üzere mahalinde ol-emrde tabu-i mezkûrın ibrazıyla keşf olunur ise tezahür ideceği bedihidir ol-bâbda ba'd-el-keşf vekîl mumaileyh Abık Efendi'nin iddiâ'sının reddiyle müvekkelem merkûmın tecavüz olunan yerinin müvekkeleme teslim alınmasını bi-l-vekâle taleb iderim ve bir de Oyanı namıyla bağcenin taksîmine cevab virmesi ve halen kaydı müvekkelem İbrahim ile karındaşı müteveffâ Halil'in babaları Hacı Halil'in namında mukayyid vefâtıyla oğulları müvekklem İbrahim ile karındaşı müteveffi Halil'e intikal eylemiş olduğundan ol-vechle taksîmini bi-l-vekâle taleb iderim.

Vekîl Süleyman Efendi

(mühür)

Sene 316 Zi-l-hicce 16

Vekîl Süleyman Efendi Esenli nam bağcenin güya bir kısmını müvekkelelerime ayit olduğu beyanıyla diğer bir kısmı müvekkîline naci' olduğunu ve müvekkelelerimin tecavüzatda olduklarını ifâde itmektedir iddiâ'-i acizanem vekîl Süleyman Efendi'nin ibtida-i ifâdesinde iddiâ' eylediği tarafları dere ve Uyuz ve Halil bağçeleriyle mahdûd bir ve yine tarafları yol ve Tiryakioğlu ve Hüseyin ve Resuloğlu ve su yolu ve babaları tarlasıyla mahdûd Oyanı namıyla ma'ruf yine bir ki cem'an iki kıt'a bağçelerden kısmen olmayub heyibet mecmuasıyla hayatında müvekkelelerimin mevrûsı müteveffâ Halil ve ba'de-vefâta müvekkelelerim biâ-özr munderic yigirmi seneye mütecaviz müddetden berü temlik ve tasarruf ve ziraat ide gelmekte bulundıklarından da'vâ-i vak'aada mürur-ı zaman bulunmak hasebiyle reddini taleb eylediğim gibi bir da'vâda mürur-i zaman var iken ol-da'vânın esasına girişilemeyeceğinden ol-emrde bu cihetin halli lazım geleceği emr-i bedihi olmağla beraber Esenli nam yerin hâkimesi müvekkelerimin tarafından müddet-i mezkûra zarfında temlik ide geldiklerini beyan edilmiş olmasına nazaran ziyaretiyesi evveli olmak hasebiyle de inkarları halinde mürur-ı zaman def'amızı isbat itmek lüzumı muhtac-ı tarif değildir binaen aleyh vekîl

Efendi'den suali inkarı halinde tenbihimizin istima'mı bi-l-vekâle taleb iderim.

Vekîl Abık Efendi

(imza)

Sene 316 Zi-l-hicce 16

Abık Efendi'nin beyanatına nazaran Esenli nam mevki'in tamamının sahibi ol-müteveffâ Hacı Halil'in zabt-ı layıhada beyan itdiğim vechle hudûd-ı muayinesiyle hudûd-ı mahall bundan yigirmi seneyi mütecaviz müvekkelemin taht-ı ziraat ve ihdas eylediği bağcesi hakkında olan da'vâmı inkar ile beraber mevki-i mezkûrın külliyesi müvekkelelerinin mevrûsına atfen iddiâ'da ise de mahall-i mezkûr ifrazen kat'â müvekkelemin ve gerek müteveffâ Halil'in tasarruflarında olan mülkleri muayin ve tabularıyla müsbet ancak vak'a olan tecavüzet keşifle tezahür eyleyeceği gibi inkar itmekde olduğu yigirmi seneyi mütecaviz tasarrufatı usûlen isbat itmeğede muhayyib Oyanı bağceye gelince müvekkelelerimin pederi Halil'in vefâtıyla bağce-i mezkûrın oğullarına intikali ve ol-vechle tasarrufat her iki taraftan olduğu gibi birkaç senede müteveffâ Halil müvekkelemin hissasında hissa-i şayiasında müste'ciren tasarruf ve senesine icarını hâsılatıyla te'diye itmekde olduğu ma'ruf olduğına ve Mecelle-i Celîle'nin binaltıyüz altmıştokuz maddesinin fıkra-i âhâresine tevfikeyen isbat itmeğe mecbur olduğundan ol-vechle iddia-i evveliyemiz vechle keşf olunarak şâhidlerimizde burada veya mahallinde istima'mı taleb iderim.

Zi-l-hicce 25'de mahkemeye nakil

Vekîl Süleyman Efendi

(mühür)

Sene 316 Zi-l-hicce 16

Belge: 126

Sultan Selim Mahallesi'nde sâkin iken bunda akdem vefât eden Hacı Ali Ağa ibn-i Rıza'nın sabi-i sagîr oğlu Ali ile gaib ve gaibe oğlu Rıza ve kızı Saniye'nin tesviye-i umûrlarına kabl-i şer'iden bin vasi nakibi lazım ve mühim olmağın valideleri Hâfize Hatun binti Emin her vechle vesâyet uhdesinden gelmeğe kadire idüğünü ihbar ideriz.

Tevcihzâde Ahmed Ağa ibni

(mühür)

Çolak Kadızâde Mahmud Efendi ibn-i Hâfız Efendi

(mühür)

Sene 316 Zi-l-hicce 19

Ben dahi vesâyet-i mezkûreyi ber-minval muharrer kabul eyledim.

Vasi Hâfize Hatun binti Emin

(mühür)

Sene 316 Zi-l-hicce 19

Belge: 127

Kuşluhan Karyesi'nde vâki' tarafları dere ve Uyuz ve Halil bağceleriyle mahdûd Esenli namıyla ve yine karyede vâki' tarafları yol ve Tiryakioğlu Hüseyin ve su yolu ve babaları tarlasıyla mahdûd bir kıt'a bağceye el-yevm Gulüvvoğlu İbrahim vaz' olduğunu bilür şehâdet dahi ideriz.

Zi-l-hicce 25'de mahkemeye nakil

Yaslıbağce Karyesi'nden Davudoğlu Şakir bin Mehmed

(mühür)

Kuşluhan Karyesi'nden Tiryakioğlu İsmail

(mühür)

Sene 316 Zi-l-hicce 19

Münarickaya hudûdına varılıb hakikaten Vekîl Abık Efendi'nin müvekkeleleri Gulüvvoğulları Ali Osman ve Abdullah ve Ra'fet Süleyman Efendi'nin müvekkîli İbrahim bağcesine tecavüz eylediği mahkeme-i şer'îyyeden mürsil-i katip İzzet ve tabu katibi Mahmud Efendi'lerin taht-ı tasarruflarında Kuşluhan Karyesi imam muhtar ve hey'et-i ihtiyariye ve ahali ma'turatı taraflarından hudûd ve muhafaza olunan bir kıt'a keşif nameyle sabit olub ol-vechle muvekkelen mezbûrın Ali Osman ve Abdullah ve Ra'fet bağceleri hudûdı olan Sarduni taşından ilerü tecalüz itmek üzre niyeti olduğu ve vekîl mumaileyhenin esası müddeâları mütala'a konarak vekîl mumaileyh Süleyman Efendi'nin dahi ifâdesinde mürur-ı zaman olduğu gibi ve müvekkeli İbrahim tarafından icarı ile alındığını beyan itmektde olduğundan bu babda icar hine-i evveli olmağla vekîl mumaileyhe Süleyman Efendi'nin şâhidleri kimlerden ibâret ise esamesinin kaydıyla ikame itdirceği zamanın beyanı zımında mumaileyh Süleyman Efendi'den suali lazım gelmekde

Husus-ı mezkûr hakkında beş nefer şahitlerim olup isimleri Yaslıbağce Karyesi'nden Davudoğulları Hüsni ve Ahmed ve Şakir ve karyeden Kara Velioglu Aziz ve Kuşluhan Karyeli Tiryakioğlu İsmail Cuma-irtesi günü getüreceğim bundan başka şahidim yoktur.

Vekîl Süleyman Efendi

(mühür)

Sene 317 Muharrem 6

Kuşluhan Karyesi'nde vâki' tarafları İbrahim ya'ni İyal ve uyuz ve Resul oğlu ve Gulüvvoğulları korılığ'ı ile mahdûd bağcenin fındık harmanını almağa gitdik Gulüvvoğlu Halil bizi götürdi ve harmanı alarak kavsulını mağaza koydık ve fındığını savurdık merkûm Halil karındaşı İbrahim'i çağır'dı bir hızar getir diyerek söyledi sonra merkûm Halil yüz kıyye fındık tartdı bunı İbrahim'in götürün didi ve yukaruki bağcenin hâsılatı için Oyanı bağcenin fındığında viriyorum didi ve senesine aşeri İbrahim'e vireyorum didi ve yukaruki bağce hudûdı ise tarafları Tiryakioğlu ve bir tarafı yol ve Resul oğlu su yolu ile mahdûd olub iş bu hudûdlarını beyan eylediğim yukaruki bağce aşağı bağcenin fındığında verdi iş bu aşeri ve didiği bundan iki sene makdem olduğunu bilür şahidim şehâdet dahi iderim.

Yaslıbağce Karyesi'nden Davudoğlu Hüsni bin Mustafa

(mühür)

Sene 317 Muharrem 10

Bundan iki sene makdem Gulüvvoğlu Halil bizi gündelikci tutdı ve harman aldık ve fındığının kavsulını ayırdık sonra münce mâ fındığını merkûm Halil kıntar ile tartdı yüz kıyye fındık ayırub Gulüvvoğlu İbrahim'e teslim eyledi ben de sual eyledim ki niçün İbrahim'e vireyosun didiğimde bizim yukaruda bulunan müşterek bağcenin aşeri icarını verdim ve hersene vireyorum didi ve yukarki bağce ise Kuşluhan Karyesi'nde vâki' bir tarafı yol ve Tiryakioğlu ve Resul oğlu ve kendü tarlası ya'ni merkûm Halil'in tarlası ile mahdûd bağcenin icarı için verdiğini bize ikrar idüb bu vechle bilür şehâdet dahi iderim.

Yaslıbağce Karyesi'nden Davudoğlu Ahmed bin Ali

(mühür)

Sene 317 Muharrem 10

Bundan üç sene evveli bazara gider iken yani Eylül ayının onuncu günü Kuşlıhan Karyeli Gulüvvoğlu Halil'in harmanında fındık çuvalı toldırmakda iken Halil'e haydi bazara gidelim didim ol-dahi buraya gel deyu beni yanına çağırdı benim elimi tutarak idin bize yardım eyle didi fındık katar iken kıntar ağacının bir tarafından ben tutdum sonra Halil'e sual eyledim ki sen bu fındığı satacaksın didiğimde ol dahi karındaşım İbrahim ile müşterek bağcemizin fındığının karındaşım İbrahim'e vireceğim ve iş bu bağceye İbrahim ile ortağız didi ve ortak olan bağce zaten ma'rufim olub bağcenin hudûdları ise bir tarafı Tiryakioğlu ve nam-ı diğeri Kel Alioğlu Ahmed ve Resul oğulları ve yol merkûm Halil'in kendü mülki ile mahdûd olduğunu bilür Hasbet-en lillah şâhidim şehâdet dahi iderim.

Yaslıbağce Karriyesi'nden Davudoğlu Şakir bin Mehmed

(mühür)

Sene 317 Muharrem 17

Bundan üç sene evvel Eylül ayının onuncu günü bazara gider iken Kuşlıhan'lı Gulüvvoğlu Halil'i harmanında gördük yanında bulunan arkadaşım Davudoğlu Şakir merkûm Halil'e haydi bazara gidelim didikde siz gelinde bana yardım idin deyu bizi çağırdı yanına vararak gördük ki kıntar ile fındık tartıyor idi kıntar ağacının bir tarafında arkadaşım tutdı bu fındığı tartıyorsun iş bu fındığı karındaşım İbrahim ile ortak bağcemizin fındığından yeni toparlayorumda hissasını viriyorum tartıyorum ki karındaşım İbrahim'in fındığını vireceğim deyü söyledi ortak oldukları bağce ise zaten ma'rufin olub tarafları Resul oğlu ve Tiryakioğlu Ahmed ve yol merkûm Halil'in kendü mülki ile mahdûd olan bağcenin fındığından merkûm İbrahim'e hissasını vireceğini takrir eyledi Hasbet-en lillah şâhidim ve bu vechle şehâdet dahi iderim.

Kuşlıhan Karyesi'nden Tiryakioğlu İsmail bin Halil

(mühür)

Sene 317 Muharrem 17

Belge: 128

Hacı Hüseyin Mahallesi'nden Tığlıoğlu müteveffi Mustafa bin Ömer'in sabi-i sagîr oğlu Ahmed Niyazi nafaka ve kisveye eşedd-i ihtiyaç ile müntac olmağla sagîr-i merkûma beher şehir kırk gruş nafaka ve kisvesine kifayet ideceğini ihbar ve şehâdet ideriz.

İmamdar Mahalle-i Hacı Hüseyin

(mühür)

A'za

(mühür)

A'za

(mühür)

Sene 316 Zi-l-hicce 17

Ben dahi ber-vech muharrer nafaka ile sagîri merkûmı bakmak üzere kabul eyledim.

Sagîrenin validesi Emine binti Ferhat Ağa

Mahen 17

Belge: 129

Hacı Hüseyin Mahallesi sâkinelerinden İlyas yüzbaşı kerimesi ma'rufet-üz-zat Gül Hatun meclis-i şer'ide Sarvan Karyesi'nden Elkuloğlu Süleyman bin Mustafa muvâcehesinde

Merkûm Süleyman benim zevci dâhilim olub kendüsünün firaşından hâsıla benden mütevelide bir yaşında Hacer terbiyemde olan sagîre kızı Hacer ile beni infak itmeyüb taşera itdiği cihetle kader-i ma'ruf olarak şehriye otuz gruş nafaka karz ve takrir olunmak muradumdır.

İlyas Yüzbaşı kerimesi Gül Hatun

(barmak izin)

Sene 316 Zi-l-hicce 19

Zatını irfan olduğımız Gül Hatun'un ber-minval muharrer kendi ifâdesi olub ve zevci mezbûr muhaffakat itmediğini ve mezbûrenin mühüri olmayubda barmak basdığını tasdîk ideriz.

Berberzâde

(mühür)

Çolak Kadızâde

(mühür)

Sene 316 Zi-l-hicce 19

Mezbûre Gül Hatun'un taleb eylediği şehriye otuz gruş sagîre ile kendüsüne nafaka olmak üzere kader-i ma'ruf idüğü

Belge: 130

Zıkr-en ati-l-beyanın fasl ve reviiyyetine havi Giresun mahkeme-i şer'îyyesinden aleyhine i'ta' olunan iş bu i'lamın hükmüne adem-i kana'atle temyizi istida'sına dair ali imza ve mühürini havi mülkuf-ı layiha-i i'tiraziye zıkr olunan i'lam ile birleştirilerek kıra'at olındı i'lam-ı mezkûrın netice-i maliyetine mezkûr hakkında usûlüne muvaffak olub layiha-i merkûmanın mündericatına nazaran ifa muktezası zamanında iş bu evrakın meclis-i tedkikat-ı şer'îyyeye havale bıyurılması deyu canib-i celil-i fetva-penahiden havale bıyurılıub meclis-i tedkikatdan dahi i'lam-ı mezkûrın celbiyle tedkik olunan zabt-ı noksan şu halde ahvaline tedkik ifadatı yeninden zabt olınarak mukteza-i şer'înin ifası zamanında evrak-ı vardiyenin kaza-i mezkûr mahkeme-i şer'îyyesine i'ade bıyurıldığı binüçyüz ondört senesi Zi-l-ka'de-i Şerife'si onsekinci günü tarihlü naib sabık Mehmed Şükri Efendi mühüriyle memhur i'lam-ı şer' zahirine tahşiye ve tahtim bıyurıldığına emsalen Giresun kazasına mülhak Akköy Nahiyesi'nin Yaslıbağce Karyesi'nde sâkine iken bundan akdem vefât iden Fındıkoğlu kerimesi Emine binti Mahmud'un verâset-i sadr-ı kebir oğlu Mehmed ve kebire kızları Fatma ve Zeyneb'e münhasıra olduğu ind-el şer'î elan-nur zahir ve mütehakkıkk oldıktan sonra müteveffıye-i mezbûre Emine Hatun'dan müstakill deyu karye-i mezkûrda vâki' tarafları yol ve Uyuz ve Hacı Osman ve dere ile mahdûd bir kıt'a ve yine tarafları iki taraftan Uzun Ahmed oğlu Hacı Ahmed Ağa ve tarik-i amm ve Fındıkoğlu Mustafa ve Hendek ile mahdûd Kel Musa namlarıyla ma'ruf bir kıt'a ki cem'an iki kıt'a fındık bağçelerini birini beşyüz ve diğerini i'lam-ı evvelde beyan eylediğim vechle ikiyüz ki cem'an yediyüz gruş üzerine şehâdetimden de göriliyor ise de mezbûreye verdiğimiz para ise binikiyüz gruş olub meblağ-ı mezkûrda semeni ile işтира' eylediğimiz ol-bâbda lehimize olarak iş bu i'lam-ı evvel sadır oldı zabtının noksanına binaen iade olmuş olduğundan yine da'vâmız sabık-ı misillü bağce-i mahdûd-ı mezkûrların üç hissada birer hissalarının mezbûre Emine Hatun tarafından bize te'min-i mezkûr mukâbilinde bey' fûruht olındığı teybine-i sabit ve mütehakkıkk olmuş olduğundan bağce-i mezkûre vârisi taraflarından müdahale olunmayub birimize teslimini talebi deriz.

Topal Hasan oğlu Bekir bin Süleyman
(mühür)

Diğeri Hüseyin
(mühür)

Sene 316 Zi-l-hicce 21

Vekîl Ali Ağa dahi cevabında

Bu gibi akar da'vâlarında zi-l-yedlik husûsı beyan ve tahakkuk itmeden esas da'vâya bakılamayacağı cihetle ol-emrde zi-l-yedlik beyan ile sabit olacağından ve zi-l-yed ise müvekkelem Mehmed ile diğer müvekkelelerim mezbûrtan olduğu mukarr ve mukarrif isem de tarafeynin tasarrufı şer'an caiz olamayacağından iş bu zi-l-yedlik husûsı tahakkuk itmediği gibi esas da'vâya cevabdan ma'zurım.

Vekîl Ali Ağa
(mühür)

Sene 316 Zi-l-hicce 21

Mukaddema vuku'u bulan iddiâ'larının esnâ'sında bağce-i mezkûrların selase hissalarına mikrûminin vaz'-ı yed beyyine-i adile ile sabit ve mütehakkık olduğu i'lam-ı evvel-i mezkûrda mûnderic olmağla tekrar zi-l-yedlik isbatına hacet görülemediği.

Sene 316 Zi-l-hicce 20

Müvekkelem merkûm Mehmed Ağa ve kız karındaşları Fatma ve Zeyneb'in mevrûsları müteveffiye Emine Hatun'un hali hayatında mutasarrıf olduğu bağce-i mahdûd-ı ma'lûmeleri müdde-i merkûma Hüseyin ve Bekir ve yol ma'lûma ile işтира' eylediklerini iddiâ' itmekdeler ise de müvekkelelerimin mevrûsı müteveffiye-i mezbûre öyle bi bağce satmadığı gibi iddiâ' kılınan semeni dahi aldığını müvekkelem Mehmed ve mezbûrelerin ma'lûmatları olmadığından müddeîlerin bu bab'da olan da'vâlarının reddiyle biâ-isbat mugarihadan men' hususını bi-l-vekâle taleb iderim.

Vekîl Ali Ağa
(mühür)

Sene 316 Zi-l-hicce 20

Müteveffiye-i mezbûre Emine Hatun'ın bağce-i mezkûru bize hali hayatında satdığını ve parasını aldığını ve parayı virirken bildiklerini mukaddema zabt-ı evvelimizde muharrer el-esami Uzun Ahmedzâde Ali Efendi ve Sâlih oğlu Mustafa ve Fındıkoğlu İbrahim bunlar şehâdet eylediler ve iş bu şâhidler aliyy-ül usûl tezkiye

olunarak adil ve makbul şehâdet oldukları tahakkuk iderek şehâdet itmişlerdir ol-vechle bağçe-i mezkûrların üç hissada birer hissasının tarafımıza teslimini talep ideriz.

Bekir

(mühür)

Hüseyin

(mühür)

Sene 316 Zi-l-hicce 20

Müddeîlerin zabt olunan ifâdelerine müddeâyâ mahdûd-ı mezkûr hakkında mukaddem şâhid istima' itdirmiş olduklarını beyam itmekde iseler de iş bu şâhidler da'vâyâ muvaffak suretde şehâdet idemediklerinden madem ki tekrar şâhid istima'ından ishar icab itmekde olduklarından ifâde-i sabıkam vechle hilaf-ı usûl istima' olunan şâhidlerin şehâdetleri şer'an caiz olamayacağından ma'ruzadan men'i hususını bi-l-vekâle talep iderim.

Vekîl ala Ağa

(mühür)

Sene 316 Zi-l-hicce 20

Mukaddema şâhid istima' itdirmiş olduğumuzdan şâhid-i merkûmın kabul buyurulmuş idi şimdi ise yine müzakere olınsın da kabulen sabıka şâhidlerimizi getiririz ve isimlerini dahi beyan ideriz.

Bekir

(mühür)

Hüseyin

(mühür)

Sene 316 Zi-l-hicce 20

Belge: 131

Hacı Mikdad Mahallesi sâkinelerinden Emir Hasan kerimesi zat-ı ma'rufe ayşe Hatun binti Hasan meclis-i şer'îde vakf-en ati-l beyan li-ecl-it tescil mütevellî nahib eylediğini Hacı Ahmedzâde Sâlih Efendi ibn-i Ali Ağa muhızırında ikrar-ı hâkim-i şer'î ve itiraf-ı sarîh-i mer'iyye idüp yedimde tahd-ı tasarrufumda olan mezkûr Hacı Mikdad Mahallesi'nde vâki' tarafları tarik-i amm ve Arslanoğlu hanının (?) ve vakf-ı arsa ya'nî hânenin tahdında bulunan kahvehânesinin ahır-ı cihetinde bulunan divarı ve Hacı Ahmedzâde ve Pesanoğlu ve Bartotyay Kiraki Ağa'nın müstakil arsası ve (?) ile

Gicecizâde verâselerinin müşterek hânesi ile mahdûd tahtani âhar ve âhare mahsus dükkan yol ve kabu ve arsa ve Arslanoğlu cihetinde âharan (?) fevkani bir bab hânedede bulunan bindörtüyzkırk sehim i'tibariyle beşyüzkırk sehim hissamdan senevi hâsıl olan icarı hasbet-en lillah almağı ve taleb (?) Giresun'un Çınarlar ve Kabu ve Kal'a ve Sultan Selim ve Hacı Mikdad ve Hacı Siyam mahallesine mahsus zukur ve inas-ı mekteb-i ibtida-ıye muallim ve hocalarına virilmek ve derûnunda kıraat olunan Kur'an-ı Kerim'in sevabını zevcime ve ihya-i ahram ervahına bağışlamak üzere vakfa hâkim-i şer'î ve hays-ı sarîh mer'ıye ile vakf eyledim ve şöyle şart eyledim ki vakf-ı mezkûr-ı mütevellî hayatta oldıkça kendi vefâtından sonra iş bu mekteblere nezaret iden ma'rif komisyonu reîsi efendi mütevellî ola ve vakf-ı mezkûrı gerek kendim hayatta oldıkça ve gerek vefâtından sonra mütevellî olan efendi tarafından diğerk hissadarlar ile tefrîk ve taksîm olunan ve münafi hakkında vakf-ı mezkûr sair bağçe ve dükkan ile mübadele ve tebdîğ olına ve bu minval üzere vakf-ı hâkim-i şer'î ile vakf vasisi eyledim.

Emir Hasan kerimesi Ayşe Hatun binti Hasan

(barmak izi)

Bâlâda muharrer vakfiye takriri huzurımla olub ba-tevliye istima' eylerim.

Mütevellî Sâlih Efendi

(mühür)

Ber-minval muharrer vakfiye takririni zatını irfan olduğımız Ayşe Hatun bizzat huzır-ı şer'îde ve biz dahi hâzır olduğımız halde takrir ve ifâde idüp mühürinin üzerinde bulunmadığından barmak işareti kendisinin olduğunu tasdîk ideriz.

İsmailzâde İsmail

(mühür)

Süleyman Alemdarzâde bin Bekir Efendi

(mühür)

Sarı Mahmudzâde Osman Efendi

(mühür)

Eskici Velizâde

(mühür)

Sadetlizâde

(mühür)

Belge: 132

Hacı Mikdad Mahallesi'nden Zıvaloğlu müteveffi Ali bin Bilal'in verâselerinden zevcesi Zeyneb binti Mustafa ile li-ebeveyn karındaşları Musa ve Mustafa ve Hasan ve Tahir ve Emin (?) Bilal meclis-i şer'îde mahallen zikr-en ati ve kaza vakfa li-ecl-it-tecsil mütevellî tayin olınan mahalleden Anaforzâde Ömer Ağa bin Ahmed muhzırında ikrar-taam idüp mevrûsumız Ali hali hayatında ve (?) hateminde ve hibe mûcibince Uzgur Karyesi'nde vâki' tarafları şarken Arimezoğullarından Bayezıd oğlu İsmail Ağa'nın satun aldığı bağçesi garben Kabudan Borki tarafında uyuz ve Zoloğlu Hâfız Hüseyin bağçesi şimalen Kara Ahmed oğlu (?) bin Halil ve Menkudoğlu Yanko bağçeleri cenuben Kasaboğlu Ali verâselerinin bağçesiyle mahdûd bağcenin yigirmi sehim itibariyle sekiz sehiminde hâsılat-ı seneviyesinin öşri ba'del edâ' bakisi Hacı Mikdad cami'-i şerifinde bulunan kanadile senevî beş kıyye revgan-ı zeyd ve kasaba cami'-i şerifine (?) Efendi esamiye virile ve kanadili yakan müezzine on gruş virilmek üzere bağçe-i mahdûd-ı mezkûrı vakf-ı mahkeme-i şer'î ile vakf ve hasbi eyledim ki bu vechle bağçeyi mezkûrı mütevellien mumaileyhe teslim itmemizle bir gûne hakk-ı müdahalemiz kalmadığını iş bu mahalle şerh ve tasdîk kılına.

Zıvaloğlu Musa

(mühür)

Müteveffânın zevcesi Zeyneb

(mühür)

Müteveffânın kâin-pederi Mustafa

(mühür)

Biraderi Hasan

(mühür)

Biraderi Tahir

(mühür)

Biraderi Emin

(mühür)

Ben dahi tevliyeti kabul eyledim.

Mütevellî

(mühür)

Bâlâda ki imza ve mühürler merkûmunun olub huzurumuzla vaz' ve şeraite muharrerde vechle bağceyi mezkûrı vakf itdiklerini taraflarımıza ifâde ve takrir itdikleri gibi mezkûrenin dahi zatını irfan olduğımızı tasdîk ve şehâdet ideriz.

Medreseden Hacızâde Mehmed Nuri Efendi

(mühür)

Hacı Mikdad Mahallesi imamı Hâfız Mustafa Efendi

Belge: 133

Çınarlar Mahallesi'nde müteveffi Zoroğlu Agob Ağa'nın sagîr oğulları (?) tahsisi olunan ba-hüccet-i şer'îyye nafakaları edâ'sına (?) kâfi olduğundan bunlarda mikdâr-ı kâfi nafakamı ve takrir olunmak bi-l-vesale matlûbımdır.

Hacı Mahkene vekîli Süleyman Efendi

(mühür)

Müddeâ vekîlinin talebi vechle sagîrun merkûmın günden güne büyümeğe ve mesârifatında ötesinde artmakda bulunduğundan ta'yin olunan altmışbeş gruş nafaka ve kisve ve (?) mesârif-i sairlerine kâfi olmadığından otuzbeş gruş daha zamlı ya'ni yüz gruşla idare ideceklerini tasdîken iş bu imza ve mühür eyledik.

Çınarlar Mahallesi'nden Barton veledi Batov

(imza)

Zorzâde Agob Efendi Veledyani Hacı Toros

(imza)

Sene 316 Zi-l-hicce 23

Belge: 134

Lonca Mahallesi'nde mütemekkin teba-i devlet-i aliyyenin Rum milletinden Papas oğlu zikr-en ati reşid olduğımı iddiâ' iden Yurika veledi Kosta meclis-i şer'îde ve hasebi validesi Semile binti Usta Teyidis muvâcehesinde ben a'kil ve baliğ' ve senni rüşde vasıl olub kendi umûrını natıha kendim rev'iyete iktidârım olduğundan vasiyeden müstağnimi suretle validem mezbûrenin taht-ı vesâyetinden salahımı talep iderim.

Lonca Mahallesi'nden Papasoğlu Yurika veledi Kosta

(imza)

Sene 316 Zi-l-hicce 29

Fi-l-hakika merkûm Yurika'ya ba-hüccet-i şer'îyye vasiyim lâkin merkûm Yurika reşid müddeâsı ma'lûmum değildir.

Vasi Semile binti Usta Teyidis

(barmak izi)

Mahen 29

İş bu hâzıra-i mezbûre zatını irfan olduğumuz vasiye Semile muvâcehesinde rüşdini iddiâ' iden Yurika ontokız yaşını mütecaviz akl ve ba'li olub senni rüşde vasıl olub natıha rev'iyete iktidârı olduğımı bilur hasbet-en lillah şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Lonca Mahallesi'nden Kaküloğlu Usta Musa Veledyani

(imza)

Mahalleden Elvanoğlu Kosta veledi David

(imza)

Mahen 29

Belge: 135

Tâliblü Karyesi'nden iken bundan akdem vefât iden Kara İbrahimzâde Ömer Ziya Efendi'nin iki nefer ya'ni sabi-i sagîr oğlu Ali ve sagîre kızı Hadice'nin tesviyeyi umûrlarına kabl-i şer'iden bir vasi nahibi ehemn ve elzem olmağın sagîran-ı mezbûranın emmileri Hamdullah Ağa ibn-i Hüseyin Ağa'nın ve Sait Efendi (?) olduğını ve üzerlerine diğere emmizâdesi Halid Ağa ibn-i Ömer nezareti ılyak ve muktedîr olduğını tasdîk ideriz.

Kara İbrahimzâde Abdullah Efendi ibn-i Ahmed

(mühür)

Dedelizâde Ahmed Efendi ibn-i Ömer Ahmed Müşir Ali

(mühür)

Veysi Hasan bin Mehmed

(mühür)

Sene 316 Zi-l-hicce 30

Biz dahi vesâyet ve nezâreti kabul eyledik.

Hamdullah Beg

(mühür)

Halid Ağa

(mühür)

Mahen 30

Belge: 136

Çukur Karyesi'nden Gedikoğlu Mustafa bin Mehmed'in ifâdesi

Bundan bir sene makdem karye-i mezkûreden Becioğlu İbrahim'den oğlum Mehmed'e kızı Emine'yi bir def'a istedim bana söz verdi sonra başka âdeme söz verdiği bende hiddet eyledim mezbûre için ol- kızı gider kabusunda ister isem ve kabusuna istemek için varur isem üçten tokıza şart olsun Didim lâkin oğlum merkûma merbureyi babası verdi oğlum aldı ben gitdim istedim bu vechle zevcem matluke değildir.

Gedikoğlu Mustafa bin Mehmed

(mühür)

Sene 317 Muharrem 5

Merkûm Mustafa bundan bir sene makdem Becioğlu İbrahim'in kızı Emine'yi bir daha kabusuna istemek için varur isem üçten tokıza şart olsun deyur benim yanımda söyledi lâkin mezbûre oğlum almış ise de merkûm Mustafa kabusuna varub da kendisi mi istedi yoksa kızın babası mı gönderdi orasını bilemem.

Çakmazzâde Emin Efendi ibn-i Osman

(mühür)

Sene 317 Muharrem 5

Merkûm Mustafa bundan bir sene makdem Becioğlu kızı Emine'yi bir daha kabusuna istemek için varur isem üçten tokıza şart olsun ve umûrı husumına dahi karışmam deyu söyledi bir de şimdi mezbûre oğluna varmış ise de ben İstanbul'da idim kendi mi istedi yoksa mezbûreni babası mı verdi buraları ma'lûmum değildir.

Çakmazzâde Hamdullah Efendi ibn-i Emin Efendi

(mühür)

Sene 317 Muharrem 5

Hacı Hüseyin Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât iden Molla Ahmed oğlu Banaklı Ahmed bin Ali bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûse-i metrûkesi Fatma binti Feyzi ile gaib ind-el belde nam karındaşı Ahmed'e muhasıra olduğu bi-l-ahbar ind-el şer'î ilan-nur zahir ve mütehakkıkk oldıktan sonra gaib merkûm Ahmed'in ba-hüccet-i şer'îyye oğlu vasisi Hüseyin Ağa meclis-i şer'îde müteveffâ-i merkûmın zikr-en ati hâne maa-arsasına vaz'-ı at-ül yedi mütehakkıkk olan zevcesi zat-ı ma'rufe Fatma Hatun muvâcehesinde da'vâsı.

Müteveffâ-i merkûmdan babam gaib merkûm ile zevce-i mezbûre Fatma'ya intikal iden Hacı Hüseyin Mahallesi'nde vâki' tarafları Kalyoncioğlu ve Sâlih Efendi ve Bicakcioğlu ve yol ile mahdûd bir bab hâne maa-arsaya mezbûre Fatma Hatun vaz'-ı at-ül yed idüp bana hissâmı virmediğinden vasisi olduğu babam gaib merkûm hissâsını bi-l-vesâye talep iderim.

Usareoğlu Hüseyin bin Ahmed
(mühür)

Sene 317 Muharrem 7

Belge: 137

Hallac Emin Usta'nın gaybiyetine binaen dükkânı derûnunda Bayezıdzâde Hacı Efendi'nin dükkânında alınmış olub mumailyh Hacı Efendi'ye teslim olunan eşya zirde beyan olındı.

Sene 317 Muharrem 10

Siyah pamuk	kasa 24 dökme 200	maa-dara
Beyaz pamuk	00015	maa-dara
Ot ulüvv yasdık	adedi	7
Yorgan yüzi sarı saten maa-astar ve borça cilası	endaze	9
Astarlık bez	endaze	19
Sagîr-i orta pamuk yorgan		4

Bâlâda muharrer ve murakkem yorgan ve yasdık ve pamuk ve yorgan yüzi altı mısradâ mevcut eşyaları benden talep olunmağa lüzum görinilür ise hükümetden her ne vakt istenür ise her birini aynen veya bedelen virmek üzere aldım ve yedimdedir.

Bayezıdzâde Hüseyin Efendi ibn-i Mahmud Efendi
(mühür)

Sene 317 Muharrem 10

Bâlâda muharrer eşyaları mumailyh Hüseyin Efendi biz dahi huzırda olduğımız halde tamamen aldığı şehâdet ideriz.

Hacı Ahmedzâde
(mühür)

Hallac Halil Efendi
(mühür)

Gök Hüseyin oğlu Şakir Ağa
(mühür)

Elvanlızâde
(mühür)

Sene 317 Muharrem 10

(?)yorgan.....	3
Mak-ad ve yasdık yüzi.....	6
Ve yün kasa 4.....	4
Kılıf.....	20

Emanete Emin Usta'nın dükkânına bıraktığım ber-minval muharrer yorgan ve mak'ad ve yasdık ve yün bana teslim olduğundan ben dahi her ne vakt hükümet tarafından talep olunur ise teslim itmek üzere aldım.

Toplızâde

(mühür)

Sene 317 Muharrem 10

Bâlâda muharrer eşyaları Toplızâde Hasan Ağa'nın aldığı tasdik ve icabı halinde şehâdet ideriz.

Marnarzâde

(mühür)

(?)zâde

(mühür)

Hallac Halil Ağa

(mühür)

Mahen 10

Belge: 138

Evkâf-ı Humayun-ı mülükaneğe mülhak Trabzon vilayet-i celîlesi dâhilinde Giresun kazasına mülhak Piraziz Nahiyesi'ne muzaf nam-ı diğer Pazarsuyu kazası muzafatından Şemseddin Nahiyesi'ne tabi Şeyh Musa zaviyesinin evladiyet evladiyet ve meşrutiyet üzere zaviyedarlık cihetine mutasarrıf olan Hüseyin Halife'nin vuku'u vefâtıyla oğlu Ali Şeyh'e terk idüp Ali Şeyh vefât iderek Emin Şeyh'e terk ve Emin Şeyh vefât idüp evladları Ali ve Mustafa ve Şerif ve Hüseyin ve Mehmed ve Hasan ve Emin ve Abdullah ve Süleyman ve Şerif dahi idüp evladları Tefvik ve Ömer ve Ahmed ve Şevki ve Râşid'i evlad ve ahzdan olarak ciheti mezkûru meşrûtaları oldukları bilür ve ihbar ideriz.

Gedikalizâde Gruşlu Ahmed Ağa ibn-i Hacı İbrahim Ağa

(mühür)

Ekserundi Karyesi'nden Melikzâde Ahmed Ağa ibn-i Mustafa
(mühür)

Molla Hasanzâde Osman Efendi bin Sâlih
(mühür)

Çolak Kadızâde Süleyman Efendi
(mühür)

Sene 317 Muharrem 11

İş bu muamele huzurımla olduğunu tasdik iderim.

Evkâf-ı muhasebecisi vekîli
(mühür)

Mahen 11

Belge: 139

Ordu kazasına mülhak Perşembe Nahiyesi'nin Saray Karyesi'nden Toplıoğlu Mustafa bin Osman meclis-i şer'îde Gedikzâde Gruşlu Ahmed Ağa'nın haremi Zekiye Hanım binti Emin Ağa muhızırında ikrar-taam ve takrir-i kelam idüp sagîre kızım sekiz yaşında iş bu hâzıra bi-l- meclisi Fatma nafaka ve kisveye eşedd-i ihtiyac ile muhtaca olub istima' mala ıtlak olunır senesi olduğundan senevi kırk gruş ücret sehimeleriyle hanım mumaileyha Zekiye Hanım'a icar ve teslim eyledim ve beş senelik icarı olan ikiyüz gruşu bana def' ve teslim idüp ben dahi hanım mumaileyha yedinden ve malından teslim ve kabul eyledim mukayyideman icra'-i mezkûr ile hanım mumaileyhanın da zimmetinde müstahdem olmak üzere icar ve teslim eyledim.

Perşembe Nahiyesi'nin Saray Karyesi'nden Toplıoğlu Mustafa bin Emin
(mühür)

Sene 317 Muharrem 11

Ber-minval muharrer sagîre-i mezbûreyi icar ile kabul eyledim.

Gedik Alizâde Gruşlu Ahmed Ağa zevcesi Zekiye Hanım binti Emin Ağa
(barmak izi)

Mahen 11

Bâlâda muharrer el-ismi Mustafa kızı sagîre Fatma'yı zatını irfan olduğumuz Zekiye Hanım'a iki aded sim mecidye ücretle icar ve teslim eyledim didiğini tasdik ideriz.

Gedik Alizâde Gruşlu Ahmed Ağa ibn-i Hacı İbrahim

(mühür)

Çolak Kadızâde

(mühür)

Melikzâde Ahmed Ağa

(mühür)

Salimzâde Ali Salim

(mühür)

Mahen 11

Belge: 140

Akköy Nahiyesi'nin İçili Karyesi'nden iken bundan akdem vefât iden Paşalı oğlu İsmail bin Mehmed'in sabi-i sagîr oğlu Mehmed'n tesviye-i umûrına kabl-i şer'îden vsi ve üzerine nazır ta'yin lazım idüğünden zakiri mezbûrun dayısı emmisi Hasan Efendi ibn-i Sâlih vasi ve üzerine (?) zâde müderrisinden Ali Efendi ibn-i Hacı Hüseyin nazarete her vechle muktedîr idüğüne tasdîk ideriz.

Salanoğlu İzzet Ağa bin Süleyman

(mühür)

(?) zâde Hâfız Osman Efendi ibn-i Hacı Hüseyin

(mühür)

Sene 317 Muharrem 12

Biz dahi vesait ve nazarete kabul eyledik.

(?) zâde Ali Efendi

(mühür)

Hasan Efendi ibn-i Salim

(mühür)

Sene 317 Muharrem 12

Belge: 141

Keşab'ın Teber Karyesi'nden olub redif ellialtıncı alayının birinci Giresun taburunun ikinci bölük efradından müteveffî Kadıoğlu Mehmed bin Ruşen bin Abdullah'ın verâseti zevcesi Fatma binti Osman meclis-i şer'îde Mahmud Efendi muvâcehesinde

Zevci müteveffânın mezbûr Mahmud Efendi zimmetinde olan kırk gruş alacağı kabl-el ahz vefât itdiğinden verâseti benimle sagîr oğlu Ali ve kızı Alime ve mahalli mevkuf Abdullah'â munhasıra oldığından meblağı mezbûrdan hissâmı talep iderim.

Müteveffâ zevcesi Fatma

(barmak izi)

Müteveffâyâ kırk gruş deynimdir lâkin verâseti ma'lûmum değildir.

Müteveffânın verâseti zevcesi Fatma oğlu Ali kızı Âlime mahalli mevkuf Abdullah'a münhasıradır bunlardan başka vârisi ve terekesine mütehakıkk âhari yoktur biz bu husûsa bu vech üzre şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Teber Karyesi'nden Ömer Beg oğlu Mehmed bin Süleyman

(mühür)

Karyeden Yazıcıoğlu Ali bin Emin

(mühür)

Sene 317 Muharrem 12

Belge: 142

Keşab Nahiyesi'nin Tekye Karyesi imamı Hatiboğlu Bilal Efendi ibn-i Hüseyin meclis-i şer'ide Hacı Mustafazâde Şeyh Bilal Efendi'nin vakf-ı mütevellisi Hacı Mustafazâde Feyzulah Ağa muhzırında huzur-ı şer'ide muhasebesinin rev'iyeti ihbarı üzerinde müteveli mezbûrun rev'iyet olunan muhasebesi zirde beyan olunır.

Sene 317 Muharrem 13

	Gruş	Kıntar
Üçyüzsekiz senesi alınan yarı fındığı.....	1680	28
Üçyüztokuz senesi yarı fındığı.....	2000	20
Üçyüzon senesinde alınan	1800	30
Üçyüzonbir senesinde alınan	1000	20
Oniki senesinde alınan.....	1300	26
Onüç senesinde alınan	1380	23
Ondört senesinde alınan.....	0900	09
	<hr/>	<hr/>
	10060	156
(?) mezkûr zarfında müteveliye aid.....	04200	
	<hr/>	
	05860	
(?) mezkûre zarfında bağcenin ve Yerköy miriyesi.....	00700	
	<hr/>	
	05160	
Bağcelerin imarına verilen Keşab yolu için	500	
	<hr/>	
	04660	
Kaim-makam Rüşdi Beg ve Hasan Efendi vasıtasıyla Aksu köprüsü hayratına.....	01080	
	<hr/>	
	03580	
Def'a Keşab yolına verilen.....	00216	
	<hr/>	
	03374	
Tekye'nin ta'mir ve (?) verilen.....	01187	
	<hr/>	
	02187	
Tekke cami'-i şerifinin (?).....	00492	
	<hr/>	
	01695	
Tekye mekteb-i sıbyan hocasına verilen yedi senelik ücretine	01150	
	<hr/>	
	00545	
Türbede sarf olunan gaz yağı	00120	
	<hr/>	
	00425	
Giresun'un Soğuksu Mahallesi cami'-i şerifine kaim-makam Rüşdi Beg vasıtasıyla verilen	00108	
	<hr/>	
	317	
Vakf-ı mezkûrın hayır için karyemize gelen gariban hoca ve talebe ve fukaraya tasarruf olunan	317	
	<hr/>	
	000	

Bâlâda görülen muhasebe muvaffak ise de mûcib-i şer'îsi edâ'-i hâkimiyete mütevakkıf olduğından muamele-i şer'îyyesinin icra'sı maklubımdır.

Tekye Karyesi Hatipzâde Bilal Efendi ibn-i Hacı

(mühür)

Sene 317 Muharrem 13

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
DEĞERLENDİRME

3.1. İDARİ DURUM

İncelenen defterin kayıt edildiği dönemde Giresun, Trabzon merkez sancağına bağlı kaza merkezi olarak idare edilmektedir. Giresun kaymakamı defterin tutulduğu dönemde İbrahim Lütfi Bey'dir.

Kaza merkezi olan Giresun'a bağlı nahiye ve köyler vardır. 1898- 1899 yıllarında Giresun kazasının defterde adı geçen nahiyeleri:

- Karlık Nahiyesi
- Kırık Nahiyesi
- Keşab Nahiyesi
- Piraziz Nahiyesi
- Nefs'dir.

Bu nahiyelerden Karlık Nahiyesi defterden anlaşıldığı kadarıyla Trabzon'dan ayrılarak Giresun'a ilhak olmuş bir nahiyedir. Günümüzde Giresun'un ilçesi olan yerler o dönemde ayrı bir kaza veya karyedir. Mesela Tirebolu ayrı bir kaza, Dereli ilçesi ise karyedir.

Defterde adı geçen mahalleler Giresun kazasının tüm mahalleleri olmamakla beraber şunlardır:

- Büyükbağce Mahallesi
- Ciron Mahallesi
- Çınarlar Mahallesi
- Hacı Hüseyin Mahallesi
- Hacı Mikdad Mahallesi
- Hacı Siyam Mahallesi
- Kal'a Mahallesi
- Kapu Mahallesi
- Kenar Mahallesi
- Kokara Mahallesi
- Kumyalı Mahallesi
- Lonca Mahallesi
- Soğuksu Mahallesi
- Sultan Selim Mahallesi

En küçük idari birim olan köyler yani karyelerden, incelenen defterde adı geçenler şu karyelerdir:

- Ahmedli Karyesi
- Akköy Karyesi
- Akyoma Karyesi
- Alinyoma Karyesi
- Alucra Karyesi
- Anbaralanı Karyesi
- Ata Karyesi
- Barca Karyesi
- Boztekke Karyesi
- Boztekye Karyesi
- Cingiran Karyesi
- Çalış Karyesi
- Çandır Karyesi
- Çardaklı Karyesi
- Çiçekli Karyesi
- Çukur Karyesi
- Divan Karyesi
- Darı Karyesi
- Düz Karyesi
- Eğrianbar Karyesi
- Ekserundı Karyesi
- Elmabeleni Karyesi
- Erik Limanı Karyesi
- Gönüllü Karyesi
- Hisargeriş Karyesi
- İçerli Karyesi
- İçili Karyesi
- İçmesu Karyesi
- İnece Karyesi
- Kabaköy Karyesi
- Kaderiye Karyesi
- Kayabaşı Karyesi
- Kızılot Karyesi
- Kuşkaya Karyesi
- Kuşluhan Karyesi
- Kuşluvan Karyesi
- Küçükgeriş Karyesi
- Lapa Karyesi
- Mağdele Karyesi
- Melekli Karyesi
- Mendeval Karyesi
- Nefs-i Akköy Karyesi
- Nefs-i Çiçekli Karyesi
- Saraycık Karyesi
- Sarvan Karyesi
- Sayca Karyesi
- Seldeğirmeni Karyesi
- Seyyid Karyesi
- Sultaniye Karyesi
- Süme Karyesi
- Sürmenli Karyesi
- Şarlı Karyesi
- Şemseddin Karyesi
- Şeyhlü Karyesi
- Tâliblü Karyesi
- Teber Karyesi
- Tekye Karyesi
- Uğurca Karyesi
- Uzgur Karyesi
- Ülper Karyesi
- Yağlıdere Karyesi
- Yaslıbağçe Karyesi
- Yeni Ören Karyesi

Müslim ve gayr-ı müslim Osmanlı tebaasının birlikte yaşaması mahalle ve karye isimlerinde de bunu belli etmektedir. Her ne kadar incelenen defterde adı geçen nahiyeye, mahalle ve karyelerde bu isimler olmasa da Giresun kazasına bağlı olan ve günümüzdeki Çınarlar Mahallesi adını taşıyan mahalle 1898- 1899 yıllarında Çınarlar İslâm adındadır. Aynı dönemde Giresun kazasına bağlı Çınarlar Rum adlı başka bir mahalle daha vardır.

Yukarıda baksedildiği gibi köylerde de bu ayırım söz konusudur. Yine defterde o dönemde Piraziz Nahiyesi'ne bağlı olan Tepeköy Rum, Şeyhmusa Ermeni, Tepeköy İslâm adlı köyler isimlerini mahalleler gibi yaşayan insanların inancı doğrultusunda almıştır.

Yerleşim yerlerinin isimleri verilirken genellikle coğrafi durumuna göre (ör: Kayabaşı, Düz, Sayca), kurucularının isimlerine göre (ör: Şemseddin, Taliblü, Şeyhlü, Ahmedlü) veya hayvan adlarına göre (ör: Kuşluhan, Kuşluyan, Kuşkaya) verilmiştir.

Yerleşim yerlerinden bazıları günümüzde yerleşim bulunmayan (ör: Ciron Mahallesi, Lonca Mahallesi, Divan Karyesi), bazıları ilçe olmuş olan (ör: Dereli Karyesi, Eleğü, Harşid) yerleşim yerleridir.

Yerleşim yerlerinde isim değişiklikleri yapıldığı muhakkaktır. Bu isim değiştirme hem İttihad ve Terakki zamanında hem de Cumhuriyet döneminde uygulanan bir uygulamadır. İsim değişikliklerinde Türkçe isimler vermeye özen gösterilmiştir. Fakat tüm çabalara rağmen çalışmanın üstünkörü yapıldığı anlaşılmaktadır. Şartlar gereği yapıldığını düşündüğümüz bu isim değişiklikleri araştırmalarda sorun yaşamamıza neden olmaktadır.

3.2. SOSYAL DURUM

İncelediğimiz defterdeki kayıtlardan Giresun'un nüfusunu ve ne kadarının müslüman ne kadarının gayr-i müslim olduğunu anlamamız mümkün değildir. Fakat belgelere göre ortalama her ailenin çocuk sayısı 4-5'tir. Ayrıca kazada birden çok evlilik yapılmasına da rastlanmaktadır.

Sadece bir yıllık belgelere bakarak halkın kültür, töre ve geleneklerini bunlara bağlılıklarını anlamak mümkün olmamakla beraber özellikle evlenme ve boşanma konularında gerçekten çok garib kayıtlar vardır. Mesela 4 no'lu belgede henüz bir yaşında iken babasının nikâhladığı bir kızın 20 yaşına gelince bunu kabul etmemesi ve evlendirildiği kişinin kızın terbiye edilmesi için talebi vardır. Bu durum bize “ beşik

kertmesi” denilen olayın bölgede var olduğunu anlatmaktadır. Çünkü küçük yaşta yani daha 2- 3 aylık iken bile babaları veya vekilleri tarafından nikâh edilen kişilerin reşid olunca bu nikâhı kabul etmeleri veya etmemeleri bazı sorunları ortaya çıkartabilir. Az önce bahsettiğimiz belgedeki kız nikâhı kabul etmemiştir. Fakat belge 74’teki tecavüz davasındaki evlenmeye bakarsak henüz kırkar günlük iken babaları tarafından nikâhlanan çocukların bu nikâhı kabul ettikleri görülür. Bu farklılık ise küçükte olsa nikâhının yapılması sadece reşid olunca evlenebileceği ilk kişiyi temsil etmektedir. Yani evlenmesi istenen ilk kişi odur. Fakat gerek kız gerekse erkek bunu kabul etmeyip kısmetini başkasında arayabilmektedir.

İnsanın ismi şüphesiz kişinin en önemli kişilik göstergelerinden biridir. Bu sebeble her anne- baba evladına kendi kültür ve töresine, inancına ve kutsal değerlerine uygun isim verir. İncelediğimiz defterde çocuklara verilen isimlerden Giresun halkının inançlarına ve törelerine ne kadar bağlı oldukları anlaşılmaktadır. Çocuklara verilen isimlerden bazıları;

Ali, Hasan, Hüseyin, Ahmed, Mehmed, Musa, Yusuf, Mehmed, Abdullah, Abdülaziz, İlyas, Hamza, Halil, Süleyman, Osman ve Ömer gibi erkek isimleri; Fatma, Ayşe, Zeyneb, Rukiye, Mucibe, Serhat, Zirşan ve Zibab gibi kadın adları en çok kullanılan isimlerdir.

Kullanılan lakaplarda da daha çok meslekler, fiziki görünümler ve mensûbu oldukları kökenler kullanılmıştır. Mesela; Sipahioğlu, Hallaçzade, Özbekoğlu, Taciklizade, Çamuroğlu, Deli Osman, Müftüoğlu, Kurdoğlu, Lazoğlu gibi.

Türk, Laz, Ermeni ve Rum Osmanlı vatandaşının iç içe yaşadığı bir yer olan Giresun’da toplumun düzen ve uyumunu bozacak ve hoşla gitmeyecek olaylarda yaşanmıştır. Bunlar her ne kadar dinin ve törenin izin vermiş olmasına rağmen boşanma, miras yüzünden kardeşlerarası anlaşmazlıklar ve tecavüz olaylarıdır.

Boşanmanın haklı sebeplerle de olsa istenmeyen bir olay olduğu su götürmez bir gerçektir. İncelediğimiz defterde iki adet evlenme olmasına karşılık üç adet boşanma olayının yaşanması üzücüdür.

Ölümün hak, mirasın helâl olarak bilindiği fakat bu konuda adil ve hakka uygun bölüşme yapılamadığı için mahkemelere taşınmış olan davalarda toplumdaki kardeşlerarası diyalogun dolayısıyla ailedeki birlik ve beraberliğin yok olmuş olduğunu görmekte düşündürücüdür.

Irza tecavüzün hiçbir toplum ve kültürde hoş karşılanmayıp ağır cezalarla cezalandırıldığı olması gerektirir. Bu olay insana özellikle Türk ve İslâm olan birine yakışmamakla beraber görülen bir vakadır. Defterde iki adet (74 ve 102) tecavüz ile ilgili kayıt vardır. Birisi nikâhlı birini kaçırmakla tecavüz (74), diğeri de askerden izne gelen birinin evlenme vaadiyle kandırıp ırza geçmesiyle ilgili olan tecavüzdür (102). Ağır cezaları olsa da tecavüz olayları görülmektedir.

3.3. İKTİSADÎ DURUM

Defterin kayıt tarihi olan 1898- 1899 yıllarında Giresun halkının geçimini günümüzde de olduğu gibi başta tarım, hayvancılık, esnafılık ve ticaret sağlamaktadır. Fakat sadece bir tek sicil defteri incelenerek net bilgilere ulaşılamayacağı muhakkaktır.

Halkın her zaman olduğu gibi en önemli geçim kaynağı fındık olmuştur. Çoğu kayıta mirasa, borca ve vakıf malı olmaya adını yazdıran fındık bahçeleri bunu açıkça belli etmektedir. Fındıktan sonra en büyük geçim kaynağı tarımda darı yani mısırdır. Diğer tarım ürünleri ise hinta yani buğday, üzüm ve armuttur.

Hayvancılık genel olarak Türklerin geçim kaynağıdır. Giresun'da doğal olarak hayvancılıktan geçim yapan insanlarda vardır. Özellikle koyun, keçi, inek ve deve bulunduğunu anlıyoruz.

Bir diğer geçim kaynağı olan esnafılık ile ilgili fazla kayıt olmamakla birlikte bir yorgancının başka bir yorgancıdan emanet kılıf, bez vs. alarak bunu kadıya onaylattığı belge bu konuda önemlidir. Lakaplardan anladığımız kadarıyla değirmenci, demirci, pastırmacı vs. meslekler vardır. Fakat gerek bu meslek kollarındaki kişilerin kazançlarını gerekse ürettikleri ürünlerin fiyatlarını bilemiyoruz. Narh ile veya lonca teşkilatı ile ilgili kayıtlar defterde olmaması buna sebeptir.

Ticaret konusunda ise geçimini yapanların çoğunluğu genel olarak Osmanlı'da olduğu gibi Rum ve Ermenilerden oluşur. Defterde liman komisyonunda görevli birinin teslim edilen fındığı eksik yazdığı kaydedilmiştir. Bu fındığın ülke dışına ticaretinin yapıldığını da göstermektedir.

Halkın kazancına veya mal varlığına göre mehr ve nafaka verdikleri için halkın genel olarak ekonomik durumunun orta halli olduğu anlaşılmaktadır. Para veya altın olarak kullanılan tabirler mecidiye altını, gazi altını, yüzlük, yirmilik, akça, reşad altını, mahmudiye, yazılı mahmudiye, tevekkeli mahmudiye ve lira-i osmani şeklindedir.

Mehrler ise bazen para bazen eşya bazen de yer ile karşılanmıştır. Defterde tereke kaydı olmadığından kullanılan eşyaların tamamının fiyatlarını çıkartamadık. Defterde adı geçen eşyalar şunlardır:

Kazgan, tabak, tebsi, sahan, sini, divan sinisi, mak'ad, yasdık, döşek, kilim, yorgan, tulık, tava, ibrik, leğen, bekmez tulımı, kanadil, taşsız elmas yüzük, şemsiye, iç donu, entari, gömlek, saç tokası, sarık, çekmecedir.

Bunlardan elmas yüzüğün fiyatı 800 gruş, şemsiyenin fiyatı 40 gruş, iç donun fiyatı 8 gruş, entarinin fiyatı 60 gruş, gömleğin fiyatı 100 gruş, saç tokasının fiyatı 5 gruş, yasdık 24 gruş, sarık 15 gruş, çekmece 80 gruştur. Ayrıca tefsirli Kelâm-ı Kadîm yani Kur'ân'ı Kerîm'in de fiyatının 150 gruş olduğu tespit edilebilmiştir.

SONUÇ

Araştırmamızın başında Şer'iyye sicilleri'nin tarihinin en önemli kaynaklarından olduğunu belirtmiştik. Burada tahlil etmeye çalıştığımız incelenen defterdeki kayıtlar ışığında 19 Recep 1316- 13 Muharrem 1317 (M. 1898- 1899) yılları arasındaki zaman diliminde Giresun kazasındaki sosyo- iktisâdi ve kültürel durumdur. Bu amaçla 1434 Sayılı Giresun Şer'iyye Sicil Defteri günümüz harflerine transkribe edilerek değerlendirilmiştir. Sonuç kısmında ise bu değerlendirmeler tahlil edilecektir.

İncelediğimiz defterde ferman, kanunname, emirname, berat ve buyuruldu gibi merkezden gelen belgeler bulunmamaktadır. Bu durum merkezden gelen belgelerin ayrı bir defterde tutulduğunu göstermektedir.

Defterde tutulmuş olan kayıtlar oldukça çeşitli olup 58 adet i'lam vardır. Bunlar arasında en fazla yer tutan ise veraset i'lamı olmuştur. Veraset i'lamı 38 adettir. Bu verâset i'lamlarından 15 tanesi askerlik hizmetini yaparken vefat edenlerin veraset i'lamı, 23 tanesi de diğer veraset i'lamlarıdır.

Bu veraset i'lamları arasında gayr-i müslim Osmanlı insanının da davaları bulunmaktadır. Belge 72'de bahçesini senet karşılığı bir müslime satan Rum milletinden birinin, kişinin borcunu ödemediği vefat etmesi sonucu bahçeyi geri alması ile ilgili olan ve vefat eden kişinin varisleri tarafından açılan davada şahitler borcun ödendiğini belirtmişlerdir.

Veraset davalarında varis olduğunu iddia eden kişinin bunu en az iki şahitle ispatlaması gerekmektedir. Özellikle varlıklı kişilerin varisleri arasında bu davalar olmaktadır. Bunu verasete söz konusu olan mal ve emlakların çokluğundan anlıyoruz.

Osmanlı toplumunda, dayanışma ve yardımlaşmanın mihenk taşı olan vakıflarla ilgili vakfiyelerde defterde görülmektedir. Bu belgelerde vakfın idaresini yürütecek kişilerde liyakat kavramına ve adalet kavramına dikkat çekilerek vakfedilen malları gerçek ihtiyaçlar doğrultusunda kullanmaları ısrarla tenbih edilmiştir. Hatta ileride mütevellî olacak kişilerin özellikleri kalem kalem yazılmıştır. Bu hassasiyet Osmanlı toplumunda sosyal bağı güçlendirmiştir.

Osmanlı toplumu da her toplum gibi aileyi temel kabul etmiştir. Aile kurulurken yani nikâh yapılırken erkeğin vereceği mehr ve boşanma olursa vereceği nafakanın bazı kayıtlarda tutulması bunun göstergesidir.

Evlilik konusunda çok değişik kayıtlar vardır. Mesela 4 Numaralı belgede

“...bundan yigirmi iki sene makdem babalık hânesinde ben iki yaşında mezbûre bir yaşında olduğu halde mezbûre Fatma'nın validesi pederim Mustafa'ya söylemiş ki ben iş bu kızın Fatma'yı Allah'ın emriyle oğlun Osman'a bi-l-velâye virdim didikde pederim dahi benim için bi-l-velâye aldım deyu...⁸¹”

diyerek henüz bebek iken nikâhlandıklarını iddia ettiği kişinin kendini istememesi sonucu evliliğin kaydı için gidilen mahkemede verilen karar kızın tatlik yani boş olduğuna karar vermayla sonuçlanmıştır. Burada müddei yani davacı bunu ispatlayamamıştır.

Bu şekilde nikâh olunması beşik kertmesi olarak bilinen olayın bölgede az da olsa uygulandığını göstermektedir.

Başka bir ilginç nikâh kaydı da 94 Numaralı belgede bulunmaktadır. Bu belgede kendisinden başka bir konu için vekâlet alan dayısının kendisini istemediği halde halasının oğluna vekâleten nikâh etmesi ile ilgilidir. Bu dava ile ilgili şahitlerin ifadeleri defterde kayda alınmış fakat hükümün kaydına defterde rastlanmamıştır. Kararın daha sonra verilmiş olma ihtimali vardır.

Evlilik gibi aileyi en çok ilgilendiren başka bir konu da talak yani boşanma konusudur. Defterde iki adet nikâh kaydı olmasına rağmen dört adet boşanma kaydı vardır. Bu boşanma kayıtlarından 136 Numaralı belge diğerlerinden farklıdır. Bu belgede

“... Becioğlu İbrahim'den oğlum Mehmed'e kızı Emine'yi bir def'a istedim bana söz verdi sonra başka âdeme söz verdiğiinden bende hiddet eyledim mezbûre için ol- kızı gider kapusunda ister isem ve kapusuna istemek için varur isem üçden tokıza şart olsun Didim lâkin oğlum merkûma merbureyi babası verdi oğlum aldı ben gitdim istedim bu vechle zevcem matluke değildir.⁸²”

diyerek karısının boş olup olmadığına dair kadıya başvuran birinin durumu söz konusudur. Evlenmelerin boşanmaların yarısı kadar olduğu ortadadır. Bu aile

⁸¹ A.g.ş.s.d., Belge No: 4.

⁸² A.g.ş.s.d., Belge No: 136.

hayatındaki bağıllık ve birliktelik ilkesinin ve aile kültürünün yozlaşmaya başladığının göstergesidir. Ayrıca boşanma davalarının tamamının kadınlardan gelmesi kadınların boşanmak istemesi dikkat çekicidir. Dört boşanma isteğinden ikisinde boşanma gerçekleşmiş, birisinde gerçekleşmemiş, bir tanesinde de hüküm defterde bulunmamaktadır.

Aileyi ilgilendiren bir başka konuda nafaka yani geçinmek için gerekli olan ihtiyaçları karşılamaktır. Boşanmış olup nafakası yetmeyen veya boşanma esnasında nafaka talep edenlerin kayıtları defterde mevcuttur. 50 Numaralı belge nafaka artışı isteyen bir kadının davası olup mahkeme nafakada artış yapmıştır.

Bu nafaka talebi davalarında gerçekten dikkat çekici kayıtlar vardır. 40 Numaralı belgede evli iken başkası ile evlenen ve eski eşini yeni eşinin babası evinde oturtmak isteyen bir kişi eski eş tarafından terk ediliyor ve nafaka isteniyor. Burada kadının boşanma isteğinin ikinci eş mi olduğu yoksa yeni eşin babası evinde oturmaya mı zorlandığı olduğunu bilemiyoruz.

Bir başka boşanma ve nafaka isteğide kocasından kocalık görevini yapmadığı ve kendisini devamlı darp ettiği iddiasıyla boşanmak ve nafaka isteyen bir kadının davası olan 49 Numaralı belgedir.

89 Numaralı belgede ise kocasının vermeyi taahhüt ettiği mehri vermemesi üzerine kocasına itaat etmeyip evi terkeden ve kızkardeşinin yanına yerleşen bir kadının mehrini almak için dava açmasını konu alıyor ve kadın, kendisine verilmesi gereken mehr verilene kadar itaat etmeyip karılık yapmayacağını söylüyor.

Boşanma davalarında da olduğu gibi nafaka talebi kadınlardan gelmiş ve tüm davalarda kadınlara nafaka verilmesi hükmü kararlaştırılmıştır. Nafaka davalarında erkekler kadınların istediği nafakayı çok bularak veremeyeceklerini belirtmişlerdir. Fakat şahidlerin ifadesi ve şuhud-ul hâlin kararı nafakayı belirleyen faktörler olmuştur.

Bu boşanma ve nafaka davalarında evlilik gibi bir kurumun maddi temelle sağlamlaştırılması veya nafaka isteklerinde insafsız derecede taleplerde bulunulması düşündürücüdür. Çünkü bir elmas yüzüğün fiyatının 800 gruş olduğu defterden anlaşılakta ve bazı kadınlar yevmiye yani günlük 60 gruşa kadar nafaka talep

edebilmektedirler.

Sosyal konulara ilişkin belgelerden olan 69 Numaralı belgede iki sene önce boşandığı kadının bir çocuk dünyaya getirdiğini ve bu çocukla alakası olmadığını, çocuk üzerinde hakkı olmadığını çocuğunda kendi üzerinde hakkı olmadığını söyleyen bir kişi bu durumunu kadıya onaylatıyor.

69 Numaralı belgede kocası askerde öleli iki buçuk yıl olan bir kadın tekrar evlenmek için boş kâğıdı almak için kadıya başvuruyor.

Türk, Laz, Ermeni ve Rum Osmanlı tebaasının birlikte yaşadığı yer olan Giresun'da toplum tarafından istenmeyen olaylarında yaşandığı ne yazık ki vakidir. Mesela 73 Numaralı belgede naib olmadığı halde nikâh kıyan sahtekârlık davası ile 75 Numaralı belgedeki nikâh kıymak için rüşvet istenmesi bunlardandır. Ayrıca vefat eden bir müslim vatandaşın fındığını sattığı fakat satışta eksik kaydedildiği iddiasıyla varisleri tarafından Ermeni bir tüccara karşı açılan davada şahitlerin ifadeleri doğrultusunda fındığın doğru kaydedildiği hükmü verilmiştir.

Asla tasvip edilemeyecek olan yüz kızartıcı olaylarda vardır. Bunlardan 74 Numaralı belgede daha önce istediği fakat kendisini kabul etmeyen bir kızı kaçırıp ırzına tecavüz eden birisinin davası ile 102 Numaralı belgedeki askerden izne gelen ve kendini evlenmek vaadiyle kandırıp tecavüz ettiğini iddia eden kişiden şikâyetçi olan bir kadının davasıdır. Bu iki davanında hükmü defterde yer almamaktadır.

İncelediğimiz defter Osmanlı'nın son zamanlarına ait kayıtları içermesi nedeniyle toplumda bu kadar fazla bozulma olmuş olması muhtemeldir. Defterden bağımsız olarak söylemek gerekirse incelediğimiz daha eski tarihli şer'iyye sicillerinde yüz kızartıcı olaylara rastlanmamaktadır. Osmanlı devlet idaresindeki bu yozlaşma, fikir hayatındaki bu bozulma en nihayetinde topluma da sirayet etmiş olması üzücüdür.

Defterde ayrıca Ramazan ayı için top patlatacak kişi ile yapılan mukavelede vardır. Mukavelede alacağı ücret, görevleri ve top patlatma anında zarar görürse hak talep etmeyeceği belirtilmiştir. Fakat hak talep etmeme konusu daha sonra kadılık olmuştur. Fakat bu davanın kararı da bu defterde kayıtlı değildir.

Mübarek günler ve bayramların hilâlin hareketleri ile tespit edildiği bir dönemde tutulan defterde Ramazan'ın ilk hilâlini gören kişilerin kadıya başvurmasında kayıt altına alınmıştır.

Henüz küçük yaşta yetim kalanlara vasi atanmasına yönelik kayıtlarda mevcuttur. Bu biraz önce bahsettiğimiz nafaka konusunda da olduğu gibi modern devlet anlayışının göstergesi olarak yetim ve kadınlara devletin sahip çıktığıdır.

Kendi kararlarını alabilecek yaşa gelene kadar çocukların malları eytam sandığı denilen kurumda toplanır ve reşit olup bunu mahkeme kanalı ile ispatlarsa bu malları kendilerine iade edilirdi. Buna ait kayıtlara rüşd ispatı adı verilir. İncelediğimiz defterde 3 adet rüşd ispatı davası olup hepsinde de rüşd ispatlanmış, kişi reşit kabul edilmiştir. Bu kararlardan anlaşıldığına göre reşit olma yaşı 19'dur.

Görevleri arasında onaylama yetkisi yani noterlikte bulunan kadıların defterlerdeki kayıtlarda ferağ ve sulh kayıtlarında mevcuttur. İncelediğimiz defterde iki adet sulh ve iki adet ferağ hücceti kaydı vardır. Ferağ kayıtlarında ölmeden mallarını evlatları arasında paylaştıran kişilerin kayıtları vardır.

Sulh kayıtlarında da 106 Numaralı belgede, borcu nedeniyle mahkemelik olan birinin alacaklısı ile sulh olması ve bunu kadıya şahitler huzurunda onaylatması söz konusudur. Diğer sulh olma kaydı ise bir müslim ve Ermeni arasında olmuş, Ermeni'ye alacağına karşılık ev verilmesi taahhüt edilmiş, borcunu karşılamazsa tekrar sulh olunabileceği ortaya konarak hakkı kalmayacağı taahhüt edilmiştir.

Kayıtlarda ayrıca camilerinin küçük olmasından şikâyet ederek cami isteyenler ile camilerinin eksiklerinin giderilmesi için kadıya başvuranlarında kayıtları tutulmuştur. Bu başvuruda kadı beledî görevleri gereği ilgilenmiş veya halk ile kendi üstleri arasında bağlantı kurarak doğal temsilci rolü oynamıştır.

İçerisinde birçok milleti barındırmış olan Osmanlı, mülkün temeli olan adaleti herkese ayırım yapmadan eşit şekilde vermek için uğraşmıştır. İncelenen defterde de yer alan müslim- gayr-i müslim davalarında diğer davalarda olduğu gibi şahitlerin ifadeleri ve yeminleri doğrultusunda hüküm vermiştir.

Verilen her hükümde mutlaka en az iki şahit veya şuhud-ül hal'in mührü bulunmaktadır. Temyiz yolu olmakla birlikte sadece temyizle ilgilenen kurumlar olmadığından Osmanlı Devleti yargılamayı temyize gerek duyulmayacak derecede adil yürütmeye çalışmıştır.

Farklı unsurların bir arada yaşadığı Giresun'a ait bu defterde bu unsurlar arasındaki davalar borç, veraset, miras ve alım- satım davalarından başka bir şey değildir. Özellikle Osmanlı Devleti'nin içindeki unsurları kullanmak isteyenler en azından Giresun'da 1898-1899 yıllarında bunu başaramamışlardır.

EKLER

EK 1: SÖZLÜK**A)**

- Abes: Boş saçma şey
 Âhir: Son, sonunda, nihâyet
 Ahkâm: Emirler, hükümler
 Ahram: Kadınlara mahsus yerler
 Ahz-u kabz: Kendine mal etme
 Asaleten: Kendi nâmına hareket ederek

B)

- Ba'de-l-edâ: Yapıldıktan sonra
 Bâhir: Belli, besbelli, apaçık
 Beher: Her, her biri
 Beyn: Ara; arasında
 Bey ü şirâ': Alım satım
 Bîkr: Dokunulmamış, kızlık, genç kız
 Bîkr-i baliğa: Hiç evlenmemiş kız, evlilik yaşındaki bakire kız
 Bu'd: Uzaklık

C)

- Ceride: Gazete, zabıtnâme, tutanak
 Celb: Yazı ile çağırma
 Cilbab: Gömlek, çarşaf, ferâce

D)

- Darb: Dövme, vurma
 Dayin: Borç veren, alacaklı
 Der-kâr: Mâ'lûm, âşikâr, belli
 Ders-i âm: Herkese ders vermeye yetkili olan kişi, cami' hocası
 Derûn: İç, içeri, dâhil
 Deyn: Borç

E)

- El-yevm: Bugün, henüz, şimdiki zamanda
 Endaht: Atma, atış, silah atma
 Ervah: Canlar, hayatın cevherleri

Esâfil: Bayağı olanlar
 Eşedd: Daha, çetin ve sert
 Eşhas: Adamlar, kişiler
 Eytam: Anası babası ölmüş çocuklar, yetimler

F)

Fevkanî: Üstte olan, yukarıda bulunan
 Fi-l-hakika: Hakikatte, hakikaten, doğrusu
 Fi'il-i şeni': Kötü iş, zina
 Fıraş: Yatak, döşek
 Furuht: Satma, satış, satım

G)

Gaym: Bulut
 Gayr: Ayrı, başka
 Gıyabî: Kendisi hazır olmadığı halde yapılan muamele ile ilgili

H)

Hallac: Pamuk, yorgan, yatak atan kimse
 Hasbet-en lillah: Allah rızası için
 Havi: Kapsayan
 Hibe: Bağışlama, bağış
 Husûmet: Hasımlık, düşmanlık
 Hücçet: Senet, delil, resmî vesika

I-İ)

Irs: Karı ile kocadan her biri
 Isdar: Çıkarma, çıkarılma
 Itlak: Salıverme, koyuverme
 İbtida': Başlangıç, ilk önce
 İktiraz: Borç alma
 İ'lam: Bildirme, mahkemenin verdiği kararı bildiren belge
 İmtina': Çekinme; imkânsızlık
 İnşa': Yapma, meydana getirme
 İrtihal: Göçme, ölme
 İrza': Emzirme, emzirilme

İstifa': Tamamıyla alma, ödetilme
 İstihlak: Harcamak suretiyle tüketme
 İstima': Dinleme, işitme, dinleyip kabul etme
 İttihaz: Edinme, edinilme
 İvaz: Bedel, karşılık
 İzale-i bikr: Kızlığı bozma
 İzhar: Meydana çıkarma

K)

Kâffe: Hep, bütün
 Karye: Köy
 Karz: Ödünç verme
 Kavsul: Taze fıncığın dışındaki yeşil kabuk
 Kayyum: Câmi' hademesi
 Ke-en-lem-yekün: Hiç olmamış gibi, sanki yokmuş gibi
 Kelam-ı Kadim: Kur'an-ı Kerim
 Keyfe mâ yeşa': Nasıl isterse, istediği gibi
 Kezalik: Keza, bu; bu da böyle
 Kıt'a: Parça, bölük
 Kıyye: Okka, dörtyüz dirhem
 Kisve: Hususî kıyafet

L)

Layıha: Düşünülen bir şeyin yazı haline getirilmesi
 Li-ebeveyn: Baba ve ana tarafından, ana baba yoluyla
 Li-ecl: ...-den dolayı, maksadıyla

M)

Mahdud: Tahdid edilmiş, sınırlanmış
 Mak'ad: Makas
 Matbah: Mutfak
 Matlûb: Taleb edilen
 Medyûn: Borçlu
 Mehr-i muaccel: Nikâhta kız tarafına verilen para, başlık

Mehr-i müeccel: Boşanma veya ölüm halinde kız tarafına verilmesi nihakta
kararlaştırılan bedel

Melhûk: İltihak etmiş, karışmış

Memhur: Mühürlü, mühürlenmiş

Mensûcât: Nescolunmuş, dokunmuş şeyler

Menzil-hâne: Konak yeri

Merdûd: Reddolunmuş, kovulmuş

Mesture: Şahitleri gizli olarak temize çıkarmak üzere hakim tarafından ait
oldıkları makam yazılan yazı

Mevrûs: Miras kalmış

Mûcib: icabeden, lâzımgelen; sebep, vesîle

Muhal: Mümkün olmayan, olamaz

Muhzır: Şer'i mahkemelerde mübaşir hizmeti gören kimse

Mukayyid: Kaydeden

Musahhar: Ele geçirilmiş

Muvâcehe: Yüzleşme, yüz yüze gelme

Mübaderet: Bir iş yapmaya girişme

Mübâyaa: Satın alma

Mübîn: Hayrı şerri iyiyi kötüyü ayıran; besbelli

Mülhak: İlhak edilmiş, sonradan katılmış

Mün'akid: İki taraf arasında resmî olarak kabul olunmuş

Münderic: İndirâceden, içinde bulunan

Münhasıra: İnhisar eden, sınırlanmış, her yanı çevrilmiş

Müseccel: Tescil edilmiş, sicile, deftere geçirilmiş

Mütebenni: Birini oğul edinen

Mütehakikk: Tahakkuk eden, doğruluğu meydana çıkan

Mütemekkin: Temekkün eden, yerleşen, yerleşmiş olan

Müterâkim: Teraküm eden, biriken, toplanmış

Müverrih: Bir hadise hakkında tarih düşen kimse

N)

Nakz: Bozma, çözme; bir sözleşmeyi yok sayma

Nâsic: Nesceden; sıralayan, düzenleyen

Nâtık: Söyleyen, konuşan, lakırdı eden

Nısf: Yarım, yarı

Nukud: Nakitler, paralar

P-R)

Penâh: Birleştiği kelimeye koruyucusu, dayanağı anlamı verir

Reşid: Doğru yol tutan; ergin

Reviyyet: Bir işin her tarafını iyice düşünüp taşınma

Rezâ': Süt emme

Rüşd: doğru yolu bulup gitme; ergin olma

S)

Sabî: Henüz memeden kesilmemiş erkek çocuk

Sagîr(e): Bülûğa ermemiş çocuk

Sahihan: Gerçekten

Salife: Geçen, geçmiş

Sarih: Açık, meydanda

Sebkat: Geçme, ilerleme

Sehim: Hisse sahibi

Semen: Baha, kıymet, değer

Sigar: Küçükler, çocuklar

Sini: Büyük tepsi

Sinn: Yaş, ömrün derecesi

Sübut: Sabit olma, meydana çıkma

Sümme-t-tedarik: Tedarikten, iş olduktan sonra düşünülmüş

Ş)

Şehr: Ay, otuz günlük zaman

Şehriye: Aylık

Şifa-yab: Şifa bulan, iyileşen

Şühûd: Şahitler, tanıklar

T)

Tahtânî: Altta olan, alttaki

Tahtîm: Mühür basma

Taht-ı tasarruf: Sarf etme ve kullanma hakkı

Ta'lik: Bir şeye bağlı gösterme
 Ta'rif: Etrafıyla anlatma, bildirme
 Tatlik: Nikâhlı zevceyi boşama, bırakma
 Teblîg: Yetiştirme, eriştirme, bitiştirme
 Tebyîn: Meydana çıkarma, belli etme
 Tefrîk: Ayırma, seçme, ayırt etme
 Temlik: Mülk olarak verme
 Terhin: Rehin olarak verme, emanet bırakma
 Terkim: Rakam atma, atılma; yazma
 Tervic: Kıymet ve îtîbârını arttırma; bir fikri destekleme
 Tesmiye: Ad koyma, isim verme; besmele çekme
 Tesviye: Beraber etme, düz etme
 Tevliyet: Mütevellilik, vakıf işlerine bakma vazifesi

U)

Umûr: İşler, hususlar, şeyler
 Usret: Zor, sıkıntı, zahmet, güçlük

V)

Vakf: Bir malı veya mülkü –satılmamak kaydıyla- bir hayır işine bağışlama
 Vâreste: Kurtulmuş; serbest, rahat
 Vasî: Bir ölünün vasiyetini yerine getirmeye me'mur edilen kimse; bir yetimin
 veya akılca zayıf ve hasta olan bir kimsenin malını idare eden kimse
 Vasl: Ulaştırma, birleştirme
 Vaz': Koyma, konulma
 Vaz'-ı yed: El koyma
 Vech: Sebeb, vesile

Y)

Ya'ni: Sözüün kıyası, senin anlayacağın
 Yed: El; mülk
 Yevm: Gün
 Yevmiye: Günlük, bir gün için

Z)

Zabt: Sıkı tutma; kaydetme

Zâhir: Görünen, açık, belli

Zevce: Nikâhlı kadın, eş, karı

Zevce-i medhuletün biha: Gerdeğe girilmiş olan zevce

Zevce-i gayr-ı medhuletün biha: Henüz gerdeğe girilmemiş zevce

Zevce-i metrûke: Eski zevce, boşanılmış veya terkedilmiş zevce

Zeyl: Çok uzun söz, yazı

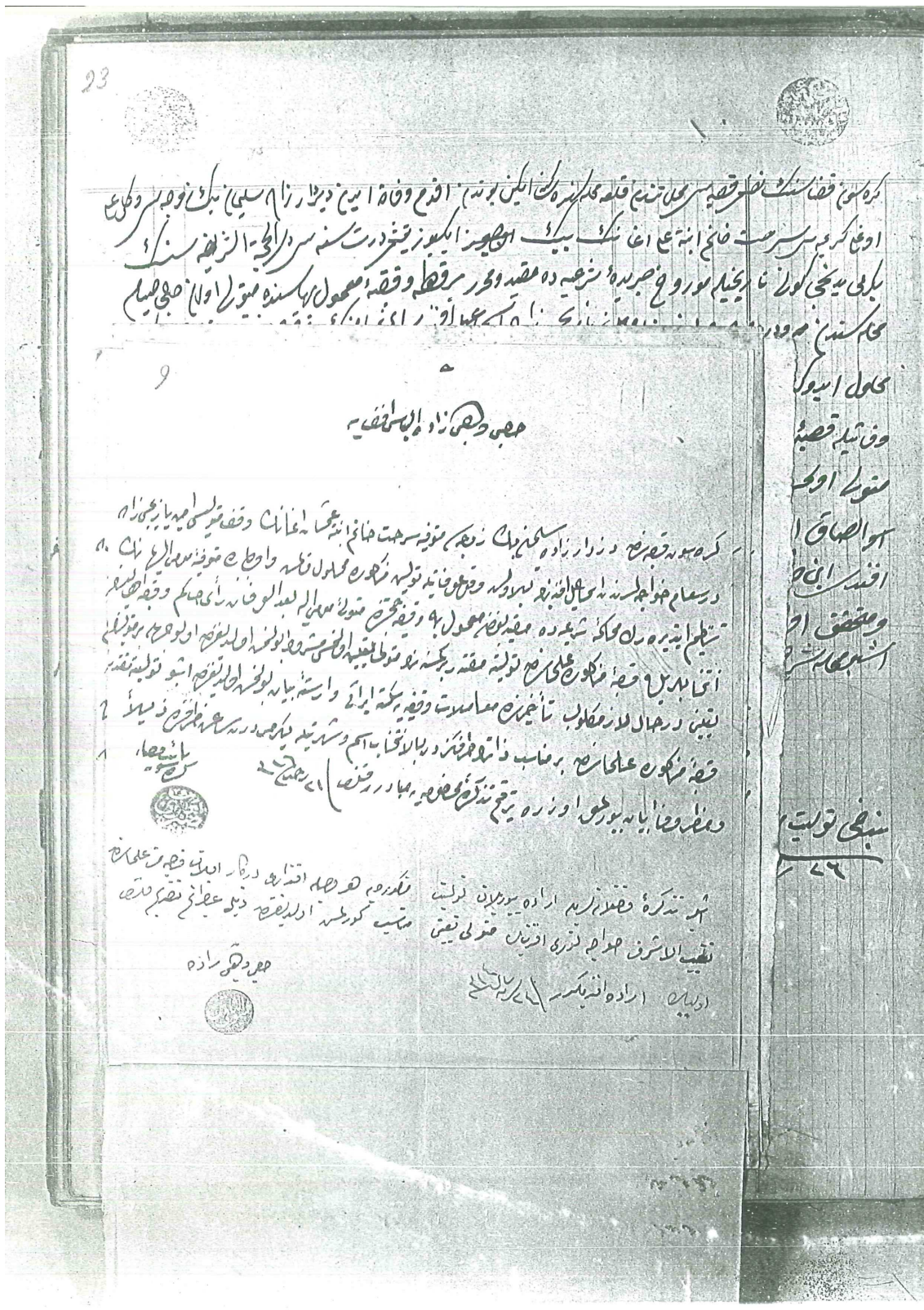
Zeylen: Ek olarak

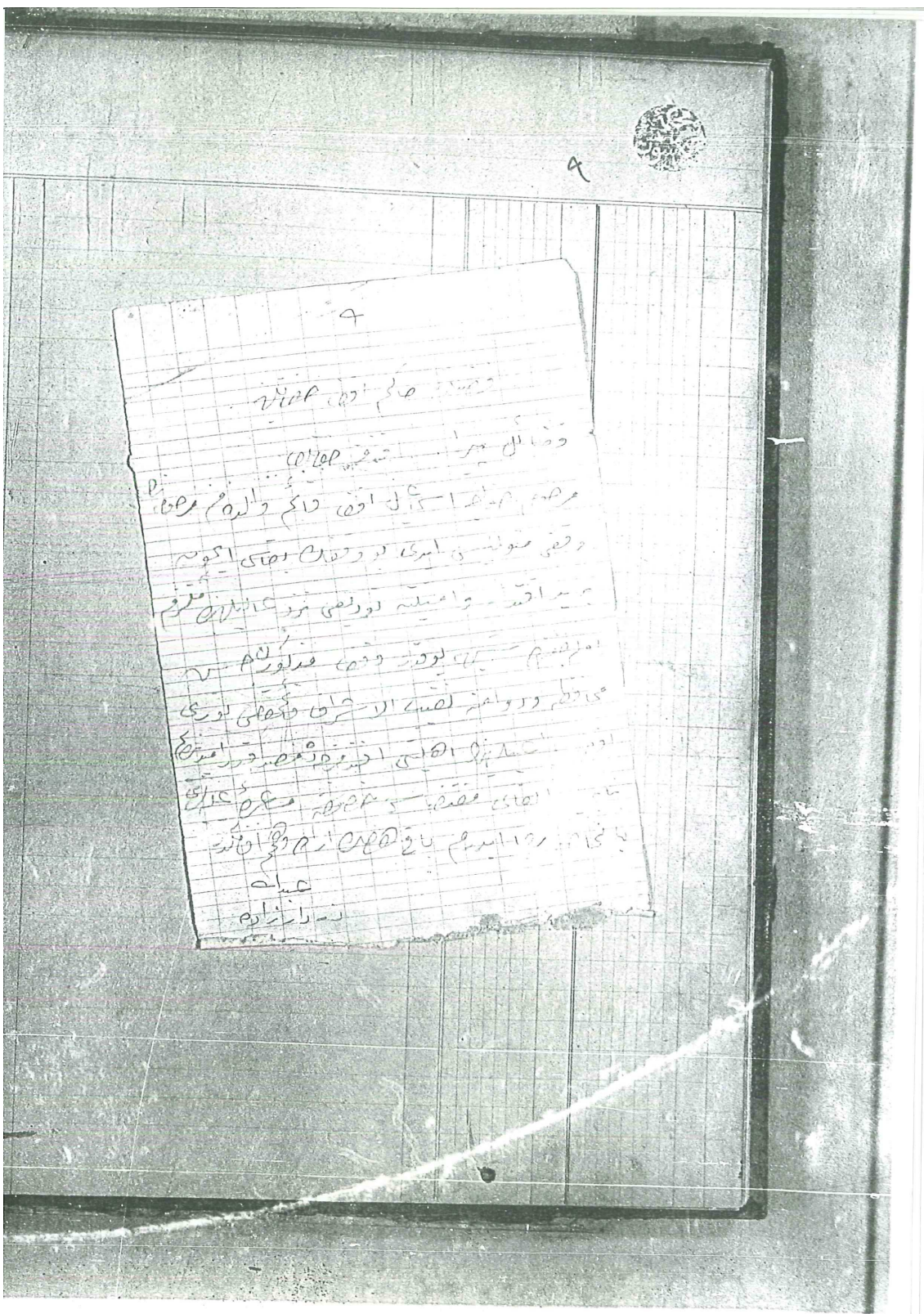
Zikr: Anma, anılma

Zir: Alt, aşağı

EK 2: KAYITLARDAN ÖRNEKLER

1434 Sayılı Giresun Şer'iyeye Sicil Defteri, Belge No: 8

۷۷

سلطان سلیمان خان کندی ایلی بوندن اقرم وقت ایمن ایرن زام عینی اغا این هجری عشری عشره
 صبر و صفا حاله اوخ طغوز باشی قیام و اولوب سی و چینه کنگ بیوش عی و بلوغی معروض و بره
 از ارشدین ادعا این اشوبیغت کتاب صین اقتدر اینجده مجلس شریف انورده مزبور
 لایوبی قرقر ناسر و حال صغیره تویم امورینه بکنت ترغیب و هی حضور بسرا و خلفه مال مورثینه بالوجه
 وضع یدر محقق اولم صورتیه الازده لوی خاتون بنت زور عینی اغا محضنده او زینده دعوی اولون
 حکم ایروب حاله عقیق و بلوغ ایدم وضع اولوب لایوبی بالنظر کور ملک قادر اعانت و صلح مستغنی
 اولم یدرم متوفی زور عینی اغا دن موروث بر موجب دفروق مع عالی قرقر ناسر و صلح متوفی لایوبی
 خاتونیه حاله کتب اییم ۱۸ سنه اولون

ف الحقیقه بر موجب دفروق مع مزبور صغیره مال مورثینه بالوجه و الضمه اییم لکن مدعی مزبور کورک برین اولون
 و صلح لایوبی مع ۱۸ سنه اولون

اشوبه انتر عارفان اولدین صغیره با مجلس لایوبی خاتون بنت عینی اغا کنگ ۱۶ سنه اولوب زورده مولود
 ملک یازات کند و کنگ و کنگ و کنگ و کنگ ایبراز و کنگ ایبراز و کنگ ایبراز و کنگ ایبراز و کنگ ایبراز
 ۱۸ سنه اولون

اشوبه مزبور صین اقتدر عاقلی و بالغ اولوب رنده و اهل اولون اولدین و کنگ ایبراز یازات اولون
 معروض اولوم اوخ طغوز باشی قیام و اولدین بیلو رنده شهادت لایوبی ایبراز
 سلطان سلیمان خان کندی ایلی بوندن اقرم وقت ایمن ایرن زام عینی اغا این هجری عشری عشره
 صبر و صفا حاله اوخ طغوز باشی قیام و اولوب سی و چینه کنگ بیوش عی و بلوغی معروض و بره
 از ارشدین ادعا این اشوبیغت کتاب صین اقتدر اینجده مجلس شریف انورده مزبور
 لایوبی قرقر ناسر و حال صغیره تویم امورینه بکنت ترغیب و هی حضور بسرا و خلفه مال مورثینه بالوجه
 وضع یدر محقق اولم صورتیه الازده لوی خاتون بنت زور عینی اغا محضنده او زینده دعوی اولون
 حکم ایروب حاله عقیق و بلوغ ایدم وضع اولوب لایوبی بالنظر کور ملک قادر اعانت و صلح مستغنی
 اولم یدرم متوفی زور عینی اغا دن موروث بر موجب دفروق مع عالی قرقر ناسر و صلح متوفی لایوبی
 خاتونیه حاله کتب اییم ۱۸ سنه اولون

۱۱۴
 کت بر سه صد بیست و نه فیصدی از زاد محله ای که در ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه
 اجداد اجداد بزرگواران در ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه
 مؤیدین و دعا خوانندگان

مقدمه و در این ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه
 جویداران و غیره در ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه
 تقصیر و بیعت و غیره در ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه
 او در ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه
 و تمام ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه
 و غیره در ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه

مقدمه و در این ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه
 و دیگر ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه
 محضه ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه
 و راننده در ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه
 و دیگر ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه

و دیگر ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه
 و دیگر ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه
 و دیگر ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه
 و دیگر ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه

و دیگر ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه
 و دیگر ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه
 و دیگر ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه
 و دیگر ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه در ایالت قسطنطنیه

1434 Sayılı Giresun Şer'iyye Sicil Defteri, Belge No: 97

۹۶

کتبه ایضا ادریس قریب مندرجاً در ایام التجره ایضا ادریس قریب مندرجاً در ایام التجره ایضا ادریس قریب مندرجاً در ایام التجره
 محمد زاهد خواجه
 زوجه و نوبت زوجه دافق ذوق از مودن او تو خیره ایضا ادریس قریب مندرجاً در ایام التجره ایضا ادریس قریب مندرجاً در ایام التجره
 ادریس قریب مندرجاً در ایام التجره ایضا ادریس قریب مندرجاً در ایام التجره ایضا ادریس قریب مندرجاً در ایام التجره

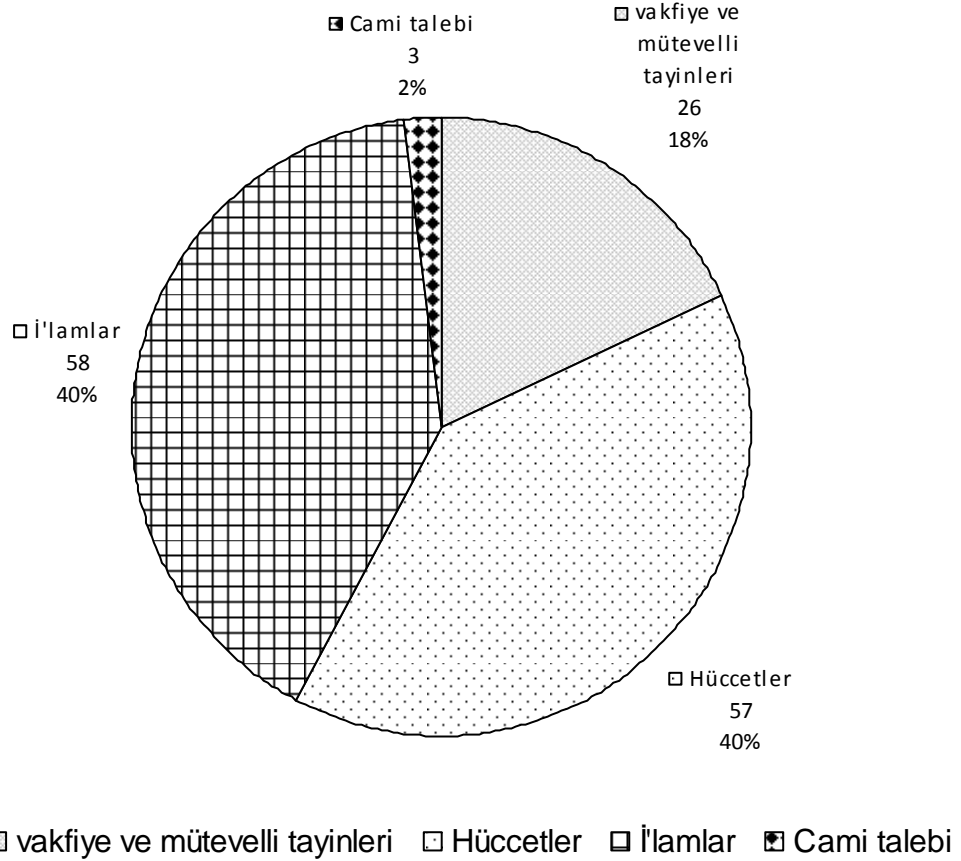
متوجه ادریس قریب مندرجاً در ایام التجره ایضا ادریس قریب مندرجاً در ایام التجره ایضا ادریس قریب مندرجاً در ایام التجره
 ایضا ادریس قریب مندرجاً در ایام التجره ایضا ادریس قریب مندرجاً در ایام التجره ایضا ادریس قریب مندرجاً در ایام التجره

کتبه ایضا ادریس قریب مندرجاً در ایام التجره ایضا ادریس قریب مندرجاً در ایام التجره ایضا ادریس قریب مندرجاً در ایام التجره
 محمد زاهد خواجه
 زوجه و نوبت زوجه دافق ذوق از مودن او تو خیره ایضا ادریس قریب مندرجاً در ایام التجره ایضا ادریس قریب مندرجاً در ایام التجره
 ادریس قریب مندرجاً در ایام التجره ایضا ادریس قریب مندرجاً در ایام التجره ایضا ادریس قریب مندرجاً در ایام التجره

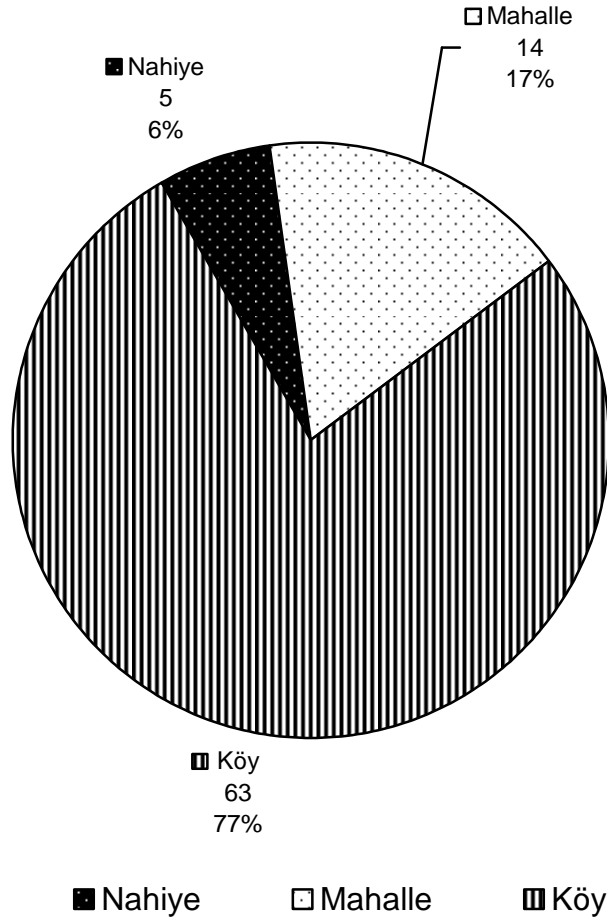
متوجه ادریس قریب مندرجاً در ایام التجره ایضا ادریس قریب مندرجاً در ایام التجره ایضا ادریس قریب مندرجاً در ایام التجره
 ایضا ادریس قریب مندرجاً در ایام التجره ایضا ادریس قریب مندرجاً در ایام التجره ایضا ادریس قریب مندرجاً در ایام التجره

EK 3. GRAFİKLER

Grafik 1: Defterdeki Hükümlerin Konularına Göre Dağılımı:

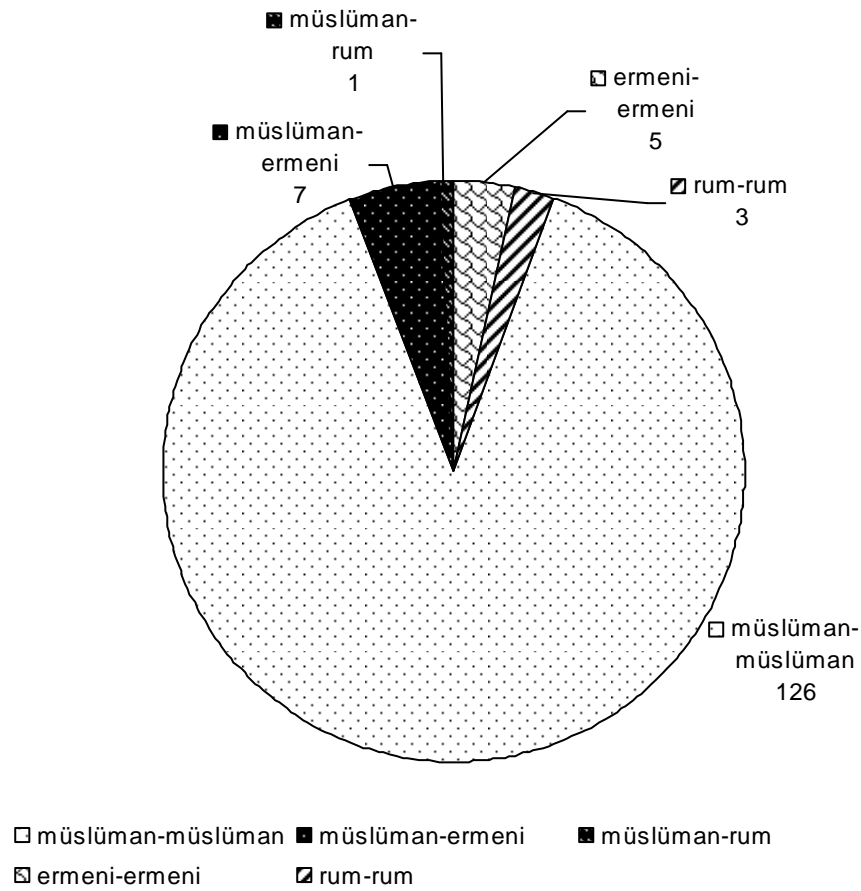

Grafikte görüldüğü gibi en çok mahkemede dava konusu i'amlar ve hücçetler olmuştur. Yani kadıların ve şuhud-ül halin kararları çoğunluktadır. Ayrıca karşılıklı olarak varılan anlaşmaları onayladıkları hücçetler de ikinci sıradadır. Fakat halkın isteklerinden olan cami talebi sadece 3 tanedir. Bunun sebebi hem nüfusun fazla artmaması nedeniyle mevcut camilerin yeterli olması hem de hemen her köyde cami bulunmasıdır. Mütevellî ve vakfiye tayinleri konusundaki hükümlerin sayısı ise bölgede yardımlaşma ve şehirleri imar eden vakıflara verilen önemi göstermektedir.

Grafik 2: Defterde Adı Geçen Kişilerin Yerleşim Yerlerinin Dağılımı

Grafikte belgelerde adı geçen kişilerin yaşadıkları yerlere oranları verilmiştir. Buna göre hakkında en fazla belge olan ve hüküm çıkan insanlar köylerde yaşayanlardır. Nahiye merkezlerinde yaşayanlar ile ilgili kayıtlar ise en az olanlardır. Mahalleler ise ikinci sıradadır.

Daha fazla insanların yaşadığı yerlerde ikâmet edenlerin aralarında daha fazla hukuki durum olması gerekir. İncelediğimiz defterde köylerle ilgili daha fazla kayıt olması köylerin nüfusunun merkezlerden fazla olduğunu veya köylerde yaşayanların çözümü kadıda gözmesinden kaynaklandığını ortaya koymaktadır.

Grafik 3: Davalardaki Tarafların Dağılımı

Bu grafikte de kayıtlarda davalarda taraf olan kişilerin inanç veya milletine göre ayrımları verilmiştir. Davalardaki sayılardan ve tarafların sayısından anlaşılan ilk nokta bölgede tartışılmaz şekilde Müslüman çoğunluğunun olmasıdır.

Bölgede yaşayan ve Müslüman olanlar halklardan olan Lazlarda Müslüman sınıfın içinde kayıt altına alınmış olduğu anlaşılmaktadır. Çünkü belgelerde lakaplarda Lazoğlu kullanılmış fakat Müslüman olmadığına dair bir tabir kullanılmamıştır. Diğer Müslüman unsurlar içinde bu geçerlidir. Fakat Müslüman değilse bu belirtilmiştir.

Pontusçuluk propagandası yaparak bölgede Rum nüfus yoğunluğunu fazla göstermeye çalışanların taraflı olduğunu ve gerçekleri saptırmaya yönelik faaliyet maksatlı bu propagandayı yürüttükleri görülmektedir.

Bu kadar farklılık içinde ortak his ve amaç huzur ve kardeşlik içinde yaşamak olmuştur. Bunu davalarda adli davaların yok denecek kadar az olması ortaya koymaktadır.

KAYNAKÇA

- 1434 NUMARALI GİRESUN ŞER'İYYE SİCİL DEFTERİ**, Milli Kütüphane Başkanlığı Mikrofilm ve Basımevi Şube Müdürlüğü Arşivi, Mikrofilm No: 8122.
- AKGÜNDÜZ, Ahmet, (1988), “Şer’iye Sicilleri- Osmanlı Hukukunda Adliye Teşkilatının Yapısı ve Fonksiyonları- Şer’iye Sicillerinin Toplu Kataloğu“ , **Şer’iyye Sicilleri**, TDAV Yayınları, İstanbul, ss. 9- 256.
- AYDIN, M. Akif, (1999), **Türk Hukuk Tarihi**, Beta Yayınları, Genişletilmiş 3. Baskı, İstanbul.
- BAYINDIR, Abdülaziz, (1996), **İslâm Muhakeme Hukuku (Osmanlı Devri Uygulaması)**, İslâmî İlimler Araştırma Vakfı Yayınları, İstanbul.
- BAYINDIR, Abdülaziz, (2000), “Osmanlı’da Yargının İşleyişi”, **Yeni Türkiye**, Yıl: 6, S: 31, Ankara, ss. 667- 676.
- BERKİ, Ali Himmet, (1979), “**Açıklamalı Mecelle (Mecelle-i Ahkâm-ı Adliye)**”, Hikmet Yayınları, 2. Baskı, İstanbul.
- CİHAN, Ahmet, (2004), **Reform Çağında Osmanlı İlimiye Sınıfı**, Birey Yayınları, İstanbul.
- CİN, Halil ve AKGÜNDÜZ, Ahmet, (1990), **Türk-İslâm Hukuk Tarihi**, C: I-II, Timaş Yayınları, İstanbul.
- CİN, Halil ve AKGÜNDÜZ, Ahmet, (1995), **Türk Hukuk Tarihi**, C: I, OSAV Yayınları, 3. Baskı, İstanbul.
- DEVELLİOĞLU, Ferit, (1986), **Osmanlıca- Türkçe Ansiklopedik Lügat**, Aydın Kitabevi, Ankara.
- EKEN, Galip, (1988), “Gaziantep’in 113 Numaralı Şer’iyye Sicili Transkripsiyon ve Değerlendirme”, Yüksek Lisans Tezi, **Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, Ankara.
- EKİNCİ, Ekrem Buğra, (2000), “Tanzimat Devri Osmanlı Mahkemeleri”, **Yeni Türkiye**, Yıl: 6, S: 31, Ankara, ss. 764- 773.
- EMİROĞLU, Kudret, (2005), **Trabzon Vilâyeti Salnâmesi(1892)**, C. 14, Trabzon İli ve İlçeleri Eğitim, Kültür ve Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yayınları, Ankara.
- GÖKSAL, Hüseyin, (2001), “Kütahya’nın 52 No.lu Şer’iyye Sicili”, Yüksek Lisans Tezi, **Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, Balıkesir.

- GÜNDÜZ, Tufan, (1992), “Şer’iyye Sicilleri ve Tarihî Kıymeti”, **Türk Yurdu**, 7. Devre, C: 12, S: 59, Ankara, ss. 50- 52.
- İNAN, Kenan, (1997), “Giresun ve Havalisinde Türkmenler (13. ve 15. yy)”, **Giresun Tarihi Sempozyumu**, 24–25 Mayıs, İstanbul, ss. 59- 75.
- KÂÂNÎ-İ ŞÎRÂZÎ, (2001), “Kadı”, **Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi**, C: 24, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, ss. 66- 73.
- KARACA, Serkan, (2007), “Kütahya Şer’iyye Sicilleri 22 Numaralı Defterinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi”, Yüksek Lisans Tezi, **Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, Kütahya.
- KAŞIKÇI, Osman, (1997), **İslâm ve Osmanlı Hukukunda Mecelle**, OSAV Yayınları, İstanbul.
- KAYA, Cemil, (2000), “Genel Hatlarıyla Osmanlı Yargı Teşkilatı”, **Yeni Türkiye**, Yıl: 6, S: 31, Ankara, ss. 699- 708.
- OKUR, Mehmet ve USTA, Veysel, (2009), Karadeniz Bölgesi’nin Demografik Yapısına Dair Bir İnceleme, **History Studies**, Volume 1/1, ss. 35- 70.
- ORTAYLI, İlber, (1994), **Osmanlı Devleti’nde Kadı**, Turhan Kitabevi, Ankara.
- ORTAYLI, İlber, (2009), **Osmanlı’yı Yeniden Keşfetmek**, Timaş Yayınları, 28. Baskı, İstanbul.
- ÖZBİLGİN, Erol, (1985), **Osmanlı Kültür Araştırmaları 1: Osmanlı Hukuku’nun Yapısı**, Güryay Matbaacılık, İstanbul.
- ÖZBİLGİN, Erol, (2004), **Bütün Yönleriyle Osmanlı, Âdâb-ı Osmaniye**, İz Yayıncılık, 2. Baskı, İstanbul.
- ÖZEK, Ali- KARAMAN, Hayrettin- TURGUT, Ali- ÇAĞRICI, Mustafa- DÖNMEZ, İbrahim Kâfi- ve GÜMÜŞ, Sadrettin, (1993), “**Kur’ân-ı Kerîm ve Açıklamalı Meâlî**”, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları / 86, Ankara.
- ŞEMSEDDİN SÂMÎ, (2004), **Kâmûs-ı Türkî**, Kapı Yayınları, İstanbul.
- ŞEN, Murat, (2000), “Osmanlı Hukukunun Yapısı”, **Yeni Türkiye**, Yıl: 6, S: 31, Ankara, ss. 686- 698.
- TELLİOĞLU, İbrahim, (2007), Doğu Karadeniz Bölgesi’nin Türk Yurdu Haline Gelmesi Hakkında Bir Değerlendirme, **Turkish Studies- Türkoloji Araştırmaları**, Volume 2/2, Erzincan, ss. 654- 664.

- UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, (1988), **Osmanlı Devleti'nin İlimiye Teşkilatı**, T.T.K. Yayınları, Ankara.
- YILDIRIM, Hacı Osman- YILMAZ, Nâzım ve GENÇ, Yusuf İhsan, (2000), **Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi**, Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı Yayınları, Yayın Numarası: 42, 2. Baskı, İstanbul.
- YÜKSEL, Ayhan, (2003), **Giresun Tarihi Yazıları**, Kitabevi Yayınları, 2. Baskı, İstanbul.

DİZİN

A

- Abdi Ağazâde.....35, 36, 159, 161
 Abık Efendi 49, 50, 51, 52, 53, 55, 57, 58, 59,
 63, 64, 65, 118, 119, 120, 121, 141, 142, 168,
 169, 171, 172
 Ahmedcanoğlu26, 27, 133
 Ahmedli Karyesi95, 193
 Akköy Karyesi47, 105, 106, 107, 193
 Akyoma Karyesi.....56, 193
 Alinyoma Karyesi . 130, 135, 136, 166, 167, 193
 Alicikoğlu.....47, 48, 49, 64, 65
 Alucra.....97, 158, 193
 Anbaralanı Karyesi.....87, 193
 Arimezoğlu.....47, 48, 140, 141
 Artıyan . 49, 50, 64, 65, 66, 67, 68, 83, 110, 112,
 113, 116, 118, 119, 159, 161
 Asbetoğlu45, 75, 76
 Ata Karyesi193

B

- Barca Karyesi93, 94, 193
 Bekmanlı99
 Beyazıdzâde 34, 35, 71, 99, 113, 140
 Boztekke Karyesi44, 84, 193
 Boztekye Karyesi 77, 78, 85, 86, 89, 193
 Bulancak Kasabası 119, 152, 153
 Bunarönü26
 Büyük Liman.....88
 Büyükbağçe Mahallesi47, 192

C

- Cingiran Karyesi100, 101, 193
 Ciron Mahallesi125, 192, 194
 Coşaroğlu56, 57, 61, 63, 64

Ç

- Çakmazâde 32, 35, 37, 47, 103, 105, 183
 Çalış Karyesi 149, 150, 193
 Çandır Karyesi 137, 138, 193
 Çardaklı Karyesi.....88, 193
 Çınarlar Mahallesi.....42, 43, 49, 109, 114, 116,
 118, 132, 133, 181, 192, 194
 Çiçekli Karyesi.....27, 193
 Çobanyukarısı126, 127
 Çukur Karyesi .. 26, 99, 102, 104, 105, 106, 107,
 183, 193

D

- Darı Karyesi 68, 70, 71, 109, 145, 193
 Değirmen Kıyısı67
 Deli Osmanoğlu 57, 59, 60, 63
 Dervişzâde.....42, 82, 87, 111
 Divan Karyesi 114, 115, 193, 194
 Dizdarzâde 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40,
 41, 42, 43, 70, 109, 110

- Dravacıoğlu 81, 82, 86, 94, 110, 111
 Düz Karyesi 45, 61, 75, 76, 77, 113, 151, 193

E

- Eğrianbar Karyesi 139, 193
 Ekserundı Karyesi..... 162, 163, 193
 Elmabeleni Karyesi..... 77, 193
 Emin Yazıcızâde .. 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38,
 39, 40, 41, 42, 43
 Emiroğlu 1, 2, 46, 113
 Erik Limanı Karyesi 166, 193
 Esenli 168, 169, 170, 171, 172

F

- Fakızâde..... 35, 36, 39, 43, 162

G

- Gereken..... 146
 Giresun.. v, vi, 1, 2, 3, 17, 18, 26, 27, 31, 32, 33,
 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46,
 47, 66, 69, 71, 73, 75, 88, 89, 90, 91, 92, 97,
 108, 118, 122, 125, 134, 136, 138, 139, 147,
 149, 155, 157, 158, 166, 167, 176, 179, 185,
 187, 189, 192, 194, 195, 196, 198, 201, 203,
 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 224,
 225
 Girid..... 77
 Gönüllü Karyesi..... 60, 193

H

- Hacı Hüseyin Mahallesi. 26, 28, 71, 75, 99, 108,
 132, 133, 134, 150, 175, 183, 184, 192
 Hacı Mikdad Mahallesi.... 48, 65, 69, 91, 97, 98,
 129, 137, 147, 159, 165, 178, 180, 181, 192
 Hacı Siyam Mahallesi..... 43, 114, 127, 192
 Hacı Toros 66, 67, 181
 Hâkim Efendi.....42
 Hanya..... 77
 Harelembo 47, 48, 61, 64, 65, 66, 100, 101, 114,
 115
 Hisargeriş Karyesi 47, 48, 49, 91, 102, 193
 Hoca Nuri Efendi. 32, 33, 34, 35, 36, 37, 39, 40,
 41, 42, 43

İ

- İçerli Karyesi 30, 49, 50, 193
 İçili Karyesi 187, 193
 İçmesu Karyesi 87, 193
 İncirbükü..... 67
 İncece Karyesi 155, 156, 193
 İslamoğlu 53, 54, 91, 114

K

- Kabaköy Karyesi 27, 79, 193
 Kaderiye Karyesi 146, 193
 Kapu Mahallesi..... 53, 70, 83, 149, 192

Kapudan	83, 99, 100, 131
Karabic	60
Karahisar-ı Şarki	46, 158
Karlık Nâhiyesi	46
Kayabaşı Karyesi	99, 193
Kayadibi	53, 54, 55
Kenar Mahallesi	118, 119, 192
Keşab....	3, 26, 45, 46, 60, 64, 65, 66, 67, 87, 93, 99, 100, 114, 139, 151, 168, 187, 188, 189, 192
Kırık Nâhiyesi	102
Kızılot Karyesi	147, 193
Kokara Mahallesi	141, 192
Kumyalı Mahallesi	53, 66, 68, 91, 97, 109, 159, 192
Kuşkaya Karyesi	114, 115, 193
Kuşluhan Karyesi	154, 155, 156, 172, 173, 193
Kuşluvan Karyesi	89, 90, 193
Küçükgeriş Karyesi	66, 67, 193
L	
Lapa Karyesi	75, 94, 193
Lonca Mahallesi	119, 181, 182, 192, 194
M	
Mağdele Karyesi	49, 50, 193
Makredic	66, 67
Melekli Karyesi	102, 193
Mendeval Karyesi	158, 193
Molla Hasan	30, 44, 54, 80, 97, 186
Mûcibe	52, 53, 54, 55, 56
Müftizâde	32, 40, 83, 111
Münarickaya	172
N	
Nefs Kasabası	43, 89, 118
Nefs-i Akköy Karyesi	102, 105, 107, 193
Nefs-i Çiçekli Karyesi	27, 193
O	
Ordu	2, 3, 186
Oyanı	169, 170, 171, 173
Ö	
Özbekoğlu	53, 54, 195
P	
Pazarsuyu	185
Perşembe Nahiyesi	186
Piraziz	68, 162, 185, 192, 194
S	
Saray Karyesi	186
Saraycık Karyesi	168, 193
Sarvan Karyesi	175, 193
Sayca Karyesi	123, 124, 125, 193
Seldeğirmeni Karyesi	68, 69, 193

Serhat Hanım	31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43
Seyyid Karyesi	53, 54, 55, 81, 82, 84, 86, 94, 110, 111, 135, 136, 193
Sipahioğlu	102, 104, 105, 106, 107, 195
Soğukpınar	99
Soğuksu Mahallesi	189, 192
Sultan Selim Mahallesi	72, 73, 74, 88, 129, 130, 147, 158, 159, 165, 171, 192
Sultaniye Karyesi	102, 193
Süme Karyesi	92, 144, 193
Sürmenli Karyesi	64, 65, 66, 101, 193

Ş

Şam	7, 29
Şarlı Karyesi	88, 193
Şemseddin Karyesi	92, 93, 144, 146, 147, 193
Şeyhlü Karyesi	47, 68, 102, 193

T

Tâliblü Karyesi	126, 127, 134, 164, 182, 193
Tamudere	147
Teber Karyesi	187, 188, 193
Tekeoğlu	45, 56, 57, 61, 63, 64, 77
Tekinlidere	51, 52, 53
Tekye Karyesi	46, 188, 190, 193
Tirebolı	45, 113, 139
Trabzon	1, 2, 3, 46, 89, 185, 192, 223

U

Uğurca Karyesi	139, 140, 193
Uzgur Karyesi	180, 193

Ü

Ülper Karyesi	138, 193
---------------------	----------

V

Vapur Tarlası	71
Vekîl Ali Ağa	51, 52, 55, 56, 112, 116, 131, 164, 177
Vekîl Ali Osman	57, 58, 59
Vekîl Süleyman	131, 155, 157, 163, 169, 170, 171, 173
Veledyan	109, 110

Y

Yağlıdere Karyesi	77, 193
Yaslıbağçe Karyesi	90, 154, 157, 172, 173, 176, 193
Yeni Ören	143, 144, 193
Yenişehir	45
Yerköy	71, 162, 189
Yığınını	53
Yolağzı İskelesi	64, 100

Z

Zir-şan	82, 83, 111, 112, 116
---------------	-----------------------